Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

►B

EUROOPAN KESKUSPANKIN SUUNTAVIIVAT,

annettu 31 päivänä elokuuta 2000,

eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä

(EKP/2000/7)

►C1 (2000/776/EY) ◄

(EYVL L 310, 11.12.2000, s. 1)

Muutettu:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►M1	Euroopan keskuspankin suuntaviivat, EKP/2002/2 annettu 7 päivänä maaliskuuta 2002,	L 185	1	15.7.2002
►M2	Euroopan keskuspankin suuntaviivat, EKP/2003/16 annettu 1 päivänä joulukuuta 2003,	L 69	1	8.3.2004
►M3	Euroopan keskuspankin suuntaviivat, EKP/2005/2 annettu 3 päivänä helmikuuta 2005,	L 111	1	2.5.2005
►M4	Euroopan keskuspankin suuntaviivat, EKP/2005/17 annettu 30 päivänä joulukuuta 2005,	L 30	26	2.2.2006
►M5	Euroopan keskuspankin suuntaviivat, EKP/2006/12 annettu 31 päivänä elokuuta 2006,	L 352	1	13.12.2006
►M6	Euroopan keskuspankin suuntaviivat, EKP/2007/10 annettu 20 päivänä syyskuuta 2007,	L 284	34	30.10.2007
►M7	Euroopan keskuspankin suuntaviivat, EKP/2008/13 annettu 23 päivänä lokakuuta 2008,	L 36	31	5.2.2009
►M8	Euroopan keskuspankin suuntaviivat, EKP/2009/1 annettu 20 päivänä tammikuuta 2009,	L 36	59	5.2.2009
►M9	Euroopan keskuspankin suuntaviivat, EKP/2009/10 annettu 7 päivänä toukokuuta 2009,	L 123	99	19.5.2009
►M10	Euroopan keskuspankin suuntaviivat, EKP/2010/1 annettu 4 päivänä maaliskuuta 2010,	L 63	22	12.3.2010
►M11	Euroopan keskuspankin suuntaviivat, EKP/2010/13 annettu 16 päivänä syyskuuta 2010,	L 267	21	9.10.2010

Muutettu:

►A1	Euroopan keskuspankin suuntaviivat, EKP/2010/30 annettu 13 päivänä joulukuuta 2010	L 336	63	21.12.2010

Oikaistu:

►C1	Oikaisu, EYVL L 123, 4.5.2001, s. 35 (2000/776/EC)

▼B

EUROOPAN KESKUSPANKIN SUUNTAVIIVAT,

annettu 31 päivänä elokuuta 2000,

eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä

(EKP/2000/7)

►C1 (2000/776/EY) ◄

EUROOPAN KESKUSPANKIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen (jäljempänä ’perustamissopimus’) ja erityisesti sen 105 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön (jäljempänä ’perussääntö’) 12.1 ja 14.3 artiklan, luettuna yhdessä 3.1 artiklan ensimmäisen luetelmakohdan, 18.2 artiklan ja 20 artiklan ensimmäisen kohdan kanssa,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Yhteisen rahapolitiikan toteuttaminen edellyttää sellaisten välineiden määrittelemistä, joita euron perustamissopimuksen mukaisesti käyttöön ottaneiden jäsenvaltioiden (rahaliittoon osallistuvat jäsenvaltiot) kansalliset keskuspankit ja Euroopan keskuspankki (eurojärjestelmä) käyttävät rahapolitiikan täytäntöön panemisessa yhdenmukaisesti kaikissa rahaliittoon osallistuvissa jäsenvaltioissa.

(2) EKP:llä on oikeus antaa tarvittavat suuntaviivat yhteisen rahapolitiikan toteuttamiseksi ja kansalliset keskuspankit ovat velvollisia toimimaan näiden suuntaviivojen mukaisesti.

(3) Perussäännön 12.1 ja 14.3 artiklan mukaisesti EKP:n suuntaviivat ovat erottamaton osa yhteisön lainsäädäntöä,

ON ANTANUT NÄMÄ SUUNTAVIIVAT:

1 artikla

Periaatteet, välineet, menettelyt ja vaatimukset yhteisen rahapolitiikan toteuttamiseksi eurojärjestelmässä

Yhteistä rahapolitiikkaa toteutetaan näiden suuntaviivojen liitteissä 1 ja 2 täsmennettyjen periaatteiden, välineiden, menettelyjen ja vaatimusten mukaisesti. Kansalliset keskuspankit ryhtyvät kaikkiin asianmukaisiin toimenpiteisiin rahapoliittisten operaatioiden suorittamiseksi näiden suuntaviivojen liitteissä 1 ja 2 täsmennettyjen periaatteiden, välineiden, menettelyjen ja vaatimusten mukaisesti.

2 artikla

Tarkistaminen

Kansalliset keskuspankit toimittavat EKP:lle viimeistään 15 päivänä lokakuuta 2000 yksityiskohdat näiden suuntaviivojen noudattamista varten laatimistaan asiakirjoista ja käyttämistään keinoista.

▼B

3 artikla

Loppusäännökset

1. Nämä suuntaviivat osoitetaan rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisille keskuspankeille.

2. Nämä suuntaviivat tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2001.

3. Nämä suuntaviivat julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

▼**M5**

LIITE I

Rahapolitiikan toteuttaminen euroalueella – Yleisasiakirja eurojärjestelmän rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä

▼M5

SISÄLLYS

Johdanto

LUKU 1

Katsaus rahapoliittiseen välineistöön

1.1. Euroopan keskuspankkijärjestelmä

1.2. Eurojärjestelmän tavoitteet

1.3. Eurojärjestelmän rahapolitiikan välineet

1.3.1. Avomarkkinaoperaatiot

1.3.2. Maksuvalmiusjärjestelmä

1.3.3. Vähimmäisvarannot

1.4. Vastapuolet

1.5. Vakuutena olevat omaisuuserät

1.6. Rahapoliittisen välineistön muutokset

LUKU 2

Hyväksyttävät vastapuolet

2.1. Yleiset kelpoisuusvaatimukset

2.2. Pikahuutokauppojen ja kahdenvälisten operaatioiden vastapuolten valinta

2.3. Vastapuolivelvoitteiden laiminlyönteihin sovellettavat seuraamukset

2.4. Vakavaraisuussyistä tai maksukyvyttömyydestä johtuva tilapäinen tai pysyvä poissulkeminen rahapoliittisista operaatioista tai osallistumisen rajoittaminen

LUKU 3

Avomarkkinaoperaatiot

3.1. Käänteisoperaatiot

3.1.1. Yleistä

3.1.2. Perusrahoitusoperaatiot

3.1.3. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

3.1.4. Käänteiset hienosäätöoperaatiot

3.1.5. Käänteiset rakenteelliset operaatiot

3.2. Suorat kaupat

3.3. EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlasku

3.4. Valuuttaswapit

3.5. Määräaikaistalletusten kerääminen

LUKU 4

Maksuvalmiusjärjestelmä

4.1. Maksuvalmiusluotto

4.2. Talletusmahdollisuus

LUKU 5

Menettelyt

5.1. Huutokaupat

5.1.1. Yleistä

5.1.2. Huutokauppakalenteri

5.1.3. Huutokaupoista ilmoittaminen

5.1.4. Huutokauppatarjousten valmisteluun ja tekoon liittyvät vastapuolien toimenpiteet

5.1.5. Huutokaupan toteuttamismenettelyt

▼M5

5.1.6. Huutokaupan tulosten ilmoittaminen

5.2. Kahdenväliset kaupat

5.3. Maksu- ja toimitusmenettelyt

5.3.1. Yleistä

5.3.2. Avomarkkinaoperaatioiden maksu- ja toimitusmenettelyt

5.3.3. Pankkipäivän lopetukseen liittyvät toimet

LUKU 6

Vakuuskelpoiset omaisuuserät

6.1. Yleistä

6.2. Omaisuuserien vakuuskelpoisuuden määritys

6.2.1. Jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien vakuuskelpoisuusvaatimukset

6.2.2. Ei-jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien vakuuskelpoisuusvaatimukset

6.2.3. Lisävaatimuksia vakuuskelpoisten omaisuuserien käytölle

6.3. Eurojärjestelmän luottoriskinarviointi

6.3.1. Soveltamisala ja osa-alueet

6.3.2. Jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien luottokelpoisuusvaatimukset

6.3.3. Ei-jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien luottokelpoisuusvaatimukset

6.3.4. Luottokelpoisuuden arviointijärjestelmien hyväksymisvaatimukset

6.3.5. Luottokelpoisuuden arviointijärjestelmien osuvuuden seuranta

6.4. Riskienhallintamenetelmät

6.4.1. Yleistä

6.4.2. Jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin sovellettavat riskienhallintamenetelmät

6.4.3. Ei-jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin sovellettavat riskienhallintamenetelmät

6.5. Omaisuuserien arvostusperiaatteet

6.6. Toisessa jäsenvaltiossa olevien vakuuskelpoisten omaisuuserien käyttö

6.6.1. Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli

6.6.2. Arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien väliset linkit

▼M7

6.7. Muiden kuin euromääräisten vakuuksien hyväksyminen poikkeustilanteissa

▼M5

LUKU 7

Vähimmäisvarannot

7.1. Yleistä

7.2. Vähimmäisvarantojärjestelmän alaiset laitokset

7.3. Vähimmäisvarannoista määrääminen

7.4. Varantotalletusten pitäminen

7.5. Varantopohjan ilmoittaminen, hyväksyminen ja korjaaminen

7.6. Vähimmäisvarantovelvoitteen täyttämättä jättäminen

LISÄYKSIÄ

1. Esimerkkejä rahapoliittisista operaatioista ja menettelyistä

2. Sanasto

3. Valuuttainterventioiden ja rahapoliittisten valuuttaswapien vastapuolten valinta

▼M5

4. Euroopan keskuspankin raha- ja pankkitilastointiin liittyvä tiedonkeruu

5. Eurojärjestelmän www-sivustot

6. Vastapuolivelvoitteiden laiminlyönteihin sovellettavat menettelyt ja seuraamukset

7. Lainasaamiset vakuutena

LUETTELO KEHIKOISTA, KUVIOISTA JA TAULUKOISTA

Kehikot

Kehikko 1 EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlasku

Kehikko 2 Valuuttaswapit

Kehikko 3 Huutokauppojen toteutusvaiheet

Kehikko 4 Kiinteäkorkoisten huutokauppojen toteuttaminen

Kehikko 5 Vaihtuvakorkoisten euromääräisten huutokauppojen toteuttaminen

Kehikko 6 Vaihtuvakorkoisten valuuttaswaphuutokauppojen toteuttaminen

Kehikko 7 Riskienhallintamenetelmät

Kehikko 8 Vakuuksien muutospyyntöjen laskeminen

Kehikko 9 Varantopohja ja velvoiteprosentit

Kehikko 10 Vähimmäisvarantotalletuksille maksettavan koron laskeminen

Kuviot

Kuvio 1 Vakiohuutokauppojen toteutusvaiheiden normaali aikataulu (kellonajat EKP:n aikaa [Keski-Euroopan aikaa])

Kuvio 2 Pikahuutokauppojen toteutusvaiheiden normaali aikataulu

Kuvio 3 Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli

Kuvio 4 Arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien väliset linkit

Taulukot

Taulukko 1 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot

Taulukko 2 Perus- ja pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden normaalit kaupantekopäivät

Taulukko 3 Eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatioiden normaalit maksujen suorituspäivät1)

Taulukko 4 Eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin hyväksyttävät omaisuuserät

Taulukko 5 Euroalueella olevien alue- tai paikallishallintoon tai julkisyhteisöihin luettavien liikkeeseenlaskijoiden, velallisten tai takaajien viitteellinen luottoluokitus, jos niillä ei ole ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitusta

Taulukko 6 Jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien likvidiysluokat

Taulukko 7 Vakuuskelpoisiin jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin sovellettavat aliarvostusprosentit

Taulukko 8 I–IV luokkaan kuuluviin vakuuskelpoisiin jälkimarkkinakelpoisiin käänteisesti vaihtuvakorkoisiin velkainstrumentteihin sovellettavat aliarvostusprosentit

Taulukko 9 Kiinteäkorkoisiin lainasaamisiin sovellettavat aliarvostusprosentit

▼**M5**

LYHENTEET

CRD	Euroopan unionin vakavaraisuusdirektiivi (Capital Requirements Directive, CRD)
ECAF	Eurojärjestelmän luottoriskinarviointi (ECAF)
ECAI	ulkoinen luottoluokituslaitos (External Credit Assessment Institution, ECAI)
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
ETA	Euroopan talousalue
ETY	Euroopan talousyhteisö
EU	Euroopan unioni
EY	Euroopan yhteisö
ICAS	kansallisen keskuspankin oma luottoriskinarviointijärjestelmä (In-house Credit Assessment System, ICAS)
IDC	päivänsisäinen luotto (intraday credit)
IRB	sisäisten luottoluokitusten menetelmä (Internal Ratings Based, IRB)
ISIN	arvopapereille annettu kansainvälinen koodi (International Securities Identification Number)
KKP	kansallinen keskuspankki
PD	maksukyvyttömyyden todennäköisyys (probability of default, PD)
RMBD	kiinteistövakuudellinen velkainstrumentti (retail mortgage-backed debt instrument)
RT	luottoluokitusvälinepalvelu (Rating Tool, RT)
RTGS	reaaliaikainen bruttoselvitys (real-time gross settlement)

▼**M6**

TARGET	Euroopan laajuinen automatisoitu reaaliaikainen bruttomaksujärjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system), sellaisena kuin se on määritelty suuntaviivoissa EKP/2005/16
TARGET2	Euroopan laajuinen automatisoitu reaaliaikainen bruttomaksujärjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system), sellaisena kuin se on määritelty suuntaviivoissa EKP/2007/2

▼M5

Johdanto

Tässä asiakirjassa esitellään toimintakehikko, jonka eurojärjestelmä ([1]) on valinnut euroalueella harjoitettavaa yhteistä rahapolitiikkaa varten. Asiakirja on osa eurojärjestelmän rahapolitiikan välineisiin ja menettelyihin liittyvää sääntelyä ja tarkoitettu eurojärjestelmän rahapolitiikan välineitä ja menettelyjä koskevaksi yleisasiakirjaksi. Sen päätarkoituksena on antaa vastapuolille niiden tarvitsemat tiedot eurojärjestelmän rahapoliittisesta välineistöstä.

Yleisasiakirja ei itsessään luo vastapuolille oikeuksia eikä aseta niille velvoitteita. Eurojärjestelmän ja sen vastapuolten välinen oikeussuhde on perustettu asianmukaisilla sopimuksilla tai säännöillä.

Asiakirja on jaettu seitsemään lukuun. Luvussa 1 luodaan yleiskatsaus eurojärjestelmän rahapoliittiseen välineistöön. Luvussa 2 täsmennetään eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin osallistuvien vastapuolten kelpoisuusvaatimukset. Luvussa 3 selostetaan avomarkkinaoperaatioita ja luvussa 4 esitellään vastapuolten käytettävissä oleva maksuvalmiusjärjestelmä. Luvussa 5 esitetään rahapoliittisten operaatioiden toteuttamismenettelyt. Luvussa 6 määritellään rahapoliittisten operaatioiden vakuutena olevien omaisuuserien kelpoisuusvaatimukset. Luvussa 7 esitellään eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmä.

Liitteissä on esimerkkejä rahapoliittisista operaatioista, sanasto, eurojärjestelmän valuuttainterventioiden vastapuolten valintaperusteet, Euroopan keskuspankin raha- ja pankkitilastoihin liittyvän tiedonkeruun esittely, luettelo eurojärjestelmän www-sivustoista ja kuvaus niistä menettelyistä ja seuraamuksista, joita sovelletaan vastapuolen laiminlyötyä velvoitteensa, sekä uudet oikeudelliset vaatimukset, joilla varmistetaan, että vakuutena käytettävät lainasaamiset todella saadaan vakuudeksi.

([1]) ►M11 Euroopan keskuspankin neuvosto käyttää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 282 artiklan 1 kohdan mukaisesti käsitettä ”eurojärjestelmä” siitä kokoonpanosta, jossa Euroopan keskuspankkijärjestelmä suorittaa perustehtävänsä. Eurojärjestelmän muodostavat siis Euroopan keskuspankki ja niiden jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, jotka ovat ottaneet yhteisen rahan käyttöön Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti. ◄

▼M5

LUKU 1

KATSAUS RAHAPOLIITTISEEN VÄLINEISTÖÖN

1.1. Euroopan keskuspankkijärjestelmä

▼M11

Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) muodostavat Euroopan keskuspankki (EKP) ja Euroopan unionin (EU) jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit. ([1]) EKPJ toimii Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen sekä Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön (jäljempänä EKPJ:n perussääntö) mukaisesti. EKPJ:tä johtavat EKP:n päätöksentekoelimet. EKP:n neuvosto vastaa rahapolitiikan määrittelystä, ja johtokunnalla on toimivalta toteuttaa rahapolitiikkaa EKP:n neuvoston tekemien päätösten ja antamien suuntaviivojen mukaisesti. Siltä osin kuin on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, ja jos toiminnan tehokkuuden varmistaminen sitä edellyttää, EKP käyttää kansallisia keskuspankkeja ([2]) eurojärjestelmän tehtäviin kuuluvien operaatioiden toteuttamiseen. Jos rahapolitiikan toteuttaminen niin vaatii, eurojärjestelmään kuuluvat kansalliset keskuspankit voivat toimittaa EKP:lle ja toisilleen eurojärjestelmän operaatioihin osallistuvia vastapuolia koskevia tietoja, kuten operatiivisia tietoja. ([3]) Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot toteutetaan yhdenmukaisin ehdoin kaikissa jäsenvaltioissa. ([4])

▼M5

1.2. Eurojärjestelmän tavoitteet

▼M11

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 1 kohdassa määritelty eurojärjestelmän ensisijainen tavoite on pitää yllä hintatason vakautta. Ensisijaisesta hintavakauden tavoitteesta tinkimättä eurojärjestelmän on tuettava EU:n yleistä talouspolitiikkaa. Pyrkiessään tavoitteisiinsa eurojärjestelmän on voimavarojen tehokasta kohdentamista suosien noudatettava vapaaseen kilpailuun perustuvan avoimen markkinatalouden periaatetta.

▼M5

1.3. Eurojärjestelmän rahapolitiikan välineet

Tavoitteidensa saavuttamista varten eurojärjestelmällä on käytettävissään joukko rahapolitiikan välineitä. Eurojärjestelmä suorittaa avomarkkinaoperaatioita, tarjoaa vastapuolten käyttöön maksuvalmiusjärjestelmän ja vaatii luottolaitoksia pitämään vähimmäisvarantoja eurojärjestelmässä olevilla tileillä.

1.3.1. *Avomarkkinaoperaatiot*

▼M11

Avomarkkinaoperaatioilla on tärkeä sija eurojärjestelmän rahapolitiikassa. Niillä säädellään korkoja, hallitaan markkinoiden likviditeettiä ja viestitään rahapolitiikan linjasta. Eurojärjestelmällä on käytössään viisi eri välinettä, joilla se voi toteuttaa avomarkkinaoperaatioita. Tärkein väline ovat *käänteisoperaatiot* (jotka perustuvat takaisinostosopimuksiin tai vakuudellisiin

([1]) On huomattava, että niiden jäsenvaltioiden kansallisilla keskuspankeilla, jotka eivät ole ottaneet käyttöön yhteistä rahaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti, säilyy kansallisen lain mukainen rahapoliittinen toimivalta eivätkä ne siis osallistu yhteisen rahapolitiikan harjoittamiseen.

([2]) Tässä asiakirjassa ”kansallisilla keskuspankeilla” tarkoitetaan niiden jäsenvaltioiden kansallisia keskuspankkeja, jotka ovat ottaneet käyttöön yhteisen rahan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

([3]) Tällaiset tiedot kuuluvat salassapitovelvollisuuden piiriin EKPJ:n perussäännön 37 artiklan mukaisesti.

([4]) Tässä asiakirjassa ”jäsenvaltiolla” tarkoitetaan jäsenvaltiota, joka on ottanut käyttöön yhteisen rahan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen mukaisesti.

▼M11

lainoihin). Eurojärjestelmä voi myös tehdä *suoria kauppoja, laskea liikkeeseen EKP:n velkasitoumuksia, tehdä valuuttaswapeja* ja *kerätä määräaikaistalletuksia*. Avomarkkinaoperaatiot käynnistää EKP, joka myös päättää, mitä välinettä käytetään ja millä ehdoilla operaatiot toteutetaan. Operaatiot voidaan toteuttaa vakiohuutokauppoina, pikahuutokauppoina tai kahdenvälisinä kauppoina. ([1]) Tarkoituksensa, säännöllisyytensä ja menettelyjensä mukaan eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatiot voidaan jakaa neljään ryhmään seuraavasti (ks. myös taulukko 1):

▼M5

Taulukko 1

Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot

Rahapoliittiset operaatiot	Toimenpidetyypit		Maturiteetti	Toteuttamistiheys	Menettely
	Likviditeettiä lisäävät	Likviditeettiä vähentävät			
Avomarkkinaoperaatiot					
Perusrahoitusoperaatiot	Käänteisoperaatiot	-	1 Yksi viikko	Viikoittain	Vakiohuutokaupat
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	Käänteisoperaatiot	-	3 kuukautta	Kuukausittain	Vakiohuutokaupat
Hienosäätöoperaatiot	Käänteisoperaatiot Valuuttaswapit	Käänteisoperaatiot Määräaikaistalletusten kerääminen Valuuttaswapit	Ei vakio	Satunnaisesti	Pikahuutokaupat Kahdenväliset kaupat
▼M6 _____					
▼M5 Rakenteelliset operaatiot	Käänteisoperaatiot	►M11 EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlasku ◄	Vakio/Ei vakio	Säännöllisesti ja satunnaisesti	Vakiohuutokaupa t
	Suorat ostot	Suorat myynnit	-	Satunnaisesti	Kahdenväliset kaupat

([1]) Eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatioiden eri toteuttamismenettelyjä, ts. vakiohuutokauppoja, pikahuutokauppoja ja kahdenvälisiä kauppoja, selostetaan 5 luvussa. *Vakiohuutokaupoissa* kaupan tulos ilmoitetaan viimeistään 24 tunnin kuluttua siitä, kun huutokaupasta ilmoitettiin. Kaikki vastapuolet, jotka täyttävät kohdassa 2.1 esitetyt yleiset kelpoisuusehdot, voivat osallistua vakiohuutokauppoihin. *Pikahuutokaupat* toteutetaan yleensä puolentoista tunnin kuluessa. Eurojärjestelmä voi valikoida pikahuutokauppoihin rajoitetun määrän vastapuolia. Kahdenvälisillä kaupoilla tarkoitetaan menettelyjä, joissa eurojärjestelmä suorittaa transaktion yhden tai useamman vastapuolen kanssa ilman huutokauppoja. Kahdenvälisiin kauppoihin kuuluvat myös pörssin tai välittäjien välityksellä tehtävät kaupat.

▼**M5**

Rahapoliittiset operaatiot	Toimenpidetyypit		Maturiteetti	Toteuttamistiheys	Menettely
	Likviditeettiä lisäävät	Likviditeettiä vähentävät			
Maksuvalmiusjärjestelmä					
Maksuvalmiusluotto	Käänteisoperaatiot	-	Yön yli	Käytettävissä vastapuolten harkinnan mukaan	
Talletusmahdollisuus	-	Talletukset	Yön yli	Käytettävissä vastapuolten harkinnan mukaan	

— *Perusrahoitusoperaatiot* ovat säännöllisiä, likviditeettiä lisääviä käänteisoperaatioita, jotka tehdään viikoittain ja joissa sovellettava maturiteetti on yleensä yksi viikko. Kansalliset keskuspankit toteuttavat nämä operaatiot vakiohuutokauppoina. ►**M7** Perusrahoitusoperaatioilla on keskeinen asema eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatioiden tavoitteiden täyttämisessä. ◄

— *Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot* ovat likviditeettiä lisääviä käänteisoperaatioita, jotka tehdään kuukausittain ja joissa sovellettava maturiteetti on yleensä kolme kuukautta. Näiden operaatioiden tarkoituksena on lisätä vastapuolten pitempiaikaista maksuvalmiutta, ja kansalliset keskuspankit toteuttavat ne vakiohuutokauppoina. Näillä operaatioilla eurojärjestelmä ei yleensä pyri antamaan signaaleja markkinoille, minkä vuoksi sillä on niissä yleensä hinnanottajan rooli.

▼**M11**

— *Hienosäätöoperaatioita* toteutetaan tarpeen mukaan markkinoiden likviditeetin hallitsemiseksi ja korkojen säätelemiseksi, erityisesti markkinoiden likviditeetin odottamattomista vaihteluista johtuvien korkovaikutusten tasaamiseksi. Hienosäätöoperaatioita voidaan toteuttaa vähimmäisvarantojen pitoajanjakson viimeisenä päivänä viimeisimmän perusrahoitusoperaation jälkeen mahdollisesti kertyneen likviditeetin yli- tai alijäämän tasaamiseksi. Hienosäätöoperaatiot toteutetaan pääasiassa käänteisoperaatioina, mutta niitä voidaan tehdä myös valuuttaswapeina tai keräämällä määräaikaistalletuksia. Hienosäätöoperaatioiden toteuttamisessa käytettävät välineet ja menettelyt mukautetaan kulloiseenkin kaupantekotapaan ja niihin erityistavoitteisiin, joihin operaatioilla pyritään. Kansalliset keskuspankit toteuttavat hienosäätöoperaatiot yleensä joko pikahuutokauppoina tai kahdenvälisinä kauppoina. EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP toteuttaa itse kahdenvälisiä hienosäätöoperaatioita poikkeustilanteissa.

— Lisäksi eurojärjestelmä voi toteuttaa *rakenteellisia operaatioita* laskemalla liikkeeseen EKP:n velkasitoumuksia sekä tekemällä käänteisoperaatioita ja suoria kauppoja. Näillä operaatioilla EKP pyrkii harkintansa mukaan vaikuttamaan eurojärjestelmän rakenteelliseen asemaan rahoitussektoriin nähden (säännöllisin tai epäsäännöllisin väliajoin). Kansalliset keskuspankit toteuttavat käänteisoperaatioiden ja velkasitoumusten liikkeeseenlaskujen muodossa tehtävät rakenteelliset operaatiot vakiohuutokauppoina ja suorien kauppojen muodossa tehtävät rakenteelliset operaatiot yleensä kahdenvälisinä kauppoina. EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP toteuttaa itse rakenteellisia operaatioita poikkeustilanteissa.

▼M5

1.3.2. *Maksuvalmiusjärjestelmä*

Maksuvalmiusjärjestelmän avulla pyritään lisäämään tai vähentämään yön yli -likviditeettiä, viestimään rahapolitiikan virityksestä ja hillitsemään yön yli -markkinakorkojen liikkeitä. Hyväksytyt vastapuolet, jotka täyttävät tietyt eurojärjestelmän operaatioihin osallistumisen edellytykset, voivat omasta aloitteestaan käyttää maksuvalmiusjärjestelmää kahdella tavalla (ks. myös taulukko 1):

— *Maksuvalmiusluoton* avulla vastapuolet voivat saada kansallisilta keskuspankeilta yön yli -likviditeettiä hyväksyttyjä vakuuksia vastaan. Yleensä maksuvalmiusluottoihin ei sovelleta luottolimiittejä eikä muita myöntämisrajoituksia kuin riittävien vakuuksien vaatimusta. Maksuvalmiusluoton korko muodostaa normaalioloissa yön yli -markkinakoron ylärajan.

— *Talletusmahdollisuutta* käyttäen vastapuolet voivat tehdä kansallisiin keskuspankkeihin yön yli -talletuksia. Yleensä ei sovelleta talletuskattoa tai muita näiden talletusten käyttöä koskevia rajoituksia. Talletuksen korko muodostaa normaalioloissa yön yli -markkinakoron alarajan.

Maksuvalmiusjärjestelmää hoidetaan hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa.

1.3.3. *Vähimmäisvarannot*

Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmää sovelletaan euroalueen luottolaitoksiin, ja sen tarkoituksena on ensisijaisesti tasata rahamarkkinakorkoja sekä luoda (tai lisätä) rakenteellisen keskuspankkirahoituksen tarvetta. Kunkin luottolaitoksen varantovelvoite määräytyy sen tasetietojen perusteella. Jotta korkojen tasaamisen tavoite saavutettaisiin, eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmä sallii keskiarvoistamisen. Varantovelvoitteen täyttyminen määritetään sen mukaan, mikä on laitosten keskimääräinen päivittäinen varantotalletus pitoajanjakson aikana. Laitosten vähimmäisvarannoille maksetaan korkoa, joka on sama kuin eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korko.

1.4. **Vastapuolet**

▼M11

Eurojärjestelmän rahapolitiikan ohjausjärjestelmä on muodostettu sitä silmällä pitäen, että osallistumisoikeus on laajalla joukolla vastapuolia. Laitoksilla, jotka EKPJ:n perussäännön 19.1 artiklan mukaan ovat vähimmäisvarantovelvollisia, on oikeus käyttää maksuvalmiusjärjestelmää ja osallistua vakiohuutokauppoina toteutettaviin avomarkkinaoperaatioihin sekä suoriin kauppoihin. Eurojärjestelmä voi valikoida hienosäätöoperaatioihin rajoitetun määrän vastapuolia. Rahapoliittisissa valuuttaswapeissa vastapuolina käytetään valuuttamarkkinoiden aktiivisia toimijoita. Näiden operaatioiden vastapuolina voi olla ainoastaan euroalueelle sijoittautuneita eurojärjestelmän valuuttainterventioihin valittuja laitoksia.

▼M5

1.5. **Vakuutena olevat omaisuuserät**

EKPJ:n perussäännön artiklan 18.1 mukaan kaiken eurojärjestelmän luotonannon (eli likviditeettiä lisäävien rahapoliittisten operaatioiden ja päivänsisäisten luottojen) on perustuttava riittäviin vakuuksiin. Eurojärjestelmä hyväksyy operaatioidensa vakuudeksi laajan joukon erilaisia omaisuuseriä. Eurojärjestelmä on luonut yhteisen vakuuskäytännön (yhden

▼**M5**

vakuuslistan eli ”yhteislistan”) kaikkia eurojärjestelmän luotto-operaatioita varten. ►**M6** Yhteinen vakuuskäytäntö korvasi 1.1.2007 kahden vakuuslistan järjestelmän, joka on ollut käytössä talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alusta lähtien. ◄ Uudelle yhteislistalle otetaan jälkimarkkinakelpoisia ja ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä, jotka täyttävät eurojärjestelmän määrittelemät, koko euroalueen kattavat yhdenmukaiset kelpoisuusvaatimukset. Jälkimarkkinakelpoiset ja ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät kelpaavat yhtäläisesti kaikkiin eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin, joskaan eurojärjestelmä ei käytä ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä suorissa kaupoissa. Kaikkia toisessa jäsenvaltiossa olevia vakuuskelpoisia omaisuuseriä voidaan käyttää vakuutena kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin kautta. Jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä voidaan lisäksi käyttää vakuutena EU-maiden arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välisten hyväksyttyjen linkkien välityksellä.

1.6. **Rahapoliittisen välineistön muutokset**

EKP:n neuvosto voi milloin tahansa muuttaa niitä välineitä, ehtoja, vaatimuksia ja menettelyjä, joilla eurojärjestelmän rahapoliittisia operaatioita toteutetaan.

▼M5

LUKU 2

HYVÄKSYTTÄVÄT VASTAPUOLET

2.1. Yleiset kelpoisuusvaatimukset

Eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin osallistuvien vastapuolten on täytettävä tietyt kelpoisuusvaatimukset ([1]). Nämä vaatimukset on määritelty sitä silmällä pitäen, että laajalla joukolla laitoksia olisi mahdollisuus osallistua eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin, että lisättäisiin koko euroalueen laitosten yhdenvertaista kohtelua ja varmistettaisiin, että vastapuolet täyttävät tietyt toiminta- ja vakavaraisuusvaatimukset:

— Vastapuoliksi hyväksytään vain EKPJ:n perussäännön artiklan 19.1 mukaiseen eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmään kuuluvat laitokset. Laitoksia, jotka on vapautettu eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän mukaisista velvoitteista (ks. kohta 7.2), ei hyväksytä vastapuoliksi eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmään ja avomarkkinaoperaatioihin.

▼M11

— Vastapuolten rahoitusaseman on oltava vakaa. EU:n/ETA:n kansallisten viranomaisten harjoittaman yhdenmukaistetun valvonnan on ulottuttava niihin ainakin jossakin muodossa. ([2]) Vastapuoliksi voidaan hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 123 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja rahoitusasemaltaan vakaita laitoksia, jotka ovat toimivaltaisten kansallisten viranomaisten suorittamaa valvontaa vastaavan valvonnan alaisia, ottaen huomioon näiden laitosten erityisen aseman Euroopan unionin oikeudessa. Vastapuoliksi voidaan hyväksyä myös rahoitusasemaltaan vakaita laitoksia, jotka ovat toimivaltaisten kansallisten viranomaisten yhdenmukaistamattomassa mutta EU:n/ETA:n yhdenmukaistetun valvonnan tasoisessa valvonnassa; tällaisia laitoksia ovat esimerkiksi kotipaikkaansa Euroopan talousalueen ulkopuolella pitävien laitosten euroalueelle sijoittautuneet sivukonttorit.

▼M5

— Jotta eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot voidaan toteuttaa tehokkaasti, vastapuolten on täytettävä asianomaisen kansallisen keskuspankin (tai EKP:n) soveltamissa sopimuksissa tai säännöissä määrätyt toimintavaatimukset.

Nämä yleiset kelpoisuusvaatimukset ovat yhdenmukaiset koko euroalueella. Yleiset kelpoisuusvaatimukset täyttävät laitokset voivat

— käyttää eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää

ja

— osallistua vakiohuutokauppoina toteutettaviin eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatioihin.

▼M11

Laitos voi osallistua eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmään ja vakiohuutokauppoina toteutettaviin avomarkkinaoperaatioihin vain sen jäsenvaltion kansallisen keskuspankin välityksellä, jossa sillä on kotipaikka. Jos laitos on sijoittautunut (päätoimipaikan tai sivukonttoreiden kautta) useampaan kuin yhteen jäsenvaltioon, kukin toimipaikka voi osallistua näihin operaatioihin sen jäsenvaltion kansallisen keskuspankin kautta, johon se on sijoittautunut; laitoksen huutokauppatarjoukset voi kuitenkin tehdä kussakin jäsenvaltiossa vain yksi toimipaikka (joko päätoimipaikka tai nimetty sivukonttori).

([1]) Suoriin kauppoihin osallistuvien vastapuolten joukkoa ei rajoiteta ennakolta.

([2]) Luottolaitosten yhdenmukaistettu valvonta perustuu luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2006/48/EY (uudelleenlaadittu teksti) (EUVL L 177, 30.6.2006, s. 1).

▼M5

2.2. **Pikahuutokauppojen ja kahdenvälisten operaatioiden vastapuolten valinta**

Suoriin kauppoihin osallistuvien vastapuolten joukkoa ei rajoiteta ennakolta.

▼M11

Rahapoliittisiin valuuttaswapeihin osallistuvien vastapuolten on pystyttävä toteuttamaan isoja valuuttaoperaatioita tehokkaasti kaikissa markkinaoloissa. Valuuttaswapien vastapuolten joukko vastaa eurojärjestelmän valuuttainterventioihin valittujen euroalueelle sijoittautuneiden vastapuolten joukkoa. Valuuttainterventioihin osallistuvien vastapuolten valinnassa noudatettavat perusteet ja menettelyt esitetään liitteessä 3.

▼M5

Muita pikahuutokauppoina ja kahdenvälisinä kauppoina toteutettavia operaatioita (eli käänteisiä hienosäätöoperaatioita ja määräaikaistalletusten keräämistä) varten kukin kansallinen keskuspankki valitsee joukon vastapuolia kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneista laitoksista, jotka täyttävät vastapuolten yleiset kelpoisuusvaatimukset. Ensisijaisena valintaperusteena on aktiivisuus rahamarkkinoilla. Muita mahdollisesti huomioon otettavia perusteita ovat esimerkiksi välitystoiminnan tehokkuus ja tarjoustentekokyky.

▼M7

Pikahuutokaupoissa ja kahdenvälisissä kaupoissa kansalliset keskuspankit käyvät kauppaa hienosäätöoperaatioihin valittujen vastapuolten kanssa. Myös laajempi vastapuolten joukko on mahdollinen.

▼M11

EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP toteuttaa itse kahdenvälisiä hienosäätöoperaatioita poikkeustilanteissa. Jos EKP toteuttaa kahdenvälisiä operaatioita, se valitsee vastapuolet näissä tapauksissa vuorojärjestelmällä niistä euroalueella toimivista vastapuolista, jotka täyttävät pikahuutokauppojen ja kahdenvälisten kauppojen vastapuolten kelpoisuusvaatimukset, jotta kaikilla vastapuolilla olisi yhdenvertaiset osallistumismahdollisuudet.

▼M5

2.3. **Vastapuolivelvoitteiden laiminlyönteihin sovellettavat seuraamukset**

Jos luottolaitos ei noudata vähimmäisvarantojen soveltamiseen liittyvien EKP:n asetusten ja päätösten mukaisia velvoitteita, EKP määrää sille seuraamuksia seuraavien asetusten nojalla: Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksia 23. marraskuuta 1998 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2532/98 ([1]), Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksia 23. syyskuuta 1999 annettu Euroopan keskuspankin asetus (EY) N:o 2157/1999 (EKP/1999/4) ([2]), Euroopan keskuspankin soveltamista vähimmäisvarannoista 23. marraskuuta 1998 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2531/98 ([3]), sellaisena kuin se on muutettuna, ja vähimmäisvarantojen soveltamisesta 12. syyskuuta 2003 annettu Euroopan keskuspankin asetus (EY) N:o 1745/2003 (EKP/2003/9) ([4]). Seuraamukset sekä säännöt niiden soveltamisesta määritellään näissä asetuksissa. Jos vähimmäisvarantovelvoitteiden rikkominen on vakava, eurojärjestelmä voi lisäksi tilapäisesti sulkea vastapuolen pois avomarkkinaoperaatioista.

([1]) EYVL L 318, 27.11.1998, s. 4.
([2]) EYVL L 264, 12.10.1999, s. 21.
([3]) EYVL L 318, 27.11.1998, s. 1.
([4]) EUVL L 250, 2.10.2003, s. 10.

▼M5

Jos vastapuoli laiminlyö kansallisen keskuspankin (tai EKP:n) soveltamien sopimusten tai sääntöjen mukaisia velvoitteitaan jäljempänä kuvatulla tavalla, eurojärjestelmä määrää sopimusehtojen tai sääntöjen mukaisesti sille taloudellisen sanktion tai sulkee sen tilapäisesti pois avomarkkinaoperaatioista.

▼M11

Seuraamuksia määrätään a) huutokauppasääntöjen rikkomisesta, jos vastapuoli jättää siirtämättä riittävän määrän vakuuksia tai rahaa ([1]) sille likviditeettiä lisäävässä operaatiossa jaetun osuuden suorittamiseksi (suorituspäivänä) tai jättää kattamatta tämän osuuden vakuuksien muutospyynnön yhteydessä operaation erääntymiseen saakka, tai jos se jättää toimittamatta riittävän määrän rahaa sille jaetun osuuden suorittamiseksi likviditeettiä vähentävässä operaatiossa; ja b) kahdenvälisiä kauppoja koskevien sääntöjen rikkomisesta, jos vastapuoli jättää toimittamatta riittävän määrän hyväksyttäviä vakuuksia tai riittävän määrän rahaa kahdenvälisessä kaupassa sovitun määrän suorittamiseksi, tai jos se jättää kattamatta avoinna olevan kahdenvälisen kaupan vakuuksien muutospyynnön yhteydessä milloin tahansa operaation erääntymiseen saakka.

▼M5

Seuraamuksia määrätään myös tapauksissa, joissa vastapuoli ei ole noudattanut vakuuksien käyttöön liittyviä sääntöjä tai ei ole noudattanut pankkipäivän lopetukseen liittyviä sääntöjä tai ei täytä maksuvalmiusluoton saantiehtoja. Vakuuksien käytön sääntöjen noudattamattomuudesta on kyse, jos vastapuoli käyttää omaisuuseriä, jotka eivät ole vakuuskelpoisia tai joista on tullut vakuudeksi kelpaamattomia tai joita vastapuoli ei saa käyttää vakuutena esimerkiksi siksi, että ne ovat vastapuolen kanssa läheisissä sidoksissa olevan yhteisön tai vastapuolen itsensä liikkeeseen laskemia tai takaamia. Maksuvalmiusluoton saantiehtojen täyttämättä jättämisestä on kyse silloin, jos vastapuoli, jonka sekkitilillä on päivän päättyessä miinussaldo, ei täytä maksuvalmiusluoton saantiehtoja.

▼M11

Velvoitteensa laiminlyöneen vastapuolen sulkeminen pois rahapoliittisista operaatioista voidaan ulottaa koskemaan myös laitoksen muihin jäsenvaltioihin sijoittautuneita sivukonttoreita. Jos velvoitteiden laiminlyönti on vakava – esimerkiksi toistuva tai pitkäkestoinen – voidaan vastapuoli poikkeuksellisena toimenpiteenä sulkea määräajaksi pois kaikista rahapoliittisista operaatioista.

▼M5

Huutokauppojen, kahdenvälisten kauppojen, vakuuksien, pankkipäivän lopetusmenettelyjen tai maksuvalmiusluoton saantiehtojen sääntöjen laiminlyönneistä seuraava kansallisten keskuspankkien määräämä ylimääräinen korko lasketaan ennalta määrätyn prosentin mukaan (ks. liite 6).

▼M11

2.4 **Vakavaraisuussyistä tai maksukyvyttömyydestä johtuva tilapäinen tai pysyvä poissulkeminen rahapoliittisista operaatioista tai osallistumisen rajoittaminen**

Kansallisen keskuspankin (tai EKP:n) soveltamien sopimusten tai sääntöjen mukaisesti eurojärjestelmä voi toiminnan vakauteen liittyvistä syistä poistaa vastapuolelta tilapäisesti tai pysyvästi oikeuden rahapolitiikan välineiden käyttöön tai rajoittaa sitä.

Tilapäinen tai pysyvä poissulkeminen taikka osallistumisen rajoittaminen saattaa myös olla aiheellinen joissakin sellaisissa laiminlyöntitapauksissa, jotka on määritelty kansallisen keskuspankin soveltamissa sopimuksissa tai säännöissä.

Lopuksi eurojärjestelmä voi vakavaraisuussyistä myös tiettyjen vastapuolten kohdalla kieltäytyä hyväksymästä omaisuuseriä, rajoittaa omaisuuserien käyttöä tai soveltaa vakuudeksi toimitettuihin omaisuuseriin ylimääräistä aliarvostusta eurojärjestelmän luotto-operaatioissa.

([1]) Soveltuvin osin vakuuksien muutospyyntöjen osalta.

▼M5

LUKU 3

AVOMARKKINAOPERAATIOT

▼M11

Avomarkkinaoperaatioilla on tärkeä sija eurojärjestelmän rahapolitiikassa. Niillä säädellään korkoja, hallitaan markkinoiden likviditeettiä ja viestitään rahapolitiikan linjasta. Tarkoituksensa, säännöllisyytensä ja menettelyjensä mukaan eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatiot voidaan jakaa neljään ryhmään: perusrahoitusoperaatioihin, pitempiaikaisiin rahoitusoperaatioihin, hienosäätöoperaatioihin ja rakenteellisiin operaatioihin. Eurojärjestelmän tärkein avomarkkinaoperaatioiden väline ovat käänteisoperaatiot, joita voidaan käyttää kaikkien neljän operaatioryhmän yhteydessä. EKP:n velkasitoumuksia voidaan käyttää likviditeettiä vähentävissä rakenteellisissa operaatioissa. Rakenteelliset operaatiot voidaan toteuttaa myös suorina kauppoina eli ostoina ja myynteinä. Lisäksi eurojärjestelmällä on käytettävissään kaksi muuta hienosäätöoperaatioiden välinettä: valuuttaswapit ja määräaikaistalletusten kerääminen. Seuraavissa kohdissa käsitellään yksityiskohtaisesti eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatioissaan käyttämien eri välineiden erityisominaisuuksia.

▼M5

3.1. Käänteisoperaatiot

3.1.1. *Yleistä*

Välinetyyppi

Käänteisoperaatioissa eurojärjestelmä ostaa tai myy vakuuskelpoisia omaisuuseriä takaisinostositoumuksin tai tekee luotto-operaatioita, joiden vakuutena on vakuuskelpoisia omaisuuseriä. Käänteisoperaatioilla hoidetaan sekä perusrahoitusta että pitempiaikaista rahoitusta. Lisäksi eurojärjestelmä voi käyttää käänteisoperaatioita hienosäätöön tarkoitetuissa ja rakenteellisissa operaatioissa.

Oikeudellinen luonne

Kansalliset keskuspankit voivat toteuttaa käänteisoperaatioita takaisinostosopimuksina. Tällöin omaisuuserän omistusoikeus siirtyy velkojalle ja osapuolet sopivat vastakkaisesta operaatiosta, jolla omaisuuserä siirretään takaisin velalliselle jonakin tulevana ajankohtana. Käänteisoperaatioita voidaan toteuttaa myös vakuudellisina luottoina, jolloin velkoja saa omaisuuserän vakuudeksi, mutta sen omistusoikeus pysyy velallisella, ellei velkasitoumus jää täyttämättä. Takaisinostosopimuksiin perustuvien käänteisoperaatioiden ehdot täsmennetään asianomaisen kansallisen keskuspankin (tai EKP:n) soveltamassa sopimusjärjestelmässä. Vakuudellisiin luottoihin perustuvien käänteisoperaatioiden järjestelyissä otetaan huomioon ne eri jäsenvaltioissa sovellettavat erilaiset menettelyt ja muodollisuudet, joilla luodaan oikeus vakuuteen (esimerkiksi pantti [pledge], oikeuden luovutus [assignment] tai kiinnitys [charge]) ja sen realisoimiseen.

Korkoehdot

Takaisinostosopimuksessa ostohinnan ja takaisinostohinnan ero vastaa lainatulle rahamäärälle operaation ajalta kertynyttä korkoa eli takaisinostohinta sisältää maksettavan koron. Vakuudellisena luottona toteutettavassa käänteisoperaatiossa korko lasketaan luoton korkoprosentin mukaan operaatiossa sovellettavan maturiteetin ajalta. Eurojärjestelmän käänteisissä avomarkkinaoperaatioissa korko on yksinkertainen korko, jonka laskukäytäntönä on ”todelliset päivät/360”.

▼M5

3.1.2. *Perusrahoitusoperaatiot*

Perusrahoitusoperaatiot ovat eurojärjestelmän tärkeimpiä avomarkkinaoperaatioita. Niillä on keskeinen asema pyrittäessä säätelemään korkoja, hallitsemaan markkinoiden likviditeettiä ja viestimään rahapolitiikan virityksestä. ►M7 ———— ◄

Perusrahoitusoperaatioiden ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

— Ne lisäävät likviditeettiä.

— Ne toteutetaan säännöllisesti viikoittain ([1]).

— Niissä sovellettava maturiteetti on yleensä yksi viikko ([2]).

— Ne toteutetaan hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa.

— Ne toteutetaan vakiohuutokauppoina (ks. kohta 5.1).

— Kaikki vastapuolet, jotka täyttävät yleiset kelpoisuusvaatimukset (ks. kohta 2.1), voivat tehdä perusrahoitusoperaatioissa huutokauppatarjouksia.

— Sekä jälkimarkkinakelpoiset että ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät (ks. luku 6) katsotaan perusrahoitusoperaatioissa vakuuskelpoisiksi omaisuuseriksi.

3.1.3. *Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot*

Eurojärjestelmä toteuttaa säännöllisesti myös rahoitusoperaatioita, joissa yleensä sovelletaan kolmen kuukauden maturiteettia ja jotka on tarkoitettu kattamaan rahoitussektorin pitempiaikaista rahoitustarvetta. ►M7 ———— ◄ Näillä operaatioilla eurojärjestelmä ei yleensä pyri antamaan signaaleja markkinoille, minkä vuoksi sillä on niissä yleensä hinnanottajan rooli. Tästä syystä pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan tavallisesti vaihtuvakorkoisina huutokauppoina, ja EKP ilmoittaa tulevilla huutokaupoilla toteutettavien operaatioiden volyymin ajoittain. Poikkeustilanteissa eurojärjestelmä voi toteuttaa pitempiaikaisia rahoitusoperaatioita myös kiinteäkorkoisina huutokauppoina.

Pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

— Ne lisäävät likviditeettiä.

— Ne toteutetaan säännöllisesti kuukausittain ([3]).

— Niissä sovellettava maturiteetti on yleensä kolme kuukautta ([4]).

— Ne toteutetaan hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa.

— Ne toteutetaan vakiohuutokauppoina (ks. kohta 5.1).

— Kaikki vastapuolet, jotka täyttävät yleiset kelpoisuusvaatimukset (ks. kohta 2.1), voivat tehdä pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa huutokauppatarjouksia.

— Sekä jälkimarkkinakelpoiset että ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät (ks. luku 6) katsotaan pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa vakuuskelpoisiksi omaisuuseriksi.

([1]) Perusrahoitusoperaatiot ja pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan eurojärjestelmän ennalta julkistaman huutokauppakalenterin (ks. myös kohta 5.1.2) mukaan. Kalenteri on saatavissa EKP:n www-sivustosta (www.ecb.int) ja myös eurojärjestelmän www-sivustoista (ks. liite 5).

([2]) Perusrahoitusoperaatioissa ja pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa sovellettava maturiteetti voi vaihdella ajoittain mm. jäsenvaltioiden kansallisten vapaapäivien vuoksi.

([3]) Ks. tämän luvun alaviite 1.

([4]) Ks. tämän luvun alaviite 2.

▼M5

3.1.4. *Käänteiset hienosäätöoperaatiot*

Eurojärjestelmä voi tehdä hienosäätöä käänteisin avomarkkinaoperaatioin. Hienosäätöoperaatioilla pyritään hallitsemaan markkinoiden likviditeettiä ja säätelemään korkoja erityisesti likviditeetin odottamattomista vaihteluista johtuvien korkovaikutusten tasaamiseksi. ►M6 Hienosäätöoperaatioita voidaan toteuttaa vähimmäisvarantojen pitoajanjakson viimeisenä päivänä viimeisimmän perusrahoitusoperaation jälkeen mahdollisesti kertyneen likviditeetin yli- tai alijäämän torjumiseksi. ◄ Koska markkinoiden odottamattomien muutosten vuoksi voidaan tarvita nopeita toimia, on suotavaa, että näiden operaatioiden toteuttamistapa voidaan valita hyvin joustavasti.

Käänteisten hienosäätöoperaatioiden ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

— Ne voivat lisätä tai vähentää likviditeettiä.

— Niiden toteuttamistiheyttä ei ole vakioitu.

— Niissä sovellettavaa maturiteettia ei ole vakioitu.

— Likviditeettiä lisäävät käänteiset hienosäätöoperaatiot tehdään yleensä pikahuutokauppoina, mutta myös kahdenvälisiä kauppoja voidaan tehdä (ks. luku 5).

— Likviditeettiä vähentävät käänteiset hienosäätöoperaatiot tehdään yleensä kahdenvälisinä kauppoina (ks. kohta 5.2).

▼M11

— Käänteiset hienosäätöoperaatiot toteutetaan yleensä hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa (EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP toteuttaa kahdenväliset käänteiset hienosäätöoperaatiot poikkeustilanteissa itse).

▼M5

— Eurojärjestelmä voi kohdassa 2.2 esitetyin perustein valita rajoitetun määrän vastapuolia osallistumaan käänteisiin hienosäätöoperaatioihin.

— Sekä jälkimarkkinakelpoiset että ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät (ks. luku 6) katsotaan käänteisissä hienosäätöoperaatioissa vakuuskelpoisiksi omaisuuseriksi.

3.1.5. *Käänteiset rakenteelliset operaatiot*

Eurojärjestelmä voi suorittaa rakenteellisia operaatioita käänteisinä avomarkkinaoperaatioina. Rakenteellisilla operaatioilla pyritään vaikuttamaan eurojärjestelmän rakenteelliseen asemaan rahoitussektoriin nähden.

Näiden operaatioiden ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

— Ne lisäävät likviditeettiä.

— Niitä voidaan toteuttaa säännöllisesti tai satunnaisesti.

— Niissä sovellettavaa maturiteettia ei ole ennalta vakioitu.

— Ne toteutetaan vakiohuutokauppoina (ks. kohta 5.1).

▼M5

— Ne toteutetaan hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa.

— Kaikki vastapuolet, jotka täyttävät yleiset kelpoisuusvaatimukset (ks. kohta 2.1), voivat tehdä käänteisissä rakenteellisissa operaatioissa huutokauppatarjouksia.

— Sekä jälkimarkkinakelpoiset että ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät (ks. luku 6) katsotaan käänteisissä rakenteellisissa operaatioissa vakuuskelpoisiksi omaisuuseriksi.

3.2. **Suorat kaupat**

Välinetyyppi

Suorina kauppoina toteutettavilla avomarkkinaoperaatioilla tarkoitetaan toimenpiteitä, joissa eurojärjestelmä ostaa tai myy vakuuskelpoisia omaisuuseriä suoraan markkinoilla. ►M6 Tällaisia operaatioita tehdään vain rakenteellisista syistä. ◄

Oikeudellinen luonne

Suorassa kaupassa omaisuuserien omistusoikeus siirtyy kokonaan myyjältä ostajalle, eikä kauppaan liity omistusoikeuden siirron palautusta. Suorat kaupat perustuvat kaupan kohteena olevaa velkasitoumusta koskeviin markkinakäytäntöihin.

Hintaehdot

Hinnoittelussa eurojärjestelmä noudattaa sitä kaupan kohteena olevia velkasitoumuksia koskevaa markkinakäytäntöä, joka on laajimmin hyväksytty.

Muut ominaisuudet

Eurojärjestelmän suorien kauppojen ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

— Ne voivat lisätä likviditeettiä (suorat ostot) tai vähentää likviditeettiä (suorat myynnit).

— Niiden toteuttamistiheyttä ei ole vakioitu.

— Ne toteutetaan kahdenvälisinä kauppoina (ks. kohta 5.2).

▼M11

— Ne toteutetaan yleensä hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa (EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP toteuttaa suorat kaupat poikkeustilanteissa itse).

▼M5

— Suoriin kauppoihin osallistuvien vastapuolten joukkoa ei rajoiteta ennalta.

— Suoria kauppoja tehdään vain jälkimarkkinakelpoisilla omaisuuserillä (ks. luku 6).

3.3. **EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlasku**

Välinetyyppi

EKP voi laskea liikkeeseen velkasitoumuksia, kun se pyrkii vaikuttamaan eurojärjestelmän rakenteelliseen asemaan rahoitussektoriin nähden siten, että markkinoille luodaan likviditeettivaje (tai lisätään olemassa olevaa vajetta).

Oikeudellinen luonne

▼M11

EKP:n velkasitoumukset ovat EKP:n sitoumuksia maksaa velka sitoumuksen haltijalle. Ne lasketaan liikkeeseen arvo-osuuksina, ja niitä säilytetään euroalueella sijaitsevissa arvopaperikeskuksissa. EKP ei aseta mitään rajoituksia sitoumusten siirtokelpoisuudelle. EKP:n velkasitoumuksia koskevat säännökset ilmenevät tarkemmin näiden velkasitoumusten ehdoista.

▼M5

Korkoehdot

▼M11

EKP:n velkasitoumukset lasketaan liikkeeseen diskontattuina, eli niiden emissiohinta on nimellisarvoa alhaisempi, ja ne lunastetaan eräpäivänä nimellisarvostaan. Emissiohinnan ja lunastushinnan erotus on yhtä kuin korko, joka emissiohinnalle on kertynyt sovitun korkoprosentin mukaan sitoumuksen juoksuajalta. Korko on yksinkertainen korko, jonka laskukäytäntönä on ”todelliset päivät / 360”. Emissiohinta lasketaan kehikossa 1 esitetyllä tavalla.

▼M5

Muut ominaisuudet

EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskun ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

— Velkasitoumuksia lasketaan liikkeeseen markkinoiden likviditeetin vähentämiseksi.

— Velkasitoumuksia voidaan laskea liikkeeseen säännöllisesti tai satunnaisesti.

— Velkasitoumusten maturiteetti on lyhyempi kuin 12 kuukautta.

— Velkasitoumuksia lasketaan liikkeeseen vakiohuutokaupoilla (ks. kohta 5.1).

— Kansalliset keskuspankit tarjoavat velkasitoumukset ostettaviksi, ja ne selvitetään hajautetusti.

— Kaikki vastapuolet, jotka täyttävät yleiset kelpoisuusvaatimukset (ks. kohta 2.1), voivat tehdä EKP:n velkasitoumusten ostoa koskevia huutokauppatarjouksia.

▼M11

KEHIKKO 1

EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlasku

Emissiohinta on $$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_I \times D}{36000}}$$

jossa

N = EKP:n velkasitoumuksen nimellisarvo

r_I = Korko (%)

D = EKP:n velkasitoumuksen maturiteetti (pv)

P_T = EKP:n velkasitoumuksen emissiohinta

▼M5

3.4. **Valuuttaswapit**

Välinetyyppi

Rahapoliittisissa valuuttaswapeissa euroja ostetaan ja myydään samanaikaisin avista- ja termiinikaupoin ulkomaan valuuttaa vastaan. Valuuttaswapeja käytetään hienosäätötarkoituksessa, pääasiassa markkinoiden likviditeetin hallintaan ja korkojen säätelyyn.

Oikeudellinen luonne

Rahapoliittisilla valuuttaswapeilla tarkoitetaan operaatioita, joissa eurojärjestelmä ostaa (tai myy) euroja avistakaupoin ulkomaan valuuttaa vastaan ja samanaikaisesti myy (tai ostaa) eurot takaisin termiinikaupoin tiettynä takaisinostopäivänä. Valuuttaswapien ehdot täsmennetään asianomaisen kansallisen keskuspankin (tai EKP:n) soveltamissa sopimuksissa.

▼M5

Valuuttaa ja vaihtokurssia koskevat ehdot

Tavallisesti eurojärjestelmän operaatiot toteutetaan vain laajan kaupankäynnin kohteena olevilla valuutoilla vakiintunutta markkinakäytäntöä noudattaen. Kussakin valuuttaswap-operaatiossa eurojärjestelmä ja vastapuolet sopivat kaupassa sovellettavista swap-pisteistä. Swap-pisteet tarkoittavat termiinikaupan vaihtokurssin ja avistakaupan vaihtokurssin välistä eroa. Euron ja ulkomaan valuutan väliset swap-pisteet noteerataan yleisten markkinakäytäntöjen mukaan. Valuuttaswapien vaihtokurssia koskevat ehdot esitetään kehikossa 2.

Muut ominaisuudet

Valuuttaswapien ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

— Ne voivat lisätä tai vähentää likviditeettiä.

— Niiden toteuttamistiheyttä ei ole vakioitu.

— Niissä sovellettavaa maturiteettia ei ole vakioitu.

— Ne toteutetaan pikahuutokauppoina tai kahdenvälisinä kauppoina (ks. luku 5).

▼M11

— Ne toteutetaan yleensä hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa (EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP toteuttaa kahdenväliset valuuttaswapit poikkeustilanteissa itse).

▼M5

— Eurojärjestelmä voi kohdassa 2.2 ja liitteessä 3 esitetyin perustein valita rajoitetun määrän vastapuolia osallistumaan valuuttaswapeihin.

KEHIKKO 2

VALUUTTASWAPIT

S = Euron (EUR) ja ulkomaan valuutan ABC (ABC) välinen avistavaihtokurssi (valuuttaswapin kaupantekopäivänä)

$$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$$

F_M = Euron ja ulkomaan valuutan ABC välinen termiinivaihtokurssi swapin takaisinostopäivänä (M)

$$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$$

Δ_M = Euron ja ulkomaan valuutan ABC väliset termiinipisteet swapin takaisinostopäivänä (M)

$$\Delta_M = F_M - S$$

N(.) = Valuutan avistamäärä; $N(.)_M$ on valuutan termiinimäärä:

$$N(ABC) = N(EUR) \times S \quad \text{tai} \quad N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$$

$$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \quad \text{tai} \quad N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$$

▼M5

3.5. **Määräaikaistalletusten kerääminen**

Välinetyyppi

Eurojärjestelmä voi tarjota vastapuolille mahdollisuutta tehdä korollisia määräaikaistalletuksia vastapuolen sijoittautumisjäsenvaltion kansalliseen keskuspankkiin. Määräaikaistalletuksia kerätään vain hienosäätötarkoituksessa markkinoiden likviditeetin vähentämiseksi.

Oikeudellinen luonne

Vastapuolilta kerättävät talletukset ovat määräaikaisia, ja niiden korko on kiinteä. Kansalliset keskuspankit eivät anna talletusten vastineeksi vakuuksia.

Korkoehdot

Talletusten korko on yksinkertainen korko, jonka laskukäytäntönä on ”todelliset päivät/360”. Korko maksetaan talletuksen erääntyessä.

Muut ominaisuudet

Määräaikaistalletusten ominaisuudet voidaan tiivistää seuraavasti:

— Talletuksia kerätään likviditeetin vähentämiseksi.

— Talletusten keräystiheyttä ei ole vakioitu.

— Talletusten maturiteettia ei ole vakioitu.

— Talletukset kerätään yleensä pikahuutokaupoilla, mutta myös kahdenvälisiä kauppoja voidaan tehdä (ks. luku 5).

▼M11

— Talletuksia kerätään yleensä hajautetusti kansallisissa keskuspankeissa (EKP:n neuvosto päättää, että EKP kerää määräaikaistalletuksia ([1]) kahdenvälisillä kaupoilla poikkeustilanteissa itse).

▼M5

— Eurojärjestelmä voi kohdassa 2.2 esitetyin perustein valita rajoitetun määrän vastapuolia, joilta se kerää määräaikaistalletuksia.

([1]) Määräaikaistalletuksia pidetään kansallisissa keskuspankeissa olevilla tileillä niissäkin tapauksissa, joissa EKP toteuttaa nämä operaatiot keskitetysti.

▼M5

LUKU 4

MAKSUVALMIUSJÄRJESTELMÄ

4.1. Maksuvalmiusluotto

Välinetyyppi

Maksuvalmiusluottoon oikeutetut vastapuolet voivat saada kansallisilta keskuspankeilta ennakolta määrätyllä korolla yön yli -likviditeettiä vakuuskelpoisia omaisuuseriä vastaan (ks. luku 6). Maksuvalmiusluotolla pyritään tyydyttämään vastapuolten tilapäiset likviditeettitarpeet. Tavallisesti maksuvalmiusluoton korko muodostaa yön yli -markkinakoron ylärajan. Maksuvalmiusluoton ehdot ovat samat koko euroalueella.

Oikeudellinen luonne

Kansalliset keskuspankit voivat antaa likviditeettiä maksuvalmiusluottoina yön yli -takaisinostosopimuksilla. Tällöin omaisuuserän omistusoikeus siirtyy velkojalle ja osapuolet sopivat vastakkaisesta operaatiosta, jolla omaisuuserä siirretään takaisin velalliselle seuraavana pankkipäivänä. Likviditeettiä voidaan antaa myös vakuudellisina yön yli -luottoina, jolloin velkoja saa omaisuuserän vakuudeksi, mutta sen omistusoikeus pysyy velallisella, ellei velkasitoumus jää täyttämättä. Takaisinostosopimuksien ehdot täsmennetään kunkin kansallisen keskuspankin soveltamissa sopimuksissa. Vakuudelliseen luottoon perustuvissa järjestelyissä otetaan huomioon ne eri jäsenvaltioissa sovellettavat erilaiset menettelyt ja muodollisuudet, joilla luodaan oikeus vakuuteen (pantti, oikeuden luovutus tai kiinnitys) ja sen realisoimiseen.

Luoton käytön edellytykset

▼M7

Maksuvalmiusluottoa voivat saada laitokset, jotka täyttävät kohdassa 2.1 esitetyt vastapuolten yleiset kelpoisuusvaatimukset. Luoton myöntää laitoksen sijoittautumisjäsenvaltion kansallinen keskuspankki. Maksuvalmiusluottoa myönnetään vain niinä päivinä, joina TARGET2-järjestelmä ([1]) on toiminnassa ([2]). Päivinä, joina asianomaiset arvopaperikaupan selvitysjärjestelmät eivät ole toiminnassa, maksuvalmiusluottoa myönnetään kansallisiin keskuspankkeihin jo ennakolta talletettuja vakuuksia vastaan.

▼M5

►M6 Kunkin pankkipäivän päättyessä vastapuolten selvitystileillä kansallisissa keskuspankeissa olevat nettovelat katsotaan automaattisesti pyynnöksi saada maksuvalmiusluottoa. ◄ Menettelyt, joita sovelletaan maksuvalmiusluoton käyttöön päivän päättyessä, esitetään kohdassa 5.3.3.

▼M6

Vastapuoli voi saada maksuvalmiusluottoa myös toimittamalla pyynnön sijoittautumisjäsenvaltionsa kansalliseen keskuspankkiin. Jotta kansallinen keskuspankki voisi käsitellä pyynnön TARGET2-järjestelmässä samana

([1]) ►M11 TARGETin hajautettu tekninen infrastruktuuri korvattiin 19.5.2008 lukien TARGET2:lla. TARGET2 muodostuu yhteisestä jaetusta laitealustasta (jonka välityksellä kaikki maksumääräykset lähetetään ja käsitellään ja jonka välityksellä maksut vastaanotetaan teknisesti samalla tavalla) sekä soveltuvin osin kansallisten keskuspankkien omista kotitilijärjestelmistä. ◄

([2]) ►M11 Lisäksi maksuvalmiusluottoa myönnetään vain vastapuolille, joilla on kansallisessa keskuspankissa käytössä tili, jonka välityksellä transaktioon liittyvät maksut voidaan suorittaa esimerkiksi TARGET2:n yhteisellä jaettavalla laitealustalla. ◄

▼M6

päivänä, sen on saatava pyyntö viimeistään 15 minuuttia TARGET2-järjestelmän sulkemisajan jälkeen (1) ►M7 (2) ◄. TARGET2-järjestelmän sulkemisaika on yleensä klo 18.00 EKP:n aikaa (Keski-Euroopan aikaa). Määräaikaa, johon mennessä maksuvalmiusluottoa voi pyytää, pidennetään vielä 15 minuuttia eurojärjestelmän viimeisenä pankkipäivänä kunakin vähimmäisvarantojen pitoajanjaksona ►M7 ———————— ◄. Pyynnössä on mainittava luoton määrä ja eriteltävä tapahtumaa varten toimitettava vakuusmateriaali, jos luoton vakuudeksi tarvittavia omaisuuseriä ei ole ennakolta talletettu kansalliseen keskuspankkiin.

▼M5

Riittävien vakuuksien vaatimusta lukuun ottamatta maksuvalmiusluottona myönnettävien varojen määrää ei rajoiteta.

Maturiteetti ja korkoehdot

Maksuvalmiusluotto on yön yli -luottoa. ►M6 TARGET2-järjestelmään suoraan osallistuvien vastapuolten luoton takaisinmaksu veloitetaan seuraavana sellaisena päivänä, jona i) TARGET2-järjestelmä; ja ii) kyseiset arvopaperikaupan selvitysjärjestelmät ovat toiminnassa, heti näiden järjestelmien avautuessa. ◄

Eurojärjestelmä ilmoittaa ennakolta talletusten koron, joka lasketaan yksinkertaisena korkona noudattaen laskukäytäntöä ”todelliset päivät/360”. ►M6 EKP voi muuttaa korkoa milloin tahansa, ja muutos tulee voimaan aikaisintaan seuraavana eurojärjestelmän pankkipäivänä (3). (4). ◄ Maksuvalmiusluoton korko maksetaan luoton takaisinmaksun yhteydessä.

Käytön keskeyttäminen

Maksuvalmiusluottoa myönnettäessä on aina noudatettava EKP:n tavoitteita ja yleisiä rahapoliittisia näkökohtia. EKP voi milloin tahansa muuttaa maksuvalmiusluoton ehtoja tai keskeyttää luoton myöntämisen.

4.2. **Talletusmahdollisuus**

Välinetyyppi

Vastapuolet voivat tehdä yön yli -talletuksia kansallisiin keskuspankkeihin. Talletuksille maksetaan ennakolta määrättyä korkoa. Talletusten korko muodostaa yleensä yön yli -markkinakoron alarajan. Talletusten ehdot ovat samat koko euroalueella (5).

(1) Joissakin jäsenvaltioissa kansallinen keskuspankki tai jotkin sen haarakonttorit eivät välttämättä ole avoinna rahapoliittisten operaatioiden suorittamista varten kaikkina eurojärjestelmän pankkipäivinä kansallisten tai alueellisten arkipyhien tai vapaapäivien takia. Tällaisissa tapauksissa kansallisen keskuspankin on tiedotettava etukäteen vastapuolille järjestelyistä, joita tullaan soveltamaan maksuvalmiusluoton käyttöön näinä päivinä.

(2) Päivät, joina TARGET2-järjestelmä pidetään kiinni, ilmoitetaan EKP:n www-sivustossa (www.ecb.europa.eu) ja myös eurojärjestelmän www-sivustoissa (ks. liite 5).

(3) Tässä asiakirjassa eurojärjestelmän pankkipäivällä tarkoitetaan mitä tahansa sellaista päivää, jolloin EKP ja ainakin yksi kansallinen keskuspankki ovat avoinna eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden toteuttamista varten.

(4) EKP:n neuvosto päättää korkojen muuttamisesta yleensä rahapolitiikan linjauksia koskevan arvioinnin yhteydessä kuukauden ensimmäisessä kokouksessa. Tavallisesti nämä päätökset tulevat voimaan vasta seuraavan vähimmäisvarantojen pitoajanjakson alussa.

(5) Euroalueen maiden välillä voi olla toiminnallisia eroavuuksia, jotka johtuvat kansallisten keskuspankkien tilien rakenteiden eroista.

▼M5

Oikeudellinen luonne

Vastapuolilta otettaville yön yli -talletuksille maksetaan kiinteää korkoa. Vastapuolille ei anneta talletusten vastineeksi vakuuksia.

Käytön edellytykset ([1])

Talletusmahdollisuutta voivat käyttää laitokset, jotka täyttävät kohdassa 2.1 esitetyt vastapuolten yleiset kelpoisuusvaatimukset. Laitos voi käyttää talletusmahdollisuutta sijoittautumisjäsenvaltionsa kansallisen keskuspankin kautta. ►M6 Talletusmahdollisuutta voi käyttää vain niinä päivinä, joina TARGET2-järjestelmä on avoinna. ◄ ►M11 ([2]) ◄

▼M6

Tehdäkseen talletuksen vastapuolen on toimitettava talletuspyyntö sijoittautumisjäsenvaltionsa kansalliselle keskuspankille. Jotta kansallinen keskuspankki voisi käsitellä pyynnön TARGET2-järjestelmässä samana päivänä, sen on saatava pyyntö viimeistään 15 minuuttia TARGET2-järjestelmän sulkemisajan jälkeen, joka on yleensä klo 18.00 EKP:n aikaa (Keski-Euroopan aikaa). ([3]) ([4]) Määräaikaa, johon mennessä talletusmahdollisuuden käyttöä koskevia pyyntöjä voidaan esittää, pidennetään vielä 15 minuuttia eurojärjestelmän viimeisenä pankkipäivänä kunakin vähimmäisvarantojen pitoajanjaksona ►M7 ———————— ◄. Pyynnössä on määriteltävä talletettava määrä.

▼M5

Vastapuolen tekemien talletusten määrää ei rajoiteta.

Maturiteetti ja korkoehdot

Talletukset ovat yön yli -talletuksia. ►M6 TARGET2-järjestelmään suoraan osallistuvien vastapuolten talletukset erääntyvät seuraavana sellaisena päivänä, jona TARGET2-järjestelmä on toiminnassa, heti järjestelmän avautuessa. ◄

Eurojärjestelmä ilmoittaa ennakolta talletusten koron, joka lasketaan yksinkertaisena korkona noudattaen laskukäytäntöä ”todelliset päivät/360”. EKP voi muuttaa korkoa milloin tahansa, ja muutos tulee voimaan aikaisintaan seuraavana eurojärjestelmän pankkipäivänä ([5]). Korko maksetaan talletuksen erääntyessä.

Käytön keskeyttäminen

Talletusmahdollisuus voidaan myöntää vain noudattaen EKP:n tavoitteita ja yleisiä rahapoliittisia näkökohtia. EKP voi milloin tahansa muuttaa talletusten ehtoja tai keskeyttää niiden käytön.

([1]) Koska kansallisten keskuspankkien tilien rakenteet poikkeavat toisistaan, EKP saattaa myöntää kansallisille keskuspankeille luvan soveltaa hieman tässä kuvatusta poikkeavia talletusmahdollisuuden käytön edellytyksiä. Kansalliset keskuspankit antavat tietoja kaikista soveltamistaan poikkeuksista tässä asiakirjassa kuvattuihin talletusmahdollisuuden käytön edellytyksiin.

([2]) Lisäksi maksuvalmiusluottoa myönnetään vain vastapuolille, joilla on kansallisessa keskuspankissa käytössä tili, jonka välityksellä transaktioon liittyvät maksut voidaan suorittaa esimerkiksi TARGET2:n yhteisellä jaettavalla laitealustalla.

([3]) Ks. tämän luvun alaviite 2.

([4]) Ks. tämän luvun alaviite 3.

([5]) ►M11 Ks. tämän luvun alaviite 6. ◄

▼M5

LUKU 5

MENETTELYT

5.1. **Huutokaupat**

5.1.1. *Yleistä*

Eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatiot toteutetaan yleensä huutokauppoina. Näihin huutokauppoihin sisältyy kuusi vaihetta, jotka esitetään kehikossa 3.

Eurojärjestelmä erottelee kaksi huutokauppatyyppiä: vakio- ja pikahuutokaupat. Menettelyt ovat kummassakin huutokauppatyypissä samat lukuun ottamatta kaupan toteutukseen kuluvaa aikaa ja vastapuolien määrää.

Vakiohuutokaupat

Vakiohuutokaupoissa kaupan tulos vahvistetaan viimeistään 24 tunnin kuluttua siitä, kun huutokaupasta ilmoitettiin (tarjousten jättämisen määräajan ja huutokaupan tuloksen ilmoittamisen välinen aika on tällöin noin kaksi tuntia). Kuviosta 1 nähdään vakiohuutokauppojen toteutusvaiheiden normaali aikataulu pääpiirteittäin. EKP voi tarvittaessa muuttaa yksittäisten operaatioiden aikatauluja.

Perusrahoitusoperaatiot, pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot ja rakenteelliset operaatiot (suoria kauppoja lukuun ottamatta) toteutetaan aina vakiohuutokauppoina. Kohdassa 2.1 mainitut yleiset kelpoisuusvaatimukset täyttävät vastapuolet voivat osallistua vakiohuutokauppoihin.

Pikahuutokaupat

Pikahuutokaupat toteutetaan yleensä puolentoista tunnin kuluessa siitä, kun huutokaupasta ilmoitettiin, ja huutokaupan tulokset vahvistetaan välittömästi niiden julkaisun jälkeen. Pikahuutokauppojen toteutusvaiheiden normaali aikataulu ilmenee kuviosta 2. EKP voi tarvittaessa muuttaa yksittäisten operaatioiden aikatauluja. Pikahuutokauppoja käytetään ainoastaan hienosäätöoperaatioiden toteutuksessa. Eurojärjestelmä saattaa kohdassa 2.2 mainittujen kriteerien ja menettelytapojen perusteella valita pikahuutokauppoihin suppeamman vastapuolijoukon kuin vakiohuutokauppoihin.

Kiinteä- ja vaihtuvakorkoiset huutokaupat

Eurojärjestelmällä on mahdollisuus tehdä joko kiinteäkorkoisia (määrähuutokauppa) tai vaihtuvakorkoisia (korkohuutokauppa) huutokauppoja. Kiinteäkorkoisessa huutokaupassa EKP määrää koron etukäteen ja osallistuvat vastapuolet tekevät tarjouksen rahamäärästä, jolla ne haluavat tehdä kaupan kiinteällä korolla ([1]). Vaihtuvakorkoisessa huutokaupassa vastapuolet tekevät tarjouksen rahamääristä ja koroista, joilla ne haluavat tehdä kauppoja kansallisten keskuspankkien kanssa ([2]).

([1]) Kiinteäkorkoisissa valuuttaswaphuutokaupoissa EKP määrää operaation swap-pisteet ja vastapuolet antavat tarjouksen kiinteänä pidettävästä valuutan määrästä, jonka ne haluavat myydä (ja ostaa takaisin) tai ostaa (ja myydä takaisin) näillä pisteillä.

([2]) Vaihtuvakorkoisissa valuuttaswaphuutokaupoissa vastapuolet antavat tarjouksen kiinteänä pidettävästä valuutan määrästä ja swap-pistetarjouksen, jolla ne haluavat tehdä kaupan.

▼M11

KEHIKKO 3

Huutokauppojen toteutusvaiheet

Vaihe 1 Huutokaupasta ilmoittaminen

a. EKP:n ilmoitus julkisten sähköisten markkinainformaatiojärjestelmien ja EKP:n verkkosivujen kautta

b. Kansallisten keskuspankkien ilmoitus kansallisten sähköisten markkinainformaatiojärjestelmien kautta ja suoraan yksittäisille vastapuolille (jos katsotaan tarpeelliseksi)

Vaihe 2 Huutokauppatarjousten valmisteluun ja tekoon liittyvät vastapuolien toimenpiteet

Vaihe 3 Tarjousten kokoaminen eurojärjestelmässä

Vaihe 4 Likviditeetin jakaminen ja huutokaupan tulosten ilmoittaminen

a. EKP:n päätös jako-osuuksista

b. Myönnettyjen osuuksien ilmoittaminen julkisten sähköisten markkinainformaatiojärjestelmien ja EKP:n verkkosivujen kautta

Vaihe 5 Huutokaupan tulosten vahvistaminen vastapuolille

Vaihe 6 Huutokauppaan liittyvät maksut ja toimitukset (ks. 5.3 kohta)

▼M5

5.1.2. *Huutokauppakalenteri*

Perus- ja pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Perus- ja pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan eurojärjestelmän julkaiseman ohjeellisen kalenterin mukaan ([1]). Kalenteri julkaistaan vähintään kolme kuukautta ennen sen vuoden alkua, jona se on voimassa. Perus- ja pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden normaalit kaupantekopäivät ilmenevät taulukosta 2. EKP:n tavoitteena on varmistaa, että kaikkien jäsenvaltioiden vastapuolet voivat osallistua perus- ja pitempiaikaisiin rahoitusoperaatioihin. Tämän vuoksi EKP ottaa kalenterin laadinnassa jäsenvaltioiden kansalliset vapaapäivät huomioon tekemällä tarvittavat muutokset normaaliin aikatauluun.

Rakenteelliset operaatiot

Vakiohuutokaupoilla tehtyjä rakenteellisia operaatioita ei toteuteta ennalta laaditun kalenterin mukaan. Niitä tehdään ja selvitetään kuitenkin yleensä vain sellaisina päivinä, jotka ovat ns. KKP-pankkipäiviä ([2]) kaikissa jäsenvaltioissa.

Hienosäätöoperaatiot

Hienosäätöoperaatioita ei toteuteta ennalta laaditun kalenterin mukaan. EKP voi tehdä hienosäätöoperaatioita kaikkina eurojärjestelmän pankkipäivinä. Operaatioihin osallistuvat vain sellaisten jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, joissa kaupanteko-, suoritus- ja takaisinmaksupäivä ovat kansallisten keskuspankkien pankkipäiviä.

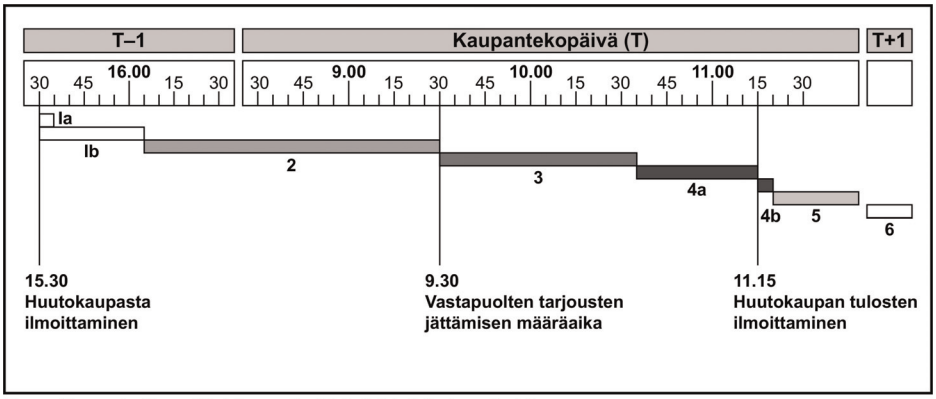
([1]) Eurojärjestelmän huutokauppakalenteri julkaistaan EKP:n www-sivustossa (www.ecb.int) ja myös eurojärjestelmän www-sivustoissa (ks. liite 5).

([2]) Tässä asiakirjassa termi ”KKP-pankkipäivä” tarkoittaa päivää, jona tietyn jäsenvaltion kansallinen keskuspankki on avoinna eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden toteuttamista varten. Joissakin jäsenvaltioissa kansallisen keskuspankin haarakonttorit voivat olla kiinni joinakin KKP-pankkipäivinä paikallisten tai alueellisten arkipyhien tai vapaapäivien takia. Tällaisissa tapauksissa kyseisen kansallisen keskuspankin on tiedotettava etukäteen vastapuolille järjestelyistä, joita tullaan soveltamaan näitä haarakonttoreita koskevissa transaktioissa.

▼M5

KUVIO 1

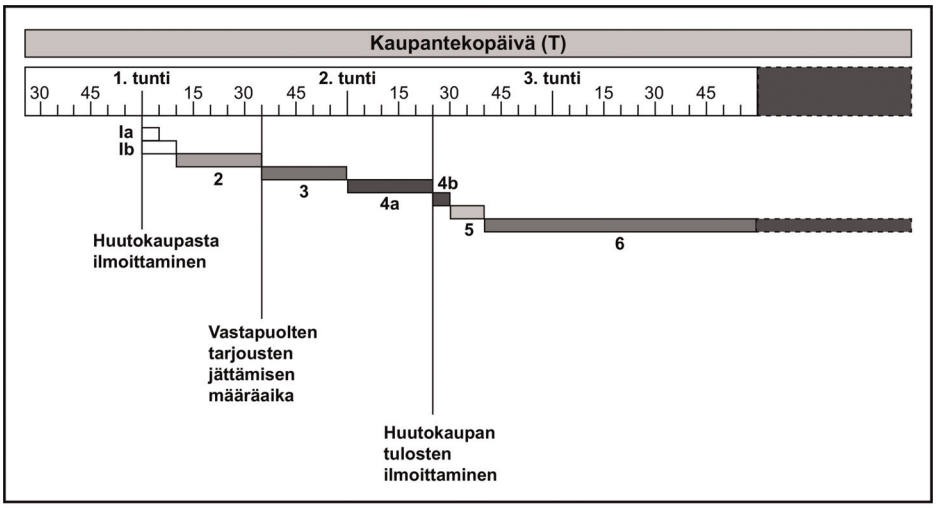
Vakiohuutokauppojen toteutusvaiheiden normaali aikataulu (kellonajat EKP:n aikaa [Keski-Euroopan aikaa])

Huom. Numerot viittaavat kehikossa 3 määriteltyihin toteutusvaiheisiin.

KUVIO 2

Pikahuutokauppojen toteutusvaiheiden normaali aikataulu

Huom. Numerot viittaavat kehikossa 3 määriteltyihin toteutusvaiheisiin.

Taulukko 2

Perus- ja pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden normaalit kaupantekopäivät

Operaation tyyppi	Normaali kaupantekopäivä (T)
Perusrahoitusoperaatiot	Joka tiistai
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	Kunkin kalenterikuukauden viimeinen keskiviikko ([1])

([1]) Joulunpyhien vuoksi joulukuun operaatiota aikaistetaan yleensä viikolla edellisviikon keskiviikkoon.

▼M5

5.1.3. *Huutokaupoista ilmoittaminen*

▼M11

Eurojärjestelmän vakiohuutokaupoista ilmoitetaan julkisesti sähköisiä markkinainformaatiojärjestelmiä käyttäen sekä EKP:n verkkosivuilla. Lisäksi kansalliset keskuspankit voivat ilmoittaa huutokaupoista suoraan niille vastapuolille, joilla ei ole yhteyttä tällaisiin markkinainformaatiojärjestelmiin. Julkinen huutokauppailmoitus sisältää yleensä seuraavat tiedot:

▼M5

— huutokaupan viitenumero

— huutokaupan päivämäärä

— operaation tyyppi (likviditeetin lisääminen tai vähentäminen ja käytettävän rahapoliittisen instrumentin tyyppi)

— operaatiossa sovellettava maturiteetti

— huutokaupan tyyppi (kiinteä- vai vaihtuvakorkoinen)

— toteutustapa (”hollantilainen” vai ”amerikkalainen” huutokauppa, kuten kohdassa 5.1.5 määritellään)

— operaation tavoiteltu volyymi (yleensä vain pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa)

— kiinteä huutokauppakorko/hinta/swap-piste (kiinteäkorkoisissa huutokaupoissa)

— pienin tai suurin hyväksyttävä korko/hinta/swap-piste (soveltuvin osin)

▼M11

— operaation alkamis- ja eräpäivä (soveltuvin osin) tai instrumentin arvo- ja eräpäivä (EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskuissa)

▼M5

— käytettävät valuutat ja valuutta, jonka määrä pidetään kiinteänä (valuuttaswapeissa)

— tarjousten laskemisessa käytettävä viitteellinen avistavaluuttakurssi (valuuttaswapeissa)

— tarjouksen yläraja (jos se on asetettu)

— pienin yksittäiselle vastapuolelle jaettava määrä (jos se on asetettu)

— pienin jako-osuus (jos se on asetettu)

— tarjousten jättämisen määräaika

▼M11

— velkasitoumusten denominaatio (EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskuissa)

— liikkeeseenlaskun ISIN-koodi (EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskuissa).

▼M5

Koska tavoitteena on tukea hienosäätöoperaatioiden avoimuutta, eurojärjestelmän pikahuutokaupoista ilmoitetaan yleensä julkisesti etukäteen. Poikkeustapauksissa EKP saattaa kuitenkin jättää ilmoittamatta pikahuutokaupoista julkisesti etukäteen. Pikahuutokaupoista ilmoitetaan noudattaen samaa menettelyä kuin vakiohuutokaupoissa. ►M7 Jos pikahuutokaupasta ei ilmoiteta julkisesti etukäteen, kansalliset keskuspankit ottavat suoraan yhteyttä valittuihin vastapuoliin. Jos pikahuutokaupasta ilmoitetaan julkisesti, kansallinen keskuspankki voi ottaa suoraan yhteyttä valittuihin vastapuoliin. ◄

▼M5

5.1.4. *Huutokauppatarjousten valmisteluun ja tekoon liittyvät vastapuolien toimenpiteet*

Vastapuolien tarjousten tulee olla muodoltaan kansallisten keskuspankkien kyseistä operaatiota varten toimittaman pro forma -mallitarjouksen mukaisia. Tarjoukset tulee toimittaa sen jäsenvaltion kansalliselle keskuspankille, jossa laitoksella on toimipaikka (hallinnollinen päätoimipaikka tai sivukonttori). Laitoksen tarjoukset voi antaa vain yksi toimipaikka (joko hallinnollinen päätoimipaikka tai määrätty sivukonttori) kussakin jäsenvaltiossa.

Kiinteäkorkoisissa huutokaupoissa vastapuolten on ilmoitettava tarjouksissaan rahamäärä, jolla ne haluavat käydä kauppaa kansallisten keskuspankkien kanssa ([1]).

▼M11

Vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa vastapuolet voivat tehdä tarjouksia kymmenellä eri korko-/hinta-/swap-pistetasolla. Eurojärjestelmä voi poikkeuksellisissa olosuhteissa rajoittaa vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa annettavien tarjousten lukumäärää. Vastapuolien on kussakin tarjouksessa ilmoitettava rahamäärä, jolla ne haluavat käydä kauppaa eurojärjestelmän kanssa, ja vastaava korko ([2]), ([3]). Korkotarjous on ilmoitettava prosenttiyksikön sadasosan kerrannaisina. Vaihtuvakorkoisissa valuuttaswaphuutokaupoissa swap-pisteet noteerataan vakiintuneiden markkinakäytäntöjen mukaan ja korkotarjous on ilmoitettava swap-pisteen sadasosan kerrannaisina.

▼M5

Perusrahoitusoperaatioissa vähimmäistarjouksen määrä on 1 000 000 euroa. Tämän määrän ylittävät tarjoukset on ilmoitettava 100 000 euron kerrannaisina. Hienosäätö- ja rakenteellisiin operaatioihin sovelletaan samaa vähimmäistarjousmäärää ja kerrannaista. Vähimmäistarjousmäärää sovelletaan kuhunkin yksittäiseen korko-/hinta-/swap-pistetarjoukseen.

Pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa kukin kansallinen keskuspankki määrittää 10 000 ja 1 000 000 euron välille asettuvan vähimmäistarjousmäärän. Tämän määritetyn vähimmäistarjousmäärän ylittävät tarjoukset on ilmoitettava 10 000 euron kerrannaisina. Vähimmäistarjousmäärää sovelletaan kuhunkin yksittäiseen korkotarjoukseen.

EKP voi asettaa tarjouksille ylärajan estääkseen suhteettoman suuret tarjoukset. Maininta tarjouksen mahdollisesta ylärajasta sisältyy aina julkiseen huutokauppailmoitukseen.

▼M11

Vastapuolten edellytetään aina pystyvän kattamaan niille huutokaupassa jaetun määrän riittävällä määrällä vakuuskelpoisia omaisuuseriä ([4]). Kunkin kansallisen keskuspankin soveltamat sopimukset tai säännöt antavat mahdollisuuden määrätä seuraamuksia, jos vastapuoli jättää siirtämättä riittävän määrän vakuuksia tai rahaa huutokaupassa sen osuudeksi tulleen määrän katteeksi.

([1]) Kiinteäkorkoisissa valuuttaswapeissa vastapuolen on ilmoitettava kiinteänä pidettävä valuutan määrä, jolla se haluaa käydä kauppaa eurojärjestelmän kanssa.

([2]) EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskun yhteydessä EKP voi päättää, että tarjoukset on ilmoitettava hinnan eikä koron muodossa. Tällöin hinnat ilmoitetaan prosentteina nimellisarvosta.

([3]) Vaihtuvakorkoisissa valuuttaswapeissa vastapuolen on ilmoitettava kiinteänä pidettävä valuutan määrä, jolla se haluaa käydä kauppaa eurojärjestelmän kanssa, ja vastaava swap-pistetarjous.

([4]) Tai toimittamaan riittävän määrän rahaa osuutensa suorittamiseksi likviditeettiä vähentävissä operaatioissa.

▼M5

Tarjoukset voidaan peruuttaa ennen kuin niiden jättämisen määräaika on päättynyt. Huutokauppailmoituksessa mainitun tarjousten jättämisen määräajan jälkeen annetut tarjoukset katsotaan pätemättömiksi. Kansalliset keskuspankit ratkaisevat, onko määräaikaa noudatettu. Kansalliset keskuspankit hylkäävät kaikki vastapuolen tarjoukset, jos tarjouksen kokonaismäärä ylittää EKP:n määräämän ylärajan. Ne hylkäävät myös vähimmäistarjousmäärän alittavat tarjoukset sekä tarjoukset, jotka alittavat pienimmän hyväksyttävän koron, hinnan tai swap-pisteen tai ylittävät suurimman hyväksyttävän koron, hinnan tai swap-pisteen. Ne voivat myös hylätä tarjoukset, jotka ovat epätäydellisiä tai eivät täytä pro forma -mallitarjouksen vaatimuksia. Jos tarjous hylätään, asianomainen kansallinen keskuspankki tiedottaa vastapuolelle päätöksestään ennen huutokaupan toteuttamista.

5.1.5. *Huutokaupan toteuttamismenettelyt*

KIINTEÄKORKOISTEN HUUTOKAUPPOJEN TOTEUTTAMINEN

Kiinteäkorkoinen huutokauppa toteutetaan siten, että vastapuolilta saadut tarjoukset lasketaan yhteen, ja jos tarjousten yhteismäärä ylittää jaettavan likviditeetin määrän, tarjoukset hyväksytään jaettavan määrän suhteessa tarjousten yhteismäärään (ks. kehikko 4). Kullekin vastapuolelle jaettava määrä pyöristetään lähimpään euroon. Kiinteäkorkoisissa huutokaupoissa EKP voi kuitenkin päättää jonkin tietyn vähimmäismäärän tai -osuuden jakamisesta kullekin tarjouksentekijälle.

KEHIKKO 4

Kiinteäkorkoisten huutokauppojen toteuttaminen

Jaettava määrä prosentteina on $\text{all\%} = \frac{A}{\sum_{i=1}^{n} a_i}$

Vastapuolelle *i* jaettava määrä on $all_i = all\% \times (a_j)$

Tässä

A = jaettava kokonaismäärä

n = vastapuolten lukumäärä

a_i = vastapuolen *i* tarjous

all% = jaettava määrä prosentteina

all_i = vastapuolelle *i* jaettava kokonaismäärä

Vaihtuvakorkoiset euromääräiset huutokaupat

Likviditeettiä lisäävät vaihtuvakorkoiset euromääräiset huutokaupat toteutetaan siten, että tarjoukset asetetaan koron mukaan laskevaan järjestykseen. Ensin hyväksytään ne tarjoukset, joissa korkotaso on korkein, ja tätä alemmat korkotarjoukset hyväksytään koron mukaan määräytyvässä järjestyksessä, kunnes likviditeetti on kokonaan jaettu. Jos alimmalla hyväksyttävällä korolla (marginaalikorolla) tehtyjen tarjousten määrä ylittää jäljellä olevan jaettavan määrän, tämä jaetaan tarjousten kesken jäljellä olevan jaettavan määrän suhteessa marginaalikorkoisten tarjousten kokonaismäärään (ks. kehikko 5). Kullekin vastapuolelle jaettava määrä pyöristetään lähimpään euroon.

▼M11

Likviditeettiä vähentävät vaihtuvakorkoiset huutokaupat (joita käytetään laskettaessa liikkeeseen EKP:n velkasitoumuksia ja kerättäessä määräaikaistalletuksia) toteutetaan siten, että tarjoukset asetetaan koron mukaan nousevaan järjestykseen (tai hinnan mukaan laskevaan järjestykseen). Tarjoukset, joissa korkotaso on alin (hinta korkein), hyväksytään ensin. Tätä korkeammat korkotarjoukset (alemmat hintatarjoukset) hyväksytään koron mukaan määräytyvässä järjestyksessä, kunnes likviditeetti on kokonaan sidottu. Jos niiden tarjousten yhteismäärä, joissa on ollut korkein hyväksyttävä korko tai alin hyväksyttävä hinta (marginaalikorko/-hinta), ylittää jäljellä olevan jaettavan määrän, tämä jaetaan tarjousten kesken jäljellä

▼M11

olevan jaettavan määrän suhteessa marginaalikorkoisten/-hintaisten tarjousten kokonaismäärään (ks. kehikko 5). EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskuissa kullekin vastapuolelle jaettava määrä pyöristetään lähimpään velkasitoumusten denominaation kerrannaiseen. Muissa likviditeettiä vähentävissä operaatioissa kullekin vastapuolelle jaettava määrä pyöristetään lähimpään euroon.

▼M5

Vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa EKP voi päättää kullekin hyväksytyn tarjouksen tekijälle jaettavasta vähimmäismäärästä.

KEHIKKO 5

VAIHTUVAKORKOISTEN EUROMÄÄRÄISTEN HUUTOKAUPPOJEN TOTEUTTAMINEN

(Esimerkissä on kyse korkotarjouksesta.)

Marginaalikoron mukaan jaettava määrä prosentteina on

$$\mathrm{all\%}(\mathrm{r_m}) = \frac{\mathrm{A} - \sum_{\mathrm{s}=1}^{\mathrm{m}-1} \mathrm{a}(\mathrm{r_s})}{\mathrm{a}(\mathrm{r_m})}$$

Vastapuolelle *i* marginaalikoron mukaan jaettava määrä on

$$\mathrm{all}(r_m)_i = all\%(r_m) \times \mathrm{a}(r_m)_i$$

Vastapuolelle *i* jaettava kokonaismäärä on

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + all(r_m)_i$$

Tässä

A = jaettava kokonaismäärä

$\mathrm{r_s}$ = vastapuolten korkotarjous *s*

n = vastapuolten lukumäärä

$\mathrm{a(r_s)_i}$ = vastapuolen *i* tarjous korolla *s* ($\mathrm{r_s}$)

$\mathrm{a(r_s)}$ = tarjousten kokonaismäärä korolla *s* ($\mathrm{r_s}$)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^{n} \mathrm{a}(r_s)_i$$

$\mathrm{r_m}$ = marginaalikorko

$\mathrm{r_1} \geq \mathrm{r_s} \geq \mathrm{r_m}$ likviditeettiä lisäävässä huutokaupassa,

$\mathrm{r_m} \geq \mathrm{r_s} \geq \mathrm{r_1}$ likviditeettiä vähentävässä huutokaupassa,

$\mathrm{r_{m-1}}$ = marginaalikorkoa edeltävä korko (viimeinen korko, jolla tarjoukset hyväksytään kokonaisuudessaan),

$\mathrm{r_{m-1}} > \mathrm{r_m}$ likviditeettiä lisäävässä huutokaupassa,

$\mathrm{r_m} > \mathrm{r_{m-1}}$ likviditeettiä vähentävässä huutokaupassa,

$\mathrm{all\%(r_m)}$ = marginaalikoron mukaan jaettava määrä prosentteina

$\mathrm{all(r_s)_i}$ = vastapuolelle *i* jaettava määrä korolla *s*

all_i = vastapuolelle *i* jaettava kokonaismäärä

▼M5

Vaihtuvakorkoiset valuuttaswaphuutokaupat

Likviditeettiä lisäävät vaihtuvakorkoiset valuuttaswaphuutokaupat toteutetaan siten, että tarjoukset asetetaan swap-pistetarjousten mukaiseen nousevaan järjestykseen ([1]). Ensin hyväksytään ne tarjoukset, joissa on alimmat swap-pisteet, ja tarjoukset, joissa swap-pisteet ovat tätä korkeammat, hyväksytään swap-pisteiden suuruuden mukaan määräytyvässä järjestyksessä, kunnes koko kiinteä valuutan määrä on jaettu. Jos niiden tarjousten yhteenlaskettu määrä, joissa on ollut ylin hyväksyttävä swap-piste (marginaaliswap-piste), ylittää jäljellä olevan jaettavan määrän, määrä jaetaan tarjousten kesken jäljellä olevan jaettavan määrän suhteessa marginaaliswap-pisteen mukaisten tarjousten kokonaismäärään (ks. kehikko 6). Kullekin vastapuolelle jaettava määrä pyöristetään lähimpään euroon.

Likviditeettiä vähentävät vaihtuvakorkoiset valuuttaswaphuutokaupat toteutetaan siten, että tarjoukset asetetaan swap-pistetarjousten mukaiseen laskevaan järjestykseen. Ensisijaisesti hyväksytään ne tarjoukset, joissa on ylimmät swap-pisteet, ja tarjoukset, joissa swap-pisteet ovat tätä alemmat, hyväksytään swap-pisteiden suuruuden mukaan määräytyvässä järjestyksessä, kunnes koko kiinteä valuutan määrä on käytetty. Jos niiden tarjousten yhteenlaskettu määrä, joissa on ollut alin hyväksyttävä swap-piste (marginaaliswap-piste), ylittää jäljellä olevan jaettavan määrän, määrä jaetaan tarjousten kesken jäljellä olevan jaettavan määrän suhteessa marginaaliswap-pisteen mukaisten tarjousten kokonaismäärään (ks. kehikko 6). Kullekin vastapuolelle jaettava määrä pyöristetään lähimpään euroon.

Huutokauppatyyppi

Vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa eurojärjestelmä voi käyttää joko yksi- tai monikorkoista huutokauppamenettelyä. Yksikorkoisessa huutokauppamenettelyssä (hollantilainen huutokauppa) kaikkien hyväksyttyjen tarjousten korko/hinta/swap-piste on yhtä kuin marginaalikorko/-hinta/-swap-piste (eli se, jolla koko jaettava määrä jaetaan). Monikorkoisessa huutokauppamenettelyssä (amerikkalainen huutokauppa) hyväksytty korko/hinta/swap-piste on yhtä kuin kunkin yksittäisen tarjouksen korko/hinta/swap-piste.

KEHIKKO 6

VAIHTUVAKORKOISTEN VALUUTTASWAPHUUTOKAUPPOJEN TOTEUTTAMINEN

Marginaaliswap-pisteen mukaan jaettava määrä prosentteina on

$$\mathrm{all\%}(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

([1]) Swap-pistetarjoukset asetetaan nousevaan järjestykseen sen mukaan, ovatko swap-pisteet miinus- vai plusmerkkiset, mikä taas riippuu siitä, onko ulkomaan valuutan ja euron välinen korkoero positiivinen vai negatiivinen. Jos swapin maturiteetin mukainen ulkomaan valuutan korko on korkeampi kuin vastaava eurokorko, swap-pistetarjous on positiivinen (euron termiinikurssi on korkeampi kuin avistakurssi). Jos ulkomaan valuutan korko on matalampi kuin vastaava eurokorko, swap-pistetarjous on negatiivinen (euron termiinikurssi on matalampi kuin avistakurssi).

▼M5

Vastapuolelle i marginaaliswap-pisteen mukaan jaettava määrä on

$$all(\Delta_m)_i = all\%(\Delta_m) \times a(\Delta_m)_{i>}$$

Vastapuolelle *i* jaettava kokonaismäärä on

$$\mathrm{all_i} = \sum_{s=1}^{m-1} \mathrm{a(\Delta_s)_i} + \mathrm{all(\Delta_m)_i}$$

Tässä

A	= jaettava kokonaismäärä
Δ_s	= vastapuolten tarjous swap-pisteellä *s*
n	= vastapuolten lukumäärä
$a(\Delta_s)_i$	= vastapuolen *i* tarjous swap-pisteellä *s* (Δ_s)
$a(\Delta_s)$	= tarjousten kokonaismäärä swap-pisteellä s (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^{n} a(\Delta_s)_i$$

Δ_m	= marginaaliswap-pistetarjous $\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ likviditeettiä lisäävissä valuuttaswapeissa, $\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ likviditeettiä vähentävissä valuuttaswapeissa,
Δ_{m-1}	= marginaaliswap-pisteellä annettua tarjousta edeltävä swap-pistetarjous (viimeinen swap-piste, jolla tarjoukset hyväksytään kokonaisuudessaan), $\Delta_m > \Delta_{m-1}$ likviditeettiä lisäävissä valuuttaswapeissa, $\Delta_{m-1} > \Delta_m$ likviditeettiä vähentävissä valuuttaswapeissa,
$all\%(\Delta_m)$	= marginaaliswap-pisteen mukaan jaettava määrä prosentteina
$all(\Delta_s)_i$	= vastapuolelle *i* jaettava määrä swap-pisteellä *s*
all_i	= vastapuolelle *i* jaettava kokonaismäärä

5.1.6. *Huutokaupan tulosten ilmoittaminen*

▼M11

Vakio- ja pikahuutokauppojen tulokset ilmoitetaan julkisesti sähköisiä markkinainformaatiojärjestelmiä käyttäen sekä EKP:n verkkosivuilla. Kansalliset keskuspankit voivat myös ilmoittaa huutokaupan tuloksesta suoraan niille vastapuolille, joilla ei ole yhteyttä sähköisiin markkinainformaatiojärjestelmiin. Julkinen ilmoitus huutokaupan tuloksesta sisältää yleensä seuraavat tiedot:

▼M5

— huutokaupan viitenumero

— huutokaupan päivämäärä

— operaation tyyppi

— operaatiossa sovellettava maturiteetti

— eurojärjestelmän vastapuolten tekemien tarjousten yhteismäärä

— tarjoajien lukumäärä

— käytettävät valuutat (valuuttaswapeissa)

— jaettu kokonaismäärä

▼M5

— jaettu määrä prosentteina (kiinteäkorkoisissa huutokaupoissa)

— avistakurssi (valuuttaswapeissa)

— hyväksytty marginaalikorko/-hinta/-swap-piste ja marginaalikorolla/-hinnalla/-swap-pisteellä jaettu määrä prosentteina (vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa)

— minimitarjouskorko, maksimitarjouskorko ja hyväksyttyjen tarjousten painotettu keskikorko (monikorkoisessa huutokauppamenettelyssä)

▼M11

— operaation alkamis- ja eräpäivä (soveltuvin osin) tai instrumentin arvo- ja eräpäivä (EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskuissa)

▼M5

— pienin yksittäiselle vastapuolelle jaettava määrä (jos se on asetettu)

— pienin jako-osuus (jos se on asetettu)

▼M11

— velkasitoumusten denominaatio (EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskuissa)

— liikkeeseenlaskun ISIN-koodi (EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskuissa).

▼M5

Kansalliset keskuspankit vahvistavat suoraan kullekin tarjouksia tehneelle vastapuolelle sen omaa osuutta koskevan huutokauppatuloksen.

5.2. **Kahdenväliset kaupat**

Yleistä

▼M11

Kansalliset keskuspankit voivat toteuttaa operaatioita kahdenvälisinä kauppoina. Niitä voidaan käyttää hienosäätöoperaatioissa ja rakenteellisissa suorissa kaupoissa. ([1]) Ne määritellään laajassa merkityksessä kaupoiksi, joissa eurojärjestelmä tekee kaupan yhden tai useamman vastapuolen kanssa ilman huutokauppaa. Kahdenvälisiä kauppoja on kahta tyyppiä: operaatioita, joissa eurojärjestelmä ottaa suoraan yhteyttä vastapuoliin, ja operaatioita, jotka toteutetaan arvopaperipörssien tai markkinavälittäjien kautta.

▼M5

Suora yhteydenotto vastapuoliin

Kansalliset keskuspankit ottavat suoraan yhteyttä yhteen tai useaan kotimaiseen vastapuoleen, jotka valitaan kohdassa 2.2 määriteltyjen kriteerien mukaan. Kansalliset keskuspankit päättävät EKP:n tarkkojen ohjeiden perusteella, ryhtyvätkö ne kauppoihin vastapuolien kanssa. Kaupat hoidetaan kansallisten keskuspankkien kautta.

Siinä tapauksessa, että EKP:n neuvosto päättäisi, että EKP (tai yksi tai muutama kansallinen keskuspankki EKP:n toimintayksikkönä) voisi poikkeustapauksissa myös itse tehdä kahdenvälisiä kauppoja, operaatioiden menettelytapoja muutettaisiin sen mukaisesti. EKP (tai kansallinen keskuspankki EKP:n toimintayksikkönä) ottaisi suoraan yhteyttä yhteen tai useampaan euroalueella olevaan vastapuoleen, jotka on valittu kohdassa 2.2

([1]) EKP:n neuvosto voi päättää, että EKP toteuttaa näitä operaatioita poikkeustilanteissa itse.

▼M5

määriteltyjen kriteerien perusteella. EKP (tai kansallinen keskuspankki EKP:n toimintayksikkönä) päättäisi kauppoihin ryhtymisestä vastapuolten kanssa. Kaupat kuitenkin hoidettaisiin hajautetusti kansallisten keskuspankkien kautta.

Kahdenväliset operaatiot suoraan vastapuolen kanssa ovat mahdollisia käänteisoperaatioissa, suorissa kaupoissa, valuuttaswapeissa ja kerättäessä määräaikaistalletuksia.

Arvopaperipörssien ja markkinavälittäjien kautta toteutettavat operaatiot

Kansalliset keskuspankit voivat tehdä suoria kauppoja arvopaperipörssien ja markkinavälittäjien kautta. Näiden operaatioiden vastapuolijoukkoa ei rajoiteta ennalta, ja niiden menettelytavat sopeutetaan vastaamaan kaupankäynnin kohteena olevien velkainstrumenttien markkinakäytäntöjä. ►M6 ——————— ◄

Kahdenvälisistä kaupoista ilmoittaminen

Kahdenvälisistä kaupoista ei yleensä ilmoiteta julkisesti etukäteen. EKP voi myös päättää olla ilmoittamatta kahdenvälisten kauppojen tuloksia julkisesti.

Kaupankäyntipäivät

EKP voi tehdä kahdenvälisiä hienosäätöoperaatioita kaikkina eurojärjestelmän pankkipäivinä. Operaatioihin osallistuvat vain sellaisten jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit, joissa kaupanteko-, suoritus- ja takaisinmaksupäivä ovat kansallisten keskuspankkien pankkipäiviä.

Suoria kahdenvälisiä rakenteellisia operaatioita tehdään ja selvitetään yleensä vain sellaisina päivinä, jotka ovat kansallisten keskuspankkien pankkipäiviä kaikissa jäsenvaltioissa.

5.3. **Maksu- ja toimitusmenettelyt**

5.3.1. *Yleistä*

►M6 Eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmän käyttöön tai avomarkkinaoperaatioihin osallistumiseen liittyvät maksutapahtumat hoidetaan vastapuolten kansallisissa keskuspankeissa olevien tilien kautta tai TARGET2-järjestelmään osallistuvien pankkien tilien kautta. ◄ Maksut suoritetaan vasta operaatioon liittyvien omaisuuserien (tai omaisuuseriin liittyvien oikeuksien) lopullisen siirron jälkeen (tai siirtohetkellä). Operaatioon liittyvien omaisuuserien tulee siten joko olla ennalta talletettuina omaisuudensäilytystileillä kansallisissa keskuspankeissa, tai ne tulee toimittaa näihin kansallisiin keskuspankkeihin päivän aikana toimitus maksua vastaan -periaatteella. Omaisuuserät siirretään sellaisten arvopaperiselvitystilien kautta, joita vastapuolet pitävät EKP:n vähimmäisvaatimukset täyttävissä arvopaperikaupan selvitysjärjestelmissä ([1]). Vastapuolet, joilla ei ole omaisuudensäilytystiliä kansallisessa keskuspankissa tai arvopaperiselvitystiliä EKP:n vähimmäisvaatimukset täyttävässä arvopaperikaupan selvitysjärjestelmässä, voivat siirtää vakuudet kirjeenvaihtajapankin arvopaperiselvitystilin tai omaisuudensäilytystilin kautta.

Maksu- ja toimitusmenettelyä koskevia tarkempia määräyksiä on kansallisten keskuspankkien (tai EKP:n) soveltamissa eri rahapolitiikan välineitä koskevissa sopimuksissa. Kansallisten keskuspankkien maksu- ja toimitusmenettelyt saattavat hieman poiketa toisistaan kansallisten lakien ja toimintatapojen erojen vuoksi.

([1]) EKP:n www-sivustossa (www.ecb.int) on kuvaus euroalueen arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien käyttöä koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä ajantasainen luettelo näiden järjestelmien välisistä hyväksytyistä linkeistä.

▼M11

Taulukko 3

Eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatioiden normaalit maksujen suorituspäivät ([1])

Rahapolitiikan väline	Vakiohuutokauppoina toteutettujen operaatioiden maksujen suorituspäivä	Pikahuutokauppoina tai kahdenvälisinä kauppoina toteutettujen operaatioiden maksujen suorituspäivä
Käänteisoperaatiot	T + 1 ([2])	T
Suorat kaupat	—	Vakuuksiin sovellettavan markkinakäytännön mukaan
EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskut	T + 2	—
Valuuttaswapit	—	T, T + 1 or T + 2
Määräaikaistalletusten kerääminen	—	T

([1]) T tarkoittaa kaupantekopäivää. Maksujen suorituspäivää koskevilla merkinnöillä tarkoitetaan eurojärjestelmän pankkipäiviä.

([2]) Jos perusrahoitusoperaation tai pitempiaikaisen rahoitusoperaation maksujen normaali suorituspäivä osuu kansalliseksi vapaapäiväksi, EKP voi käyttää muuta suorituspäivää, myös maksua ja toimitusta saman päivän arvolla. Perus- ja pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden maksujen suorituspäivät ilmoitetaan etukäteen eurojärjestelmän huutokauppakalenterissa (ks. kohta 5.1.2).

▼M5

5.3.2. *Avomarkkinaoperaatioiden maksu- ja toimitusmenettelyt*

▼M11

Vakiohuutokauppoina toteutettavissa avomarkkinaoperaatioissa eli perusrahoitusoperaatiossa, pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa ja rakenteellisissa operaatioissa maksut ja toimitukset suoritetaan yleensä ensimmäisenä sellaisena kaupantekopäivän jälkeisenä päivänä, jona TARGET2-järjestelmä ja kaikki asianomaiset arvopaperikaupan selvitysjärjestelmät ovat avoinna. EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlaskujen maksut ja toimitukset tapahtuvat kuitenkin toisena sellaisena kaupantekopäivää seuraavana päivänä, jona TARGET2-järjestelmä ja kaikki asianomaiset arvopaperikaupan selvitysjärjestelmät ovat avoinna. Eurojärjestelmän periaatteellisena tavoitteena on hoitaa avomarkkinaoperaatioihin liittyvät maksut ja toimitukset samanaikaisesti kaikissa jäsenvaltioissa kaikkien niiden vastapuolten kanssa, jotka ovat toimittaneet riittävän vakuusmateriaalin. Toiminnallisten rajoitusten ja arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien teknisten ominaisuuksien takia avomarkkinaoperaatioiden maksujen suorituspäivän sisäisissä ajoituksissa voi kuitenkin ilmetä euroalueen sisäisiä eroja. Perusrahoitusoperaatioiden ja pitempiaikaisten rahoitusoperaatioiden suorituspäivä on yleensä edellisen maturiteetiltaan vastaavan pituisen operaation takaisinmaksupäivä.

▼M5

Eurojärjestelmä pyrkii hoitamaan pikahuutokauppoina ja kahdenvälisinä kauppoina tehtyihin avomarkkinaoperaatioihin liittyvät maksut ja toimitukset kaupantekopäivänä. ►M6 Toiminnallisista syistä eurojärjestelmä voi kuitenkin toisinaan käyttää näissä operaatioissa, erityisesti suorissa kaupoissa ja valuuttaswapeissa, muita maksujen suorituspäiviä (ks. taulukko 3). ◄

▼M6

5.3.3 *Pankkipäivän lopetukseen liittyvät toimet*

Pankkipäivän lopetukseen liittyviä menettelytapoja on käsitelty tarkemmin TARGET2-järjestelmään liittyvissä asiakirjoissa. TARGET2-järjestelmän sulkemisaika on yleensä klo 18.00 EKP:n aikaa (Keski-Euroopan aikaa). Sulkemisajan jälkeen maksumääräyksiä ei enää hyväksytä käsittelyyn TARGET2-järjestelmässä, vaikka ennen sulkemisaikaa hyväksyttyjen maksumääräysten käsittely jatkuu. Vastapuolten on jätettävä maksuvalmiusluoton tai talletusmahdollisuuden käyttöä koskevat pyyntönsä asianomaiselle kansalliselle keskuspankille viimeistään 15 minuuttia TARGET2-järjestelmän sulkemisajan jälkeen. Eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmän

▼**M6**

käyttöä koskevan pyynnön määräaikaa pidennetään vielä 15 minuuttia eurojärjestelmän viimeisenä pankkipäivänä kunakin vähimmäisvarantojen pitoajanjaksona ►**M7** ——————— ◄.

Hyväksyttyjen vastapuolten selvitystileillä TARGET2-järjestelmässä pankkipäivän päättyessä suoritettujen valvontaoperaatioiden jälkeen jäljelle jäävät negatiiviset saldot katsotaan automaattisesti pyynnöiksi saada maksuvalmiusluottoa (ks. 4.1 kohta).

▼M5

LUKU 6

VAKUUSKELPOISET OMAISUUSERÄT

6.1. Yleistä

EKPJ:n perussäännön artiklan 18.1 mukaan EKP ja kansalliset keskuspankit voivat käydä kauppaa rahoitusmarkkinoilla ostamalla ja myymällä omaisuuseriä suorin kaupoin tai takaisinostosopimuksin ja kaikkien eurojärjestelmän luotto-operaatioiden edellytetään perustuvan riittäviin vakuuksiin. Näin ollen kaikki likviditeettiä lisäävät eurojärjestelmän operaatiot perustuvat vakuutena oleviin omaisuuseriin. Vastapuoli joko siirtää omaisuuserän omistusoikeuden (suorat kaupat tai takaisinostosopimukset) tai panttaa, luovuttaa tai kiinnittää sen (vakuudelliset lainat) ([1]).

Koska tavoitteena on suojata eurojärjestelmää tappioilta rahapoliittisissa operaatioissa, turvata vastapuolien tasavertainen kohtelu ja tehostaa toimintaa ja avoimuutta, omaisuuserien on täytettävä tietyt kriteerit tullakseen hyväksytyiksi eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin. Eurojärjestelmä on luonut yhteisen vakuuskäytännön eurojärjestelmän luotto-operaatioissa käytettävien vakuuksien hyväksymistä varten. ►M6 Yhteinen vakuuskäytäntö, jota kutsutaan myös yhdeksi vakuuslistaksi tai yhteislistaksi, tuli voimaan 1.1.2007 ja korvasi talous- ja rahaliiton kolmannen vaiheen alusta käytössä olleen kahden listan järjestelmän. ◄ ►M11 ———— ◄

Uudella yhteislistalla omaisuuserät jaetaan kahteen luokkaan – jälkimarkkinakelpoisiin ja ei-jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin. Molemmat kelpaavat yhtäläisesti kaikkiin eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin, joskaan eurojärjestelmä ei käytä ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä suorissa kaupoissa. Eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden vakuudeksi kelpaavia omaisuuseriä voidaan käyttää myös päivänsisäisen luoton vakuutena.

►M6 Kummankin luokan omaisuuserien on täytettävä kohdassa 6.2 selostettavat koko euroalueen kattavat yhdenmukaiset vakuuskelpoisuusvaatimukset. ([2]). ◄ Omaisuuseräluokkien luottokelpoisuusvaatimusten yhteneväisyyden varmistamiseksi kehitetyssä eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa (Eurosystem credit assessment framework, ECAF) hyödynnetään useita luottoluokituslähteitä. Kohdassa 6.3 kuvataan menettelyt ja säännöt, joiden pohjalta eurojärjestelmän vakuuskelpoisille omaisuuserille asettamat vaatimukset hyvästä luottokelpoisuudesta määritellään. Riskienhallintamenetelmät ja operaatioissa käytettävien omaisuuserien arvostusperiaatteet selostetaan kohdissa 6.4 ja 6.5. Eurojärjestelmän vastapuolet voivat käyttää vakuutena toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevia vakuuskelpoisia omaisuuseriä (ks. kohta 6.6).

([1]) Likviditeettiä vähentävät suorat kaupat ja käänteisoperaatiot perustuvat myös vakuutena oleviin omaisuuseriin. Likviditeettiä vähentävissä käänteisoperaatioissa käytettävien omaisuuserien kelpoisuusvaatimukset ovat samat kuin likviditeettiä lisäävissä käänteisoperaatioissa. Likviditeettiä vähentäviin operaatioihin ei kuitenkaan sovelleta markkina-arvon aliarvostusta.

([2]) Ei-jälkimarkkinakelpoisista omaisuuseristä lainasaamisten tietyissä kelpoisuusvaatimuksissa ja toiminnallisissa vaatimuksissa saattaa olla eroja eri puolilla euroaluetta 31.12.2011 saakka voimassa olevan siirtymäkauden aikana (ks. 6.2.2 kohta).

▼M5

6.2. **Omaisuuserien vakuuskelpoisuuden määritys**

EKP kokoaa vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien listan sekä ylläpitää ja julkaisee sitä ([1]). ►M7 Eurojärjestelmä neuvoo vastapuolia omaisuuserien vakuuskelpoisuuden suhteen ainoastaan, kun jo liikkeeseen laskettuja jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä tai liikkeessä olevia ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä tarjotaan eurojärjestelmälle vakuudeksi. Ennen liikkeeseenlaskua eurojärjestelmä ei kommentoi vakuuskelpoisuutta. ◄

6.2.1. *Jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien vakuuskelpoisuusvaatimukset*

EKP:n liikkeeseen laskemat velkasitoumukset ja kaikki eurojärjestelmän kansallisten keskuspankkien omissa maissaan ennen euron käyttöönottoa liikkeeseen laskemat velkainstrumentit ovat vakuuskelpoisia.

Muihin jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin sovelletaan seuraavia kelpoisuusvaatimuksia (ks. myös taulukko 4):

O m a i s u u s e r ä t y y p p i

Omaisuuserien tulee olla *velkainstrumentteja*, joilla on

(a) kiinteä, ei-ehdollinen lainapääoma, ►M7 ([2]) ◄

ja

(b) sellainen korko, josta ei voi aiheutua negatiivista kassavirtaa. Lisäksi koron tulisi olla jokin seuraavista: 1) nollakorko, 2) kiinteä korko tai 3) johonkin viitekorkoon sidottu vaihtuva korko. Korko voi olla sidottu mahdollisiin muutoksiin velkainstrumentin liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuusluokituksessa. Myös inflaatioindekseihin sidotut joukkolainat hyväksytään.

Näiden ominaisuuksien tulee olla voimassa velkainstrumentin lopulliseen kuoletukseen saakka. Velkainstrumenteilla ei saa olla huonompi etuoikeus pääomaan ja/tai korkoihin kuin liikkeeseenlaskijan muilla velkainstrumenteilla.

Edellä kohdassa a mainittua vaatimusta ei sovelleta *omaisuusvakuudellisin arvopapereihin*, paitsi joukkovelkakirjoihin, jotka luottolaitokset ovat laskeneet liikkeeseen arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin ([3]) artiklan 22 kohdan 4 mukaisesti (”katetut pankkien joukkovelkakirjalainat”). Muiden omaisuusvakuudellisten arvopapereiden kuin katettujen pankkien joukkovelkakirjalainojen hyväksyttävyys arvioidaan eurojärjestelmässä seuraavien kelpoisuusvaatimusten mukaisesti:

▼M11

Omaisuusvakuudellisten arvopapereiden vakuutena olevien kassavirtaa synnyttävien omaisuuserien on täytettävä seuraavat vaatimukset:

a) Omaisuuserien hankintaan sovelletaan jonkin EU:n jäsenvaltion lainsäädäntöä.

b) Arvopaperistamista varten perustettu erillisyhtiö (special purpose vehicle) on hankkinut omaisuuserät alullepanijalta tai välittäjältä tavalla, jota eurojärjestelmä pitää ”todellisena myyntinä”, joka on

([1]) Lista julkaistaan EKP:n www-sivustossa (www.ecb.int), ja sitä päivitetään päivittäin. Yritysten liikkeeseen laskemia jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä, joilta puuttuu ulkoisen luottoluokituslaitoksen (external credit assessment institution, ECAI) myöntämä emissio-, liikkeeseenlaskija- tai takaajaluokitus, ei julkaista vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien listalla. Näiden velkainstrumenttien kelpoisuus määräytyy kyseisen vastapuolen valitseman luottoluokituslähteen luokituksen perusteella. Vastapuolet valitsevat luottoluokituslähteensä eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnin lainasaamisia koskevien sääntöjen mukaisesti, joita selostetaan kohdassa 6.3.3.

([2]) Joukkovelkakirjalainat eivät ole vakuuskelpoisia, jos niihin on liitetty optiotodistuksia (warrantti) tai muita vastaavia oikeuksia.

([3]) Neuvoston direktiivi 85/611/ETY, annettu 20 päivänä joulukuuta 1985, arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta (EYVL L 375, 31.12.1985, s. 3), sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2005/1/EY (EUVL L 79, 24.3.2005, s. 9).

▼M11

täytäntöönpanokelpoinen kolmansiin osapuoliin nähden ja jonka myötä omaisuuserät ovat alullepanijan ja tämän velkojien sekä välittäjän ja tämän velkojien ulottumattomissa, mukaan lukien tilanteet, joissa alullepanija tai välittäjä on maksukyvytön.

c) Ne ovat peräisin Euroopan talousalueella kotipaikkaansa pitävältä alkuunpanijalta tai mahdolliselta välittäjältä, joka on myynyt ne liikkeeseenlaskijalle.

d) Ne eivät koostu – kokonaan tai osittain, tosiasiallisesti tai mahdollisesti – muiden omaisuusvakuudellisten arvopapereiden etuoikeusluokista ([1]). Ne eivät myöskään koostu – kokonaan tai osittain, tosiasiallisesti tai mahdollisesti – luottoriskin vaihtolainoista (credit-linked notes), swapeista tai muista johdannaisinstrumenteista ([2]), eivätkä synteettisistä arvopapereista ([3]).

e) Mikäli ne ovat lainasaamisia, velallisten ja velkojien (myös luonnollisten henkilöiden) kotipaikka on Euroopan talousalueella ja mahdollinen liitännäinen arvopaperi sijaitsee Euroopan talousalueella. Lainasaamisiin sovelletaan Euroopan talousalueeseen kuuluvan maan lakia. Jos ne ovat joukkovelkakirjoja, niiden liikkeeseenlaskijan kotipaikka on Euroopan talousalueella, ne on laskettu liikkeeseen Euroopan talousalueeseen kuuluvassa maassa Euroopan talousalueeseen kuuluvan maan lainsäädännön mukaisesti ja mahdolliset liitännäiset arvopaperit sijaitsevat Euroopan talousalueella. ([3])

Tapauksissa, joissa alkuunpanijoiden tai mahdollisten välittäjien kotipaikka on euroalueella tai Yhdistyneessä kuningaskunnassa, eurojärjestelmä on tarkistanut, ettei kyseisillä lainkäyttöalueilla sovelleta ankaria transaktion peräyttämistä koskevia säännöksiä. Jos alkuunpanijalla tai mahdollisella välittäjällä on kotipaikka muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa maassa, omaisuusvakuudelliset arvopaperit voidaan katsoa vakuuskelpoisiksi vain, jos eurojärjestelmä varmistaa, että sen oikeudet ovat asianmukaisella tavalla suojattuja ottaen huomioon sellaiset kyseisen Euroopan talousalueeseen kuuluvan maan lainsäädäntöön kuuluvat peräyttämistä koskevat säännökset, joita eurojärjestelmä pitää olennaisina. Ennen kuin omaisuusvakuudelliset arvopaperit voidaan hyväksyä vakuuskelpoisiksi, tätä tarkoitusta varten toimitetaan eurojärjestelmän kannalta hyväksyttävässä muodossa riippumaton oikeudellinen arvio, jossa selvitetään kyseisessä maassa sovellettavien peräyttämistä koskevien sääntöjen sisältö. ([3]) Jotta eurojärjestelmä voisi päättää, ovatko sen oikeudet asianmukaisesti suojattuja peräyttämistä koskevia sääntöjä vastaan, se voi pyytää muita asiakirjoja, mukaan lukien todistus siirronsaajan vakavaraisuudesta kriittisen ajanjakson ajalta. Niihin peräyttämistä koskeviin sääntöihin, joiden eurojärjestelmä katsoo olevan vakavia eikä näin ollen hyväksyttäviä, kuuluvat myös säännöt, joiden mukaan selvitysmies voi kumota vakuutena olevien omaisuuserien myynnin yksinomaan sillä perusteella, että myynti on tapahtunut tietyn ajanjakson aikana (kriittinen ajanjakso) ennen myyjän (alkuunpanija/välittäjä) maksukyvyttömyyden toteamista, tai joiden mukaan siirronsaaja voi estää kumoamisen ainoastaan mikäli pystyy näyttämään, ettei ollut tietoinen myyjän (alkuunpanija/välittäjä) maksukyvyttömyydestä myynnin tapahtuessa.

Strukturoitujen lainojen liikkeeseenlaskuissa vakuuskelpoisuuden edellytyksenä on se, että etuoikeusluokan (tai sen alaluokan) etuoikeus ei ole saman lainan muiden etuoikeusluokkien etuoikeutta huonompi. Etuoikeusluokan (tai sen alaluokan) etuoikeuden ei katsota olevan saman lainan muiden etuoikeusluokkien (tai alaluokkien) etuoikeutta huonompi, jos maksujen etuoikeusjärjestys täytäntöönpanoilmoituksen (enforcement notice) toimittamisen jälkeen on tarjousesitteen mukaan sellainen, ettei millään muulla etuoikeusluokalla (tai alaluokalla) ole oikeutta saada maksua

([1]) Tämä vaatimus ei sulje pois omaisuusvakuudellisia arvopapereita, joiden liikkeeseenlasku rakentuu kahdelle erillisyhtiölle ja jossa ”todellisen myynnin” vaatimus täyttyy näiden erillisyhtiöiden osalta niin, että jälkimmäisen erillisyhtiön liikkeeseen laskemien velkainstrumenttien vakuutena on suoraan tai välillisesti alkuperäinen vakuussammio ja kaikki kassavirtaa tuottavista omaisuuseristä johtuvat kassavirrat siirretään ensimmäisestä erillisyhtiöstä toiseen.

([2]) Tämä rajoitus ei koske omaisuusvakuudellisia arvopapereita koskevissa transaktioissa käytettäviä swapeja, joiden tarkoituksena on ainoastaan riskeiltä suojautuminen.

([3]) Tämä rajoitus ei koske omaisuusvakuudellisia arvopapereita, jotka ovat vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien listalla 10. lokakuuta 2010. Nämä arvopaperit säilyttävät vakuuskelpoisuutensa 9. lokakuuta 2011 saakka.

▼M11

(pääomaa ja korkoja) ennen kyseistä etuoikeusluokkaa (tai alaluokkaa), eli sille näin ollen aiheutuu tappiota viimeisenä strukturoidun lainan etuoikeusluokista (tai alaluokista). Sellaisten strukturoitujen lainojen liikkeeseenlaskuissa, joiden tarjousesitteessä mainitaan nopeutettua takaisinmaksua koskevan ilmoituksen (acceleration notice) ja täytäntöönpanoilmoituksen toimittamisesta, etuoikeusluokan (tai sen alaluokan) etuoikeus on varmistettava sekä nopeutettua takaisinmaksua koskevan ilmoituksen että täytäntöönpanoilmoituksen toimittamisen jälkeisessä maksujen etuoikeusjärjestyksessä.

▼M5

Eurojärjestelmä pidättää itsellään oikeuden pyytää asianomaisilta kolmansilta osapuolilta (kuten liikkeeseenlaskijalta, alullepanijalta tai järjestäjältä) sellaisia selvityksiä ja/tai oikeudellisia vahvistuksia, joita se pitää tarpeellisina omaisuusvakuudellisten arvopapereiden vakuuskelpoisuuden arvioimiseksi.

Luottokelpoisuusvaatimukset

Velkainstrumenttien on täytettävä jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä koskevat eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa sovellettavat vaatimukset hyvästä luottokelpoisuudesta (ks. kohta 6.3.2).

Liikkeeseenlaskupaikka

Velkainstrumentin tulee olla talletettuna/rekisteröitynä (laskettu liikkeeseen) Euroopan talousalueella kansallisessa keskuspankissa tai sellaisessa arvopaperikeskuksessa, joka täyttää EKP:n asettamat vähimmäisvaatimukset ([1]). Jos jälkimarkkinakelpoisen velkainstrumentin liikkeeseenlaskijana on yritys ([2]), jolla ei ole hyväksytyn ulkoisen luottoluokituslaitoksen (ECAI) luottoluokitusta, liikkeeseenlaskupaikkana tulee olla euroalue.

Maksu- ja toimitusmenettelyt

▼M11

Velkainstrumenttien tulee olla siirrettävissä arvo-osuusmuodossa. Niitä tulee säilyttää ja ne tulee toimittaa euroalueella eurojärjestelmässä olevan tilin kautta tai EKP:n vähimmäisvaatimukset täyttävän arvopaperikaupan selvitysjärjestelmän kautta siten, että vakuuden asettamismenettelyyn ja realisointiin sovelletaan jonkin jäsenvaltion lakia.

▼M5

Jos arvopaperikeskus, jossa omaisuuserä on laskettu liikkeeseen, ei ole sama kuin arvopaperikaupan selvitysjärjestelmä, jossa sitä säilytetään, nämä kaksi on yhdistettävä toisiinsa EKP:n hyväksymällä linkillä ([3]).

([1]) ►M11 Maailmanlaajuisen haltijavelkakirjan muodossa olevat kansainväliset velkapaperit (international debt securities in global bearer form), jotka on laskettu liikkeeseen 1.1.2007 tai sen jälkeen kansainvälisten arvopaperikeskusten Euroclear Bankin (Belgia) tai Clearstream Banking Luxembourgin kautta, ovat vakuuskelpoisia, jos ne on laskettu liikkeeseen NGN-muodossa (new global note) ja talletettu yhteisenä säilyttäjänä (common safekeeper) toimivaan kansainväliseen arvopaperikeskukseen tai mahdolliseen muuhun arvopaperikeskukseen, joka täyttää EKP:n asettamat vähimmäisvaatimukset. Maailmanlaajuisen haltijavelkakirjan muodossa olevat kansainväliset velkapaperit, jotka on laskettu liikkeeseen CGN-muodossa (classical global note) ennen 1.1.2007, ja – jos kyseessä ovat useammassa erässä liikkeeseen lasketut velkakirjat – samalla ISIN-koodilla kyseisenä päivänä tai sen jälkeen liikkeeseen lasketut erät ovat vakuuskelpoisia eräpäivään saakka. Kansainväliset velkapaperit, jotka kansainvälinen arvopaperikeskus Euroclear Bank (Belgia) tai Clearstream Banking Luxembourg on laskenut liikkeeseen global registered form -muodossa 30.9.2010 jälkeen, ovat vakuuskelpoisia, jos ne on laskettu liikkeeseen noudattaen kansainvälisten velkapaperien uutta säilytysstruktuuria. Maailmanlaajuisen rekisteröidyn velkakirjan muodossa (global registered form) olevat kansainväliset velkapaperit, jotka on laskettu liikkeeseen 30.9.2010 tai sitä ennen, ovat vakuuskelpoisia eräpäivään saakka. Yhden velkakirjan (individual note) muodossa olevat kansainväliset velkapaperit eivät ole enää vakuuskelpoisia, jos ne on laskettu liikkeeseen 30.9.2010 jälkeen. Yhden velkakirjan muodossa olevat kansainväliset velkapaperit, jotka on laskettu liikkeeseen 30.9.2010 tai sitä ennen, ovat vakuuskelpoisia eräpäivään saakka. ◄

([2]) Yrityksen määritelmä on sama kuin Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmässä 1995 (EKT 95).

([3]) EKP:n www-sivustossa (www.ecb.int) on kuvaus euroalueen arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien käyttöä koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä ajantasainen luettelo näiden järjestelmien välisistä hyväksytyistä linkeistä.

▼M5

Hyväksyttävät markkinat

Velkainstrumenttien tulee olla rahoitusvälineiden markkinoista 21. huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY ([1]) määritelmän mukaisilla säännellyillä markkinoilla tai tietyillä EKP:n määrittelemillä ei-säännellyillä markkinapaikoilla kaupattavia omaisuuseriä ([2]). Ei-säänneltyjä markkinapaikkoja koskeva eurojärjestelmän arviointi perustuu kolmeen markkinapaikoille asetettuun vaatimukseen: niiden on oltava turvallisia, avoimia ja helppopääsyisiä ([3]) ([4]).

Liikkeeseenlaskija/takaaja

Velkapaperit saavat olla keskuspankkien, julkisyhteisöjen, yksityisen sektorin toimijoiden tai kansainvälisten tai ylikansallisten laitosten liikkeeseen laskemia tai takaamia. Muut luottolaitosten liikkeeseen laskemat velkainstrumentit kuin katetut pankkien joukkovelkakirjat ovat vakuuskelpoisia ainoastaan, jos ne ovat edellä mainitun määritelmän mukaisilla säännellyillä markkinoilla kaupattavia omaisuuseriä.

Liikkeeseenlaskijan/takaajan sijoittautumispaikka

Liikkeeseenlaskijoiden tulee olla Euroopan talousalueelle tai johonkin Euroopan talousalueen ulkopuoliseen G10-maahan sijoittautuneita ([5]) ►M6 ([6]) ◄. Jälkimmäisessä tapauksessa velkainstrumentit voidaan hyväksyä vakuuksiksi vain, jos eurojärjestelmä voi varmistua siitä, että asianomaisen Euroopan talousalueen ulkopuolisen G10-maan laki turvaa eurojärjestelmän oikeudet asianmukaisesti. Tätä tarkoitusta varten eurojärjestelmälle on toimitettava muodoltaan ja sisällöltään eurojärjestelmän hyväksymällä tavalla laadittu oikeudellinen arvio (legal assessment), ennen kuin omaisuuserät voidaan hyväksyä vakuuskelpoisiksi. Omaisuusvakuudellisten arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden tulee olla Euroopan talousalueelle sijoittautuneita.

▼M11

Takaajien tulee olla sijoittautuneita Euroopan talousalueelle, paitsi siinä tapauksessa, että takausta ei tarvita jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien hyvälle luottokelpoisuudelle asetettujen vaatimusten täyttämiseksi 6.3.2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

([1]) EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1.

([2]) Lista hyväksytyistä ei-säännellyistä markkinoista on julkaistu EKP:n www-sivustossa (www.ecb.int), ja sitä päivitetään vähintään kerran vuodessa.

([3]) Eurojärjestelmä määrittelee termit ”turvallisuus”, ”avoimuus” ja ”helppopääsyisyys” ainoastaan eurojärjestelmän vakuushallinnan kannalta. Valinnassa ei ole tarkoitus arvioida eri markkinoiden laatua sinänsä. Termien sisältö on seuraava: *Turvallisuudella* tarkoitetaan varmuutta transaktioiden suhteen, erityisesti varmuutta transaktioiden pätevyydestä ja täytäntöönpanokelpoisuudesta. *Avoimuudella* tarkoitetaan esteetöntä tiedonsaantia markkinoiden menettelytapa- ja toimintasäännöistä, omaisuuserien ominaisuuksista rahoitusinstrumentteina, hinnanmuodostuksesta, kauppojen hinnoista ja määristä (noteeraukset, korot, kaupankäyntimäärät, liikkeessä olevat määrät jne.). *Helppopääsyisyydellä* tarkoitetaan eurojärjestelmän edellytyksiä osallistua ja päästä markkinoille. Vakuushallinnan kannalta markkinat katsotaan helppopääsyisiksi, jos niiden menettelytapa- ja toimintasäännöt mahdollistavat sen, että eurojärjestelmä voi tarvittaessa hankkia markkinoilta tietoa ja toteuttaa transaktioita.

([4]) ►M11 Kakkoslistan omaisuuserinä hyväksytyt jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät, jotka on laskettu liikkeeseen ennen 31.5.2007 ja joilla käydään kauppaa sellaisilla eisäännellyillä markkinoilla, jotka täyttävät turvallisuutta ja osallistumismahdollisuuksia koskevat eurojärjestelmän vaatimukset mutta eivät avoimuusvaatimuksia, ovat vakuuskelpoisia 31.12.2010 saakka – edellyttäen että ne täyttävät kaikki muut vakuuskelpoisuuden edellytykset – minkä jälkeen ne eivät enää kelpaa vakuudeksi. Tätä ei sovelleta luottolaitosten liikkeeseen laskemiin kattamattomiin jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin, jotka hyväksyttiin kakkoslistan omaisuuserinä ja jotka menettivät vakuuskelpoisuutensa 31.5.2007 lukien. ◄

([5]) Euroopan talousalueen ulkopuoliset G10-maat ovat Yhdysvallat, Kanada, Japani ja Sveitsi.

([6]) Jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät, jotka on ennen 1.1.2007 laskenut liikkeeseen ETA-maan tai ETA:an kuulumattoman G10-maan ulkopuolelle sijoittautunut yksikkö mutta joiden takaajana on ETA-maahan sijoittautunut yksikkö, ovat vakuuskelpoisia 31.12.2011 saakka – edellyttäen että ne täyttävät kaikki muut vakuuskelpoisuuden edellytykset sekä 6.3.2 kohdan mukaan takauksiin sovellettavat edellytykset – minkä jälkeen ne eivät enää kelpaa vakuudeksi.

▼M5

Kansainväliset ja ylikansalliset laitokset ovat sijoittautumispaikasta riippumatta hyväksyttäviä liikkeeseenlaskijoita/takaajia. Jos jälkimarkkinakelpoisen velkainstrumentin liikkeeseenlaskijana on yritys, jolla ei ole ulkoisen luottoluokituslaitoksen luottoluokitusta, liikkeeseenlaskijan/takaajan tulee olla sijoittautunut euroalueelle.

Valuutta

Velkainstrumenttien tulee olla euromääräisiä ([1]).

6.2.2. *Ei-jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien vakuuskelpoisuusvaatimukset*

▼A1

Vakuuskelpoisten omaisuuserien yhteislistalle otetaan kolmentyyppisiä ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä: hyväksyttävien vastapuolten tekemiä määräaikaistalletuksia, lainasaamisia (pankkilainoja) ja ei-jälkimarkkinakelpoisia kiinteistövakuudellisia velkainstrumentteja (retail mortgage-backed debt instrument, RMBD) ([2]).

▼M5

Lainasaamiset

Lainasaamisten ([3]) on täytettävä seuraavat *kelpoisuusvaatimukset* (ks. myös taulukko 4):

— *Omaisuuserätyyppi*: Lainasaamisten tulee olla eurojärjestelmän vastapuolten velallisten velkasitoumuksia. Myös lainasaamiset, joita lyhennetään (eli pääomaa ja korkoja maksetaan takaisin ennalta sovitun aikataulun mukaisesti) ovat vakuuskelpoisia. Nostamattomat luottolimiitit (esim. nostamattomat valmiusluottolimiitit), sekkiluotot tai remburssit (jotka eivät ole lainasaamisia sinänsä, vaikka niissä sitoudutaankin luoton maksamiseen) eivät ole vakuuskelpoisia. Syndikoiduissa lainoissa mukana olevien yhteisöjen osuudet katsotaan vakuuskelpoisiksi lainasaamisiksi. ►M7 Lainasaamisella ei saa olla huonompi etuoikeus pääomaan ja/tai korkoihin kuin liikkeeseenlaskijan muilla lainoilla (tai saman syndikoidun lainan muilla etuoikeusluokilla tai alaluokilla) tai velkainstrumenteilla. ◄

Lainasaamisilla tulee olla a) kiinteä, ei-ehdollinen lainapääoma ja b) sellainen korko, josta ei voi aiheutua negatiivista kassavirtaa. Lisäksi koron tulisi olla jokin seuraavista: i) nollakorko, ii) kiinteä korko tai iii) johonkin viitekorkoon sidottu vaihtuva korko. ►M7 Vakuuskelpoisia ovat myös lainasaamiset, joiden korko on sidottu inflaatioon. ◄ Näiden ominaisuuksien tulee olla voimassa velkainstrumentin lopulliseen kuoletukseen saakka.

▼M11

— *Velallinen/takaaja*: Hyväksyttäviä velallisia ja takaajia ovat yritykset ([4]), julkisyhteisöt sekä kansainväliset tai ylikansalliset laitokset. Jokainen velallinen vastaa yhteisvastuullisesti koko lainan takaisinmaksusta (määräosavastuuta, jossa velalliset vastaavat velasta sovituin osin, ei hyväksytä).

— *Velallisen ja takaajan sijoittautumispaikka*: Velallisen täytyy olla sijoittautunut euroalueelle. Myös takaajan täytyy olla sijoittautunut euroalueelle, paitsi siinä tapauksessa, että takausta ei tarvita jälkimarkkina-

([1]) Euroina tai euron kansallisina ilmentyminä.

([2]) Lainasaamisten vakuuskäyttöä koskevan väliaikaisen järjestelyn aikana 1.1.2007–31.12.2011 jokainen kansallinen keskuspankki saa itse päättää vakuuskelpoisille lainasaamisille asetettavasta minimikoosta (paitsi kun käytetään toisessa maassa olevia lainasaamisia) ja mahdollisesta käsittelymaksusta. Yhteiseen järjestelyyn siirrytään 1.1.2012.

([3]) Lainasaamisista käytetään myös nimitystä pankkilainat. Schuldscheindarlehen-velkakirjoja ja hollantilaisia rekisteröityjä yksityisoikeudellisia saamisia valtiolta tai muilta hyväksyttäviltä velallisilta (kuten asuntoyhtiöiltä), kun takaajana on valtio, kohdellaan kuten lainasaamisia.

([4]) EKT 95:n määritelmän mukaan.

▼M11

kelpoisten
omaisuuserien hyvälle luottokelpoisuudelle asetettujen vaatimusten täyttämiseksi kohdassa 6.3.2 tarkoitetulla tavalla. Tämä vaatimus ei koske kansainvälisiä tai ylikansallisia laitoksia.

— *Luottokelpoisuus*: Lainasaamisten laatu arvioidaan velallisen tai takaajan luottokelpoisuuden perusteella. Lainasaamisilta vaaditaan eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa ei-jälkimarkkinakelpoisilta omaisuuseriltä edellytettyä hyvää luottokelpoisuutta kohdassa 6.3.3 täsmennetyllä tavalla.

▼M5

— *Minimikoko*: Lainasaamiset eivät saa olla tiettyä minimikokoa pienempiä sillä hetkellä, kun vastapuoli tarjoaa sitä vakuudeksi (käyttöönotto). Väliaikaisen järjestelyn aikana 1.1.2007–31.12.2011 jokainen kansallinen keskuspankki saa itse päättää kotimaisille lainasaamisille asetettavasta minimikoosta. Kun käytetään toisessa maassa olevia lainasaamisia, minimikoko on väliaikaisen järjestelyn aikana 500 000 euroa ►M7 ———— ◄. Kaikkialla euroalueella siirrytään käyttämään yhteistä 500 000 euron minimikokoa 1.1.2012.

— *Käsittelyssä noudatettavat menettelyt*: Lainasaamisten käsittelyssä on noudatettava eurojärjestelmän menettelyjä, jotka määritellään kansallisissa asiakirjoissa.

▼M11

— *Sovellettava lainsäädäntö*: Sekä lainasaamissopimukseen että vastapuolen ja kansallisen keskuspankin väliseen sopimukseen, jolla lainasaaminen otetaan käyttöön vakuutena (jäljempänä ”vakuudeksiottosopimus”), tulee soveltaa jonkin jäsenvaltion lainsäädäntöä. Lisäksi a) vastapuoleen, b) velkojaan, c) velalliseen, d) takaajaan (soveltuvin osin), e) lainasaamissopimukseen ja f) vakuudeksiottosopimukseen voidaan soveltaa yhteensä enintään kahden maan lainsäädäntöä.

▼M5

— *Valuutta*: Lainasaamisten tulee olla euromääräisiä [1].

Ei-jälkimarkkinakelpoiset kiinteistövakuudelliset velkainstrumentit

Kiinteistövakuudellisiin velkainstrumentteihin sovelletaan seuraavia kelpoisuusvaatimuksia (ks. myös taulukko 4):

— *Omaisuuserätyyppi*: Kiinteistövakuudellisten velkainstrumenttien tulee olla velkasitoumuksia tai vekseleitä, joiden vakuudeksi on vahvistettu kiinnitys joukkoon kiinnityskelpoisia asuinkiinteistöjä mutta joissa ei ole kyse varsinaisesta arvopaperistamisesta. Omaisuuseriä on voitava korvata toisilla, ja eurojärjestelmän etuoikeus muihin velkojiin nähden (lukuun ottamatta niitä velallisia, jotka ovat järjestelyn ulkopuolella julkispoliittisista syistä) on turvattava asianmukaisella järjestelyllä [2].

Kiinteistövakuudellisilla velkainstrumenteilla tulee olla a) kiinteä, ei-ehdollinen lainapääoma ja b) sellainen korko, josta ei voi aiheutua negatiivista kassavirtaa.

— *Luottokelpoisuusvaatimukset*: Kiinteistövakuudellisten velkainstrumenttien on täytettävä niitä koskevat vaatimukset hyvästä luottokelpoisuudesta niin kuin eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa edellytetään (ks. kohta 6.3.3).

— *Liikkeeseenlaskija*: Hyväksyttäviä liikkeeseenlaskijoita ovat luottolaitokset, jotka ovat hyväksyttäviä vastapuolia.

[1] ►M11 Ks. tämän luvun alaviite 20. ◄

[2] Tällä hetkellä tästä instrumenttiluokasta hyväksytään vakuuksiksi ainoastaan irlantilaiset kiinteistövakuudelliset velkasitoumukset.

▼M11

— *Liikkeeseenlaskijan sijoittautumispaikka*: Liikkeeseenlaskijan täytyy olla sijoittautunut euroalueelle.

▼M5

— *Käsittelyssä noudatettavat menettelyt*: Kiinteistövakuudellisten velkainstrumenttien käsittelyssä on noudatettava eurojärjestelmän menettelyjä, jotka määritellään kansallisissa asiakirjoissa.

— *Valuutta*: Kiinteistövakuudellisten velkainstrumenttien tulee olla euromääräisiä ([1]).

6.2.3. *Lisävaatimuksia vakuuskelpoisten omaisuuserien käytölle*

Lainasaamisia koskevat oikeudelliset lisävaatimukset

Jotta voidaan varmistaa, että lainasaamiset todella saadaan vakuudeksi ja että lainat pystytään vastapuolen maksukyvyttömyystapauksissa realisoimaan nopeasti, niille on asetettu oikeudellisia lisävaatimuksia. Vaatimukset koskevat seuraavia asioita:

— Lainasaamisten tulee olla todistettavasti olemassa.

— Velalliselle tulee ilmoittaa lainasaamisen käytöstä vakuutena tai lainasaaminen tulee rekisteröidä.

— Pankkisalaisuuteen tai luottamuksellisuuteen liittyviä rajoituksia ei saa olla.

— Lainasaamisen käyttöön ei saa liittyä rajoituksia.

— Lainasaamisen realisointiin ei saa liittyä rajoituksia.

Näiden oikeudellisten lisävaatimusten sisältö selostetaan liitteessä 7. Tarkempia tietoja kansallisten lainsäädäntöjen erityispiirteistä annetaan kansallisissa asiakirjoissa.

Vakuuskelpoisten omaisuuserien käyttöä koskevat säännöt

Jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät kelpaavat vakuudeksi kaikkiin rahapoliittisiin operaatioihin, joissa vaaditaan vakuudet, eli käänteisoperaatioihin, suoriin kauppoihin ja maksuvalmiusluottoihin. Ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät kelpaavat vakuudeksi käänteisiin avomarkkinaoperaatioihin ja maksuvalmiusluottoihin. Niitä ei käytetä eurojärjestelmän suorissa kaupoissa. Kaikkia jälkimarkkinakelpoisia ja ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä voidaan käyttää myös päivänsisäisen luoton vakuutena.

Vastapuolet eivät saa antaa vakuudeksi jälkimarkkinakelpoisia tai ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä, joiden liikkeeseenlaskijana tai takaajana on joko vastapuoli itse tai yhteisö, jonka kanssa vastapuoli on läheisesti sidoksissa, vaikka nämä omaisuuserät olisivat muuten vakuuskelpoisia ([2]).

”Läheisesti sidoksissa” tarkoittaa, että vastapuolella on sidos vakuuskelpoisten omaisuuserien liikkeeseenlaskijaan/velalliseen/takaajaan siitä syystä, että

▼M7

i) vastapuoli omistaa joko suoraan tai yhden tai useamman yrityksen kautta vähintään 20 % liikkeeseenlaskijan/velallisen/takaajan pääomasta; tai

([1]) ►M11 Ks. tämän luvun alaviite 20. ◄

([2]) Vastapuolen on heti ilmoitettava asianomaiselle kansalliselle keskuspankille, jos sillä on vakuutena omaisuuseriä, joihin on tullut seuraavia muutoksia: vastapuolesta on tullut omaisuuserien liikkeeseenlaskija tai velallinen tai takaaja taikka vastapuolen ja liikkeeseenlaskijan tai takaajan välille on muodostunut läheinen sidos. Tällaisessa tapauksessa omaisuuserän vakuusarvo lasketaan seuraavana arvostuspäivänä nollaan ja keskuspankki joutuu mahdollisesti pyytämään lisää vakuuksia (ks. liite 6). Vastapuolen on myös poistettava omaisuuserä vakuuksista mahdollisimman pian.

▼M7

ii) liikkeeseenlaskija/velallinen/takaaja omistaa joko suoraan tai yhden tai useamman yrityksen kautta vähintään 20 % vastapuolen pääomasta; tai

iii) jokin kolmas osapuoli omistaa joko suoraan tai yhden tai useamman yrityksen kautta vähintään 20 % sekä vastapuolen että liikkeeseenlaskijan/velallisen/takaajan pääomasta.

▼M11

Rahapolitiikan täytäntöönpanoa varten – erityisesti valvottaessa niiden sääntöjen noudattamista, jotka koskevat läheisiä sidoksia vakuuskelpoisten omaisuuserien vakuuskäytössä – eurojärjestelmä jakaa sisäisesti pääomasijoituksia koskevia tietoja, jotka on saatu valvontaviranomaisilta tätä tarkoitusta varten. Tietoihin sovelletaan asianomaisten valvontaviranomaisten noudattamia salassapitostandardeja.

▼A1

Edellä olevat läheisiä sidoksia koskevat määräykset eivät koske a) läheisiä sidoksia vastapuolen ja veronkantoon oikeutetun ETA-maan julkisen viranomaisen välillä, eivätkä tapauksia, joissa velkainstrumentin takaajana on ETA-maan veronkantoon oikeutettu julkinen viranomainen, b) katettuja pankin joukkovelkakirjalainoja, jotka on laskettu liikkeeseen yhteissijoitusdirektiivin 22 artiklan 4 kohdassa mainittujen kriteerien mukaisesti, eikä c) tapauksia, joissa velkainstrumentit on suojattu vastaavin lainsäädännöllisin erityiskeinoin kuin b kohdassa tarkoitetut instrumentit, esimerkiksi kun kyse on i) ei-jälkimarkkinakelpoisista kiinteistövakuudellisista velkainstrumenteista, jotka eivät ole arvopapereita, tai ii) strukturoiduista katetuista pankin joukkovelkakirjalainoista, joiden vakuutena on asuntolainoja tai muita kiinteistövakuudellisia lainoja kuin asuntolainoja, eli tietyistä katetuista pankin joukkovelkakirjalainoista, joita Euroopan komissio ei ole todennut sijoitusrahastodirektiivin mukaisiksi, ja jotka täyttävät kaikki 6.2 ja 6.3 kohdassa täsmennetyt omaisuusvakuudellisia arvopapereita koskevat vaatimukset ja myös seuraavat lisävaatimukset ([1]):

Kun kyseessä on strukturoidut katetut kiinteistövakuudelliset pankin joukkovelkakirjalainat, joiden vakuutena on asuntolainoja:

— Strukturoitujen katettujen pankin joukkovelkakirjalainojen vakuutena olevien asuntolainojen tulee olla euromääräisiä; liikkeeseenlaskijalla (sekä velallisella ja takaajalla, mikäli ne ovat oikeushenkilöitä) tulee olla kotipaikka jossakin jäsenvaltiossa, asuntolainan vakuutena olevien omaisuuserien tulee sijaita jossakin jäsenvaltiossa ja lainaan tulee soveltaa jonkin jäsenvaltion lainsäädäntöä.

— Asuntolainat hyväksytään asianomaisen strukturoidun katetun pankin joukkovelkakirjalainan vakuussammioon, jos niiden vakuutena on hyväksyttävä takaus tai kiinnteistövakuus. Hyväksyttävän takauksen tulee olla maksettavissa 24 kuukauden kuluessa maksukyvyttömyydestä. Takauksella suojattujen lainojen vakuudeksi hyväksyttävä takaus voidaan antaa erityyppisten sopimusten muodossa, myös vakuutussopimuksena, edellyttäen että takauksen on antanut julkisyhteisö tai viranomaisvalvonnan kohteena oleva rahoituslaitos. Tällaisten takauksella suojattujen lainojen takaajalla ei saa olla läheistä sidosta pankin katetun joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskijaan, ja takaajalla tulee olla transaktion ajan hyväksytyn luottoluokituslaitoksen antama luottoluokitus, joka on vähintään A+/A1/AH.

— Vakuudeksi hyväksytään hyvän luottokelpoisuuden omaavia korvaavia vakuuksia enintään 10 prosenttia vakuussammion arvosta. Tämä kynnysarvo voidaan ylittää ainoastaan asianomaisen kansallisen keskuspankin antaman perusteellisen arvion jälkeen.

([1]) Strukturoituja katettuja pankin joukkovelkakirjalainoja, joiden vakuutena on asuntolainoja ja jotka on toimitettu ennen 10.10.2010 ja jotka eivät vastaa näitä vaatimuksia, voidaan edelleen käyttää 31.3.2011 saakka. Strukturoituja katettuja pankin joukkovelkakirjalainoja, joiden vakuutena on muita kiinteistövakuudellisia lainoja kuin asuntolainoja ja jotka on toimitettu ennen 1.2.2011 ja jotka eivät vastaa näitä vaatimuksia, voidaan edelleen käyttää 31.3.2011 saakka.

▼A1

— Kunkin sellaisen yksittäisen vakuuskelpoisen lainan, joka voidaan rahoittaa pankin strukturoidun katetun joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskulla, luototusaste voi olla enintään 80 prosenttia. Luototusasteen laskennan tulee perustua varovaiseen markkina-arvoon.

— Vakuussammion arvon on ylitettävä joukkovelkakirjalainan määrä vähintään 8 prosentilla.

— Asuntolainojen enimmäismäärä on miljoona euroa.

— Vakuussammiota koskevan luottoluokituksen on vastattava maksukyvyttömyyden 0,10 prosentin todennäköisyyttä vuositasolla yhden A:n kynnysarvoa vastaavasti (ks. 6.3.1 kohta).

— Pitkän aikavälin yhden A:n (Fitchin tai Standard & Poorsin 'A-', Moodys'in 'A3' tai DBRS:n 'AL') vähimmäisvaatimusta on sovellettava liikkeeseenlaskijaan ja muihin liitännäisiin yksiköihin, jotka osallistuvat strukturoitua katettua pankin joukkovelkakirjalainaa koskevaan transaktioon tai jotka liittyvät transaktioon olennaisella tavalla.

Kun kyseessä on strukturoidut katetut pankin joukkovelkakirjalainat, joiden vakuutena on muita kiinteistövakuudellisia lainoja kuin asuntolainoja:

— Strukturoitujen katettujen pankin joukkovelkakirjalainojen vakuutena olevien muiden kiinteistövakuudellisten lainojen kuin asuntolainojen tulee olla euromääräisiä; liikkeeseenlaskijalla (sekä velallisella ja takaajalla, mikäli ne ovat oikeushenkilöitä) tulee olla kotipaikka jossakin jäsenvaltiossa, muun kiinteistövakuudeelisen lainan vakuutena olevien omaisuuserien tulee sijaita jossakin jäsenvaltiossa ja lainaan tulee soveltaa jonkin jäsenvaltion lainsäädäntöä.

— Vakuudeksi hyväksytään hyvän luottokelpoisuuden omaavia korvaavia vakuuksia enintään 10 prosenttia vakuussammion arvosta. Tämä kynnysarvo voidaan ylittää ainoastaan asianomaisen kansallisen keskuspankin antaman perusteellisen arvion jälkeen.

— Kunkin sellaisen yksittäisen vakuuskelpoisen lainan, joka voidaan rahoittaa strukturoidun katetun pankin joukkovelkakirjalainan liikkeeseenlaskulla, luototusaste voi olla enintään 60 prosenttia. Luototusasteen laskennan tulee perustua varovaiseen markkina-arvoon.

— Vakuuden arvon on ylitettävä lainan määrä vähintään 10 prosentilla.

— Kenenkään lainanottajan osuus vakuussammiosta ei saa ylittää 5 prosenttia vakuuspoolin kokonaisarvosta, kun kunkin lainanottajan maksamatta olevien lainojen kokonaismäärä on otettu huomioon.

— Vakuussammiota koskevan luottoluokituksen on vastattava eurojärjestelmän luokitusasteikon luottoluokkaa 1 (ks. 6.3.1 kohta).

— Luottoluokkaa 2 on sovellettava liikkeeseenlaskijaan ja muihin liitännäisiin yksiköihin, jotka osallistuvat strukturoitua katettua pankin joukkovelkakirjalainaa koskevaan transaktioon tai jotka liittyvät transaktioon olennaisella tavalla.

— Vakuutena olevat muut kiinteistövakuudellisten lainat kuin asuntolainat on arvostettava uudelleen vuosittain. Omaisuuden hintojen laskut on arvostuksessa otettava täysimääräisesti huomioon. Jos hinnat ovat nousseet, sovelletaan aliarvostusta, jonka suuruus on 15 prosenttia. Lainat, joiden luotoutusaste on liian korkea, on korvattava uusilla lainoilla tai ne on ylikatettava, mikäli asianomainen kansallinen keskuspankki antaa suostumuksensa. Arvostusmenetelmänä käytetään enisijaisesti marrkina-arvoa eli arvioitua hintaa, joka olisi saatu, jos omaisuuserät olisi myyty markkinoilla kohtuullisella vaivannäöllä. Tämän arvio on perustuttava hyvin varovaisiin lähtökohtiin. Tilastollisisten menetelmien käyttö on sallittua ainoastaan toissijaisena arvostusmenetelmänä.

▼A1

— Katettuihin pankin joukkovelkakirjalainoihin liittyvien korkojen kattamiseksi seuraavan kuuden kuukauden osalta on jatkuvasti oltava hyväksyttävän vastapuolen ylläpitämälle tilille tehdyn euromääräisen käteistalletuksen muodostama likviditeettipuskuri.

— Jos vakuutena olevan muun kiinteistövakuudellisen lainan kuin asuntolainan lainanottajan lyhyen aikavälin luottoluokitus heikkenee hard bullet -tyyppisen pankin katetun joukkovelkakirjan erääntymistä edeltävän yhdeksän kuukauden ajanjakson aikana siten, että sen luottoluokitus on heikompi kuin luottoluokka 2, tällaisen lainanottajan on asetettava euromääräinen käteissumma, joka kattaa kysymyksessä olevan osan katetun joukkovelkakirjalainan lyhennyksestä sekä lyhennykseen liittyvistä kuluista, jotka liikkeeseenlaskijan on maksettava pankin katetun joukkovelkakirjalainan mukaisesti likviditeettipuskuriin.

— Likviditeettikriisitilanteessa alkuperäistä eräpäivää voidaan siirtää eteenpäin enintään 12 kuukaudella vakuussammiossa olevien erissä maksettavien lainojen erääntymispäivien ja pankin katetun joukkovelkakirjalainan kertakuoletuksen eriaikaisuuden tasoittamiseksi. Pankin katetun joukkovelkakirjan oma käyttö ei ole kuitenkaan sallittua alkuperäisen erääntymispäivän jälkeen.

Kun kyseessä on strukturoidut katetut kiinteistövakuudelliset pankin joukkovelkakirjalainat, joiden vakuutena on asuntolainoja tai muita kiinteistövakuudellisia lainoja kuin asuntolainoja, vastapuolten on lisäksi toimitettava hyvämaineisen lakiasiaintoimiston antama oikeudellinen lausunto, jossa vahvistetaan seuraavien edellytysten täyttyminen:

— Katettujen pankin joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskijana on luottolaitos, jonka kotipaikka on EU:n jäsenvaltiossa, eikä erillisyhtiö (special purpose vehicle) siinäkin tapauksessa, että joukkovelkakirjalainojen takaajana on luottolaitos, jonka kotipaikka on EU:n jäsenvaltiossa.

— Katettujen pankin joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskija ja liikkeeseenlasku ovat sen jäsenvaltion lainsäädännön nojalla, jossa liikkeeseenlaskijalla on kotipaikka tai jossa katetut pankin joukkovelkakirjalainat laskettiin liikkeeseen, sellaisen erityisen julkisen valvonnan kohteena, jonka tarkoituksena on suojata katettujen pankin joukkovelkakirjalainojen haltijoita.

— Katettujen pankin joukkovelkakirjalainojen haltijat ovat etusijalla vakuutena olevien omaisuuserien pääoman ja niistä syntyvän koron maksunsaajina siinä tapauksessa, että liikkeeseenlaskija tulee maksukyvyttömäksi.

— Katettujen pankin joukkovelkakirjalainojen liikkeeseenlaskusta johtuvat summat on sijoitettava (katettuun pankin joukkovelkakirjalainaan liittyvissä asiakirjoissa täsmennettyjen sijoittamissääntöjen mukaan) noudattaen katettuihin pankin joukkovelkakirjalainoihin sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä tai muuta kyseisiin omaisuuseriin sovellettavaa lainsäädäntöä.

▼M5

Kaikkia vakuuskelpoisia jälkimarkkinakelpoisia ja ei-jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä tulee voida käyttää maasta toiseen kaikkialla euroalueella. Tämä merkitsee, että eurojärjestelmän kaikilla vastapuolilla tulee olla mahdollisuus käyttää vakuuskelpoisia omaisuuseriä joko kansallisten arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välisten linkkien kautta, kun on kyse jälkimarkkinakelpoisista omaisuuseristä, tai muin hyväksyttävin järjestelyin saadakseen luottoa sen jäsenvaltion kansalliselta keskuspankilta, johon vastapuoli on sijoittautunut (ks. kohta 6.6).

▼M11

Taulukko 4

Eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin hyväksyttävät omaisuuserät

Kelpoisuusvaatimukset	Jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät ([1])	Ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät ([2])	
Omaisuuserän tyyppi	EKP:n velkasitoumukset Muut jälkimarkkinakelpoiset velkainstrumentit ([3])	Lainasaamiset	Kiinteistövakuudelliset velkainstrumentit

▼**M11**

Kelpoisuusvaatimukset	Jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät ([1])	Ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät ([2])	
Luottokelpoisuus	Omaisuuserän on täytettävä hyvän luottokelpoisuuden vaatimukset. Hyvä luottokelpoisuus arvioidaan jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä koskevien eurojärjestelmän luottoriskinarviointisääntöjen mukaisesti. ([3])	Velallisen/takaajan on täytettävä hyvän luottokelpoisuuden vaatimukset. Luottokelpoisuus arvioidaan lainasaamisia koskevien eurojärjestelmän luottoriskinarviointisääntöjen mukaisesti.	Omaisuuserän on täytettävä hyvän luottokelpoisuuden vaatimukset. Hyvä luottokelpoisuus arvioidaan kiinteistövakuudellisia velkainstrumentteja koskevien eurojärjestelmän luottoriskinarviointisääntöjen mukaisesti.
Liikkeeseenlaskupaikka	ETA ([3])	—	—
Toimitusmenettelyt ja käsittelyssä noudatettavat menettelyt	Toimituspaikka: euroalue Instrumenttien tulee olla keskitetysti talletettuina arvo-osuuksina keskuspankeissa tai EKP:n vähimmäisvaatimukset täyttävässä arvopaperikeskuksessa.	Eurojärjestelmän menettelyt	Eurojärjestelmän menettelyt
Liikkeeseenlaskija/velallinen/takaajat	Keskuspankit Julkinen sektori Yksityinen sektori Kansainväliset ja ylikansalliset laitokset	Julkinen sektori Yritykset Kansainväliset ja ylikansalliset laitokset	Luottolaitokset
Liikkeeseenlaskijan, velallisen ja takaajan sijoittautumispaikka	Liikkeeseenlaskija ([3]): ETA-maat tai ETA:n ulkopuoliset G10-maat Velallinen: ETA Takaaja ([3]): ETA	Euroalue	Euroalue
Hyväksyttävät markkinat	Säännellyt markkinat EKP:n hyväksymät ei-säännellyt markkinat	—	—
Valuutta	Euro	Euro	Euro
Minimikoko	—	Minimikoko silloin, kun lainasopimusta tarjotaan vakuudeksi 1.1.2007–31.12.2011: — Kotimaiset lainasaamiset: kansallisten keskuspankkien päätettävissä — Toisessa maassa olevat lainasaamiset: yhteinen minimikoko 500 000 euroa 1.1.2012 alkaen: yhteinen minimikoko 500 000 euroa kaikkialla euroalueella	—

▼M11

Kelpoisuusvaatimukset	Jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät ([1])	Ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät ([2])	
Sovellettava lainsäädäntö	Omaisuusvakuudellisten arvopaperien vakuutena olevien omaisuuserien hankintaan on sovellettava jonkin EU:n jäsenvaltion lainsäädäntöä. Vakuutena oleviin lainasaamisiin on sovellettava jonkin ETA-maan lainsäädäntöä.	Lainasaamissopimukseen ja vakuudeksiottosopimukseen on sovellettava jonkin jäsenvaltion lainsäädäntöä. Yhteensä enintään kahden maan lainsäädäntöä voidaan soveltaa a) vastapuoleen, b) velkojaan, c) velalliseen, d) takaajaan (soveltuvin osin), e) lainasaamissopimukseen ja f) vakuudeksiottosopimukseen.	—
Toisessa maassa olevien omaisuuserien käyttö	Sallitaan	Sallitaan	Sallitaan

([1]) Tarkempi selvitys kohdassa 6.2.1.
([2]) Tarkempi selvitys kohdassa 6.2.2.
([3]) Jos yritysten liikkeeseen laskemilla tai takaamilla jälkimarkkinakelpoisilla velkainstrumenteilla ei ole luottoluokitusta, niiden luottoluokitus määritetään vastapuolen valitseman luottoluokituslähteen perusteella. Vastapuolet noudattavat luottoluokituslähdettä valitessaan lainasaamisia koskevia eurojärjestelmän luottoriskinarviointisääntöjä, jotka on selostettu kohdassa 6.3.3. Näiden jälkimarkkinakelpoisten velkainstrumenttien kohdalla jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien kelpoisuusvaatimuksia on muutettu seuraavasti: liikkeeseenlaskijan/takaajan sijoittautumispaikka: euroalue; liikkeeseenlaskupaikka: euroalue.

▼M5

6.3. **Eurojärjestelmän luottoriskinarviointi**

6.3.1. *Soveltamisala ja osa-alueet*

Eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnin menettelytapojen, sääntöjen ja tekniikoiden avulla varmistetaan, että eurojärjestelmän kaikille vakuuskelpoisille omaisuuserille asettama vaatimus hyvästä luottokelpoisuudesta täyttyy.

Hyvän luottokelpoisuuden määrittämistä koskevat vaatimukset on asetettu erikseen jälkimarkkinakelpoisille ja ei-jälkimarkkinakelpoisille omaisuuserille (ks. kohdat 6.3.2 ja 6.3.3), sillä nämä omaisuuserät eroavat toisistaan sekä lainsäädännöllisesti että vakuuksien käytön kannalta.

Eurojärjestelmä hyväksyy vakuuskelpoisten omaisuuserien luottokelpoisuuden arviointia varten neljän eri lähteen luottoluokitusjärjestelmien arviot: Nämä lähteet ovat ulkoiset luottoluokituslaitokset (External Credit Assessment Institutions, ECAIs), kansallisten keskuspankkien omat luottoriskinarviointijärjestelmät (Internal Credit Assessment Systems, ICASs), vastapuolipankkien sisäisten luottoluokitusten menetelmät (Internal Ratings Based, IRB) ja kolmansien osapuolten tarjoamat luottoluokitusvälinepalvelut (Rating Tools, RTs). Luottokelpoisuutta arvioidessaan eurojärjestelmä ottaa lisäksi huomioon sellaiset institutionaaliset kriteerit ja piirteet, joilla omaisuuserien haltijoille taataan samanlainen suoja (esim. takaukset).

▼M11

Ulkoisten luottoluokituslaitosten tapauksessa arvion pohjana on julkinen luokitus. Eurojärjestelmä pidättää itsellään oikeuden vaatia tarvittaessa lisäselvityksiä. Omaisuusvakuudellisille arvopapereille annettujen luokitusten perusteista on oltava julkisesti saatavilla yksityiskohtainen luottoluokitusraportti, joko ennakko- tai liikkeeseenlaskuraportti, jossa esitetään muun

▼M11

muassa kattava rakenteellinen ja oikeudellinen analyysi, yksityiskohtainen arvio vakuuksista sekä analyysit transaktion osapuolista ja mahdollisista muista transaktioon liittyvistä erityispiirteistä. Ulkoisten luottoluokituslaitosten on lisäksi julkaistava omaisuusvakuudellisista arvopapereista valvontaraportteja säännöllisesti. Näiden raporttien julkaisu tulisi ajoittaa kuponkikoron maksuväliä ja maksuajankohtaa vastaavasti. Raporttien tulisi sisältää ainakin päivitetyt keskeiset transaktiotiedot (vakuutena olevat omaisuuserät, transaktion osapuolet, pääomarakenne) ja tunnuslukutiedot.

Eurojärjestelmän luottokelpoisuusvaatimuksissa hyvän luottokelpoisuuden vähimmäisvaatimukseksi (luottokelpoisuuden alaraja) on määritelty eurojärjestelmän yhdenmukaistetun luokitusasteikon luokkaa 3 vastaava luottoluokitus ([1]). Eurojärjestelmän määritelmän mukaan maksukyvyttömyyden 0,40 prosentin todennäköisyys vuoden aikajänteellä vastaa luokitusasteikon luokkaa 3. Arviointi uusitaan säännöllisin väliajoin. Eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa noudatetaan ns. vakavaraisuusdirektiiviin (Capital Requirements Directive) ([2]) sisältyvää maksukyvyttömyyden määritelmää. Eurojärjestelmä julkaisee alimman vakuuksille sallitun luottoluokituksen kultakin hyväksytyltä ulkoiselta luottoluokituslaitokselta, mutta eurojärjestelmällä ei ole vastuuta ulkoisia luottoluokituslaitoksia koskevasta arvioinnistaan. Arviointi uusitaan säännöllisin väliajoin. Eurojärjestelmän omaisuusvakuudellisten arvopaperien liikkeeseenlaskun yhteydessä soveltamaksi luottokelpoisuuden alarajaksi on määritelty luottoluokitus ”AAA” ([3]). Omaisuusvakuudellisen arvopaperin juoksuaikana eurojärjestelmä vaatii vähintään eurojärjestelmän yhdenmukaistetun luokitusasteikon luokkaa 2 vastaavaa luottoluokitusta (yhden A:n luottoluokitus) ([4]). Eurojärjestelmän kiinteistövakuudellisiin velkainstrumentteihin soveltama luottokelpoisuuden alaraja määritellään siten, että luottoluokituksen tulee vähintään vastata eurojärjestelmän yhdenmukaistetun luokitusasteikon luokkaa 2 (yhden A:n luottoluokitus). Eurojärjestelmän määritelmän mukaan maksukyvyttömyyden 0,10 prosentin todennäköisyys vuoden aikajänteellä vastaa luokitusasteikon luokkaa 2. Arviointi uusitaan säännöllisin väliajoin.

▼M7

Eurojärjestelmä pidättää itsellään oikeuden ratkaista minkä tahansa merkitykselliseksi katsomansa tiedon perusteella, täyttävätkö liikkeeseenlaskut, liikkeeseenlaskijat, velalliset ja takaajat sen asettamat tiukat luottokelpoisuusvaatimukset, ja se voi tarvittaessa tällaisin perustein kieltäytyä hyväksymästä omaisuuseriä vakuudeksi, rajoittaa niiden vakuuskäyttöä tai soveltaa ylimääräistä aliarvostusta varmistaakseen, että eurojärjestelmän oikeudet on riittävästi turvattu EKPJ:n perussäännön 18.1 artiklan mukaisesti. Sama voidaan ulottaa koskemaan myös yksittäisiä vastapuolia, etenkin jos vakuudeksi tarjottujen omaisuuserien luottokelpoisuus näyttää olevan vahvasti yhteydessä itse vastapuolen luottokelpoisuuteen. Jos hylkäämisen perusteena ovat vakauden valvontaan liittyvät tiedot, eurojärjestelmä saa

([1]) Eurojärjestelmän yhdenmukaistettu luokitusasteikko on julkaistu EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu). Luokitusasteikon luokalla 3 tarkoitetaan, että Fitchin tai Standard & Poor’sin pitkän aikavälin luokitus on ollut vähintään ”BBB-”, Moody’sin vähintään ”Baa3” tai DBRS:n vähintään ”BBB”.

([2]) Vakavaraisuusdirektiiviin sisältyvät luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/48/EY (uudelleenlaadittu teksti) (EUVL L 177, 30.6.2006, s. 1) sekä sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävyydestä 14 päivänä kesäkuuta 2006 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/49/EY (uudelleenlaadittu teksti) (EUVL L 177, 30.6.2006, s. 201).

([3]) ”Kolmen A:n” luottoluokituksella tarkoitetaan Fitchin, Standard & Poor’sin tai DBRS:n pitkän aikavälin luokitusta ”AAA” tai Moody’sin vastaavaa luokitusta ”Aaa” tai, mikäli näitä luokituksia ei ole käytettävissä, Fitchin lyhyen aikavälin luokitusta ”F1”, Standard & Poorsin vastaavaa luokitusta ”A-1+” tai DBRS:n vastaavaa luokitusta ”R-1H”.

([4]) ”Yhden A:n” luottoluokituksella tarkoitetaan, että Fitchin tai Stardard & Poor’sin pitkän aikavälin luokitus on ollut vähintään ”A-”, Moody’sin vähintään ”A3” tai DBRS:n vähintään ”AL”.

▼M7

käyttää tällaisia vastapuolilta tai rahoitusvalvontaviranomaisilta saatuja tietoja yksinomaan rahapolitiikan harjoittamistehtävänsä mukaisesti ja siinä määrin kuin tämän tehtävän täyttäminen edellyttää.

▼M11

Omaisuuserät voidaan poistaa vakuuskelpoisten omaisuuserien listalta, jos niiden liikkeeseenlaskijan tai takaajan varat on jäädytetty ja/tai varojen käyttöä rajoittaa jokin muu toimi, jonka on määrännyt EU Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 75 artiklan nojalla taikka jokin EU:n jäsenvaltio, tai jos EKP:n neuvosto on päättänyt sulkea liikkeeseenlaskijan/takaajan joko tilapäisesti tai kokonaan pois avomarkkinaoperaatioista tai eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmästä.

▼M5

6.3.2. *Jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien luottokelpoisuusvaatimukset*

Jälkimarkkinakelpoisille omaisuuserille asetetaan tiukat luottokelpoisuusvaatimukset, mikä tarkoittaa, että seuraavien edellytysten on täytyttävä:

— *Ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitus*: Hyväksyttyjen ulkoisten luottoluokituslaitosten (ks. kohta 6.3.4) liikkeeseenlaskulle (tai liikkeeseenlaskijalle, jos liikkeeseenlaskulla ei ole luokitusta) antamista luottoluokituksista ainakin yhden on oltava vähintään eurojärjestelmän asettaman luottokelpoisuuden alarajan mukainen ([1]) ►M6 ([2]) ◄. EKP julkaisee luottokelpoisuuden alarajan kunkin hyväksytyn ulkoisen luottoluokituslähteen luokituksille niin kuin kohdasta 6.3.1 käy ilmi ([3]).

▼M11

— *Omaisuusvakuudellisia arvopapereita koskeva ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitus*: Eurojärjestelmä vaatii 1.3.2010 tai sen jälkeen liikkeeseen lasketuilta omaisuusvakuudellisilta arvopapereilta liikkeeseenlaskun yhteydessä vähintään kahta luottoluokitusta miltä tahansa hyväksytyiltä ulkoisilta luottoluokituslaitoksilta. Näiden omaisuusvakuudellisten arvopapereiden vakuuskelpoisuuden määrittelemiseksi sovelletaan ”toiseksi paras -sääntöä”, jolla tarkoitetaan sitä, ettei ainoastaan parhaan vaan myös toiseksi parhaan saatavissa olevan ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokituksen on oltava vähintään omaisuusvakuudellisille arvopapereille asetetun luottokelpoisuuden alarajan mukainen. Tämän säännön perusteella eurojärjestelmä vaatii arvopaperien vakuuskelpoisuuden edellytyksenä, että molemmat luottoluokitukset ovat liikkeeseenlaskun yhteydessä tasoa ”AAA”/”Aaa” ja arvopapereiden juoksuaikana vähintään yhden A:n tasoa.

Kaikilla omaisuusvakuudellisilla arvopapereilla on niiden liikkeeseenlaskupäivästä riippumatta oltava 1.3.2011 lähtien liikkeeseenlaskun yhteydessä vähintään kaksi luottoluokitusta miltä tahansa hyväksytyiltä ulkoisilta luottoluokituslaitoksilta, ja toiseksi paras -sääntöä on noudatettava, jotta arvopaperit pysyvät vakuuskelpoisina.

Sellaisille ennen 1.3.2010 liikkeeseen lasketuille omaisuusvakuudellisille arvopapereille, joilla on vain yksi luottoluokitus, on saatava toinenkin luokitus ennen 1.3.2011. Ennen 1.3.2009 liikkeeseen laskettujen omaisuusvakuudellisten arvopapereiden molempien luokitusten on oltava yhden A:n tasoa arvopaperin koko juoksuajan. Jos omaisuusvakuudelliset arvopaperit on laskettu liikkeeseen 1.3.2009 ja 28.2.2010 välisenä aikana, ensimmäisen luottoluokituksen on oltava liikkeeseenlaskun yhteydessä tasoa ”AAA”/”Aaa” ja arvopaperin juoksuaikana vähintään yhden A:n tasoa ja toisen luottoluokituksen on oltava vähintään yhden A:n tasoa sekä liikkeeseenlaskun yhteydessä ([4]) että arvopaperin juoksuaikana.

([1]) Jos samalle liikkeeseenlaskijalle/velalliselle tai takaajalle on annettu useampia, mahdollisesti keskenään ristiriitaisia ulkoisten luottoluokituslaitosten luottoluokituksia, käytetään näistä parasta.

([2]) Tiukkoja luottokelpoisuusvaatimuksia, joita sovelletaan 1.1.2008 alkaen liikkeeseen laskettaviin katettuihin pankkien joukkovelkakirjalainoihin, arvioidaan edellä lueteltujen arviointiperusteiden mukaisesti. Ennen 1.1.2008 liikkeeseen laskettujen katettujen pankkien joukkovelkakirjalainojen katsotaan täyttävän tiukat luottokelpoisuusvaatimukset, jos ne täyttävät tarkkaan yhteissijoitusyrityksiä koskevan direktiivin artiklan 22 kohdan 4 mukaiset arviointiperusteet.

([3]) Nämä tiedot julkaistaan EKP:n www-sivustossa (www.ecb.int).

([4]) Toisen ulkoisen luottoluokituslaitoksen antaman luokituksen osalta luokituksella liikkeeseenlaskun yhteydessä tarkoitetaan luokitusta silloin, kun ulkoinen luottoluokituslaitos ensimmäisen kerran antaa tai julkaisee sen.

▼M11

Omaisuusvakuudellisten arvopaperien aiemman liikkeeseenlaskun kasvattaminen katsotaan omaisuusvakuudellisten arvopaperien uudeksi liikkeeseenlaskuksi. Kaikkien saman ISIN-koodin alla liikkeeseen laskettujen omaisuusvakuudellisten arvopaperien on täytettävä vakuuskelpoisuusvaatimukset, jotka ovat voimassa viimeisen erän liikkeeseenlaskupäivänä. Jos kaikki saman ISIN-koodin alla liikkeeseen lasketut omaisuusvakuudelliset arvopaperit eivät vastaa viimeisen erän liikkeeseenlaskupäivänä voimassa olevia kelpoisuusvaatimuksia, mitkään samalla ISIN-koodilla liikkeeseen lasketut omaisuusvakuudelliset arvopaperit eivät kelpaa vakuudeksi. Tätä sääntöä ei sovelleta, jos kyse on saman ISIN-koodin alla liikkeeseen lasketuista omaisuusvakuudellisista arvopapereista, jotka olivat eurojärjestelmän vakuuskelpoisten omaisuuserien listalla 10. lokakuuta 2010, ja jos viimeisen erän liikkeeseenlasku tapahtui ennen mainittua päivää. Jos uudella liikkeeseenlaskulla ei kasvateta aikaisempaa liikkeeseenlaskua, liikkeeseenlaskujen katsotaan koskevan eri arvopapereita.

▼M5

— *Takaukset*: Jos liikkeeseenlaskijalla ei ole (hyväksytyn) ulkoisen luottolaitoksen luottoluokitusta, hyvä luottokelpoisuus voidaan todeta myös vakavaraisten takaajien antamien takausten perusteella. Takaajan vakavaraisuuden arvioinnissa käytetään ulkoisten luottoluokituslaitosten luokituksia, jotka ovat vähintään eurojärjestelmän asettaman luottokelpoisuuden alarajan mukaisia. Takauksen on täytettävä seuraavat edellytykset:

  — Takaus katsotaan hyväksyttäväksi, jos takaaja on ehdoitta ja peruuttamattomasti taannut liikkeeseenlaskijan velvoitteet, jotka liittyvät lainapääoman, koron ja velkainstrumenttien haltijoille velkainstrumenttien perusteella maksettavien muiden maksujen suorittamiseen, kunnes maksut on kokonaan suoritettu.

  — Takauksen on oltava omavelkainen (velkasitoumuksesta riippumatta). Veronkantoon oikeutettujen julkisten yhteisöjen antamien takausten joko on oltava omavelkaisia, tai ne edellytetään muutoin maksettavan heti ja täsmällisesti maksuhäiriön jälkeen. Takaukseen perustuvien takaajan velvoitteiden on oltava vähintään yhdenvertaisia ja maksettava samanaikaisesti (*pari passu*) takaajan kaikkien muiden vakuudettomien sitoumusten kanssa.

▼M11

  — Takaukseen on sovellettava jonkin EU:n jäsenvaltion lainsäädäntöä, sen on oltava juridisesti pätevä ja sitova, ja se tulee voida panna täytäntöön takaajaan nähden.

▼M5

  — Takauksen juridisen pätevyyden, sitovuuden ja täytäntöönpanon oikeudellinen vahvistus on laadittava muodoltaan ja sisällöltään eurojärjestelmän hyväksymällä tavalla, ennen kuin takauksen kohteena oleva omaisuuserä voidaan katsoa vakuuskelpoiseksi. Jos takaajan sijaintipaikka on muulla lainsäädäntöalueella kuin sillä, jonka lakia takaukseen sovelletaan, oikeudellisessa vahvistuksessa on vahvistettava myös, että takaus on pätevä ja saatettavissa voimaan takaajan sijaintipaikan lain mukaan. Oikeudellinen vahvistus on jätettävä sen kansallisen keskuspankin tarkastettavaksi, joka esittää takauksen kohteena olevan omaisuuserän sisällyttämistä vakuuskelpoisten omaisuuserien listaan ([1]). Oikeudellista vahvistusta ei vaadita, jos takaus on annettu emissiokohtaisen luottokelpoisuusluokituksen saaneille velkainstrumenteille tai jos takauksen antajina ovat veronkantoon oikeutetut julkiset yhteisöt. Täytäntöönpanovaatimukseen sovelletaan maksukyvyttömyyttä tai konkurssia koskevaa lainsäädäntöä, kohtuudenmukaisuutta koskevia yleisiä

([1]) Tietyn omaisuuserän vakuuslistalle ottava kansallinen keskuspankki on yleensä sen maan kansallinen keskuspankki, jossa omaisuuserä on hyväksytyillä markkinoilla kaupattava tai jossa sillä käydään kauppaa hyväksytyillä markkinoilla. Jos omaisuuserä on kaupattava tai sillä käydään kauppaa useammilla markkinoilla, asiaa koskevat tiedustelut tulee toimittaa EKP:lle osoitteella ECB Eligible Assets Hotline, Eligible-Assets.hotline@ecb.int.

▼M5

periaatteita ja muita vastaavia lakeja ja periaatteita, joita sovelletaan takaajaan ja jotka yleisesti vaikuttavat velkojien oikeuksiin takaajaan nähden.

Jollei liikkeeseenlaskulla, liikkeeseenlaskijalla eikä takaajalla ole ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitusta, hyvä luottokelpoisuus todetaan seuraavasti:

— ►M11 *Julkisen sektorin liikkeeseenlaskijat tai takaajat euroalueella*: Jos jälkimarkkinakelpoisen omaisuuserän euroalueelle sijoittautunut liikkeeseenlaskija tai takaaja luetaan alue- tai paikallishallintoon tai julkisyhteisöihin vakavaraisuusdirektiivin määritelmän mukaisesti, menettely on seuraava: ◄

  — Liikkeeseenlaskija tai takaaja sijoitetaan yhteen kolmesta luokasta vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti (ks. taulukko 5) (1).

  — Liikkeeseenlaskijoille ja takaajille, jotka kuuluvat luokkiin 1 ja 2, saadaan viitteellinen luokitus ulkoisen luottolaitoksen niiden sijoittautumispaikan valtiolle myöntämän luottoluokituksen pohjalta. Viitteellisen luokituksen tulee olla vähintään eurojärjestelmän asettaman luottokelpoisuuden alarajan mukainen. Luokkaan 3 kuuluville liikkeeseenlaskijoille/takaajille ei anneta viitteellistä luottoluokitusta.

▼M11

— *Yrityssektorin liikkeeseenlaskijat tai takaajat euroalueella*: Jollei euroalueelle sijoittautuneiden yritysten (2) liikkeeseen laskemien tai takaamien jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien liikkeeseenlaskulla, liikkeeseenlaskijalla tai takaajalla ole ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitusta, jonka perusteella luottokelpoisuusvaatimusten täyttyminen voitaisiin todeta, voidaan soveltaa samoja eurojärjestelmän luottoriskinarviointisääntöjä kuin lainasaamisiin, eli vastapuolet saavat käyttää omia sisäisten luottoluokitusten menetelmiään, kansallisten keskuspankkien luottoriskinarviointijärjestelmiä tai kolmansien osapuolten luottoluokitusvälinepalveluita. Yritysten liikkeeseen laskemia jälkimarkkinakelpoisia velkainstrumentteja, joilla ei ole julkista luottoluokitusta, ei julkaista vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien listalla.

▼M5

Taulukko 5

Euroalueella olevien alue- tai paikallishallintoon tai julkisyhteisöihin luettavien liikkeeseenlaskijoiden, velallisten tai takaajien viitteellinen luottoluokitus, jos niillä ei ole ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitusta

	Liikkeeseenlaskijoiden, velallisten ja takaajien jaottelu luokkiin vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti	Liikkeeseenlaskijoille, velallisille tai takaajille eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa annettava viitteellinen luottoluokitus
Luokka 1	Alue- ja paikallishallintoon kuuluvat yhteisöt sekä julkisyhteisöt, joita asianomaisen maan rahoitusvalvontaviranomaisen mukaan voidaan käsitellä pääomavaatimusten osalta kuten valtiota	Ulkoisen luottoluokituslaitoksen kyseisen maan valtiolle antama luottoluokitus
Luokka 2	Alue- ja paikallishallintoon kuuluvat yhteisöt sekä julkisyhteisöt, joita asianomaisen maan rahoitusvalvontaviranomaisen mukaan voidaan käsitellä pääomavaatimusten osalta kuten [luotto]laitoksia	Luottoluokitus, joka on yhden luokan (1) alempi kuin ulkoisen luottoluokituslaitoksen kyseisen maan valtiolle antama luottoluokitus
Luokka 3	Muut julkisyhteisöt	Kuten yksityisen sektorin liikkeeseenlaskijoilla tai velallisilla

(1) Tietoa luottoluokituksista on julkaistu EKP:n www-sivustossa (www.ecb.int).

(1) Luettelot näihin kolmeen luokkaan luettavista laitoksista sekä kriteerit, joilla liikkeeseenlaskijat, velalliset ja takaajat jaotellaan luokkiin, on tarkoitus julkaista Euroopan pankkivalvontaviranomaisten komitean (Committee of European Banking Supervisors, CEBS) www-sivustossa (http://www.c-ebs.org/SD/Rules_AdditionalInformation.htm). Sivustossa tulee olemaan myös linkkejä kansallisten rahoitusvalvontaviranomaisten www-sivustoihin.

(2) Ks. tämän luvun alaviite 12.

▼M5

6.3.3. *Ei-jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien luottokelpoisuusvaatimukset*

L a i n a s a a m i s e t

Vastapuolten on valittava käytettävissä olevien eurojärjestelmän hyväksymien luottoluokituslähteiden joukosta yksi ensisijaiseksi luottoluokituslähteekseen, jonka avulla ne varmistavat, että lainasaamisten velallisilla tai takaajilla on hyvä luottokelpoisuus. Vastapuolten on valittava luottoluokituslähteeseen kuuluvista luottoluokitusjärjestelmistä yksi. Poikkeuksen tästä muodostavat ulkoiset luottoluokituslaitokset sillä tämän lähteen valinneet saavat hyödyntää kaikkia hyväksyttyjen ulkoisten luottoluokituslaitosten luottoluokituksia.

Vastapuolten on sitouduttava käyttämään valitsemaansa luokituslähdettä vähintään vuoden ajan. Näin pyritään ehkäisemään luokituslähteiden jatkuva vaihtaminen (eli parhaan mahdollisen luottoluokituksen etsiminen eri lähteistä ja järjestelmistä kullekin velalliselle erikseen). Jos vastapuoli haluaa vaihtaa luokituslähdettä sen jälkeen, kun vuoden vähimmäisaika on kulunut, sen tulee esittää perusteltu pyyntö kansalliselle keskuspankilleen.

Perustellusta pyynnöstä vastapuolelle voidaan myös myöntää oikeus käyttää useampaa järjestelmää tai lähdettä luottokelpoisuuden arvioinnissa. Oletuksena on, että vastapuolen valitsema ensisijainen lähde kattaa suurimman osan vastapuolen vakuuksiksi tarjoamien pankkilainojen velallisista. Saadakseen luvan käyttää useampia luottoluokituslähteitä tai -järjestelmiä vastapuolen tulisi esittää keskuspankille painavat perusteet. Mahdollisena perusteena voi olla esimerkiksi ensisijaisen järjestelmän/lähteen riittämätön kattavuus.

Vastapuolten tulee ilmoittaa kansalliselle keskuspankille välittömästi kaikista tietoonsa tulevista luottotapahtumista, esimerkiksi vakuutena olevien pankkilainojen velallisten maksujen viivästymisestä, ja sen tulee tarpeen vaatiessa vetää pois vakuuskäytöstä tai korvata kyseiset omaisuuserät. Lisäksi vastapuolten vastuulla on varmistaa, että niillä on käytössään kaikkein viimeisin saatavilla oleva ajantasainen luottoluokitus, jonka vastapuolen valitsema luottoluokituslähde tai -järjestelmä on antanut vakuutena käytetyn pankkilainan velallisille ([1]) tai takaajille.

Velallisten/takaajien luottokelpoisuuden arviointi: Arvioitaessa lainasaamisten velallisten tai takaajien luottokelpoisuutta, tehdään ero julkisen sektorin ja yrityssektorin velallisten/takaajien välillä.

— Julkisen sektorin velalliset tai takaajat: seuraavia sääntöjä sovelletaan järjestyksessä:

  i) Jos julkisen sektorin velallisella/takaajalla on vastapuolen valitseman lähteen/järjestelmän luokitus, tarkastetaan, onko luokitus vähintään luottokelpoisuuden alarajan mukainen.

  ii) Jos velallisella/takaajalla ei ole kohdassa i mainittua luokitusta, käytetään ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitusta ([2]).

  iii) Jos velallisella/takaajalla ei ole kohdissa i ja ii mainittuja luokituksia, noudatetaan samaa menettelyä kuin jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien tapauksessa:

    — Velallinen tai takaaja sijoitetaan yhteen kolmesta luokasta vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti (ks. taulukko 5) ([3]).

    — Velallisille ja takaajille, jotka kuuluvat luokkiin 1 ja 2, saadaan viitteellinen luokitus ulkoisen luottolaitoksen niiden sijoittautumispaikan valtiolle myöntämän luottoluokituksen pohjalta. Viitteellisen luokituksen tulee olla vähintään eurojärjestelmän asettaman luottokelpoisuuden alarajan mukainen.

([1]) Tai liikkeeseenlaskijalle, jos kyseessä ovat yritysten liikkeeseen laskemat jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät, joilla ei ole hyväksytyn ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitusta.

([2]) ►M11 Ks. tämän luvun alaviite 34. ◄

([3]) ►M11 Ks. tämän luvun alaviite 39. ◄

▼M5

Jos velallisella/takaajalla on vastapuolen valitseman lähteen tai järjestelmän antama luottoluokitus (tai kohdan ii tapauksessa julkisen sektorin velallisella/takaajalla ulkoisen luottoluokituslaitoksen luokitus) mutta luokitus on luottokelpoisuuden alarajan alapuolella, velallista/takaajaa ei hyväksytä.

— *Yrityssektorin velalliset tai takaajat*: Jos vastapuolen valitsema luottoluokituslähde antaa velalliselle tai takaajalle luottoluokituksen, joka on vähintään luottokelpoisuuden alarajan mukainen, velallinen/takaaja hyväksytään ([1]) ([2]).

Jos velallisella/takaajalla on vastapuolen valitseman lähteen tai järjestelmän antama luottoluokitus mutta luokitus on luottokelpoisuuden alarajan alapuolella, velallista/takaajaa ei hyväksytä. Jos luottoluokitusta ei ole käytettävissä luottokelpoisuuden selvittämiseksi, velallista/takaajaa ei hyväksytä.

Takaukset: Takauksen on täytettävä seuraavat edellytykset:

— Takaus katsotaan hyväksyttäväksi, jos takaaja on ehdoitta ja peruuttamattomasti taannut velallisen velvoitteet, jotka liittyvät lainapääoman, koron ja lainasaamisen haltijoille lainasaamisen perusteella maksettavien muiden maksujen suorittamiseen, kunnes maksut on kokonaan suoritettu. Takauksen ei tarvitse olla nimenomaisesti vakuudeksi tarjottavan lainan takaus, vaan takaaja voi yhtä hyvin taata velallisen velat yleisesti, kunhan takaus kattaa myös vakuudeksi tarjottavan lainan.

— Takauksen on oltava omavelkainen (lainasta riippumatta). Veronkantoon oikeutettujen julkisten yhteisöjen antamien takausten joko on oltava omavelkaisia, tai ne edellytetään muutoin maksettavan heti ja täsmällisesti maksuhäiriön jälkeen. Takaukseen perustuvien takaajan velvoitteiden on oltava vähintään yhdenvertaisia ja langettava maksettaviksi samanaikaisesti (*pari passu*) takaajan kaikkien muiden vakuudettomien sitoumusten kanssa.

▼M11

— Takaukseen on sovellettava jonkin EU:n jäsenvaltion lainsäädäntöä, sen on oltava juridisesti pätevä ja sitova, ja se tulee voida panna täytäntöön takaajaan nähden.

▼M5

— Takauksen juridisen pätevyyden, sitovuuden ja täytäntöönpanon oikeudellinen vahvistus on laadittava muodoltaan ja sisällöltään eurojärjestelmän hyväksymällä tavalla, ennen kuin takauksen kohteena oleva omaisuuserä voidaan katsoa vakuuskelpoiseksi. Oikeudellisessa vahvistuksessa on vahvistettava myös, ettei takaus ole henkilökohtainen siten, että ainoastaan lainan velkoja voisi panna sen täytäntöön. Jos takaajan sijaintipaikka on muulla lainsäädäntöalueella kuin sillä, jonka lakia takaukseen sovelletaan, oikeudellisessa vahvistuksessa on vahvistettava myös, että takaus on pätevä ja saatettavissa voimaan takaajan sijaintipaikan lain mukaan. Oikeudellinen vahvistus on jätettävä kansallisen keskuspankin tarkastettavaksi sillä lainsäädäntöalueella, jonka lakia lainasaamiseen sovelletaan. Oikeudellista vahvistusta ei vaadita, jos takauksen antajina ovat veronkantoon oikeutetut julkiset yhteisöt. Täytäntöönpanovaatimukseen sovelletaan maksukyvyttömyyttä tai konkurssia koskevaa lainsäädäntöä, kohtuudenmukaisuutta koskevia yleisiä periaatteita ja muita vastaavia lakeja ja periaatteita, joita sovelletaan takaajaan ja jotka yleisesti vaikuttavat velkojien oikeuksiin takaajaan nähden.

([1]) ►M11 Jos vastapuoli on valinnut ensisijaiseksi luottoluokituslähteekseen ulkoiset luottoluokituslaitokset, se voi käyttää parasta saatavilla olevaa luokitusta (ks. tämän luvun alaviite 34). ◄

([2]) Yksittäisten luottoriskinarviointijärjestelmien kohdalla luottokelpoisuuden alarajaa voidaan muuttaa luottoriskinarviointien osuvuuden seurannan perusteella (ks. kohta 6.3.5).

▼M5

Ei-jälkimarkkinakelpoiset kiinteistövakuudelliset velkainstrumentit

▼M11

Ei-jälkimarkkinakelpoisten kiinteistövakuudellisten velkainstrumenttien kohdalla hyvä luottokelpoisuus edellyttää, että niiden luottoluokitus vastaa vähintään eurojärjestelmän yhdenmukaistetun luokitusasteikon luokkaa 2 ([1]). Kansalliset keskuspankit määrittelevät kansallisissa asiakirjoissa lainsäädäntöaluekohtaiset luottoriskinarviointimenetetlyt näitä velkainstrumentteja varten.

▼M5

6.3.4. *Luottokelpoisuuden arviointijärjestelmien hyväksymisvaatimukset*

Eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa käytetään luottoluokitustietoja neljästä eri lähteestä. Kuhunkin lähteeseen voi kuulua useita eri luottokelpoisuuden arviointijärjestelmiä.

EKP:n verkkosivustossa (www.ecb.int) on luettelo hyväksytyistä ulkoisista luottoluokituslaitoksista, kansallisten keskuspankkien luottoriskinarviointijärjestelmistä ja kolmansien osapuolten tarjoamista luottoluokitusvälinepalveluista ([2]).

Ulkoiset luottoluokituslaitokset lähteenä

Ulkoisiin luottoluokituslaitoksiin luetaan laitokset, joiden luottoluokituksia luottolaitokset voivat käyttää riskipainojen määrittämiseksi EU:n vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti ([3]). Eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa ulkoisille luottoluokituslaitoksille asetetaan seuraavat yleiset hyväksymisvaatimukset:

— Ulkoisten luottoluokituslaitosten tulee olla rahoitusvalvontaviranomaisten hyväksymiä niissä euroalueen maissa, joissa niitä käytetään, vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti.

— ►M7 Ulkoisten luottoluokituslaitosten tulee täyttää tietyt toiminnalliset vaatimukset ja tarjota riittävän kattavia luokituspalveluja, jotta eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnin tehokkuus voidaan varmistaa. ◄ Tähdellistä eurojärjestelmän kannalta on, että luottoriskiarviointeja koskeva tieto on saatavilla ja että tiedon perusteella voidaan vertailla ja arvioida eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa käytettäviä luottoluokkia ja luokitusten alarajaa. Lisäksi luottoriskinarvioinnin osuvuuden seurannan on oltava mahdollista (ks. kohta 6.3.5).

Eurojärjestelmä pidättää itsellään oikeuden päättää ulkoisten luottoluokituslaitosten hyväksymisestä luotto-operaatioissaan. Päätöksenteon pohjana toimii muun muassa luottoriskinarviointien osuvuuden seuranta.

Kansallisten keskuspankkien omat luottoriskinarviointijärjestelmät lähteenä

Tämä luottoluokituslähde käsittää tällä hetkellä neljä luottokelpoisuuden arviointijärjestelmää: Espanjan, Itävallan, Ranskan ja Saksan keskuspankkien omat luottoriskinarviointijärjestelmät. Jos jossain muussa kansallisessa keskuspankissa suunnitellaan luottoriskinarviointijärjestelmä ja sitä halutaan käyttää vakuuksien arviointiin, sen tulee käydä läpi eurojärjestelmän hyväksymismenettely. Eurojärjestelmä seuraa keskuspankkien luottoriskinarviointijärjestelmien tuottamien arvioiden osuvuutta (ks. kohta 6.3.5).

([1]) Täsmennetty eurojärjestelmän yhdenmukaistetussa luokitusasteikossa, joka on julkaistu EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu).

([2]) Eurojärjestelmän julkaisemat tiedot koskevat ainoastaan hyväksyntää eurojärjestelmän luotto-operaatioita varten, eikä eurojärjestelmällä ole vastuuta hyväksyttyjä luottoriskinarviointijärjestelmiä koskevista arvioistaan.

([3]) Ulkoisista luottoluokituslaitoksista käytetään rahoitusmarkkinoilla yleisesti lyhyempää nimitystä luokituslaitos.

▼M5

Vastapuolen tulee ilmoittaa luottoriskinarviointijärjestelmää ylläpitävälle kansalliselle keskuspankille välittömästi kaikista sillä itsellään tiedossa olevista luottotapahtumista, esimerkiksi vakuutena käytettyjen pankkilainojen velallisten maksujen viivästymisestä.

Maissa, joissa kiinteistövakuudellisia velkainstrumentteja käytetään vakuutena, kansallisilla keskuspankeilla tulee olla käytössä eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnin mukaiset luottoriskinarviointimenettelyt niiden arviointia varten. Eurojärjestelmä seuraa näiden arvioiden osuvuutta vuosittain.

Vastapuolten sisäiset luottoluokitukset lähteenä

Jos vastapuoli haluaa käyttää sisäisten luottoluokitusten menetelmää vakuuskelpoisten velkainstrumenttien velallisten, liikkeeseenlaskijoiden tai takaajien luottokelpoisuuden arvioinnissa, sen on saatava lupa kansalliselta keskuspankiltaan. Hakemukseen on liitettävä seuraavat asiakirjat ([1]):

— Kopio asianomaisen EU-maan rahoitusvalvontaviranomaisten päätöksestä, jolla hyväksytään vastapuolen sisäisten luottoluokitusten menetelmän käyttäminen vakavaraisuusvaatimuksiin liittyvässä laskennassa konsolidoidusti tai muutoin ja josta käyvät ilmi mahdolliset hyväksymisen ehdot. Jos rahoitusvalvontaviranomainen toimittaa tiedon hyväksynnästä suoraan kansalliselle keskuspankille, kopiota ei tarvita.

— Tiedot siitä, miten menetelmässä määritetään velallisten maksukyvyttömyyden todennäköisyys, sekä menetelmän luottoluokat ja niihin liittyvät maksukyvyttömyyden todennäköisyydet vuoden aikajänteellä, jotta voidaan määritellä, minkä tasoiset luokitukset hyväksytään.

— Kopio Basel II -sopimuksen vakavaraisuussäännösten kolmannen pilarin (markkinakurin edellytysten parantaminen) mukaisista tiedoista, jotka vastapuolten on julkaistava säännöllisin väliajoin kolmannen pilarin ja vakavaraisuusdirektiivin nojalla.

— Asianomaisen pankkivalvontaviranomaisen ja ulkopuolisen tilintarkastajan nimet ja osoitteet.

Hakemuksessa tulee olla vastapuolen toimitus- tai talousjohtajan tai muun vastaavassa asemassa olevan johtajan tai jonkun näistä valtuuttaman henkilön allekirjoitus.

Edellä luetellut vaatimukset koskevat kaikkia vastapuolia, olivatpa ne emoyhtiöitä, tytäryhtiöitä tai sivukonttoreita, riippumatta siitä, hyväksyykö niiden sisäisen luottoluokitusmenetelmän saman maan rahoitusvalvontaviranomainen (emoyhtiöillä ja mahdollisesti tytäryhtiöillä) vai emoyhtiön kotivaltion valvontaviranomainen (sivukonttoreilla ja tytäryhtiöillä).

Kun eurojärjestelmä hyväksyy emoyhtiön sisäisen luottoluokitusmenetelmän käytettäväksi eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa, se hyväksyy sen samalla myös kyseisen vastapuolen tytäryhtiöiden ja sivukonttoreiden käyttöön.

Eurojärjestelmä seuraa myös vastapuolten sisäisten luottoluokitusmenetelmien tuottamien arvioiden osuvuutta (ks. kohta 6.3.5). Hyväksymisprosessissa edellytettävien tietojen lisäksi vastapuolten tulee toimittaa kansalliselle keskuspankilleen vuosittain (tai kansallisen keskuspankin niitä edellyttäessä) seuraavat tiedot, ellei valvontaviranomainen toimita niitä suoraan keskuspankille.

— kopio viimeisimmästä vastapuolen valvontaviranomaisen suorittamasta vastapuolen sisäisten luottoluokitusten menetelmän arvioinnista käännettynä jollekin kansallisen keskuspankin työkielelle

([1]) Asiakirjat on tarvittaessa käännettävä jollekin kansallisen keskuspankin työkielelle.

▼M5

— rahoitusvalvontaviranomaisten mahdollisesti suosittelemat tai vaatimat muutokset vastapuolen luottoluokitusmenetelmään sekä tieto, mihin mennessä muutokset tulee toteuttaa

— Basel II -sopimuksen vakavaraisuussäännösten kolmannen pilarin (markkinakurin edellytysten parantaminen) mukaiset vuositiedot, jotka vastapuolten on julkaistava säännöllisin väliajoin Basel II -sopimuksen ja vakavaraisuusdirektiivin nojalla

— asianomaisen pankkivalvontaviranomaisen ja ulkopuolisen tilintarkastajan tiedot.

Vuositiedoissa tulee olla vastapuolen toimitus- tai talousjohtajan tai muun vastaavassa asemassa olevan johtajan tai jonkun näistä valtuuttaman henkilön allekirjoitus. Eurojärjestelmä toimittaa kopion tiedoista vastapuolen valvontaviranomaiselle ja tarvittaessa ulkopuoliselle tilintarkastajalle.

Kolmansien osapuolten tarjoamat luottoluokitusvälinepalvelut lähteenä

▼M11

Luottoluokitusvälinepalveluilla tarkoitetaan yhteisöjä, jotka arvioivat velallisten luottokelpoisuuden käyttämällä ensisijaisesti kvantitatiivisia malleja systemaattisella ja mekaanisella tavalla, ja tukeutuvat arviossaan muiden tietojen ohella tarkastettuihin tilinpäätöstietoihin, ja joiden luottoluokituksia ei ole tarkoitettu yleisesti julkaistaviksi. Luottoluokitusvälinepalvelun tarjoajan, joka haluaa osallistua luottokelpoisuuden arviointiin eurojärjestelmässä, tulee toimittaa hakemus sen maan kansalliselle keskuspankille, jossa sillä on kotipaikka. Hakemuksessa on käytettävä eurojärjestelmän laatimaa lomaketta, ja siihen on liitettävä hakulomakkeessa edellytetyt asiakirjat. Jos vastapuoli haluaa käyttää eurojärjestelmälle tarjoamiensa vakuuksien arvioinnissa jotakin tiettyä kolmannen osapuolen luottoluokitusvälinepalvelua, jota eurojärjestelmä ei ole hyväksynyt, vastapuolen tulee toimittaa hakemus sen maan kansalliselle keskuspankille, jossa sillä on kotipaikka. Hakemuksessa on käytettävä eurojärjestelmän laatimaa lomaketta, ja siihen on liitettävä hakulomakkeessa edellytetyt asiakirjat. Eurojärjestelmä päättää ehdotettujen luottoluokitusvälinepalvelujen hyväksymisestä arvioituaan, miten hyvin palvelu täyttää eurojärjestelmän asettamat hyväksymisvaatimukset. ([1])

▼M5

Lisäksi vastapuolen tulee ilmoittaa luottoluokitusvälinepalvelun tarjoajalle kaikista sillä itsellään tiedossa olevista luottotapahtumista, esimerkiksi vakuutena käytettyjen pankkilainojen velallisten maksujen viivästymisestä.

Eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa hyväksyttyjen luottoluokitusvälinepalvelujen tarjoajien on suostuttava siihen, että eurojärjestelmä seuraa ([2]) niiden tuottamien arvioiden osuvuutta (ks. kohta 6.3.5). Luottoluokitusvälinepalvelujen tarjoajan tulee tarjota edellytykset hyväksyttyjen velallisten joukon seurannalle. Tarkasteltavan hyväksyttyjen velallisten joukon on oltava eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnin yleisten seurantaa koskevien vaatimusten mukainen. Palveluntarjoajan tulee tiedottaa eurojärjestelmälle seurannan tuloksista viipymättä. Tätä tarkoitusta varten palveluntarjoajan tulee laatia raportti tarkasteltavana olleelle velallisten joukolle annettujen luokitusten osuvuudesta. Palveluntarjoajien tulee säilyttää tarkasteltuja velallisten joukkoja ja maksukyvyttömyystilanteita koskevat tiedot viiden vuoden ajan.

([1]) Hyväksymisvaatimukset on julkaistu EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu).

([2]) Vastapuolten tulee ilmoittaa luottoluokitusvälinepalvelun tarjoajalle välittömästi kaikista luottotapahtumista, joista saattaa seurata luottokelpoisuuden lasku.

▼M5

6.3.5. *Luottokelpoisuuden arviointijärjestelmien osuvuuden seuranta*

Eurojärjestelmässä seurataan luottoriskinarviointien osuvuutta vertaamalla vuosittain tarkasteluvuoden alussa luottokelpoisuudeltaan hyväksyttyjen velallisten joukossa vuoden kuluessa tapahtuneita maksukyvyttömyystapauksia eurojärjestelmän asettamaan luottokelpoisuuden alarajaan, jonka viitearvo on tietty maksukyvyttömyyden todennäköisyys. Tarkoituksena on varmistaa, että eri järjestelmistä ja lähteistä saatavat luottoluokitukset ovat vertailukelpoisia. Tarkastelu tapahtuu vuoden kuluttua siitä, kun hyväksyttyjen velallisten joukko on määritelty.

▼M11

Tarkasteluvuoden alussa luottoriskinarvioija kokoaa hyväksyttävien velallisten joukot, joihin otetaan kaikki yrityssektorin ja julkisen sektorin velalliset, jotka järjestelmän osoittaman luottoluokituksen perusteella täyttävät toisen seuraavista ehdoista:

Joukko	Ehto
Joukko luokitusasteikon luokille 1 ja 2	PD(i,t) ([1])≤ 0,10 %
Joukko luokitusasteikon luokalle 3	0,10 % < PD(i,t) ≤ 0,40 %

([1]) PD(i,t) tarkoittaa sitä maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä, jonka luottoluokitusjärjestelmä osoittaa velalliselle i ajankohtana t.

Velalliset, jotka täyttävät toisen näistä ehdoista ajanjakson t alussa, otetaan asianomaiseen joukkoon ajanjaksoksi t. Kahdentoista kuukauden pituisen ajanjakson päättyessä lasketaan toteutuneiden maksukyvyttömyyksien osuus velallisten joukoissa ajanjaksolla t. Luottoriskinarvioijien tulee ilmoittaa eurojärjestelmälle vuosittain, kuinka monta hyväksyttävää velallista tarkasteltaviin joukkoihin otettiin ajanjakson t alussa ja kuinka moni näistä velallisista tuli maksukyvyttömäksi kuluneella 12 kuukauden ajanjaksolla.

▼M5

Toteutunut maksukyvyttömyyden todennäköisyysprosentti tarkastellussa hyväksyttyjen velallisten joukossa vuoden aikana on tärkeä mittayksikkö eurojärjestelmän luottoriskinarviointijärjestelmän seurantaprosessissa, jossa vuosiarvioinnin ohessa tarkastellaan arviointijärjestelmän osuvuutta usean vuoden aikana. Jos toteutunut maksukyvyttömyyden todennäköisyysprosentti tarkasteltavassa hyväksyttyjen velallisten joukossa poikkeaa selvästi luottokelpoisuuden alarajan mukaisesta maksukyvyttömyyden todennäköisyysprosentista vuositasolla ja/tai monivuotisessa arvioinnissa, eurojärjestelmä pyrkii selvittämään poikkeaman syyt yhdessä luottoriskinarvioijan kanssa. Lopputuloksena voi olla, että järjestelmän luokituksiin sovellettavaa luottokelpoisuuden alarajaa muutetaan.

Eurojärjestelmä voi päättää luottokelpoisuuden arviointijärjestelmän hylkäämisestä joko väliaikaisesti tai kokonaan, jos sen luokitusten osuvuus ei parane vuosien kuluessa. Luottokelpoisuuden arviointijärjestelmä voidaan hylätä myös, jos sen käytössä rikotaan eurojärjestelmän luottoriskinarviointisääntöjä.

6.4. **Riskienhallintamenetelmät**

6.4.1. *Yleistä*

Eurojärjestelmän luotto-operaatioissa käytettävien omaisuuserien riskejä valvotaan, jotta eurojärjestelmää voitaisiin suojata taloudellisilta tappioilta siinä tapauksessa, että omaisuuserät joudutaan realisoimaan vastapuolen maksukyvyttömyyden takia. Eurojärjestelmän käytössä olevia riskienhallintamenetelmiä kuvataan kehikossa 7.

▼M5

Eurojärjestelmä käyttää erityisiä riskienhallintamenetelmiä vastapuolen tarjoamien omaisuuserien tyypistä riippuen. EKP määrittelee asianmukaiset riskienhallintamenetelmät jälkimarkkinakelpoisia ja ei-jälkimarkkinakelpoisia vakuuskelpoisia omaisuuseriä varten. ►M7 Riskienhallintamenetelmät ovat yleisesti ottaen yhdenmukaiset koko euroalueella [1], ja niillä pyritään varmistamaan, että vakuuskelpoisten omaisuuserätyyppien kohtelu on johdonmukaista, avointa ja yhtäläistä eri puolilla euroaluetta. ◄

▼M7

Eurojärjestelmä pidättää itsellään oikeuden soveltaa tarvittaessa muitakin riskienhallintamenetelmiä varmistaakseen, että eurojärjestelmän oikeudet on riittävästi turvattu EKPJ:n perussäännön 18.1 artiklan mukaisesti. Tällaisia johdonmukaisesti, avoimesti ja yhtäläisesti sovellettavia riskienhallintamenetelmiä voidaan soveltaa myös yksittäisiin vastapuoliin, jos eurojärjestelmän oikeuksien turvaaminen sitä edellyttää.

▼M11

KEHIKKO 7

Riskienhallintamenetelmät

Eurojärjestelmä soveltaa seuraavia riskienhallintamenetelmiä:

— *Markkina-arvon aliarvostus*

Eurojärjestelmä soveltaa aliarvostusta vakuutena oleviin omaisuuseriin. Eurojärjestelmä siis käyttää omaisuuserien arvostuksessa menetelmää, jolla omaisuuserän arvo lasketaan sen markkina-arvona vähennettynä tietyllä prosenttimäärällä (haircut).

— *Vaihtelumarginaali (marking to market)*

Eurojärjestelmä edellyttää, että likviditeettiä lisäävissä käänteisoperaatioissa käytettävien omaisuuserien aliarvostuksella korjattu markkina-arvo säilyy vaaditulla tasolla jatkuvasti. Jos omaisuuserän arvo (arvioidaan säännöllisin väliajoin) laskee tiettyä tasoa pienemmäksi, vastapuolen on kansallisen keskuspankin vaatimuksesta toimitettava lisää omaisuuseriä tai rahaa (vakuuksien muutospyyntö). Jos vakuuden arvo uudelleenarvostuksessa vastaavasti ylittää tietyn tason, ylimääräiset omaisuuserät tai rahat voidaan palauttaa vastapuolelle. (Vakuuksien muutospyynnön laskeminen on esitetty kehikossa 8.)

— *Kattamattomien velkainstrumenttien käyttöä koskevat rajoitukset*

Eurojärjestelmä soveltaa kattamattomien velkainstrumenttien käyttöä koskevia rajoituksia, jotka on kuvattu 6.4.2 kohdassa.

Eurojärjestelmä voi tarvittaessa soveltaa myös seuraavia riskienhallintamenetelmiä varmistaakseen, että eurojärjestelmä on riittävästi suojattu riskeiltä EKPJ:n perussäännön 18.1 artiklan mukaisesti:

— *Alkumarginaalit*

Eurojärjestelmä saattaa soveltaa alkumarginaalia likviditeettiä lisäävissä käänteisoperaatioissa. Vastapuolten toimittamien arvopapereiden arvon olisi tällöin oltava vähintään yhtä suuri kuin eurojärjestelmän myöntämän likviditeetin arvon ja alkumarginaalin summa.

[1] Jäsenvaltioiden toiminnallisten erojen takia riskienhallintamenettelyissä saattaa yhä olla joitakin eroavaisuuksia. Esimerkiksi vastapuolten omaisuuserien toimituksissa kansallisille keskuspankeille saatetaan noudattaa eri menettelytapoja (kansallisessa keskuspankissa oleva vakuussammio tai yksilöityihin omaisuuseriin perustuvat takaisinostosopimukset), jolloin arvostuksen ajoituksessa ja muissa riskienhallinnan käytännöissä voi esiintyä vähäisiä eroja. Ei-jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien kohdalla eroja voi olla myös arvostustekniikoiden tarkkuudessa, mikä vaikuttaa aliarvostusprosentteihin yleensä (ks. 6.4.3 kohta).

▼M11

— *Liikkeeseenlaskija-/velallis- tai takaajakohtaiset limiitit*

Eurojärjestelmä voi kattamattomiin velkainstrumentteihin sovellettavien rajoitusten lisäksi asettaa myös liikkeeseenlaskija-/velallis- tai takaajakohtaisia limiittejä. Limiiteillä voidaan rajoittaa tiettyjen omaisuuserien käyttöä vakuutena myös vastapuolikohtaisesti, etenkin jos vakuuksien luottokelpoisuus näyttää olevan vahvasti yhteydessä niitä tarjoavan vastapuolen luottokelpoisuuteen.

— *Lisäaliarvostuksen soveltaminen*

Eurojärjestelmä voi soveltaa lisäaliarvostusta, jos se on tarpeen sen varmistamiseksi, että eurojärjestelmä on riittävästi suojattu riskeiltä EKPJ:n perussäännön 18.1 artiklan mukaisesti.

— *Lisätakaukset*

Eurojärjestelmä voi vaatia rahoitusasemaltaan vakaiden yhteisöjen antamia lisätakauksia, ennen kuin se hyväksyy tietyt omaisuuserät.

— *Vakuuskäytöstä poistaminen*

Eurojärjestelmä voi sulkea tietyt omaisuuserät vakuuskäytöstä rahapoliittisissa operaatioissaan. Poissulkemista voidaan soveltaa myös vastapuolikohtaisesti, etenkin jos vakuuksien luottokelpoisuus näyttää olevan vahvasti yhteydessä niitä tarjoavan vastapuolen luottokelpoisuuteen.

▼M5

6.4.2. *Jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin sovellettavat riskienhallintamenetelmät*

Vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien riskienhallinta kattaa seuraavat keskeiset alueet:

— ►M7 Vakuuskelpoiset jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät jaetaan viiteen likvidiysluokkaan liikkeeseenlaskijaryhmän ja omaisuuserän tyypin perusteella. ◄ Likvidiysluokkajako esitetään taulukossa 6.

▼M11

Taulukko 6

Jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien likvidiysluokat ([1])

I luokka	II luokka	III luokka	IV luokka	V luokka
Keskushallinnon liikkeeseen laskemat velkainstrumentit	Alueellisten ja paikallisviranomaisten liikkeeseen laskemat velkainstrumentit	Perinteiset pankkien katetut joukkovelkakirjalainat	Luottolaitosten liikkeeseen laskemat (vakuudettomat) velkainstrumentit	Omaisuusvakuudelliset arvopaperit
Keskuspankkien liikkeeseen laskemat velkainstrumentit ([2])	Jumbolainat (pankkien katetut joukkovelkakirjalainat) ([3])	Yritysten ja muiden liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemat velkainstrumentit ([4])	Muiden rahoitusyritysten kuin luottolaitosten liikkeeseen laskemat (vakuudettomat) velkainstrumentit	
	Valtiosidonnaisten laitosten liikkeeseen laskemat velkainstrumentit ([4])	Muut pankkien katetut joukkovelkakirjalainat ([5])		
	Ylikansallisten laitosten liikkeeseen laskemat velkainstrumentit			

([1]) Yleensä likvidiysluokka määräytyy liikkeeseenlaskijaryhmän mukaan. Poikkeuksena tästä ovat kaikki omaisuusvakuudelliset arvopaperit, jotka kuuluvat V likvidiysluokkaan liikkeeseenlaskijan ryhmästä riippumatta, ja jumbolainat (katetut pankkien joukkovelkakirjalainat), jotka kuuluvat II likvidiysluokkaan, kun taas perinteiset pankkien katetut joukkovelkakirjalainat ja muut luottolaitosten liikkeeseen laskemat velkainstrumentit kuuluvat III ja IV likvidiysluokkaan.

([2]) EKP:n liikkeeseen laskemat velkasitoumukset ja kansallisten keskuspankkien omissa maissaan ennen euron käyttöönottoa liikkeeseen laskemat velkainstrumentit sisältyvät I likvidiysluokkaan.

([3]) Instrumentit luetaan kuuluviksi jumbolainoihin (katettuihin pankkien joukkovelkakirjalainoihin) vain, jos niiden emissioiden volyymi on vähintään 1 miljardi euroa ja jos vähintään kolme markkinatakaajaa antaa niille säännöllisesti osto- ja myyntinoteeraukset.

([4]) Ainoastaan EKP:n valtiosidonnaisiksi laitoksiksi luokittelemien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemat jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät kuuluvat II likvidiysluokkaan. Muiden valtiosidonnaisten laitosten liikkeeseen laskemat jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät kuuluvat III tai IV likvidiysluokkaan liikkeeseenlaskijan ja omaisuuserätyypin mukaan.

([5]) Muut kuin sijoitusrahastodirektiivin mukaiset (non-UCITS) katetut joukkovelkakirjalainat, mukaan lukien strukturoidut katetut joukkovelkakirjalainat ja usean liikkeeseenlaskijan katetut joukkovelkakirjalainat, kuuluvat likvidiysluokkaan III.

▼M5

— Yksittäisiin velkainstrumentteihin sovelletaan erityistä markkina-arvon aliarvostusta. Aliarvostuksessa vähennetään tietty prosenttimäärä omaisuuserän markkina-arvosta. ►M7 I–IV luokkaan kuuluvilla vakuuskelpoisilla jälkimarkkinakelpoisilla kiinteä- ja nollakorkoisilla velkainstrumenteilla aliarvostuksen suuruus määräytyy velkainstrumenttien jäljellä olevan maturiteetin ja koron mukaan, kuten taulukossa 7 esitetään [1] ◄.

▼M11

— Eurojärjestelmä rajoittaa sellaisten kattamattomien velkainstrumenttien käyttöä, joiden liikkeeseenlaskijana on luottolaitos tai mikä tahansa muu yhteisö, johon luottolaitoksella on 6.2.3 kohdassa tarkoitettu läheinen sidos. Vastapuoli voi käyttää tällaisia omaisuuseriä vakuutena ainoastaan siltä osin kuin eurojärjestelmän kyseiselle vakuudelle määrittämä arvo aliarvostusten jälkeen on enintään 10 prosenttia kyseisen vastapuolen toimittamien vakuuksien yhteenlasketusta arvosta aliarvostusten jälkeen. Tätä rajoitusta ei sovelleta omaisuuseriin, joiden takaajana on veronkantoon oikeutettu julkinen viranomainen, eikä silloin, jos omaisuuserien arvo aliarvostusten jälkeen on enintään 50 miljoonaa euroa. Siinä tapauksessa, että omaisuuserien liikkeeseenlaskijoista kaksi tai useampi sulautuu tai tällaisten liikkeeseenlaskijoiden välille muodostuu läheinen sidos, liikkeeseenlaskijoita kohdellaan liikkeeseenlaskijaryhmänä tämän rajoituksen osalta ainoastaan vuoden ajan sulautumisesta tai läheisen sidoksen muodostumisesta.

— V luokkaan kuuluviin velkainstrumentteihin sovellettava instrumenttikohtainen aliarvostus on 16 % maturiteetista ja korosta riippumatta.

— Jos omaisuusvakuudelliset arvopaperit, pankkien katetut joukkovelkakirjalainat (pankkien katetut jumbolainat, perinteiset pankkien joukkovelkakirjalainat sekä muut pankkien katetut joukkovelkakirjalainat) ja luottolaitosten vakuudettomat velkainstrumentit arvostetaan 6.5 kohdan mukaisesti teoreettisen hinnan perusteella, arvostuksessa käytetään ylimääräistä markkina-arvon aliarvostusta (haircut). Aliarvostus tehdään vähentämällä suoraan 5 % kunkin velkainstrumentin teoreettisesta hinnasta.

▼M7

— Kaikkiin I–IV luokan jälkimarkkinakelpoisiin käänteisesti vaihtuvakorkoisiin velkainstrumentteihin sovelletaan samoja taulukon 8 markkina-arvon aliarvostuksia.

▼M11

— I–IV likvidiysluokan vaihtuvakorkoisiin jälkimarkkinakelpoisiin velkainstrumentteihin [2] sovelletaan samaa markkina-arvon aliarvostusta kuin nollasta yhteen vuoteen ulottuvan maturiteettiluokan kiinteäkorkoisiin instrumentteihin siinä likvidiysluokassa ja luottokelpoisuusluokassa, johon instrumentti kuuluu.

▼M7

— I–IV luokkaan kuuluviin useantyyppisiä koronmaksuja sisältäviin jälkimarkkinakelpoisiin velkainstrumentteihin sovelletaan riskienhallintamenetelmää, joka ottaa huomioon vain instrumentin jäljellä olevat koronmaksut. Tällaisiin instrumentteihin sovelletaan markkina-arvon aliarvostusta, joka on suurin mahdollinen instrumentin jäljellä olevan maturiteetin ja jäljellä olevien koronmaksutyyppien perusteella.

---

[1] Kiinteäkorkoisten velkainstrumenttien aliarvostusprosentteja voidaan soveltaa myös sellaisiin velkainstrumentteihin, joiden korko on sidottu mahdollisiin muutoksiin velkainstrumentin liikkeeseenlaskijan luottokelpoisuusluokituksessa, tai inflaatioindeksiin sidottuihin joukkovelkakirjalainoihin.

[2] Kuponkimaksu katsotaan vaihtuvakorkoiseksi maksuksi, jos korko on sidottu viitekorkoon ja jos tätä korkoa vastaava koronasetantakausi ei ole vuotta pidempi. Kuponkimaksut, joissa koronasetantakausi on pidempi kuin vuosi, katsotaan kiinteäkorkoisiksi maksuiksi; kiinteäkorkoisten instrumenttien aliarvostus määräytyy instrumentin jäljellä olevan maturiteetin mukaan.

▼M5

— Markkina-arvon aliarvostusta ei sovelleta likviditeettiä vähentäviin operaatioihin.

— Riippuen sekä lainsäädännöstä että kansallisista toimintatavoista kansalliset keskuspankit sallivat omaisuuserien sammioimisen ja/tai edellyttävät kussakin yksittäisessä operaatiossa käytettävien omaisuuserien ”korvamerkintää”. Sammiojärjestelmissä (pooling system) vastapuoli varaa riittävän määrän omaisuuseriä keskuspankin käyttöön tältä saatujen luottojen vakuudeksi. Yksittäiset omaisuuserät eivät siten liity mihinkään tiettyyn luotto-operaatioon. Sen sijaan korvamerkintäjärjestelmässä (ear-marking system) kukin luotto-operaatio liittyy tiettyihin tunnistettavissa oleviin omaisuuseriin.

▼M11

Taulukko 7

Vakuuskelpoisiin jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin sovellettavat aliarvostusprosentit

Luotto-luokitus	Jäljellä oleva Maturiteetti (vuotta)	Likvidiysluokat								
		I luokka		II luokka (*)		III luokka (*)		IV luokka (*)		V luokka (*)
		Kiinteäkorkoinen	Nollakorkoinen	Kiinteäkorkoinen	Nollakorkoinen	Kiinteäkorkoinen	Nollakorkoinen	Kiinteäkorkoinen	Nollakorkoinen	
Luokat 1 ja 2 (AAA–A-) (**)	0–1	0,5	0,5	1,0	1,0	1,5	1,5	6,5	6,5	16
	1–3	1,5	1,5	2,5	2,5	3,0	3,0	8,5	9,0	
	3–5	2,5	3,0	3,5	4,0	5,0	5,5	11,0	11,5	
	5–7	3,0	3,5	4,5	5,0	6,5	7,5	12,5	13,5	
	7–10	4,0	4,5	5,5	6,5	8,5	9,5	14,0	15,5	
	> 10	5,5	8,5	7,5	12,0	11,0	16,5	17,0	22,5	
Luokka 3 (BBB+ –BBB-) (**)	0–1	5,5	5,5	6,0	6,0	8,0	8,0	15,0	15,0	Ei vakuuskelpoinen
	1–3	6,5	6,5	10,5	11,5	18,0	19,5	27,5	29,5	
	3–5	7,5	8,0	15,5	17,0	25,5	28,0	36,5	39,5	
	5–7	8,0	8,5	18,0	20,5	28,0	31,5	38,5	43,0	
	7–10	9,0	9,5	19,5	22,5	29,0	33,5	39,0	44,5	
	> 10	10,5	13,5	20,0	29,0	29,5	38,0	39,5	46,0	

(*) Jos omaisuusvakuudelliset arvopaperit, pankkien katetut joukkovelkakirjalainat (pankkien katetut jumbolainat, perinteiset pankkien katetut joukkovelkakirjalainat sekä muut pankkien katetut joukkovelkakirjalainat) ja kattamattomat pankkien joukkovelkakirjalainat arvostetaan 6.5 kohdan mukaisesti teoreettisen hinnan perusteella, arvostuksessa käytetään ylimääräistä aliarvostusta (haircut). Aliarvostus tehdään vähentämällä suoraan 5 % kunkin velkainstrumentin teoreettisesta hinnasta.

(**) Luokitukset sellaisina kuin ne on täsmennetty eurojärjestelmän yhdenmukaistetussa arviointiasteikossa, joka on julkaistu EKP:n verkkosivuilla (www.ecb.europa.eu).

▼M5

— Omaisuuserät arvostetaan päivittäin. Kansalliset keskuspankit laskevat päivittäin omaisuuserien vaaditun arvon ottaen huomioon luottokannan muutokset, kohdassa 6.5 määritellyt arvostusperiaatteet ja vaaditun markkina-arvon aliarvostuksen.

— Jos omaisuuserät eivät arvostuksen jälkeen vastaa tuona päivänä laskettuja vaatimuksia, esitetään pyyntö muuttaa vakuuksia tilanteen tasapainottamiseksi. Jotta muutospyyntöihin ei jouduttaisi tarpeettoman usein, kansallisissa keskuspankeissa voidaan soveltaa kynnyspistettä, joka on 0,5 % myönnetyn likviditeetin määrästä. Kulloisestakin lainsäädännöstä riippuen kansalliset keskuspankit voivat edellyttää, että muutospyyntöihin vastataan joko omaisuuserien lisätoimituksilla tai maksusuorituksilla. Jos omaisuuserien markkina-arvo laskee alle alemman kynnyspisteen, vastapuolen on toimitettava lisää omaisuuseriä (tai

▼M5

rahaa). Jos taas omaisuuserien markkina-arvo niiden uudelleenarvostuksen jälkeen ylittää ylemmän kynnyspisteen, asianomainen kansallinen keskuspankki palauttaa ylimääräiset omaisuuserät (tai rahan) vastapuolelle (ks. kehikko 8).

▼M11

Taulukko 8

I–IV luokkaan kuuluviin vakuuskelpoisiin jälkimarkkinakelpoisiin käänteisesti vaihtuvakorkoisiin velkainstrumentteihin sovellettavat aliarvostusprosentit

Luottoluokitus	Jäljellä oleva maturiteetti (vuotta)	Käänteisesti vaihtuvakorkoinen instrumentti
Luokat 1 ja 2 (AAA–A-)	0–1	7,5
	1–3	11,5
	3–5	16,0
	5–7	19,5
	7–10	22,5
	> 10	28,0
Luokka 3 (BBB+–BBB-)	0–1	21,0
	1–3	46,5
	3–5	63,5
	5–7	68,0
	7–10	69,0
	> 10	69,5

▼M5

— Sammiojärjestelmissä vastapuolet voivat päivittäin korvata omaisuuseriä toisilla omaisuuserillä.

— Korvamerkintäjärjestelmissä kansalliset keskuspankit saattavat antaa luvan korvata omaisuuserät toisilla.

— EKP voi milloin tahansa poistaa yksittäisiä velkainstrumentteja julkaistavalta vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien listalta ([1]).

KEHIKKO 8

Vakuuksien muutospyyntöjen laskeminen

Vakuuskelpoisten omaisuuserien kokonaismäärä J ($j = 1$:stä J:hin; arvolla $C_{i,t}$ ajankohtana t), joka vastapuolen on toimitettava likviditeettiä lisääviin operaatioihin I ($i = 1$:stä I:hin; määrällä $L_{i,t}$ ajankohtana t), määräytyy seuraavan kaavan mukaan:

$$\sum_{i=1}^{I} L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^{J} (1-h_j) C_{j,t} \quad (1)$$

Tässä

h_j on vakuuskelpoiseen omaisuuserään j sovellettava markkina-arvon aliarvostus.

τ on uudelleenarvostusten välinen aika. Vakuuksien muutospyyntö perustuu ajankohtana t + τ laskelmaan

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^{I} L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^{J} (1-h_j) C_{i,t+\tau} \quad (2)$$

([1]) Velkainstrumentti, joka on käytössä jossakin eurojärjestelmän luotto-operaatiossa ajankohtana, jolloin se poistetaan vakuuskelpoisten jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien listalta, on poistettava vakuuskäytöstä mahdollisimman pian.

▼M5

Kansalliset keskuspankit voivat vakuudenhallintajärjestelmiensä toiminnallisista ominaisuuksista riippuen ottaa huomioon myös myönnetystä luotosta kertyneen koron laskiessaan avointen operaatioiden vakuusmuutospohjaa.

Vakuuksien muutospyyntö toteutuu vain tietyn kynnyspistetason ylittyessä.

k = 0,5 % tarkoittaa kynnystä. Korvamerkintäjärjestelmässä (I = 1) vakuuksien muutospyyntö toteutuu, kun

$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$ (vastapuoli maksaa vakuuden kansalliselle keskuspankille) tai

$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$ (kansallinen keskuspankki palauttaa vakuuden vastapuolelle).

Sammiojärjestelmässä vastapuolen on toimitettava lisää omaisuuseriä sammioon, jos

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^{I} L_{i,t+\tau}$$

Käänteisesti vastapuolen käytettävissä olevan päivänsisäisen luoton (IDC) määrä sammiojärjestelmässä voidaan laskea seuraavasti:

$$IDC = -M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^{I} L_{i,t+\tau} \text{ (jos positiivinen)}$$

Sekä korvamerkintä- että sammiojärjestelmissä vakuuksien muutospyynnöillä varmistetaan, että edellä olevassa kohdassa (1) laskettu suhde palautuu ennalleen.

6.4.3. *Ei-jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin sovellettavat riskienhallintamenetelmät*

L a i n a s a a m i s e t

Vakuuskelpoisten lainasaamisten riskienhallinta kattaa seuraavat keskeiset alueet:

▼M11

— Yksittäisiin lainasaamisiin sovelletaan erityistä markkina-arvon aliarvostusta. Aliarvostuksen suuruus määräytyy jäljellä olevan maturiteetin, koronmaksutyypin (kiinteä tai vaihtuva korko), luottokelpoisuusluokan ja kansallisen keskuspankin soveltaman arvostusmenettelyn mukaan (ks. 6.5 kohta), kuten taulukossa 9 esitetään ([1]).

— Vaihtuvakorkoisiin lainasaamisiin sovelletaan samaa markkina-arvon aliarvostusta kuin nollasta yhteen vuoteen ulottuvan maturiteettiluokan kiinteäkorkoisiin lainasaamisiin, jotka kuuluvat samaan luottokelpoisuusluokkaan samaa arvostusmenetelmää sovellettaessa (arvostus perustuu kansallisen keskuspankin määrittämään teoreettiseen hintaan tai kansallisen keskuspankin määrittämään jäljellä olevaan lainapääomaan). Korko katsotaan vaihtuvakorkoiseksi, jos korko on sidottu viitekorkoon ja jos tätä korkoa vastaava koronasetantakausi ei ole vuotta pidempi. Korko, jonka koronasetantakausi on pidempi kuin vuosi, katsotaan kiinteäkorkoiseksi; aliarvostus määräytyy lainasaamisen jäljellä olevan maturiteetin mukaan.

▼M5

— Useantyyppisiä koronmaksuja sisältäviin lainasaamisiin sovelletaan riskienhallintamenetelmää, joka ottaa huomioon vain lainasaamisen jäljellä olevat koronmaksut. Jos lainasaamisen jäljellä olevana juoksuaikana on useamman tyyppisiä koronmaksuja, jäljellä olevat koronmaksut katsotaan kiinteäkorkoisiksi maksuiksi; kiinteäkorkoisten lainasaamisten aliarvostus määräytyy lainasaamisen jäljellä olevan maturiteetin mukaan.

— Kansalliset keskuspankit soveltavat ei-jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien vakuusmuutospyynnöissä samaa kynnyspistettä (jos sellaisesta on sovittu) kuin jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien tapauksessa.

([1]) Kiinteäkorkoisten lainasaamisten aliarvostusprosentteja voidaan soveltaa myös sellaisiin lainasaamisiin, joiden korko on sidottu inflaatioon.

▼M5

Ei-jälkimarkkinakelpoiset kiinteistövakuudelliset velkainstrumentit

▼M11

Ei-jälkimarkkinakelpoisiin kiinteistövakuudellisiin velkainstrumentteihin, jotka eurojärjestelmän yhdenmukaistetun luokitusasteikon mukaan kuuluvat luokkaan 2, sovelletaan 24 prosentin aliarvostusta.

Taulukko 9

Kiinteäkorkoisiin lainasaamisiin sovellettavat aliarvostusprosentit

		Arvostusmenetelmä	
Luottoluokitus	Jäljellä oleva maturiteetti (vuotta)	Kiinteä korko ja kansallisen keskuspankin arvostusperusteena teoreettinen hinta	Kiinteä korko ja kansallisen keskuspankin arvostusperusteena jäljellä oleva lainapääoma
Luokat 1 ja 2 (AAA–A-)	0–1	8,0	10,0
	1–3	11,5	17,5
	3–5	15,0	24,0
	5–7	17,0	29,0
	7–10	18,5	34,5
	> 10	20,5	44,5
Luokka 3 (BBB+–BBB-)	0–1	15,5	17,5
	1–3	28,0	34,0
	3–5	37,0	46,0
	5–7	39,0	51,0
	7–10	39,5	55,5
	> 10	40,5	64,5

▼A1

Määräaikaistalletukset

Määräaikaistalletuksiin ei sovelleta minkäänlaista markkina-arvon aliarvostusta.

▼M5

6.5. **Omaisuuserien arvostusperiaatteet**

Määrittäessään käänteisoperaatioissa käytettävien omaisuuserien arvoa eurojärjestelmä noudattaa seuraavia periaatteita:

Jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät

— Eurojärjestelmä määrittää kullekin vakuuskelpoiselle jälkimarkkinakelpoiselle omaisuuserälle edustavimman hintalähteen, jota käytetään markkina-arvon laskemiseen.

— Jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien arvo lasketaan arvostuspäivää edeltävän pankkipäivän edustavimman hinnan perusteella. Jos noteerataan useampia kuin yksi hinta, käytetään alinta hintaa (normaalisti ostohinta). Ellei tietylle omaisuuserälle ole saatavissa edustavaa hintaa arvostuspäivää edeltävältä pankkipäivältä, käytetään viimeistä kaupantekohintaa. Jos näin saatu viitteellinen hinta on yli viiden päivän takainen tai hinnassa ei ole tapahtunut muutoksia viiden edeltävän päivän kuluessa, eurojärjestelmä määrittää omaisuuserälle teoreettisen hinnan.

— Velkainstrumentin markkina- tai teoreettinen arvo lasketaan kertynyt korko mukaan lukien.

— Omaisuuserästä käänteisoperaation voimassaoloaikana saatua tuottoa (esimerkiksi kuponkimaksu) saatetaan kansallisten oikeusjärjestelmien ja toimintatapojen erojen takia käsitellä eri tavoin kansallisissa keskuspankeissa. Jos tuotto siirretään vastapuolelle, kansalliset keskuspankit varmistavat ennen sen siirtoa, että operaatiot pysyvät täysimääräisesti

▼M5

katettuina riittävällä määrällä vakuusmateriaalia. Kansalliset keskuspankit pyrkivät varmistamaan, että tuoton käsittelyn taloudellinen vaikutus vastaa tilannetta, jossa tuotto siirretään vastapuolelle maksupäivänä ([1]).

Ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät

Ei-jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät arvostetaan joko teoreettisen hinnan perusteella tai niiden arvo määritellään jäljellä olevan lainapääoman mukaan.

Jos kansallinen keskuspankki käyttää jäljellä olevaa lainapääomaa arvostusperusteena, käytäntö saattaa johtaa suurempiin markkina-arvon aliarvostusprosentteihin jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien kohdalla (ks. kohta 6.4.3).

6.6. **Toisessa jäsenvaltiossa olevien vakuuskelpoisten omaisuuserien käyttö**

Eurojärjestelmän vastapuolet voivat käyttää vakuuskelpoisia omaisuuseriä, jotka sijaitsevat toisessa jäsenvaltiossa, eli ne voivat hankkia luottoa sijoittautumisjäsenvaltionsa kansalliselta keskuspankilta toisessa jäsenvaltiossa olevia omaisuuseriä vastaan. Toisessa jäsenvaltiossa olevaa vakuusmateriaalia on voitava käyttää kaikkialla euroalueella kaikissa sellaisissa operaatioissa, joissa eurojärjestelmä myöntää likviditeettiä vakuuskelpoisia omaisuuseriä vastaan.

Kansalliset keskuspankit (ja EKP) ovat kehittäneet menetelmän, jolla varmistetaan, että kaikkia euroalueella liikkeeseen laskettuja tai talletettuja vakuuskelpoisia omaisuuseriä voidaan käyttää kaikissa jäsenvaltioissa. Menetelmää kutsutaan kirjeenvaihtajakeskuspankkimalliksi. Tässä mallissa kansalliset keskuspankit toimivat toistensa (ja EKP:n) omaisuudensäilyttäjinä (”kirjeenvaihtajina”) eli säilyttävät toistensa omaisuuseriä, jotka on hyväksytty niiden paikallisiin säilytys- tai selvitysjärjestelmiin. Eräitä erityisratkaisuja voidaan soveltaa sellaisiin ei-jälkimarkkinakelpoisiin omaisuuseriin, kuten lainasaamisiin ja kiinteistövakuudellisiin velkainstrumentteihin, joita ei voida siirtää arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien kautta ([2]). Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin avulla omaisuuseriä voidaan käyttää kaikentyyppisten eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuutena. Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin lisäksi voidaan käyttää EU-maiden arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välisiä hyväksyttyjä linkkejä jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien siirtämiseksi maasta toiseen ([3]).

6.6.1. *Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli*

Oheinen kuvio 3 havainnollistaa kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin toimintaa.

([1]) Kansalliset keskuspankit voivat päättää olla hyväksymättä käänteisoperaatioihin velkainstrumentteja, joiden tuotto (esimerkiksi kuponkimaksu) syntyy ajalta ennen rahapoliittisen operaation eräpäivää (ks. kohta 6.2.3).

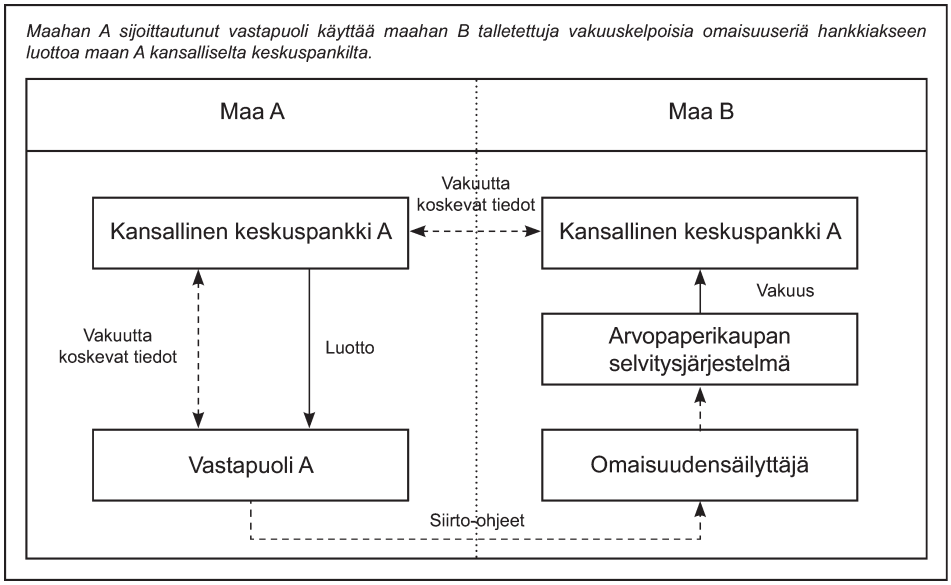
([2]) Lisätietoja on esitteessä ”Correspondent central banking model (CCBM) procedure for Eurosystem counterparties”, joka on saatavissa EKP:n www-sivustosta (www.ecb.int).

([3]) Mikäli kansallisella keskuspankilla on tili toisessa maassa sijaitsevassa arvopaperikaupan selvitysjärjestelmässä, vakuuskelpoisia omaisuuseriä voidaan käyttää tämän tilin kautta, jos eurojärjestelmä on hyväksynyt tilin käytön. Alankomaiden keskuspankki sai vuonna 1999 luvan käyttää Euroclearin (Belgia) tiliään toimittaessaan vakuudeksi tässä selvitysjärjestelmässä liikkeeseenlaskettuja eurobondeja. Irlannin keskuspankki ja rahoitustarkastus (Central Bank and Financial Services Authority of Ireland) sai elokuussa 2000 luvan avata vastaavanlaisen tilin Euroclear-selvitysjärjestelmässä. Tilin kautta voidaan käyttää kaikkia Euroclearissä säilytettäviä vakuuskelpoisia omaisuuseriä, mukaan lukien sellaiset vakuuskelpoiset omaisuuserät, jotka on siirretty Euroclearin hyväksyttyjen linkkien välityksellä.

▼M5

KUVIO 3

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli

Kaikki kansalliset keskuspankit pitävät toisilleen arvopaperitilejä mahdollistaakseen toisessa jäsenvaltiossa olevien vakuuskelpoisten omaisuuserien käytön. Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin mukainen menettely riippuu siitä, onko vakuuskelpoiset omaisuuserät korvamerkitty tiettyyn yksittäiseen operaatioon vai onko ne sammioitu ([1]).

— Korvamerkintäjärjestelmä: Kun vastapuolen kotimaan keskuspankki on hyväksynyt vastapuolen luottopyynnön, vastapuoli antaa ohjeet (tarvittaessa oman omaisuudensäilyttäjänsä kautta) sen maan arvopaperikaupan selvitysjärjestelmään, jossa vastapuolen jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä säilytetään, näiden omaisuuserien siirtämiseksi tuon maan keskuspankkiin kotimaan keskuspankin lukuun. Kun kirjeenvaihtajakeskuspankki on ilmoittanut kotimaan keskuspankille ottaneensa vakuuden vastaan, kotimaan keskuspankki siirtää rahat vastapuolelle. Keskuspankit eivät siirrä varoja, ennen kuin ne ovat varmoja, että kirjeenvaihtajakeskuspankki on vastaanottanut vastapuolen jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät. Pystyäkseen noudattamaan maksu- ja toimitusaikoja vastapuolet voivat tallettaa omaisuuseriä etukäteen kirjeenvaihtajakeskuspankkeihin kotimaan keskuspankkiensa lukuun kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin mukaista menettelyä hyväksi käyttäen.

— Sammiojärjestelmä: Vastapuoli voi milloin tahansa siirtää jälkimarkkinakelpoisia omaisuuseriä kirjeenvaihtajakeskuspankkiin kotimaan keskuspankin lukuun. Kun kirjeenvaihtajakeskuspankki on ilmoittanut kotimaan keskuspankille jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien vastaanotosta, kotimaan keskuspankki siirtää nämä jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät vastapuolen sammiotilille.

Toisessa maassa olevien ei-jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien eli lainasaamisten ja kiinteistövakuudellisten velkainstrumenttien käyttöä varten on laadittu erityisiä menettelyjä ([2]). Toisessa maassa olevien lainasaamisten vakuuskäytössä ►M6 ——————— ◄ sovelletaan kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin versiota, jossa omaisuuserän omistusoikeus siirretään tai omaisuuserä luovutetaan tai pantataan kotimaan keskuspankille tai siihen vahvistetaan kiinnitys kotimaan keskuspankin välittäjänä toimivan kirjeenvaihtajakeskuspankin hyväksi. Toisessa maassa olevien kiinteistövakuudellisten velkakirjojen käyttöä varten on otettu käyttöön toinen ad hoc -versio, joka perustuu kiinnityksen vahvistamiseen kotimaan keskuspankin välittäjänä toimivan kirjeenvaihtajakeskuspankin hyväksi.

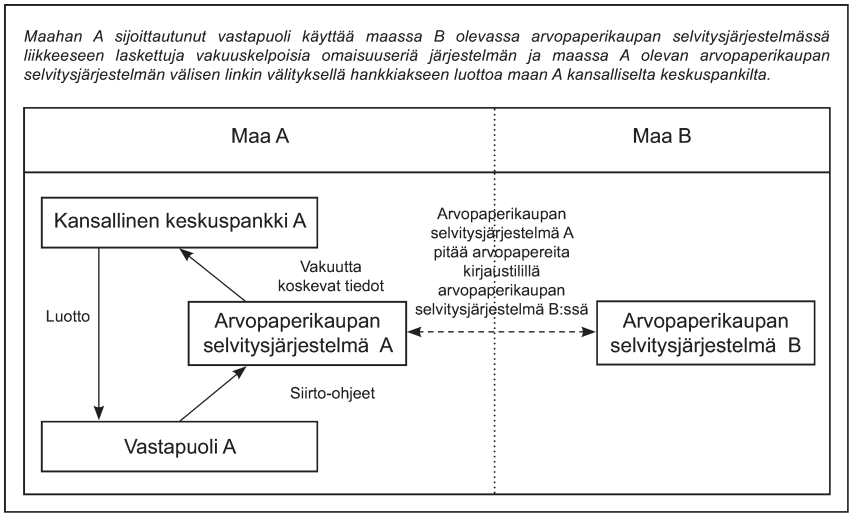
([1]) ►M11 Ks. tämän luvun alaviite 57. ◄
([2]) ►M11 Ks. tämän luvun alaviite 57. ◄

▼M5

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli on vastapuolten käytössä (sekä jälkimarkkinakelpoisten että ei-jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien käyttöä varten) klo 9.00–16.00 EKP:n aikaa (Keski-Euroopan aikaa) jokaisena eurojärjestelmän pankkipäivänä. Vastapuolen, joka haluaa käyttää kirjeenvaihtajakeskuspankkimallia, on ilmoitettava asiasta sille kansalliselle keskuspankille, josta se haluaa saada luottoa – kotimaansa keskuspankille – ennen klo 16.00:ta EKP:n aikaa (Keski-Euroopan aikaa). Vastapuolen on lisäksi huolehdittava siitä, että rahapoliittisten operaatioiden vakuudet toimitetaan kirjeenvaihtajakeskuspankin tilille viimeistään klo 16.45 EKP:n aikaa (Keski-Euroopan aikaa). Jos toimeksiannot tai toimitukset eivät ole tämän määräajan mukaisia, ne otetaan huomioon vasta seuraavana päivänä myönnettävää luottoa varten. Kun vastapuolet ennakoivat tarpeen käyttää kirjeenvaihtajakeskuspankkimallia myöhäisenä ajankohtana, niiden tulisi mahdollisuuksien mukaan toimittaa omaisuuserät etukäteen (ennakkotalletuksena). ►M6 Poikkeustapauksissa tai rahapoliittisten operaatioiden niin edellyttäessä EKP voi päättää pidentää kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin sulkemisaikaa TARGET2-järjestelmän sulkemisaikaan. ◄

KUVIO 4

Arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien väliset linkit

6.6.2. *Arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien väliset linkit*

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallin lisäksi voidaan käyttää EU-maiden arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välisiä hyväksyttyjä linkkejä jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien siirtämiseksi maasta toiseen.

Yhteen arvopaperikaupan selvitysjärjestelmään kuuluvat voivat pitää hallussaan toisessa selvitysjärjestelmässä liikkeeseen laskettuja arvopapereita tuohon järjestelmään kuulumatta selvitysjärjestelmien välisten suorien tai ketjutettujen linkkien avulla ([1]). Ennen kuin linkit voidaan hyväksyä käytettäviksi eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuuksien siirtoon, on arvioitava, täyttävätkö ne EU-maiden arvopaperikaupan selvitysjärjestelmille asetetut vaatimukset ([2]) ([3]).

([1]) Kahden arvopaperikaupan selvitysjärjestelmän välinen linkki muodostuu menettelyistä ja järjestelyistä, joiden avulla järjestelmien välillä voidaan siirtää omaisuuseriä tilikirjauksina. Toinen selvitysjärjestelmä (sijoittava selvitysjärjestelmä) avaa arvopaperikaupan kirjaustilin toisessa selvitysjärjestelmässä (liikkeeseen laskeva selvitysjärjestelmä). Kun linkki on suora, arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välillä ei ole välittäjää. Toisessa maassa olevien omaisuuserien siirtämiseksi eurojärjestelmälle voidaan käyttää myös arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välisiä ketjutettuja linkkejä. Ketjutettu linkki on sopimuksellinen ja tekninen järjestely, jossa kaksi selvitysjärjestelmää, joiden välillä ei ole suoraa linkkiä, voivat käyttää omaisuuserien selvityksessä tai vaihdossa välittäjänä kolmatta selvitysjärjestelmää.

([2]) EKP:n www-sivustossa (www.ecb.int) on ajantasainen luettelo hyväksytyistä linkeistä.

([3]) Ks. EKP:n www-sivustossa julkaistut vaatimukset ”Standards for the use of EU securities settlement systems in ESCB credit operations”, Euroopan rahapoliittinen instituutti, tammikuu 1998.

▼M5

Eurojärjestelmän kannalta sekä kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli että eri EU-jäsenvaltioissa toimivien arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien väliset linkit täyttävät saman tehtävän eli mahdollistavat toisessa jäsenvaltiossa olevien vakuuksien käytön. Toisin sanoen kummankin järjestelmän avulla vastapuolet voivat saada luottoa kotimaansa keskuspankilta myös sellaisia vakuuksia vastaan, jotka on laskettu liikkeeseen jossakin toisessa maassa toimivassa arvopaperikaupan selvitysjärjestelmässä. Tämä tehtävä toteutetaan kirjeenvaihtajakeskuspankkimallissa eri tavoin kuin arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välisiä linkkejä käytettäessä. Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallissa yhteys maiden välillä toimii kansallisten keskuspankkien kautta. Keskuspankit toimivat toistensa omaisuudensäilyttäjinä. Linkkejä käytettäessä yhteys maiden välillä toimii arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien avulla. Selvitysjärjestelmät avaavat keskenään kirjaustilin. Kirjeenvaihtajakeskuspankkiin talletettuja omaisuuseriä voidaan käyttää vain eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuutena. Linkin välityksellä omaisuuseriä voidaan käyttää sekä eurojärjestelmän luotto-operaatioiden vakuutena että mihin tahansa muuhun vastapuolen valitsemaan tarkoitukseen. Linkkejä käytettäessä omaisuuserät ovat vastapuolen omalla tilillä sen kotimaassa olevassa arvopaperikaupan selvitysjärjestelmässä eikä vastapuoli tarvitse omaisuudensäilyttäjää.

▼M7

6.7. **Muiden kuin euromääräisten vakuuksien hyväksyminen poikkeustilanteissa**

Joissakin tilanteissa EKP:n neuvosto voi päättää, että vakuudeksi voidaan hyväksyä myös euroalueen ulkopuolisten G10-valtioiden kotimaan valuutassaan liikkeeseen laskemia jälkimarkkinakelpoisia velkainstrumentteja. Päätöksen yhteydessä selvennetään sovellettavia kriteereitä ja tiedotetaan vastapuolille ulkomaisten vakuuksien valinnassa ja vakuudeksiotossa sovellettavista menettelyistä, kuten arvostuksessa käytettävistä lähteistä ja periaatteista, riskienhallintamenetelmistä sekä maksu- ja toimitusmenettelyistä.

Tällaiset omaisuuserät voivat 6.2.1 kohdan vaatimuksista riippumatta olla talletettuina/rekisteröityinä Euroopan talousalueen ulkopuolella tai ne on voitu laskea liikkeeseen Euroopan talousalueen ulkopuolella, ja kuten edellä todettiin, niiden ei tarvitse olla euromääräisiä. Niiden on kuitenkin oltava niitä vakuutena käyttävän vastapuolen omistuksessa.

▼M11

Vastapuolet, jotka ovat sellaisten luottolaitosten sivukonttoreita, joiden kotipaikka on Euroopan talousalueen tai Sveitsin ulkopuolella, eivät voi käyttää tällaisia omaisuuseriä vakuutena.

▼M5

LUKU 7

VÄHIMMÄISVARANNOT ([1])

7.1. Yleistä

EKP vaatii luottolaitoksia pitämään vähimmäisvarantoja kansallisissa keskuspankeissa olevilla tileillä eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän mukaisesti. Vähimmäisvarantojärjestelmän oikeudellisesta perustasta säädetään EKPJ:n perussäännön artiklassa 19, Euroopan keskuspankin soveltamista vähimmäisvarannoista 23. marraskuuta 1998 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2531/98 ([2]) ja vähimmäisvarantojen soveltamisesta annetussa Euroopan keskuspankin asetuksessa (EY) N:o 1745/2003 (EKP/2003/9) ([3]).

Se, kuinka suuria vähimmäisvarantoja kunkin laitoksen on pidettävä, määräytyy laitoksen varantopohjan perusteella. Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmässä osapuolet voivat hyödyntää keskiarvoistamista. Tämä merkitsee sitä, että varantovelvoitteen täyttyminen määritellään sen mukaan, mikä on osapuolen varantotilin keskimääräinen kalenteripäivän lopun saldo pitoajanjakson aikana. Laitosten vähimmäisvarannoille maksetaan korkoa, joka on sama kuin eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korko.

Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmällä pyritään pääasiassa seuraaviin rahapoliittisiin päämääriin:

— *Rahamarkkinakorkojen vakauttaminen*:Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän keskiarvoistamisen tarkoituksena on helpottaa rahamarkkinakorkojen vakauttamista kannustamalla laitoksia tasoittamaan likviditeetin tilapäisten vaihtelujen vaikutuksia.

— *Rakenteellisen keskuspankkirahoituksen tarpeen luominen tai lisääminen*:Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmällä voidaan luoda rakenteellinen keskuspankkirahoituksen tarve tai lisätä sitä. Näin voidaan osaltaan parantaa eurojärjestelmän kykyä toimia tehokkaasti likviditeetin tarjoajana.

▼M11

Vähimmäisvarantovelvoitetta soveltaessaan EKP:n on noudatettava eurojärjestelmälle Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 1 kohdassa ja EKPJ:n perussäännön 2 artiklassa määriteltyjä tavoitteita. Näihin tavoitteisiin kuuluu mm. olla edistämättä sellaista epäsuotavaa kehitystä, että rahoituksen välitys siirtyisi merkittävässä määrin pankkien ulkopuolelle tai pois maasta.

▼M5

7.2. Vähimmäisvarantojärjestelmän alaiset laitokset

▼M11

EKPJ:n perussäännön 19.1 artiklan mukaan EKP vaatii jäsenvaltioihin sijoittautuneita luottolaitoksia pitämään vähimmäisvarantoja. Tämä merkitsee sitä, että eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän alaisia ovat myös euroalueen ulkopuolella kotipaikkaansa pitävien luottolaitosten euroalueelle sijoittautuneet sivukonttorit. Euroalueella kotipaikkaansa pitävien luottolaitosten euroalueen ulkopuolelle sijoittautuneet sivukonttorit eivät kuitenkaan ole tämän järjestelmän alaisia.

([1]) Tämän luvun sisältö on tarkoitettu vain taistatiedoksi.
([2]) EYVL L 318, 27.11.1998, s. 1.
([3]) EUVL L 250, 2.10.2003, s. 10.

▼M11

Laitos vapautetaan automaattisesti varantovelvoitteesta sen pitoajanjakson alusta, jonka aikana sen toimilupa on peruutettu tai jonka aikana se on luopunut toimiluvastaan tai jonka aikana jäsenvaltion oikeusviranomainen tai muu toimivaltainen viranomainen on tehnyt päätöksen laitoksen asettamisesta selvitystilamenettelyyn. Neuvoston asetuksen (EY) N:o 2531/98 ja asetuksen EKP/2003/9 mukaan EKP voi syrjintää harjoittamatta myös vapauttaa luottolaitoksia eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän velvoitteista, jos ne ovat tervehdyttämismenettelyn kohteena tai niiden varat on jäädytetty ja/tai niiden varojen käyttöä rajoittaa jokin muu toimi, jonka on määrännyt EU Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 75 artiklan nojalla taikka jokin EU:n jäsenvaltio, tai jos EKP:n neuvosto on päättänyt sulkea luottolaitoksen joko tilapäisesti tai kokonaan pois avomarkkinaoperaatioista tai eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmästä tai jos velvoitteiden asettaminen näille laitoksille ei vastaisi eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän tarkoitusta. Viimeksi mainitussa tapauksessa EKP ottaa vapauttamispäätöksiä tehdessään huomioon ainakin yhden seuraavista kriteereistä:

— Laitoksella on lupa harjoittaa ainoastaan toimintoja, joilla on jokin erityistarkoitus.

— Laitos ei saa harjoittaa aktiivista pankkitoimintaa eikä kilpailla muiden luottolaitosten kanssa.

— Kaikki laitoksen talletukset on lain mukaan korvamerkittävä alueellista ja/tai kansainvälistä kehitysapua palveleviin tarkoituksiin.

EKP laatii listan eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmään kuuluvista laitoksista ja ylläpitää sitä. EKP julkistaa listan myös niistä laitoksista, jotka on vapautettu tämän järjestelmän mukaisista velvoitteistaan muista syistä kuin tervehdyttämismenettelyyn joutumisen, varojen jäädyttämisen ja/tai jonkin muun sellaisen varojen käyttöä rajoittavan toimen vuoksi, jonka on määrännyt EU Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 75 artiklan nojalla tai jokin EU:n jäsenvaltio, tai sen vuoksi, että EKP:n neuvosto on päättänyt sulkea laitoksen joko tilapäisesti tai kokonaan pois avomarkkinaoperaatioista tai eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmästä. ([1]) Vastapuolet voivat käyttää näitä listoja tarkistaakseen, onko niillä velkoja toiselle vähimmäisvarantovelvoitteen alaiselle laitokselle. Listat ovat yleisön saatavana kunakin kalenterikuukautena eurojärjestelmän viimeisen pankkipäivän päätyttyä, ja niitä käytetään laskettaessa sen pitoajanjakson varantopohjaa, joka alkaa kahden kalenterikuukauden kuluttua. Esimerkiksi huhtikuussa alkavan pitoajanjakson varantopohjan laskennassa käytettäisiin helmikuun lopussa julkaistua listaa.

▼M5

7.3. **Vähimmäisvarannoista määrääminen**

Varantopohja ja velvoiteprosentit

Laitoksen varantopohja määritellään suhteessa sen tase-eriin. Tasetiedot ilmoitetaan kansallisille keskuspankeille EKP:n yleisen raha- ja pankkitilastoinnin mukaisesti (ks. kohta 7.5) ([2]). Jos laitosta koskee laaja tiedonantovelvollisuus, sen varantopohja määritellään pitoajanjakson alkamiskuukautta kahdella kuukaudella edeltävän kalenterikuukauden lopun tasetietojen mukaan. Esimerkiksi huhtikuussa alkavan pitoajanjakson varantovelvoitteiden laskemiseksi käytettäisiin helmikuun lopun tasetietojen perusteella laskettua varantopohjaa.

([1]) Listat ovat julkisia ja saatavissa EKP:n verkkosivustolta (www.ecb.europa.eu).
([2]) EKP:n raha- ja pankkitilastointia esitellään liitteessä 4.

▼M5

EKP:n raha- ja pankkitilastoinnin säännökset mahdollistavat sen, että pienet laitokset voidaan vapauttaa osasta tiedonantovelvollisuuksiaan. Tällaisten laitosten tarvitsee ilmoittaa vain suppea määrä tasetietoja neljännesvuosittain (vuosineljänneksen lopun tasetietoina), ja ilmoitusten määräaika on pitempi kuin suuremmilla laitoksilla. Tällaisten pienten laitosten varantopohja määritellään siten, että niiden ilmoittamien kunkin vuosineljänneksen lopun tasetietojen perusteella määritellään kahden kuukauden viipeellä varantopohja kolmea seuraavaa pitoajanjaksoa varten. Esimerkiksi kesä-, heinä- ja elokuussa alkavien pitoajanjaksojen varantopohjien laskemiseksi käytettäisiin ensimmäisen neljänneksen eli maaliskuun lopun tasetietoja.

Neuvoston asetuksen (EY) N:o 2531/98 mukaan EKP:llä on oikeus sisällyttää laitosten varantopohjaan varainhankinnasta sekä taseen ulkopuolisista eristä laitoksille aiheutuneet velat. Eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmässä varantopohjaan lasketaan varsinaisesti vain velkaerät ”talletukset” ja ”liikkeeseen lasketut velkapaperit” (ks. kehikko 9).

►M7 Laitosten velkoja muille eurojärjestelmän vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten laitosten listalla oleville laitoksille tai EKP:lle tai eurojärjestelmän kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. ◄ Voidakseen vähentää varantopohjastaan velkaerään ”liikkeeseen lasketut velkapaperit” sisältyvät velkansa varantovelvollisille liikkeeseenlaskijan tulee voida näyttää toteen, kuinka suuri määrä näitä instrumentteja on muiden eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten laitosten hallussa. Jos liikkeeseenlaskija ei pysty osoittamaan tätä määrää, se voi tehdä tästä tase-erästä tietyn kiinteän prosenttimäärän ([1]) suuruisen vakiovähennyksen.

Velvoiteprosentit määrää EKP noudattaen ylärajaa, joka on määritelty neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2531/98. EKP soveltaa yhdenmukaista nollasta poikkeavaa velvoiteprosenttia suurimpaan osaan varantopohjaan kuuluvista eristä. ►M7 Tämä velvoiteprosentti täsmennetään asetuksessa (EY) N:o 1745/2003 (EKP/2003/9). Seuraaviin velkaeriin EKP soveltaa velvoiteprosenttia 0: ”yli kahden vuoden määräaikaistalletukset”, ”talletukset, joiden irtisanomisaika on yli 2 vuotta”, ”repomyynnit” ja ”alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli 2 vuoden velkapaperit” (ks. kehikko 9). ◄ EKP voi muuttaa velvoiteprosentteja milloin tahansa. EKP ilmoittaa velvoiteprosenttien muutoksista ennen sen pitoajanjakson alkua, jolloin muutos tulee voimaan.

Varantovelvoitteen laskeminen

Kunkin laitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kuhunkin velkaerään.

Jokainen laitos tekee 100 000 euron vähennyksen varantovelvoitteestaan kussakin jäsenvaltiossa, johon se on sijoittautunut. Tällaisen vähennyksen myöntämisellä ei ole vaikutusta eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän alaisten laitosten lakimääräisiin velvoitteisiin ([2]).

([1]) Ks. asetus EKP/2003/9. EKP:n www-sivustossa (www.ecb.int) on lisätietoja vakiovähennyksestä; ks. myös eurojärjestelmän www-sivustot (liite 5).

([2]) ►M11 Laitokset, jotka saavat antaa tilastotietonsa kootusti ryhmänä EKP:n raha- ja pankkitilastointia koskevan tiedonkeruun säännösten mukaisesti (ks. liite 4), voivat tehdä vain yhden koko konsernia koskevan vähennyksen, elleivät ne toimita varantopohjaa ja varantotalletuksia koskevia tietojaan niin tarkasti eriteltyinä, että eurojärjestelmä voi tarkistaa niiden paikkansapitävyyden ja laadun sekä määritellä varantovelvoitteen kullekin yksittäiselle ryhmään kuuluvalle laitokselle. ◄

▼M5

Kunkin pitoajanjakson varantovelvoitteen määrä pyöristetään lähimpään euroon.

▼M7

KEHIKKO 9

Varantopohja ja velvoiteprosentit

A. *Varantopohjaan sisällytettävät velkaerät, joihin sovelletaan positiivista velvoiteprosenttia*

Talletukset ([1])

— Yön yli -talletukset

— Enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset

— Talletukset, joiden irtisanomisaika on enintään 2 vuotta

Liikkeeseen lasketut velkapaperit

— Alkuperäiseltä maturiteetiltaan enintään 2 vuoden velkapaperit

B. *Varantopohjaan sisällytettävät velkaerät, joihin sovelletaan velvoiteprosenttia 0*

Talletukset ([1])

— Yli 2 vuoden määräaikaistalletukset

— Talletukset, joiden irtisanomisaika on yli 2 vuotta

— Repomyynnit

Liikkeeseen lasketut velkapaperit

— Alkuperäiseltä maturiteetiltaan yli 2 vuoden velkapaperit

C. *Varantopohjan ulkopuolelle jäävät velat*

— Velat muille eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmän alaisille laitoksille

— Velat EKP:lle ja eurojärjestelmän kansallisille keskuspankeille

([1]) ►M11 Rahalaitossektorin taseesta 19 päivänä joulukuuta 2008 annettuun Euroopan keskuspankin asetukseen (EY) N:o 25/2009 (uudelleen laadittu toisinto) (EKP/2008/32) (EUVL L 15, 20.1.2009, s. 14) sisältyy nimenomainen vaatimus talletusvelkojen ilmoittamisesta nimellisarvoon. Nimellisarvolla tarkoitetaan pääoman määrää, joka velallisen on sopimuksen perusteella maksettava takaisin velkojalle. Muutos oli tarpeen, sillä pankkien ja muiden rahoituslaitosten tilinpäätöksestä ja konsolidoidusta tilinpäätöksestä 8 päivänä joulukuuta 1986 annettua neuvoston direktiiviä 86/635/ETY (EYVL L 372, 31.12.1986, s. 1) on muutettu siten, että tietyt rahoitusinstrumentit voidaan arvostaa käypään arvoon. ◄

▼M5

7.4. **Varantotalletusten pitäminen**

Pitoajanjakso

EKP julkistaa pitoajanjaksoja koskevan kalenterin vähintään kolme kuukautta ennen kunkin vuoden alkua ([1]). Pitoajanjakso alkaa sellaisen perusrahoitusoperaation maksujen suorituspäivänä, joka seuraa sitä EKP:n neuvoston kokousta, jossa on tarkoitus tehdä kuukausittainen arvio rahapolitiikan virityksestä. Julkistettua kalenteria saatetaan erityistilanteissa muuttaa esimerkiksi EKP:n neuvoston kokousaikataulun muuttuessa.

([1]) Kalenterista ilmoitetaan yleensä EKP:n lehdistötiedotteella, joka on saatavissa EKP:n www-sivustosta (www.ecb.int). Kalenteri julkistetaan myös Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja eurojärjestelmän www-sivustoissa (ks. liite 5).

▼M5

Varantotalletukset

▼M11

Jokaisen laitoksen on pidettävä vähimmäisvarantoaan sen jäsenvaltion, jossa sillä on kotipaikka, kansallisessa keskuspankissa olevalla yhdellä tai useammalla varantotilillä. Jos laitoksella on jäsenvaltiossa useampi kuin yksi toimipaikka, laitoksen hallinnollinen päätoimipaikka on velvollinen täyttämään kaikkien kotimaisten toimipaikkojen yhteenlasketut vähimmäisvarannot. ([1]) Jos laitoksella on toimipaikkoja useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, sen on pidettävä vähimmäisvarantoa kunkin sellaisen jäsenvaltion keskuspankissa, jossa sillä on toimipaikka. Varannon määrä lasketaan sen varantopohjan mukaan, joka laitoksella kussakin jäsenvaltiossa on.

▼M5

Laitosten kansallisissa keskuspankeissa olevia selvitystilejä voidaan käyttää varantotileinä. Selvitystileillä olevia varantotalletuksia voidaan käyttää päivän mittaan tapahtumien selvitykseen ja suorituksiin. Kunkin laitoksen päivittäisen varannon määrä on sama kuin sen varantotilin saldo päivän päättyessä.

Laitos voi pyytää kotijäsenvaltionsa kansalliselta keskuspankilta lupaa pitää kaikkia vähimmäisvarantojaan välillisesti välittäjän kautta. Tavallisesti mahdollisuus pitää vähimmäisvarantoja välittäjän kautta on vain sellaisilla laitoksilla, joiden hallinnosta osa (esimerkiksi varainhankinta) on normaalistikin kyseisen välittäjän hoidossa (esimerkiksi säästöpankkien ja osuuspankkien verkostot voivat keskittää varantotalletuksensa). Välittäjän kautta tehtävistä vähimmäisvarantotalletuksista säädetään tarkemmin asetuksessa EKP/2003/9.

Varantotalletusten korollisuus

Vähimmäisvarantotalletuksille maksetaan korkoa, joka on EKP:n perusrahoitusoperaatioiden (kalenteripäivien määrällä painotettu) keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana kehikossa 10 esitetyn kaavan mukaisesti laskettuna. Varantotalletusten korko maksetaan toisena KKP-pankkipäivänä sen pitoajanjakson päättymisestä, jonka aikana korko kertyi.

KEHIKKO 10

VÄHIMMÄISVARANTOTALLETUKSILLE MAKSETTAVAN KORON LASKEMINEN

Vähimmäisvarantotalletuksille maksettava korko lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

$$R_t = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{MR_i}{n_t}$$

Tässä

R_t = vähimmäisvarantotalletuksille maksettava korko pitoajanjaksolta *t*

H_t = pitoajanjakson *t* keskimääräinen päivittäinen vähimmäisvarantotalletus

([1]) Jos laitoksella ei ole hallinnollista päätoimipaikkaa jäsenvaltiossa, johon se on sijoittautunut, sen tulee nimetä vastaava sivukonttori, joka on vastuussa kaikkien laitoksen kyseisessä jäsenvaltiossa olevien toimipaikkojen yhteenlasketun vähimmäisvarantovelvoitteen täyttämisestä.

▼M5

n_t	= kalenteripäivien lukumäärä pitoajanjakson*t* aikana
r_t	= vähimmäisvarantotalletukselle maksettava korkoprosentti pitoajanjaksolta *t*; korkoprosentti pyöristetään kahteen desimaaliin.
i	= pitoajanjakson *t i*: s kalenteripäivä
MR_i	= marginaalikorko viimeisimmässä sellaisessa perusrahoitusoperaatiossa, jonka maksut suoritetaan kalenteripäivänä *i* tai ennen sitä päivää.

7.5. **Varantopohjan ilmoittaminen, hyväksyminen ja korjaaminen**

Vähimmäisvarantovelvolliset laitokset laskevat itse varantopohjan erät, joiden perusteella vähimmäisvarannot määräytyvät, ja ilmoittavat ne kansallisille keskuspankeille EKP:n yleisen raha- ja pankkitilastoinnin yhteydessä (ks. liite 4). Asetuksen EKP/2003/9 artiklassa 5 määritellään, miten laitoksen varantopohja ja varantovelvoite ilmoitetaan ja hyväksytään.

Laitoksen vähimmäisvarannot ilmoitetaan ja hyväksytään seuraavasti. Joko asianomainen kansallinen keskuspankki tai laitos itse tekee aloitteen laitoksen tietyn pitoajanjakson vähimmäisvarantojen laskemiseksi. Laskemisen suorittava osapuoli ilmoittaa lasketun vähimmäisvarantojen määrän viimeistään kolme KKP-pankkipäivää ennen pitoajanjakson alkamista. Asianomainen keskuspankki voi määritellä aiemman päivämäärän määräajaksi vähimmäisvarantojen ilmoittamiselle. Se voi määritellä myös muita aikarajoja, joiden mukaisesti laitoksen on ilmoitettava varantopohjaan ja ilmoitettuihin vähimmäisvarantoihin tehdyistä korjauksista. Ilmoituksen vastaanottaneen osapuolen on hyväksyttävä lasketut vähimmäisvarannot viimeistään pitoajanjakson alkamista edeltävänä KKP-pankkipäivänä. Ilmoituksen vastaanottaneen osapuolen katsotaan hyväksyneen laitoksen kyseisen pitoajanjakson vähimmäisvarantojen määrän, mikäli se ei ole vastannut ilmoitukseen pitoajanjakson alkamista edeltävän KKP-pankkipäivän loppuun mennessä. Kun laitoksen pitoajanjakson vähimmäisvarannot on hyväksytty, niitä ei voi muuttaa.

Niille laitoksille, joilla on lupa toimia muiden laitosten välittäjinä välillisten varantotalletusten tekemiseksi, on määritelty erityisiä tiedonantovelvollisuuksia asetuksessa EKP/2003/9. Varantotalletuksen tekeminen välittäjän kautta ei muuta näin varantotalletustaan pitävien laitosten tilastointiin liittyviä tiedonantovelvollisuuksia.

EKP:llä ja kansallisilla keskuspankeilla on oikeus tarkistaa kerättyjen tietojen paikkansapitävyys ja laatu neuvoston asetuksen (EY) N:o 2351/98 mukaisesti.

7.6. **Vähimmäisvarantovelvoitteen täyttämättä jättäminen**

Vähimmäisvarantovelvoitteen täyttämättä jättämisestä on kyse silloin, kun pitoajanjakson ajalta laskettu keskimääräinen kalenteripäivän lopun saldo laitoksen varantotilillä (-tileillä) alittaa laitokselle tuoksi pitoajanjaksoksi määrätyn varantovelvoitteen.

Jos jokin laitos ei pysty täyttämään koko varantovelvoitettaan tai osaa siitä, EKP:llä on neuvoston asetuksen (EY) N:o 2531/98 mukaisesti oikeus määrätä sille mikä tahansa seuraavista seuraamuksista:

— Varantovelvoitteen täyttämättä jääneelle osalle laskettu ylimääräinen korko, joka on korkeintaan 5 prosenttiyksikköä maksuvalmiusluoton korkoa korkeampi

— Varantovelvoitteen täyttämättä jääneelle osalle laskettu ylimääräinen korko, joka on korkeintaan kaksi kertaa maksuvalmiusluoton koron suuruinen

▼**M5**

— Velvoite tehdä EKP:hen tai kansalliseen keskuspankkiin koroton talletus, joka on korkeintaan kolme kertaa varantovelvoitteen täyttämättä jääneen osan suuruinen. Talletuksen juoksuaika ei saa olla pitempi kuin ajanjakso, jonka aikana laitos ei täyttänyt varantovelvoitettaan.

Jos laitos ei täytä muita velvollisuuksiaan, joita sillä on eurojärjestelmän vähimmäisvarantojärjestelmään liittyvien EKP:n asetusten ja päätösten nojalla (esimerkiksi jos joitakin tarvittavia tietoja ei toimiteta ajoissa tai jos tiedot ovat puutteellisia), EKP:llä on valtuus määrätä seuraamuksia sen mukaan kuin säädetään Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksia 23. marraskuuta 1998 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2532/98 ja Euroopan keskuspankin valtuuksista määrätä seuraamuksia 23. syyskuuta 1999 annetussa Euroopan keskuspankin asetuksessa (EY) N:o 2157/1999 (EKP/1999/4) ([1]). EKP:n johtokunta voi määritellä ja julkistaa periaatteet, joiden mukaan se soveltaa neuvoston asetuksen (EY) N:o 2531/98 artiklan 7 kohdassa 1 säädettyjä seuraamuksia ([2]).

Jos vähimmäisvarantovelvoitteiden rikkominen on vakava, eurojärjestelmä voi lisäksi tilapäisesti sulkea vastapuolen pois avomarkkinaoperaatioista.

([1]) EYVL L 264, 12.10.1999, s. 21.

([2]) Nämä periaatteet on julkaistu ilmoituksena otsikolla ”Euroopan keskuspankin ilmoitus vähimmäisvarantovelvoitteen rikkomisesta koituvien seuraamusten määräämisestä”, EYVL C 39, 11.2.2000, s. 3.

▼M5

►M6 *LISÄYS* ◄ *1*

ESIMERKKEJÄ RAHAPOLIITTISISTA OPERAATIOISTA JA MENETTELYISTÄ

ESIMERKIT

Esimerkki 1. Likviditeettiä lisäävä käänteisoperaatio kiinteäkorkoisena huutokauppana
Esimerkki 2. Likviditeettiä lisäävä käänteisoperaatio vaihtuvakorkoisena huutokauppana
Esimerkki 3. EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlasku vaihtuvakorkoisena huutokauppana
Esimerkki 4. Likviditeettiä vähentävä valuuttaswap vaihtuvakorkoisena huutokauppana
Esimerkki 5. Likviditeettiä lisäävä valuuttaswap vaihtuvakorkoisena huutokauppana
Esimerkki 6. Riskienhallintamenetelmät

ESIMERKKI 1.

Likviditeettiä lisäävä käänteisoperaatio kiinteäkorkoisena huutokauppana

EKP päättää lisätä markkinoiden likviditeettiä käänteisoperaatiolla, joka järjestetään kiinteäkorkoisena huutokauppana.

Kolme vastapuolta antavat seuraavat tarjoukset:

Vastapuoli	Tarjous milj. euroa
Pankki 1	30
Pankki 2	40
Pankki 3	70
Yhteensä	140

EKP päättää jakaa yhteensä 105 miljoonaa euroa.

Jaettava määrä prosentteina on

$$\frac{105}{(30+40+70)} = 75\%$$

Vastapuolille jaetut määrät ovat

Vastapuoli	Tarjous milj. euroa	Jaettu määrä milj. euroa
Pankki 1	30	22,5
Pankki 2	40	30,0
Pankki 3	70	52,5
Yhteensä	140	105,0

▼M5

ESIMERKKI 2.

Likviditeettiä lisäävä käänteisoperaatio vaihtuvakorkoisena huutokauppana

EKP päättää lisätä markkinoiden likviditeettiä käänteisoperaatiolla, joka järjestetään vaihtuvakorkoisena huutokauppana.

Kolme vastapuolta antavat seuraavat tarjoukset:

Korko, %	Määrä, milj. euroa				
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Tarjoukset yhteensä	Kumulatiiviset tarjoukset
3,15				0	0
3,10		5	5	10	10
3,09		5	5	10	20
3,08		5	5	10	30
3,07	5	5	10	20	50
3,06	5	10	15	30	80
3,05	10	10	15	35	115
3,04	5	5	5	15	130
3,03	5		10	15	145
Yhteensä	30	45	70	145	

EKP päättää jakaa 94 miljoonaa euroa marginaalikorolla 3,05 %.

Kaikki 3,05 prosentin ylittävät tarjoukset (kumulatiiviseen 80 miljoonan euron määrään saakka) hyväksytään täysimääräisesti. Jaettava määrä prosentteina on 3,05 prosentin korolla

$$\frac{94 - 80}{35} = 40\%$$

Pankille 1 jaettava määrä tällä marginaalikorolla on esimerkiksi

$$0{,}4 \times 10 = 4$$

Pankille 1 jaettava kokonaismäärä on

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Huutokaupan tulos voidaan esittää yhteenvetona seuraavasti:

Vastapuolet	Määrä, milj. euroa			
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Yhteensä
Tarjoukset yhteensä	30,0	45,0	70,0	145
Jaettu määrä yhteensä	14,0	34,0	46,0	94

Jos käytetään yksikorkoista huutokauppamenettelyä (hollantilainen huutokauppa), vastapuolille jaettujen määrien korko on 3,05 %.

Jos käytetään monikorkoista huutokauppamenettelyä (amerikkalainen huutokauppa), vastapuolille jaettaviin määriin ei sovelleta pelkästään yhtä korkoa, vaan esimerkiksi pankki 1 saa 5 miljoonaa euroa korolla 3,07 %, 5 miljoonaa euroa korolla 3,06 % ja 4 miljoonaa euroa korolla 3,05 %.

▼M5

ESIMERKKI 3.

EKP:n velkasitoumusten liikkeeseenlasku vaihtuvakorkoisena huutokauppana

EKP päättää vähentää markkinoiden likviditeettiä laskemalla liikkeeseen velkasitoumuksia vaihtuvakorkoista huutokauppaa käyttäen.

Kolme vastapuolta antavat seuraavat tarjoukset:

Korko, %	Määrä, milj. euroa				
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Yhteensä	Kumulatiiviset tarjoukset
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Yhteensä	55	70	55	180	

EKP päättää jakaa 124,5 miljoonan euron nimellismäärän marginaalikorolla 3,05 %.

Kaikki 3,05 prosentin alittavat tarjoukset (65 miljoonan euron kumulatiiviseen määrään saakka) hyväksytään täysimääräisesti. Jaettava määrä prosentteina on 3,05 prosentin korolla

$$\frac{124,5 - 65}{70} = 85\%$$

Pankille 1 jaettava määrä tällä marginaalikorolla on esimerkiksi

$$0,85 \times 20 = 17$$

Pankille 1 jaettava kokonaismäärä on

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Huutokaupan tulos voidaan esittää yhteenvetona seuraavasti:

Vastapuolet	Määrä, milj. euroa			
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Yhteensä
Tarjoukset yhteensä	55,0	70,0	55,0	180,0
Jaettu määrä yhteensä	42,0	49,0	33,5	124,5

▼M5

ESIMERKKI 4.

Likviditeettiä vähentävä valuuttaswap vaihtuvakorkoisena huutokauppana

EKP päättää vähentää markkinoiden likviditeettiä tekemällä euron ja dollarin välisen valuuttaswapin vaihtuvakorkoisena huutokauppana. Huom.: euron termiinikurssi on tässä esimerkissä korkeampi kuin avistakurssi.

Kolme vastapuolta antavat seuraavat tarjoukset:

Swap-pisteet (× 10 000)	Määrä, milj. euroa				
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Yhteensä	Kumulatiiviset tarjoukset
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Yhteensä	65	90	80	235	

EKP päättää jakaa 158 miljoonaa euroa marginaaliswap-pisteellä 6,63. Kaikki 6,63 pisteen ylittävät tarjoukset (65 miljoonan euron kumulatiiviseen määrään saakka) hyväksytään täysimääräisesti. Jaettava määrä prosentteina on 6,63 pisteellä

$$\frac{158 - 65}{100} = 93\%$$

Pankille 1 jaettava määrä tällä marginaaliswap-pisteellä on esimerkiksi

$$0{,}93 \times 25 = 23{,}25$$

Pankille 1 jaettava kokonaismäärä on

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23{,}25 = 48{,}25$$

Huutokaupan tulos voidaan esittää yhteenvetona seuraavasti:

Vastapuolet	Määrä, milj. euroa			
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Yhteensä
Tarjoukset yhteensä	65,0	90,0	80,0	235,0
Jaettu määrä yhteensä	48,25	52,55	57,20	158,0

EKP määrää operaatiossa euron USD-avistakurssiksi 1,1300.

Jos käytetään yksikorkoista huutokauppamenettelyä (hollantilaista huutokauppaa), eurojärjestelmä ostaa operaation alkamispäivänä 158 000 000 euroa ja myy 178 540 000 dollaria. Operaation eräpäivänä eurojärjestelmä myy 158 000 000 euroa ja ostaa 178 644 754 dollaria (termiinikurssi on 1,130663 = 1,1300 + 0,000663).

Jos käytetään monikorkoista huutokauppamenettelyä (amerikkalaista huutokauppaa), eurojärjestelmä vaihtaa euro- ja dollarimäärät seuraavassa taulukossa esitetyllä tavalla:

Avistakauppa			Termiinikauppa		
Valuuttakurssi	Euro, osto	USD, myynti	Valuuttakurssi	Euro, myynti	USD, osto
1,1300			1,130684		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130680	10 000 000	11 306 800
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130676	15 000 000	16 960 140
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130671	15 000 000	16 960 065
1,1300	25 000 000	28 250 000	1,130667	25 000 000	28 266 675
1,1300	93 000 000	105 090 000	1,130663	93 000 000	105 151 659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Yhteensä	158 000 000	178 540 000		158 000 000	178 645 339

▼M5

ESIMERKKI 5.

Likviditeettiä lisäävä valuuttaswap vaihtuvakorkoisena huutokauppana

EKP päättää lisätä markkinoiden likviditeettiä tekemällä euron ja dollarin välisen valuuttaswapin vaihtuvakorkoisena huutokauppana. (Huom.: euron termiinikurssi on tässä esimerkissä korkeampi kuin avistakurssi.)

Kolme vastapuolta antavat seuraavat tarjoukset:

Swap-pisteet (× 10 000)	Määrä, milj. euroa				
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Yhteensä	Kumulatiiviset tarjoukset
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Yhteensä	60	85	75	220	

EKP päättää jakaa 197 miljoonaa euroa marginaaliswap-pisteellä 6,54. Kaikki 6,54 pisteen alittavat tarjoukset (195 miljoonan euron kumulatiiviseen määrään saakka) hyväksytään täysimääräisesti. Jaettava määrä prosentteina on 6,54 pisteellä

$$\frac{197 - 195}{20} = 10\%$$

Pankille 1 jaettava määrä tällä marginaaliswap-pisteellä on esimerkiksi

$$0{,}10 \times 5 = 0{,}5$$

Pankille 1 jaettava kokonaismäärä on

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0{,}5 = 55{,}5$$

Huutokaupan tulos voidaan esittää yhteenvetona seuraavasti:

Vastapuolet	Määrä, milj. euroa			
	Pankki 1	Pankki 2	Pankki 3	Yhteensä
Tarjoukset yhteensä	60,0	85,0	75,0	220
Jaettu määrä yhteensä	55,5	75,5	66,0	197

EKP määrää operaatiossa euron USD-avistakurssiksi 1,1300.

Jos käytetään yksikorkoista huutokauppamenettelyä (hollantilaista huutokauppaa), eurojärjestelmä myy operaation alkamispäivänä 197 000 000 euroa ja ostaa 222 610 000 dollaria. Operaation eräpäivänä eurojärjestelmä ostaa 197 000 000 euroa ja myy 222 738 838 dollaria (termiinikurssi on 1,130654 = 1,1300 + 0,000654).

Jos käytetään monikorkoista huutokauppamenettelyä (amerikkalaista huutokauppaa), eurojärjestelmä vaihtaa euro- ja dollarimäärät seuraavassa taulukossa esitetyllä tavalla:

Avistakauppa			Termiinikauppa		
Valuuttakurssi	Euro, myynti	USD, osto	Valuuttakurssi	Euro, osto	USD, myynti
1,1300			1,130623		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130627	10 000 000	11 306 270
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130632	10 000 000	11 306 320
1,1300	20 000 000	22 600 000	1,130636	20 000 000	22 612 720
1,1300	40 000 000	45 200 000	1,130641	40 000 000	45 225 640
1,1300	80 000 000	90 400 000	1,130645	80 000 000	90 451 600
1,1300	35 000 000	39 550 000	1,130649	35 000 000	39 572 715
1,1300	2 000 000	2 260 000	1,130654	2 000 000	2 261 308
1,1300			1,130658		
Yhteensä	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

▼M5

ESIMERKKI 6.

Riskienhallintamenetelmät

Tässä esimerkissä kuvataan eurojärjestelmän likviditeettiä lisäävissä operaatioissa käytettäviin omaisuuseriin sovellettavia riskienhallintamenetelmiä ([1]). Esimerkki perustuu oletukseen, että vastapuoli osallistuu seuraaviin eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin:

— Perusrahoitusoperaatio, joka alkaa 28.7.2004 ja päättyy 4.8.2004 ja jossa vastapuolelle jaetaan 50 miljoonaa euroa 4,24 prosentin korolla.

— Pitempiaikainen rahoitusoperaatio, joka alkaa 29.7.2004 ja päättyy 21.10.2004 ja jossa vastapuolelle jaetaan 45 miljoonaa euroa 4,56 prosentin korolla.

— Perusrahoitusoperaatio, joka alkaa 4.8.2004 ja päättyy 11.8.2004 ja jossa vastapuolelle jaetaan 35 miljoonaa euroa 4,26 prosentin korolla.

Operaatioiden vakuutena olevien vastapuolen jälkimarkkinakelpoisten omaisuuserien ominaisuudet on eritelty alla olevassa taulukossa 1.

Taulukko 1. Operaatioissa käytetyt jälkimarkkinakelpoiset omaisuuserät

Ominaisuudet						
Omaisuuserän tunnistetieto	Omaisuuserä-tyyppi	Eräpäivä	Korko	Koronmaksu	Jäljellä oleva maturiteetti (v)	Markkina-arvon aliarvostus (%)
▼M7						
Omaisuuserä A	Jumbolaina (katettu pankin joukkovelkakirjalaina)	30.8.2008	Kiinteä	$\frac{1}{2}$ vuotta	4 vuotta	3,50 %
▼M5						
Omaisuuserä B	Valtion liikkeeseen laskema velkakirja	19.11.2008	Vaihtuva	1 v	4	0,50
Omaisuuserä C	Yrityksen liikkeeseen laskema velkakirja	12.5.2015	Nollakorkoinen		> 10	15,00

Hinnat prosentteina (ml. kertynyt korko) (*)						
28.7.2004	29.7.2004	30.7.2004	2.8.2004	3.8.2004	4.8.2004	5.8.2004
102,63	101,98	100,55	101,03	100,76	101,02	101,24
	98,35	97,95	98,15	98,56	98,73	98,57
					55,01	54,87

(*) Tietyn arvostuspäivän hinnat vastaavat tätä arvostuspäivää edeltävän pankkipäivän edustavinta hintaa.

Korvamerkintäjärjestelmä

Ensimmäisenä oletuksena on, että operaatiot tehdään sellaisen kansallisen keskuspankin kanssa, jonka käyttämässä järjestelmässä omaisuuserät korvamerkitään kuhunkin operaatioon. Korvamerkintäjärjestelmissä omaisuuserät arvostetaan päivittäin. Riskienhallintamenetelmää voidaan siten kuvata seuraavasti (ks. myös oheinen taulukko 2):

1. Vastapuoli tekee 28.7.2004 kansallisen keskuspankin kanssa takaisinostosopimuksen, jonka mukaan kansallinen keskuspankki ostaa 50,6 miljoonan euron arvosta omaisuuserää A. ►M7 Omaisuuserä A on kiinteäkorkoinen jumbolaina (katettu pankin joukkovelkakirjalaina), joka erääntyy 30.8.2008. Koska sen jäljellä oleva maturiteetti on 4 vuotta, siihen sovellettava markkina-arvon aliarvostus on 3,5 %. ◄ Omaisuuserän A markkinahinta sen viitemarkkinapaikalla on mainittuna päivänä 102,63 %, johon sisältyy kertynyt kuponkikorko. Vastapuolen edellytetään toimittavan sellaisen määrän omaisuuserää A, että sen markkina-arvo 3,5 prosentin aliarvostuksen jälkeen ylittää 50 miljoonan euron jaetun määrän. Vastapuoli toimittaa siten 50,6 miljoonan euron nimellisarvosta omaisuuserää A, jonka korjattu markkina-arvo tuona päivänä on 50 113 203 euroa.

2. Vastapuoli tekee 29.7.2004 kansallisen keskuspankin kanssa takaisinostosopimuksen, jonka mukaan kansallinen keskuspankki ostaa 21 miljoonan euron arvosta omaisuuserää A (markkinahinta 101,98 %, markkina-arvon aliarvostus 3,5 %) ja 25 miljoonan euron arvosta omaisuuserää B (markkinahinta 98,35 %). Omaisuuserä B on valtion vaihtuvakorkoinen joukkovelkakirja, johon sovellettava markkina-arvon aliarvostus on 0,5 %. Omaisuuserän A ja omaisuuserän B korjattu markkina-arvo tuona päivänä on 45 130 810 euroa, mikä ylittää vaaditun 45 000 000 euron määrän.

▼M5

Heinäkuun 29. päivänä 2004 alkaneeseen perusrahoitusoperaatioon liittyvät omaisuuserät arvostetaan uudelleen 28.7.2004. Koska omaisuuserän A markkinahinta on 101,98 %, sen markkina-arvon aliarvostuksella korjattu arvo on yhä alemman ja ylemmän kynnysarvon sisällä. Alun perin pantatun vakuuden katsotaan näin ollen kattavan sekä alun perin myönnetyn luoton määrän että 5 889 euron suuruisen kertyneen koron.

3. Omaisuuserät arvostetaan uudelleen 30.7.2004: omaisuuserän A markkinahinta on 100,55 % ja omaisuuserän B markkinahinta on 97,95 %. Kertyneet korot ovat 11 778 euroa 28.7.2004 alkaneesta perusrahoitusoperaatiosta ja 5 700 euroa 29.7.2004 alkaneesta pitempiaikaisesta rahoitusoperaatiosta. Näin ollen omaisuuserän A korjattu markkina-arvo ensimmäisessä operaatioissa on 914 218 euroa pienempi kuin operaation vakuusvaade (eli myönnetty luotto + kertynyt korko), mutta myös pienempi kuin 49 761 719 euron alempi kynnystaso. Vastapuoli toimittaa 950 000 euron nimellisarvosta omaisuuserää A, mikä 100,55 prosentin hintaan perustuneesta markkina-arvosta tehdyn 3,5 prosentin aliarvostuksen jälkeen palauttaa riittävän vakuuskatteen ([2]).

   Myös toinen operaatio aiheuttaa vakuuksien muutospyynnön, koska operaatiossa käytettyjen omaisuuserien korjattu markkina-arvo (44 741 520 euroa) jää alle alemman kynnystason (44 780 672 euroa). Tämän vuoksi vastapuoli toimittaa 270 000 euron arvosta omaisuuserää B, jonka korjattu markkina-arvo on 263 143 euroa.

4. Omaisuuserät arvostetaan uudelleen 2. ja 3.8.2004, mutta tämä ei aiheuta vakuuksien muutospyyntöä 28. ja 29.7.2004 tehtyjen operaatioiden osalta.

5. Elokuun 4. päivänä 2004 vastapuoli maksaa takaisin 28.7.2004 alkaneessa perusrahoitusoperaatiossa myönnetyn luoton ja 41 222 euron suuruisen kertyneen koron. Kansallinen keskuspankki palauttaa 51 550 000 euron nimellisarvosta omaisuuserää A.

   Samana päivänä vastapuoli tekee kansallisen keskuspankin kanssa uuden takaisinostosopimuksen, jonka mukaan kansallinen keskuspankki ostaa 75 miljoonan euron nimellisarvosta omaisuuserää C. Koska omaisuuserä C on nollakorkoinen yrityksen joukkovelkakirja, jonka jäljellä oleva maturiteetti on yli 10 vuotta ja johon sovellettava markkina-arvon aliarvostus on 15 %, sen markkina-arvon aliarvostuksella korjattu markkina-arvo tuona päivänä on 35 068 875 euroa.

   Heinäkuun 29. päivänä 2004 alkaneeseen pitempiaikaiseen rahoitusoperaatioon liittyvien omaisuuserien uudelleenarvostuksesta ilmenee, että omaisuuserien korjattu markkina-arvo on noin 262 000 euroa suurempi kuin ylempi kynnystaso, minkä vuoksi kansallinen keskuspankki palauttaa vastapuolelle 262 000 euron nimellisarvosta omaisuuserää B ([3]).

Sammiojärjestelmä

Toisena oletuksena on, että operaatiot tehdään sellaisen kansallisen keskuspankin kanssa, joka käyttää sammiojärjestelmää. Vastapuolen käyttämiä sammioituja omaisuuseriä ei ole korvamerkitty mihinkään tiettyihin operaatioihin.

Tässä esimerkissä käytetään samaa operaatioiden sarjaa kuin edellisessä korvamerkintäjärjestelmää kuvaavassa esimerkissä. Pääasiallinen ero on, että kaikkien sammioon kuuluvien omaisuuserien korjatun markkina-arvon on uudelleenarvostuspäivinä katettava kaikkien vastapuolen ja kansallisen keskuspankin välisten avointen operaatioiden kokonaismäärä. Näin ollen 30.7.2004 tehtävä vakuuksien muutospyyntö on tässä esimerkissä sama (1 178 398 euroa) kuin korvamerkintäjärjestelmässä. Vastapuoli toimittaa 1 300 000 euron nimellisarvosta omaisuuserää A, mikä 100,55 prosentin hintaan perustuneesta markkina-arvosta tehdyn 3,5 prosentin aliarvostuksen jälkeen palauttaa riittävän vakuuskatteen.

Lisäksi 4.8.2004, jolloin 28.7.2004 tehty perusrahoitusoperaatio erääntyy, vastapuoli voi pitää omaisuuserät vakuustilillään. Kuten esimerkissä esitetään, omaisuuserä voidaan vaihtaa myös toiseen, jolloin 51,9 miljoonan euron nimellisarvosta omaisuuserää A vaihdetaan nimellisarvoltaan 75,5 miljoonaan euroon omaisuuserää C kaikissa rahoitusoperaatioissa myönnettyjen luottojen ja kertyneiden korkojen kattamiseksi.

Sammiojärjestelmän riskienhallintamenetelmiä kuvataan taulukossa 3.

([1]) Esimerkki 6. (jatkoa)

([2]) Kansalliset keskuspankit voivat vaatia lisävakuutta rahana eikä arvopapereina.

([3]) Jos kansallinen keskuspankki joutuu palauttamaan vakuutta vastapuolelle toisen operaation yhteydessä, se voidaan joissakin tapauksissa nettouttaa vastapuolen kansalliselle keskuspankille ensimmäisen operaation yhteydessä maksaman vakuuden kanssa. Näin ollen suoritettaisiin vain yksi vakuusmaksu.

▼M5

Taulukko 2.
Korvamerkintäjärjestelmä

Päivämäärä	Avoimet operaatiot	Alkamispäivä	Päättymispäivä	Korko, %	Myönnetty luotto	Kertynyt korko	Katettava määrä	Alempi kynnys	Ylempi kynnys	Korjattu markkina-arvo	Vakuuksien muutospyyntö
28.7.2004	Perusrah.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 113 203	—
29.7.2004	Perusrah.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	5 889	50 005 889	49 755 859	50 255 918	49 795 814	—
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	—	45 000 000	44 775 000	45 225 000	45 130 810	—
30.7.2004	Perusrah.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	11 778	50 011 778	49 761 719	50 261 837	49 097 560	– 914 218
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	5 700	45 005 700	44 780 672	45 230 729	44 741 520	– 264 180
2.8.2004	Perusrah.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	29 444	50 029 444	49 779 297	50 279 592	50 258 131	—
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	22 800	45 022 800	44 797 686	45 247 914	45 152 222	—
3.8.2004	Perusrah.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	35 333	50 035 333	49 785 157	50 285 510	50 123 818	—
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	28 500	45 028 500	44 803 358	45 253 643	45 200 595	—
4.8.2004	Perusrah.op.	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	—	35 000 000	34 825 000	35 175 000	35 068 875	—
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	34 200	45 034 200	44 809 029	45 259 371	45 296 029	261 829
5.8.2004	Perusrah.op.	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	4 142	35 004 142	34 829 121	35 179 162	34 979 625	—
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	39 900	45 039 900	44 814 701	45 265 100	45 043 420	—

▼M5

Taulukko 3.
Sammiojärjestelmä

Päivämäärä	Avoimet operaatiot	Alkamispäivä	Päättymispäivä	Korko, %	Myönnetty luotto	Kertynyt korko	Katettava määrä	Alempi kynnys (1)	Ylempi kynnys (2)	Korjattu markkina-arvo	Vakuuksien muutospyyntö
28.7.2004	Perusrah.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	—	50 000 000	49 750 000	Ei sovelleta	50 113 203	—
29.7.2004	Perusrah.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	5 889	95 005 889	94 530 859	Ei sovelleta	94 926 624	—
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	—					
30.7.2004	Perusrah.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	11 778	95 017 478	94 542 390	Ei sovelleta	93 839 080	– 1 178 398
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	5 700					
2.8.2004	Perusrah.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	29 444	95 052 244	94 576 983	Ei sovelleta	95 487 902	—
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	22 800					
3.8.2004	Perusrah.op.	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000	35 333	95 063 833	94 588 514	Ei sovelleta	95 399 949	—
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	28 500					
4.8.2004	Perusrah.op.	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	—	80 034 200	79 634 029	Ei sovelleta	80 333 458	—
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	34 200					
5.8.2004	Perusrah.op.	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000	4 142	80 044 042	79 643 821	Ei sovelleta	80 248 396	—
	Pitempiaik. rah.op.	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000	39 900					

(1) Sammiojärjestelmässä alempi kynnys on vakuuksien muutospyyntöjen alin kynnystaso. Käytännössä useimmat kansalliset keskuspankit vaativat lisävakuutta, kun vakuussammion markkina-arvon aliarvostuksella korjattu markkina-arvo laskee katettavaa kokonaismäärää pienemmäksi.

(2) Sammiojärjestelmässä ylemmän kynnystason käsitteellä ei ole merkitystä, koska vastapuoli pyrkii aina toimittamaan vakuuksia yli vaaditun määrän minimoidakseen toimituskustannukset.

▼M5

►M6 *LISÄYS* ◄ *2*

SANASTO

Alkamispäivä (start date): Päivä, jona rahapoliittinen operaatio alkaa. **Takaisinostosopimuksiin** ja**valuuttaswapeihin** perustuvissa operaatioissa alkamispäivä vastaa **ostopäivää**.

Alkumarginaali (initial margin): Riskienhallintatoimi, jota eurojärjestelmä voi käyttää **käänteisoperaatioissa** ja joka tarkoittaa sitä, että operaatiota varten vaadittava vakuus on yhtä suuri kuin **vastapuolelle** myönnettävä luotto lisättynä alkumarginaalin arvolla.

Amerikkalainen huutokauppa (American auction): Katso **monikorkoinen huutokauppamenettely**.

Arvo-osuuksiksi muuttaminen (dematerialisation): Fyysisten saantotodistusten tai -asiakirjojen poistaminen käytöstä siten, että raha- ja pääomamarkkinainstrumentit ovat olemassa ainoastaan tilikirjauksina.

Arvopaperikaupan selvitysjärjestelmä (securities settlement system, SSS): Menettely, joka mahdollistaa arvopaperien tai muiden saamistodisteiden säilytyksen ja siirron joko vastikkeettomasti (free-of-payment, FOP) tai **toimitus maksua vastaan** -periaatteella (delivery-versus-payment).

Arvopaperikeskus (central securities depository, CSD): Yhteisö, joka säilyttää ja hoitaa arvopapereita tai muita saamistodisteita, pitää liikkeeseenlaskutilejä ja mahdollistaa arvopaperitapahtumien käsittelyn tilikirjausten avulla. Omaisuuserät voivat olla joko fyysisiä (mutta yhteissäilytyksessä arvopaperikeskuksen pitämässä pysäytysjärjestelmässä) tai arvo-osuusmuotoisia (jolloin ne ovat olemassa ainoastaan elektronisina kirjauksina).

Arvostuspäivä (valuation date): Päivä, jona luottotoimien kohteena olevat omaisuuserät arvostetaan.

Avomarkkinaoperaatio (open market operation): Keskuspankin aloitteesta rahoitusmarkkinoilla toteutettava operaatio. Tarkoituksensa, säännöllisyytensä ja menettelyjensä mukaan eurojärjestelmän avomarkkinaoperaatiot voidaan jakaa neljään ryhmään: **perusrahoitusoperaatioihin, pitempiaikaisiinrahoitusoperaatioihin, hienosäätöoperaatioihin** ja **rakenteellisiinoperaatioihin**. Eurojärjestelmän tärkein avomarkkinaoperaatioiden väline ovat **käänteisoperaatiot**, joita voidaan käyttää kaikkien neljän operaatioryhmän yhteydessä. ►M6 Lisäksi rakenteellisten operaatioiden yhteydessä voidaan käyttää velkasitoumusten liikkeeseenlaskua ja suoria kauppoja ja hienosäätöoperaatioiden yhteydessä puolestaan valuuttaswapeja ja määräaikaistalletusten keräämistä. ◄

Bruttomaksujärjestelmä (gross settlement system): Maksujärjestelmä, jossa maksut suoritetaan ja arvopaperit siirretään toimeksianto kerrallaan.

Eräpäivä (maturity date): Päivä, jona rahapoliittinen operaatio päättyy. **Takaisinostosopimuksen** tai swapin yhteydessä eräpäivä vastaa **takaisinostopäivää**.

ETA-maat (Euroopan talousalueen maat) (EEA [European Economic Area] countries): Euroopan unionin jäsenvaltiot sekä Islanti, Liechtenstein ja Norja.

Etukäteen määrätty korko(pre-fixed coupon): **Vaihtuvakorkoisen instrumentin** korko, joka määräytyy sen mukaan, mikä käytetyn viiteindeksin arvo on tiettynä päivänä (tai tiettyinä päivinä) ennen koron kertymisajan alkua.

Euroalue (euro area): Ne EU:n **jäsenvaltiot**, jotka ovat ottaneet käyttöön euron yhteisenä rahanaan **perustamissopimuksen** mukaisesti ja joissa harjoitetaan yhteistä rahapolitiikkaa EKP:n neuvoston vastuulla.

▼M5

Eurojärjestelmä (eurosystem): Euroopan keskuspankki (EKP) ja **euroalueenjäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit**. Eurojärjestelmän päätöksentekoelimet ovat EKP:n neuvosto ja johtokunta.

Eurojärjestelmän luottoriskinarviointi (ECAF) (Eurosystem credit assessment framework, ECAF): Menettelyt, säännöt ja tekniikat, joilla varmistetaan, että **eurojärjestelmän** kaikille vakuuskelpoisille omaisuuserille asettamat tiukat luottokelpoisuusvaatimukset täyttyvät. Tiukat luottokelpoisuusvaatimukset on asetettu erikseen jälkimarkkinakelpoisille ja ei-jälkimarkkinakelpoisille omaisuuserille. Eurojärjestelmä hyväksyy vakuuskelpoisten omaisuuserien luottokelpoisuuden arviointia varten neljän eri lähteen luottoluokitusjärjestelmien arviot: Nämä lähteet ovat **ulkoiset luottoluokituslaitokset** (External Credit Assessment Institutions, ECAIs), **kansallisten keskuspankkien omat luottoriskinarviointijärjestelmät** (Internal Credit Assessment Systems, ICASs), **sisäisten luottoluokitusten menetelmät** (Internal Ratings Based, IRB) ja **kolmansien osapuolten tarjoamat luottoluokitusvälinepalvelut** (Rating Tools, RTs). Lisäksi eurojärjestelmä ottaa luottokelpoisuutta arvioidessaan huomioon sellaiset institutionaaliset kriteerit ja piirteet, joilla omaisuuserien haltijoille taataan samanlainen suoja (esim. takaukset). Eurojärjestelmä määrittää luottokelpoisuutta koskevat tiukat vähimmäisvaatimukset (luottokelpoisuuden alarajan) käyttämällä normina luottoriskiä, joka vastaa yhden A:n luottoluokitusta. Eurojärjestelmässä yhden A:n luottoluokitusta vastaava maksukyvyttömyyden todennäköisyys vuoden aikajänteellä on 0,10 %.

Eurojärjestelmän pankkipäivä (Eurosystem business day): Päivä, jona EKP ja ainakin yksi **kansallinen keskuspankki** on avoinna **eurojärjestelmän** rahapoliittisten operaatioiden toteuttamista varten.

▼M11

Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus (Treaty): Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus. ([1])

▼M5

Haircut: Katso **markkina-arvon aliarvostus**.

Hienosäätöoperaatio (fine-tuning operation): **Eurojärjestelmän** satunnaisesti toteuttama **avomarkkinaoperaatio**, jonka pääasiallisena tarkoituksena on tasoittaa markkinoiden likviditeetin odottamattomia vaihteluja.

▼M11

Hinnanalennus arvonmäärityksessä (valuation markdown): Riskienhallintamenettely, jossa keskuspankki alentaa käänteisoperaatioissa vakuutena käytettävien omaisuuserien teoreettista hintaa tietyllä prosenttimäärällä ennen kuin se suorittaa markkina-arvon aliarvostuksen.

▼M5

Hollantilainen huutokauppa (Dutch auction, single-rate auction): Katso **yksikorkoinen huutokauppamenettely**.

Huutokauppamenettely (tender procedure): Menettely, jolla keskuspankki lisää tai vähentää markkinoiden likviditeettiä. Menettely perustuu **vastapuolilta** saatuihin keskenään kilpaileviin tarjouksiin. Kilpailukykyisimmät tarjoukset hyväksytään ensin, kunnes koko se likviditeettimäärä, jonka keskuspankki halusi lisätä tai vähentää, on käytetty.

Irtisanomisehtoiset talletukset (deposits redeemable at notice): Tietyn irtisanomisajan jälkeen nostettavissa olevat talletukset. Joissakin tapauksissa talletetuista varoista voidaan nostaa tietty kiinteä määrä tietyn ajanjakson aikana tai varat voidaan nostaa erillistä sakkomaksua vastaan.

ISIN-koodi (International Securities Identification Number, ISIN): Rahoitusmarkkinoilla liikkeeseen lasketuille arvopapereille annettu kansainvälinen koodi.

Jäljellä oleva maturiteetti (residual maturity): Velkainstrumentin eräpäivään saakka jäljellä oleva aika.

Jälkikäteen määrätty korko (post-fixed coupon): **Vaihtuvakorkoisen instrumentin** korko, joka määräytyy sen mukaan, mikä käytetyn viiteindeksin arvo on tiettynä päivänä (tai tiettyinä päivinä) koron kertymisaikana.

([1]) Kaikilla suuntaviivoissa esiintyvillä viittauksilla perustamissopimukseen on katsottava viitattavan Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen.

▼M5

Jäsenvaltio (Member State): Tässä asiakirjassa Euroopan unionin jäsenvaltio, joka on ottanut käyttöön yhteisen rahan **perustamissopimuksen** mukaisesti.

Kahdenvälinen kauppa (bilateral procedure): Menettely, jossa keskuspankki käy kauppaa suoraan ainoastaan yhden tai muutaman **vastapuolen** kanssa soveltamatta huutokauppamenettelyjä. Kahdenvälisiin kauppoihin kuuluvat myös pörssin tai välittäjien välityksellä tehtävät kaupat.

Kansallinen keskuspankki (national central bank, NCB): Tässä asiakirjassa sellaisen EU:n **jäsenvaltion** keskuspankki, joka on ottanut käyttöön yhteisen rahan **perustamissopimuksen** mukaisesti.

Kansallisen keskuspankin oma luottoriskinarviointijärjestelmä (in-house credit assessment system, ICAS): Yksi **eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa (ECAF)** käytettävistä luottoluokituslähteistä. Tämä luottoluokituslähde käsittää tällä hetkellä neljä luottoluokitusjärjestelmää: Espanjan, Itävallan, Ranskan ja Saksan keskuspankkien omat luottoriskinarviointijärjestelmät.

Kaupantekopäivä (T) (trade date, T): Päivä, jona kauppa (eli kahden **vastapuolen** välinen sopimus rahoitustransaktiosta) tehdään. Kaupantekopäivä voi olla sama kuin transaktion **maksun suorituspäivä** (suoritus saman päivän arvolla) tai edeltää suorituspäivää tietyllä pankkipäivien määrällä (maksun suorituspäivä on T + suoritusviive).

Keskiarvoistaminen (averaging provision): Järjestely, joka tekee **vastapuolille** mahdolliseksi täyttää **varantovelvoitteensa pitoajanjaksona** keskimääräisten **varantotalletustensa** perusteella. Keskiarvoistaminen edistää osaltaan rahamarkkinakorkojen vakautta kannustamalla laitoksia tasoittamaan likviditeetin tilapäisten vaihtelujen vaikutuksia. **Eurojärjestelmän** vähimmäisvarantojärjestelmä sallii keskiarvoistamisen.

Kiinteäkorkoinen huutokauppa (fixed rate tender): **Huutokauppamenettely**, jossa keskuspankki määrää koron etukäteen ja osallistuvat **vastapuolet** tekevät tarjouksen rahamäärästä, jonka ne haluavat tällä korolla.

Kiinteäkorkoinen instrumentti (fixed rate instrument): Rahoitusinstrumentti, jonka korko on kiinteä instrumentin koko juoksuajan.

▼M7

Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli (correspondent central banking model, CCBM): **Eurojärjestelmän** luoma järjestelmä, jonka tarkoituksena on antaa **vastapuolille** mahdollisuus käyttää toisessa maassa olevia omaisuuseriä vakuutena. Kirjeenvaihtajakeskuspankkimallissa **kansalliset keskuspankit** toimivat omaisuudensäilyttäjinä toistensa puolesta. Tämä tarkoittaa, että kukin kansallinen keskuspankki pitää arvopaperitiliä kunkin muun kansallisen keskuspankin sekä EKP:n arvopaperien hoitoa varten. Kirjeenvaihtajakeskuspankkimalli on avoin myös tietyille eurojärjestelmään kuulumattomille kansallisille keskuspankeille.

▼M5

Kirjeenvaihtajapankkimenettely (correspondent banking): Menettely, jossa yksi **luottolaitos** tarjoaa maksu- ja muita palveluja toiselle luottolaitokselle. Kirjeenvaihtajapankit välittävät maksut usein sellaisten keskinäisten tilien (nostro- ja lorotilien) kautta, joihin voidaan liittää luottolimiitti. Kirjeenvaihtajapankkipalvelut ovat pääasiassa kansainvälisiä, mutta joissakin maissa niitä käytetään myös asiamiessuhteina kotimaisissa yhteyksissä. Kirjeenvaihtajapankille ulkomaisen luottolaitoksen tili on nimeltään lorotili; ulkomainen luottolaitos puolestaan kutsuu kirjeenvaihtajapankissa olevaa tiliään nostrotiliksi.

▼M5

KKP-pankkipäivä (NCB business day): Päivä, jona tietyn **jäsenvaltion kansallinen keskuspankki** on avoinna **eurojärjestelmän** rahapoliittisten operaatioiden toteuttamista varten. Joissakin jäsenvaltioissa kansallisen keskuspankin haarakonttorit voivat olla kiinni joinakin KKP-pankkipäivinä paikallisten tai alueellisten arkipyhien tai vapaapäivien takia. Tällaisissa tapauksissa kyseisen kansallisen keskuspankin on tiedotettava etukäteen **vastapuolille** järjestelyistä, joita tullaan soveltamaan näitä haarakonttoreita koskevissa transaktioissa.

Konkurssiriski (solvency risk): Riski, että syntyy tappiota raha- ja pääomamarkkinainstrumenttien **liikkeeseenlaskijan** konkurssin tai **vastapuolen** maksukyvyttömyyden johdosta.

Koronlaskukäytäntö (day-count convention): Käytäntö, jota noudattaen määrätään luottokorkoja laskettaessa huomioon otettava päivien määrä. **Eurojärjestelmän** rahapoliittisissa operaatioissa sovelletaan koronlaskukäytäntöä **todelliset päivät/360**.

Korvamerkintäjärjestelmä (earmarking system): Keskuspankin vakuushallinnassa käytettävä järjestelmä, jossa luottoa myönnetään kutakin yksittäistä transaktiota varten korvamerkittyjä vakuuksia vastaan.

Kynnyspiste (trigger point): Myönnetyn luoton arvon ennalta määrätty taso, jonka saavuttaminen laukaiseevakuuksien **muutospyynnön**.

▼M6

———————

▼M5

Käänteisesti vaihtuvakorkoinen instrumentti (inverse floating rate instrument): Rahoitusinstrumentti, jonka haltijalle maksettava korko vaihtelee muuttuen aina vastakkaiseen suuntaan kuin viitekorko.

Käänteisoperaatio (reverse transaction): Operaatio, jolla **kansallinenkeskuspankki** ostaa tai myy omaisuuseriä **takaisinostosopimuksen** perusteella, tai keskuspankin luotto-operaatio vakuutta vastaan.

Könttäsummavähennys (lump-sum allowance): Kiinteä määrä, jonka laitos vähentää, kun lasketaan sen **varantovelvoitetta eurojärjestelmän** vähimmäisvarantojärjestelmässä.

Liikkeeseenlaskija (issuer): Yhteisö, joka on maksuvelvollinen arvopaperiin tai muuhun raha- taikka pääomamarkkinainstrumenttiin nähden.

Linkki arvopaperikaupan selvitysjärjestelmien välillä (link between securities settlement systems): Kahden **arvopaperikaupan selvitysjärjestelmän** väliset menettelyt ja järjestelyt, joiden avulla järjestelmien välillä voidaan siirtää arvopapereita tilikirjauksina.

Lopullinen siirto (final transfer): Peruuttamaton ja ehdoton siirto, joka täyttää siirtovelvoitteen.

▼M11

Luottolaitos: Luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 14 päivänä kesäkuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/48/EY (uudelleenlaadittu teksti) ([1]), sellaisena kuin se on pantu täytäntöön kansallisessa lainsäädännössä, 2 artiklassa ja 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu luottolaitos, joka on toimivaltaisen viranomaisen valvonnan alainen, tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 123 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu muu luottolaitos, joka on toimivaltaisen kansallisen viranomaisen valvontaa vastaavan valvonnan alainen.

([1]) EUVL L 177, 30.6.2006, s. 1.

▼M11

Luottoluokitusvälinepalvelu (rating tools): Yksi eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa (ECAF) käytettävistä luottoluokituslähteistä. Luottoluokitusvälinepalveluja tarjoajia ovat yhteisöt, jotka arvioivat velallisten luottokelpoisuuden käyttäen ensisijaisesti kvantitatiivisia malleja systemaattisella ja mekaanisella tavalla, tukeutuen muiden tietojen ohella tarkastettuihin tilinpäätöstietoihin, ja joiden luottoluokituksia ole tarkoitettu yleisesti julkaistaviksi. Näiden yhteisöjen on saatava eurojärjestelmän hyväksyntä ennen kuin niiden arvioita voidaan käyttää eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa.

Läheinen sidos (close links): Tilanne, jossa **vastapuolella** on sidos vakuuskelpoisten omaisuuserien liikkeeseenlaskijaan/velalliseen/takaajaan siitä syystä, että a) vastapuoli omistaa suoraan tai välillisesti yhden tai useamman muun yrityksen kautta vähintään 20 % liikkeeseenlaskijan/velallisen/takaajan pääomasta, tai b) liikkeeseenlaskija/velallinen/takaaja omistaa suoraan tai välillisesti yhden tai useamman muun yrityksen kautta vähintään 20 % vastapuolen pääomasta, tai c) kolmas osapuoli omistaa suoraan tai välillisesti yhden tai useamman muun yrityksen kautta enemmän kuin 20 % sekä vastapuolen että liikkeeseenlaskijan/velallisen/takaajan pääomasta.

▼M5

Maksimitarjouskorko (maximum bid rate): Korkein korko, jolla **vastapuolet** voivat tehdä tarjouksia **vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa**. EKP:n ilmoittaman maksimitarjouskoron ylittävät tarjoukset hylätään.

Maksukyvyttömyys (default event): **Eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa (ECAF)** tarkoitettu tilanne, joka määritellään luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 14. kesäkuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/48/EY (uudelleenlaadittu teksti) ja sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävyydestä 14. kesäkuuta 2006 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/49/EY (uudelleenlaadittu teksti), joista käytetään yhteisnimitystä ”vakavaraisuusdirektiivi”. Vakavaraisuusdirektiivin mukaan maksukyvyttömyydestä on kyse, kun ”a) luottolaitoksen arvion mukaan on todennäköistä, että vastapuoli ei maksa vastuutaan täysimääräisesti luottolaitokselle, emoyritykselle tai sen tytäryrityksille ilman, että luottolaitos turvautuu mahdollisen vakuuden realisoinnin kaltaisiin toimiin”, ja/tai ”b) vastapuolen luottovelvoitteen hoitoon liittyvä merkittävä maksusuoritus luottolaitokselle, emoyritykselle tai sen tytäryrityksille on ollut yli 90 päivää erääntyneenä”.

Maksun suorituspäivä (settlement date): Päivä, jona transaktioon liittyvä maksu suoritetaan. Suoritus voi tapahtua kaupantekopäivänä (suoritus saman päivän arvolla) tai yhden taikka useamman päivän kuluttua kaupanteosta (suorituspäivä on **kaupantekopäivä T** + suoritusviive).

Maksuvalmiusjärjestelmä (standing facility): Keskuspankin järjestelmä, jota **vastapuolet** voivat käyttää omasta aloitteestaan. **Eurojärjestelmä** tarjoaa käyttöön kaksi yön yli -maksuvalmiusjärjestelyä: **maksuvalmiusluoton** ja **talletusmahdollisuuden**.

Maksuvalmiusluotto (marginal lending facility): Osa **eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää**, jossa **vastapuolet** voivat saada kansallisesta keskuspankista yön yli -luottoa etukäteen vahvistetulla korolla hyväksyttävää vakuutta vastaan.

Marginaalikorko (marginal interest rate): Huutokaupassa viimeiseksi hyväksytyn tarjouksen korko.

Marginaaliswap-piste (marginal swap point quotation): Huutokaupassa viimeiseksi hyväksytyn tarjouksen **swap-piste**.

Marking to market: Katso **vaihtelumarginaali**.

Markkina-arvon aliarvostus (valuation haircut): **Käänteisoperaatioiden** kohteena oleviin omaisuuseriin sovellettava riskienhallintatoimi, jossa keskuspankki laskee vakuutena olevien omaisuuserien arvoksi omaisuuserän markkina-arvon vähennettynä tietyllä prosentilla (**aliarvostus). Eurojärjestelmä** soveltaa markkina-arvon aliarvostuksia, jotka on eriytetty yksittäisten omaisuuserien ominaisuuksien, kuten jäljellä olevan maturiteetin mukaan.

▼M5

Maturiteettiluokka (maturity bucket): omaisuuseräjoukko, jonka **jäljellä oleva maturiteetti** on tiettyjen raja-arvojen välissä, esimerkiksi kolmen ja viiden vuoden välinen maturiteettiluokka.

Minimitarjouskorko (minimum bid rate): Alin korko, jolla **vastapuolet** voivat tehdä tarjouksia **vaihtuvakorkoisissa huutokaupoissa**.

Monikorkoinen huutokauppamenettely (multiple rate auction, American auction): Huutokauppa, jossa toteutushinta (tai hinta/**swap-piste**) on sama kuin kussakin yksittäisessä tarjouksessa tarjottu korko.

Määräaikaistalletukset (deposits with agreed maturity): Tietyksi määräajaksi tehdyt talletukset, jotka kansallisten käytäntöjen mukaan joko eivät ole nostettavissa ennen erääntymistä tai ovat nostettavissa vain sakkomaksua vastaan. Näihin talletuksiin kuuluu myös joitakin ei-jälkimarkkinakelpoisia velkapapereita, kuten ei-jälkimarkkinakelpoiset (pankki-) talletustodistukset

Määräaikaistalletustenkerääminen (collection of fixed-term deposits): Rahapolitiikan väline, jota **eurojärjestelmä** voi käyttää vähentääkseen markkinoiden likviditeettiä hienosäätöoperaatioin. Eurojärjestelmä maksaa korkoa **vastapuolten** määräaikaisille talletuksille, jotka tehdään **kansallisissa keskuspankeissa** oleville tileille.

Määrähuutokauppa: Katso **kiinteäkorkoinen huutokauppa**.

Nollakorkoinen joukkovelkakirja (zero coupon bond): Arvopaperi, josta maksetaan tuottoa vain yhden kerran koko juoksuajalta. Tässä asiakirjassa nollakorkoisiksi joukkovelkakirjoiksi luetaan diskontattuina liikkeeseen lasketut arvopaperit sekä arvopaperit, jotka tuottavat yhden korkomaksun juoksuajan päättyessä. Eräs erityinen nollakorkoinen joukkovelkakirja on **strip**.

Omaisuudensäilyttäjä (custodian): Yhteisö, joka säilyttää ja hoitaa arvopapereita ja muita raha- ja pääomamarkkinainstrumentteja muiden puolesta.

Omaisuudensäilytystili (safe custody account): Keskuspankin pitämä arvopaperitili, jolle **luottolaitokset** voivat tallettaa keskuspankin operaatioiden vakuudeksi kelpaavia arvopapereita.

▼M7

Omaisuusvakuudellinen arvopaperi (asset-backed security, ABS): Velkainstrumentti, jonka vakuutena on tähän tarkoitukseen erityisesti varattu joukko (kiinteitä tai uusiutuvia) rahoitusvaateita, jotka muunnetaan käteiseksi tietyn ajan kuluessa. Lisäksi näihin instrumentteihin saattaa liittyä sellaisia oikeuksia tai muita omaisuuseriä, jotka takaavat maksun tai tuottojen jakamisen sovittuna ajankohtana arvopaperin haltijalle. Yleensä omaisuusvakuudellisten arvopaperien liikkeeseenlaskijana toimii varta vasten perustettu erillisyhtiö, joka on hankkinut vakuutena olevan rahoitusvaateiden joukon niiden liikkeeseenlaskijalta/myyjältä. Omaisuusvakuudellisten arvopapereiden tuotot riippuvat siis pääasiassa niiden vakuutena olevien omaisuuserien tuottamasta kassavirrasta sekä sellaisista muista oikeuksista, jotka takaavat tuottojen maksamisen sovittuna ajankohtana (esim. likviditeettisopimukset, takuut tai muut erilliset takaukset).

▼M5

Ostohinta (purchase price): Hinta, jolla myyjä myy tai jolla tämän on määrä myydä omaisuuserät ostajalle.

Ostopäivä (purchase date): Päivä, jona myyjä tosiasiallisesti myy omaisuuserät ostajalle.

▼M7

Pankkipäivän lopetus (end-of-day): Se pankkipäivän ajankohta **TARGET2-järjestelmän** sulkemisen jälkeen, jona TARGET2-järjestelmässä käsitellyt maksut suoritetaan lopullisesti tuon päivän osalta.

▼M5

Perusrahoitusoperaatio (main refinancing operation): Säännöllinen **avomarkkinaoperaatio**, jonka **eurojärjestelmä** toteuttaa **käänteisoperaationa**. Perusrahoitusoperaatiot toteutetaan viikoittaisina **vakiohuutokauppoina**, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä yksi viikko.

Perustamissopimus (the Treaty): Euroopan yhteisön perustamissopimus. Perustamissopimuksesta käytetään usein nimitystä ”Rooman sopimus”, sellaisena kuin se on muutettuna.

Pienin jaettava määrä (minimum allotment amount): Huutokauppaoperaatiossa pienin yksittäiselle **vastapuolelle** jaettava määrä. **Eurojärjestelmä** voi päättää jakaa jonkin tietyn vähimmäismäärän kullekin huutokaupan vastapuolelle.

Pienin jako-osuus (minimum allotment ratio): Prosentteina ilmaistu alaraja **marginaalikorolla** hyväksyttävien tarjousten osuudelle kaikista tarjouksista huutokaupassa. Eurojärjestelmä voi päättää soveltaa pienintä jako-osuutta huutokaupoissaan.

▼M7

Pikahuutokauppa (quick tender): **Huutokauppamenettely**, jota **eurojärjestelmä** noudattaa pääasiassa **hienosäätöoperaatioissaan** pyrkiessään vaikuttamaan nopeasti markkinoiden likviditeettitilanteeseen. Pikahuutokaupat käydään yleensä puolentoista tunnin kuluessa, ja niihin osallistuvien **vastapuolten** määrä on yleensä rajoitettu.

▼M5

Pitempiaikainen rahoitusoperaatio (longer-term refinancing operation): Säännöllinen **avomarkkinaoperaatio**, jonka **eurojärjestelmä** toteuttaa **käänteisoperaationa**. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot toteutetaan kuukausittaisina **vakiohuutokauppoina**, ja niissä sovellettava maturiteetti on yleensä kolme kuukautta.

Pitoajanjakso (maintenance period): Ajanjakso, jolta varantovelvoitteiden täyttäminen lasketaan. EKP julkistaa pitoajanjaksoja koskevan kalenterin vähintään kolme kuukautta ennen kunkin vuoden alkua. Pitoajanjaksot alkavat aina sellaisen perusrahoitusoperaation maksujen suorituspäivänä, joka seuraa sitä EKP:n neuvoston kokousta, jossa on tarkoitus tehdä kuukausittainen arvio rahapolitiikan virityksestä. Pitoajanjaksot päättyvät yleensä vastaavaa maksujen suorituspäivää edeltävänä päivänä seuraavassa kuussa. Julkistettua kalenteria saatetaan erityistilanteissa muuttaa esimerkiksi EKP:n neuvoston kokousaikataulun muutosten vuoksi.

Päivänsisäinen luotto (intraday credit): Yhtä pankkipäivää lyhyemmäksi ajaksi myönnettävä luotto. Keskuspankit voivat myöntää päivänsisäistä luottoa saapuvien ja lähtevien maksujen erojen tasoittamiseksi. Luottoa voidaan myöntää 1) vakuudellisena tilinylityksenä tai 2) lainana panttia vastaan tai **takaisinostosopimuksena**.

Rahalaitos (monetary financial institution, MFI): **Euroalueen** rahaa liikkeeseen laskevaan sektoriin kuuluva rahoituslaitos. Rahalaitoksia ovat keskuspankit, kotimaassa olevat **luottolaitokset**, siten kuin ne on määritelty yhteisön lainsäädännössä, sekä kaikki muut kotimaassa olevat rahoituslaitokset, jotka ottavat vastaan talletuksia tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä).

Rakenteellinen operaatio (structural operation): **Avomarkkinaoperaatio**, jonka **eurojärjestelmä** toteuttaa pääasiassa säädelläkseen rahoitussektorin rakenteellista maksuvalmiusasemaa eurojärjestelmään nähden.

Repo-operaatio(repo operation): Likviditeettiä lisäävä **takaisinostosopimukseen** perustuva **käänteisoperaatio**.

▼M11

Rahoitustuki omaisuusvakuudellisia arvopapereita koskevissa transaktioissa (liquidity support in an ABS transaction): Mikä tahansa rakenteellinen toiminto, jota voidaan käyttää transaktion aikana tilapäisen puuttuvan kassavirran kattamiseen.

▼M7

RTGS järjestelmä (reaaliaikainen bruttomaksujärjestelmä) (RTGS (real-time gross settlement) system): Maksujärjestelmä, jossa maksumääräykset käsitellään ja maksut suoritetaan jatkuvasti nettouttamatta toimeksianto kerrallaan reaaliaikaisesti. Ks. myös **TARGET2-järjestelmä**.

▼M5

Sammiojärjestelmä (collateral pooling system): Keskuspankin vakuushallinnan järjestelmä. Siinä **vastapuolet** avaavat keskuspankissa ns. sammiotilin, jolle ne tallettavat omaisuuseriä keskuspankin kanssa tekemiensä transaktioiden vakuudeksi. Toisin kuin **korvamerkintäjärjestelmässä** omaisuuseriä ei sammiojärjestelmässä korvamerkitä yksittäisiä transaktioita varten.

Selvitys maasta toiseen (cross-border settlement): Kaupan selvitys eri maassa kuin toisen tai molempien osapuolten sijaintimaa.

Selvityskeskus (settlement agent): Yhteisö, joka hoitaa selvitysprosessin (esim. maksupositioiden määrittämisen, maksusuoritusten vaihdon valvomisen jne.) maksujärjestelmissä tai muissa järjestelyissä, joissa edellytetään selvitystä.

▼M6

Selvitystili (settlement account): Tili, joka TARGET2-järjestelmään suoraan osallistuvalla osapuolella on keskuspankissa maksujen käsittelyä varten.

▼M5

Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (internal ratings-based [IRB] system): Yksi **eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa (ECAF**) käytettävistä luottoluokituslähteistä. Luottolaitokset voivat käyttää vastapuolipankkien sisäisten luottoluokitusten menetelmillä laadittuja luottokelpoisuusarvioita riskipainojen määrittämisessä EU:n vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti. These systems are subject to a formal recognition and validation process by the national supervisors.

Strip (strip, separate trading of interest and principal): **Nollakorkoinen joukkovelkakirja**, joka on luotu, jotta jonkin arvopaperin tiettyihin kassavirtoihin liittyvät saamiset ja saman instrumentin pääoma voitaisiin myydä erikseen.

Suora kauppa (outright transaction): Menettely, jossa omaisuuseriä ostetaan tai myydään (avista- tai termiinikauppana) niiden juoksuajan päättymiseen asti.

Swap-piste (swap point): Termiinikaupan valuuttakurssin ja avistakaupan valuuttakurssin ero **valuuttaswapissa**.

▼M11

_____

▼M5

Säilyttäjä (depository): Yhteisö, jonka ensisijaisena tehtävänä on säilyttää arvopapereita joko fyysisesti tai elektronisesti ja pitää rekisteriä niiden omistuksesta.

Takaisinostohinta (repurchase price): Hinta, jolla ostaja sitoutuu myymään omaisuuserät takaisin myyjälle**takaisinostosopimukseen** perustuvassa kaupassa. Takaisinostohinta on **ostohinta**lisättynä hinnanerolla, joka vastaa myönnetylle luotolle maksettavaa korkoa operaatiossa sovellettavan maturiteetin ajalta.

Takaisinostopäivä (repurchase date): Päivä, jona ostajan on sitoumuksensa mukaisesti myytävä omaisuuserät takaisin myyjälle **takaisinostosopimukseen** perustuvassa kaupassa.

▼M5

Takaisinostosopimus (repurchase agreement): Järjestely, jossa omaisuuseriä myytäessä myyjälle syntyy oikeus ja velvollisuus ostaa omaisuuserät takaisin tiettyyn hintaan tiettynä myöhempänä ajankohtana tai vaadittaessa. Takaisinostosopimus vastaa lainanottoa vakuutta vastaan, paitsi että omaisuuserien omistus siirtyy pois myyjältä. **Eurojärjestelmän käänteisoperaatioissa** käytetään takaisinostosopimuksia, joiden maturiteetti on kiinteä.

Talletusmahdollisuus (deposit facility): Osa **eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmää**, jossa **vastapuolet** voivat tehdä kansallisiin keskuspankkeihin yön yli -talletuksia etukäteen vahvistetulla korolla.

▼M7

TARGET järjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system, TARGET): **TARGET2-järjestelmän** edeltäjä, jonka toiminta perustui hajautettuun, kansalliset RTGS-järjestelmät ja EKP:n maksujärjestelmän kytkevään rakenteeseen. TARGET-järjestelmä on korvattu TARGET2-järjestelmällä suuntaviivojen EKP/2007/2 13 artiklassa määritellyn siirtymisaikataulun mukaisesti.

▼M6

TARGET2 järjestelmä (Trans-European Automated Real-time Gross settlement Express Transfer system, TARGET2): euromääräisen maksuliikenteen reaaliaikainen bruttomaksujärjestelmä, jossa euromääräisten maksujen selvitys tapahtuu keskuspankkirahassa. TARGET2 ja sen toiminta perustuvat yhteiseen laitealustaan, jonka välityksellä kaikki maksumääräykset lähetetään ja käsitellään ja jonka välityksellä maksut vastaanotetaan teknisesti samalla tavalla. TARGET2 on oikeudellisesti rakennettu moniksi RTGS-järjestelmiksi (TARGET2-osajärjestelmät).

▼M5

Tarjouksen yläraja (maximum bid limit): Suurimmalle hyväksyttävälle yksittäisen **vastapuolen** tekemälle tarjoukselle asetettu raja huutokauppaoperaatiossa. **Eurojärjestelmä** voi asettaa tarjouksille ylärajan, jotta yksittäiset vastapuolet eivät tekisi suhteettoman suuria tarjouksia.

Tilikirjausjärjestelmä (book-entry system): Tilinpitojärjestelmä, joka mahdollistaa arvopaperien ja muiden saamistodisteiden siirron siirtämättä fyysisesti asiakirjoja tai todistuksia (esimerkiksi arvopapereiden siirto sähköisessä muodossa). Katso myös **arvo-osuuksiksi muuttaminen**.

Todelliset päivät/360 (actual/360): Luottokorkojen laskennassa sovellettava **koronlaskukäytäntö**, jossa korko lasketaan niiltä todellisilta kalenteripäiviltä, joiden ajaksi luotto on myönnetty. Jakajana käytetään aina 360:tä. Tätä koronlaskukäytäntöä sovelletaan **eurojärjestelmän** rahapoliittisissa operaatioissa.

Toimitus maksua vastaan (delivery-versus-payment or delivery-against-payment system): Vaihto arvoa vastaan -suoritusjärjestelmän menettely, jolla varmistetaan, että omaisuuserät (arvopaperit tai muut rahoitusinstrumentit) **siirretään lopullisesti**, jos ja vain jos yksi tai useampi toinen omaisuuserä siirretään lopullisesti.

Ulkoinen luottoluokituslaitos (External Credit Assessment Institution, ECAI): Yksi **eurojärjestelmän luottoriskinarvioinnissa (ECAF)** käytettävistä arviointilähteistä ovat ulkoiset luottoluokituslaitokset, joiden luottokelpoisuusarvioita **luottolaitokset** voivat käyttää riskipainojen määrittämisessä vakavaraisuusdirektiivin mukaisesti. Luottoluokituslaitosten on oltava maansa rahoitusvalvontaviranomaisten tunnustamia ja hyväksymiä.

▼M5

Vaihtelumarginaali (variation margin, marking to market): Eurojärjestelmä edellyttää vakuuden markkina-arvon säilyvän eurojärjestelmän likviditeettiä lisäävissä **käänteisoperaatioissa** tietyllä tasolla koko operaation ajan. Jos vakuuden säännöllisin välein arvioitu arvo laskee tiettyä tasoa pienemmäksi, **vastapuolen** on**kansallisenkeskuspankin** vaatimuksesta toimitettava lisää omaisuuseriä tai rahaa (**vakuuksienmuutospyyntö**). Jos vakuuden arvo uudelleenarvostuksessa vastaavasti ylittää tietyn tason, ylimääräiset omaisuuserät tai rahat voidaan palauttaa vastapuolelle. Ks. myös kohta 6.4.

Vaihtuvakorkoinen huutokauppa (variable rate tender): **Huutokauppamenettely**, jossa **vastapuolet** tarjoavat sekä sen rahamäärän, josta ne haluavat tehdä kaupan keskuspankin kanssa, että rahamäärälle haluamansa koron.

Vaihtuvakorkoineninstrumentti (floating rate instrument): Rahoitusinstrumentti, jonka korkoa tarkistetaan määräajoin jonkin viiteindeksin mukaiseksi, jotta se vastaisi muuttuneita lyhyitä tai keskipitkiä markkinakorkoja. Vaihtuvakorkoisilla instrumenteilla on joko **etukäteenmäärätty korko** tai**jälkikäteen määrätty korko**.

Vakiohuutokauppa (standard tender): **Huutokauppamenettely**, jota **eurojärjestelmä** käyttää säännöllisissä**avomarkkinaoperaatioissaan**. Vakiohuutokaupat käydään 24 tunnin kuluessa. Kaikilla yleiset kelpoisuusvaatimukset täyttävillä **vastapuolilla** on oikeus tehdä tarjouksia vakiohuutokaupoissa.

Vakiovähennys (standardised deduction): Kiinteän prosenttimäärän suuruinen vähennys, joka voidaan tehdä **varantopohjaa** laskettaessa varantovelvollisen liikkeeseen laskemien enintään kahden vuoden velkapapereiden (ml. rahamarkkinapaperit) liikkeessä olevasta määrästä siinä tapauksessa, että varantovelvollinen ei voi osoittaa, kuinka paljon sillä on tällaisia velkoja muille **eurojärjestelmän** vähimmäisvarantojärjestelmän alaisille laitoksille, EKP:lle tai **kansallisellekeskuspankille**.

Vakuuksien muutospyyntö (margin call): **Vaihtelumarginaaliin** liittyvä menettely, jossa keskuspankki voi vaatia **vastapuolta** toimittamaan lisää omaisuuseriä (tai rahaa), jos vakuutena olevien omaisuuserien säännönmukaisesti mitattava arvo laskee alle tietyn tason. Jos vakuutena olevien omaisuuserien arvo vastaavasti niitä uudelleen arvostettaessa ylittää vastapuolen velan ja vaihtelumarginaalin yhteismäärän, vastapuoli voi pyytää keskuspankkia palauttamaan ylimääräiset omaisuuserät (tai rahan) vastapuolelle.

▼M7

Valuuttasuojaus (currency hedge transaction): Liikkeeseenlaskijan ja suojausvastapuolen välinen sopimus, jolla muun valuutan kuin euron määräisen kassavirran vastaanottamisesta aiheutuvaa valuuttakurssiriskiä lievennetään osittain siten, että suojausvastapuolen maksama kassavirta (ml. suojausosapuolen mahdolliset takuut) muutetaan swapsopimuksella euromääräiseksi.

▼M5

Valuuttaswap (foreign exchange swap): Samanaikainen avista- ja termiinikauppa kahden eri valuutan välillä. **Eurojärjestelmä** voi toteuttaa rahapoliittisia avomarkkinaoperaatioita valuuttaswapeina, joissa **kansallisetkeskuspankit**(tai EKP) ostavat (tai myyvät) euroa avistakaupoin jotakin ulkomaan valuuttaa vastaan ja samanaikaisesti myyvät (tai ostavat) sitä takaisin termiinikaupoin.

Varantopohja (reserve base): Niiden tase-erien summa, joiden perusteella lasketaan luottolaitoksen **varantovelvoite**.

Varantotalletukset (reserve holdings): **Vastapuolten varantotileillä** olevat varat, joilla vastapuolet täyttävät **varantovelvoitteensa**.

Varantotili (reserve account): **Kansallisessa keskuspankissa** oleva tili, jolla pidetään **vastapuolen varantotalletuksia**. Vastapuolten **kansallisissakeskuspankeissa** olevia **selvitystilejä** voidaan käyttää varantotileinä.

▼M5

Varantovelvoite (reserve requirement): Laitosten velvoite pitää vähimmäisvarantoja keskuspankissa. **Eurojärjestelmän** vähimmäisvarantojärjestelmässä **luottolaitoksen** varantovelvoite lasketaan kertomalla sen **varantopohjaan** sisältyvien tase-erien ryhmien summat kullekin ryhmälle määritellyllä **velvoiteprosentilla**. Lisäksi laitokset tekevät **könttäsummavähennyksen**varantovelvoitteestaan.

Vastapuoli (counterparty): Rahoitustransaktion (esimerkiksi keskuspankin kanssa tehtävän minkä tahansa transaktion) vastakkainen osapuoli.

Velvoiteprosentti (reserve ratio): keskuspankin kullekin **varantopohjaan** sisältyvälle tase-erien ryhmälle määrittelemä suhdeluku. Näiden suhdelukujen perusteella lasketaan **varantovelvoitteet**.

Yksikorkoinen huutokauppamenettely (hollantilainen huutokauppa) (single rate auction, Dutch auction): Huutokauppa, jossa kaikkiin hyväksyttyihin tarjouksiin sovellettava toteutushinta (tai hinta/**swap-piste**) on sama kuin **marginaalikorko**.

▼M5

►M6 *LISÄYS* ◄ *3*

VALUUTTAINTERVENTIOIDEN JA RAHAPOLIITTISTEN VALUUTTASWAPIEN VASTAPUOLTEN VALINTA

Valuuttainterventioiden ja rahapoliittisten valuuttaswapien vastapuolten valinnassa noudatetaan yhdenmukaista menettelytapaa riippumatta siitä, millainen organisaatiomalli eurojärjestelmän valuuttaoperaatioita varten on valittu. Valintamenettely ei poikkea merkittävästi olemassa olevista markkinakäytännöistä, koska se perustuu kansallisten keskuspankkien nykyisin noudattamien parhaiden käytäntöjen yhdenmukaistamiseen. Eurojärjestelmän valuuttainterventioiden vastapuolet valitaan pääasiassa kahdenlaisilla kriteereillä.

Ensisijaiset valintakriteerit perustuvat vakavaraisuuden periaatteeseen. Ensimmäinen vakavaraisuuskriteeri on luottokelpoisuus, jota arvioidaan yhdistämällä erilaisia menetelmiä (esimerkiksi yksityisten luokituslaitosten tekemiä luottokelpoisuusluokituksia sekä sisäisiä analyysejä oman pääoman riittävyydestä ja muista indikaattoreista). Toisena kriteerinä on eurojärjestelmän vaatimus, että kaikki sen valuuttainterventioiden mahdolliset vastapuolet toimivat tunnustettujen valvontaviranomaisten valvonnassa, ja kolmantena kriteerinä on, että kaikkien eurojärjestelmän valuuttainterventioihin osallistuvien vastapuolten on täytettävä tiukat eettiset vaatimukset ja oltava hyvämaineisia.

Kun vastapuolten on arvioitu täyttävän vakavaraisuuden vähimmäisvaatimukset, niitä arvioidaan toissijaisilla, tehokkuuteen liittyvillä kriteereillä. Ensimmäinen tehokkuuskriteeri on vastapuolen kilpailukykyinen hinnoittelu ja kyky käsitellä suuria volyymejä myös epävakaissa markkinaoloissa. Muita tehokkuuskriteereitä ovat mm. vastapuolten tuottaman informaation laatu ja laajuus.

Mahdollisten valuuttainterventioihin osallistuvien vastapuolten joukko on tarpeeksi laaja ja monipuolinen, jotta voidaan taata interventioiden toteuttamisessa tarvittava joustavuus ja jotta eurojärjestelmä voi valita erilaisten interventiokanavien välillä. Jotta eurojärjestelmä voisi intervenoida tehokkaasti eri alueilla ja eri aikavyöhykkeillä, se voi käyttää missä tahansa kansainvälisessä rahoituskeskuksessa olevia vastapuolia. Käytännössä merkittävä osa vastapuolista sijaitsee kuitenkin euroalueella. Rahapoliittisten valuuttaswapien vastapuolten joukko vastaa eurojärjestelmän valuuttainterventioihin valittujen euroalueella sijaitsevien vastapuolten joukkoa.

Rahapoliittisia valuuttaswapeja toteuttaessaan kansalliset keskuspankit saattavat hallita yksittäisiin vastapuoliin liittyviä luottoriskejä limiitteihin perustuvalla järjestelmällä.

▼M5

►M6 *LISÄYS* ◄ *4*

EUROOPAN KESKUSPANKIN RAHA- JA PANKKITILASTOINTIIN LIITTYVÄ TIEDONKERUU ([1])

1. **Johdanto**

Euroopan keskuspankin valtuuksista kerätä tilastotietoja 23. marraskuuta 1998 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2533/98 ►M11 ([2]) ◄ määritellään ne luonnolliset ja oikeushenkilöt, jotka ovat velvollisia antamaan tietoja (ns. tiedonantajien perusjoukko), sekä annetaan luottamuksellisuutta ja täytäntöönpanoa koskevat määräykset Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön (jäljempänä ”EKPJ:n perussääntö”) artiklan 5.4 mukaisesti. Lisäksi asetus oikeuttaa EKP:n käyttämään sääntelyvaltuuksiaan

— varsinaisen tiedonantajien joukon määrittelemiseksi

— EKP:n tilastovaatimusten määrittelemiseksi ja niiden panemiseksi täytäntöön euroalueeseen osallistuvien jäsenvaltioiden varsinaisessa tiedonantajien joukossa

— niiden tapausten määrittelemiseksi, joissa EKP ja kansalliset keskuspankit voivat käyttää oikeuttaan tarkistaa tilastotietoja tai toimittaa pakollisen tilastotietojen keruun.

2. **Yleistä**

▼M11

Rahalaitossektorin taseesta (uudelleen laadittu toisinto) 19 päivänä joulukuuta 2008 annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EY) N:o 25/2009 (EKP/2008/32) ([3]) tarkoituksena on antaa EKP:lle sekä EKPJ:n perussäännön 5.2 artiklan mukaisesti kansallisille keskuspankeille – jotka toteuttavat käytännön työn mahdollisimman pitkälle – edellytykset kerätä tilastoaineisto, jota tarvitaan EKPJ:n tehtävien suorittamiseksi ja erityisesti unionin rahapolitiikan määrittelemiseksi ja toteuttamiseksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 127 artiklan 2 kohdan ensimmäisen luetelmakohdan mukaisesti. Asetuksen EKP/2008/32 mukaisesti kerättävien tilastotietojen avulla laaditaan rahalaitossektorin konsolidoitu tase, jonka päätarkoituksena on antaa EKP:lle kattava tilastollinen kuva rahatalouden kehityksestä euroalueen jäsenvaltioissa (joita tarkastellaan yhtenä talousalueena) sijaitsevien rahalaitosten yhteenlaskettujen saamisten ja velkojen pohjalta.

▼M5

Rahalaitossektorin konsolidoitua tasetta koskevat EKP:n tilastoraportointivaatimukset perustuvat kolmeen keskeiseen näkökohtaan.

Ensinnäkin EKP:n on saatava vertailukelpoisia, luotettavia ja ajantasaisia tilastotietoja, jotka kerätään koko euroalueella sovellettavien yhdenmukaisten sääntöjen mukaisesti. Vaikka kansalliset keskuspankit keräävät nämä tilastotiedot hajautetusti EKPJ:n perussäännön artiklojen 5.1 ja 5.2 mukaisesti ja vaikka niitä kerätään tarvittavassa määrin yhdessä muiden Euroopan yhteisön tai kansallisiin tarkoituksiin kerättävien tilastojen kanssa, tietojen tulee olla riittävän yhdenmukaisia ja noudattaa tilastoinnin vähimmäisvaatimuksia, jotta saataisiin aikaan luotettava tilastopohja yhteisen rahapolitiikan määrittelemiseksi ja harjoittamiseksi.

▼M11

Toiseksi asetuksessa EKP/2008/32 määriteltyjen raportointivaatimusten täytyy olla avoimuuden ja oikeusvarmuuden periaatteiden mukaisia. Näin on siitä syystä, että tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava ja sitä sovelletaan sellaisenaan koko euroalueella Asetuksesta seuraa suoria velvoitteita luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille, joille EKP voi määrätä seuraamuksia, jos ne eivät täytä EKP:n tilastointiin liittyviä raportointivaatimuksia (ks. asetuksen (EY) N:o 2533/98 7 artikla). Raportointivaatimukset määritellään tämän vuoksi selvästi, ja tapauksissa, joissa EKP voi käyttää harkintavaltaa

([1]) Tämän liitteen sisältö on tarkoitettu vain taustatiedoksi.
([2]) EYVL L 318, 27.11.1998, s. 8.
([3]) EUVL L 15, 20.1.2009, s. 14.

▼M11

tarkastaessaan tilastotietoja tai toimittaessaan tilastotietojen pakollisen keruun, se noudattaa harkintavallan käytössä selkeitä periaatteita. Kolmanneksi EKP:n on pyrittävä saamaan raportoinnista tiedonantajille koituva rasite mahdollisimman pieneksi EKPJ:n suorittamaa tilastojen kehittämistä, tuottamista ja jakelua koskevien tilastointiperiaatteiden mukaisesti (ks. asetuksen (EY) N:o 2533/98 3 artiklan a alakohta). Näitä periaatteita on edelleen täsmennetty EKP:n verkkosivuilla (”EKPJ:n tilastoinnin perusta”).

Tilastotietoja, joita kansalliset keskuspankit keräävät asetuksen EKP/2008/32 perusteella, käytetään sen vuoksi myös varantopohjan laskemiseksi vähimmäisvarantojen soveltamisesta koskevan, 12 päivänä syyskuuta 2003 annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EY) N:o 1745/2003 (EKP/2003/9) ([1]) mukaisesti.

Asetuksessa EKP/2008/32 määritellään vain pääpiirteittäin varsinainen tiedonantajien joukko ja sen raportointivaatimukset sekä periaatteet, joiden mukaan EKP ja kansalliset keskuspankit yleensä käyttävät valtuuksiaan tilastotietojen tarkastamiseksi tai niiden pakollisen keruun toimittamiseksi. Asetuksen EKP/2008/32 liitteissä I–IV on tarkat kuvaukset EKP:n tilastointivaatimusten täyttämiseksi annettavista tilastotiedoista sekä noudatettavista vähimmäisvaatimuksista.

▼M5

3. **Varsinainen tiedonantajien joukko: tilastoinnissa käytettävä rahalaitosten luettelo**

▼M11

Rahalaitoksia ovat kotimaassa olevat luottolaitokset, siten kuin ne on määritelty unionin lainsäädännössä, ja kaikki muut kotimaassa olevat rahoituslaitokset, jotka ottavat vastaan talletuksia ja/tai niiden läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä). EKP laatii luettelon tämän määritelmän mukaisista laitoksista asetuksen EKP/2008/32 liitteessä I esitettyjen luokitteluperiaatteiden mukaan ja ylläpitää sitä. Tämän tilastoinnissa käytettävän rahalaitosten luettelon laadintaa ja ylläpitoa koskeva on EKP:n johtokunnalla. Varsinaisen tiedonantajien joukon muodostavat euroalueella olevat rahalaitokset. Kansallisilla keskuspankeilla on oikeus myöntää pienille rahalaitoksille poikkeuksia raportointivaatimuksista asetuksen EKP/2008/32 8 artiklan mukaan. Näiden poikkeusten avulla kansalliset keskuspankit voivat helpottaa pienten rahalaitosten raportointivaatimuksia (ns. ”cutting off the tail”).

▼M5

4. **Tilastoihin liittyvät raportointivaatimukset**

▼M11

Konsolidoidun taseen laatimiseksi varsinaisen tiedonantajien joukon on toimitettava taseeseen perustuvat tilastotiedot kuukausittain. Lisätietoja tarvitaan neljännesvuosittain. Raportoitavat tilastotiedot on selostettu tarkemmin asetuksen EKP/2008/32 liitteessä I. Kansalliset keskuspankit keräävät tilastotiedot ja määrittelevät niiden toimittamisessa sovellettavat menettelyt.

Asetus EKP/2008/32 ei estä kansallisia keskuspankkeja keräämästä varsinaiselta tiedonantajien joukolta EKP:n raportointivaatimusten täyttämiseksi tarvittavia tilastotietoja osana laajempaa tilastotiedonkeruuta, jonka kansalliset keskuspankit luovat hoitaakseen omalla vastuullaan olevan tiedonkeruun Euroopan unionin tai kansallisen lainsäädännön tai vakiintuneen käytännön

([1]) EUVL L 250, 2.10.2003, s. 10.

▼M11

mukaisesti ja joka palvelee muita tilastointitarkoituksia. Tämä menettelytapa ei saa kuitenkaan estää asetuksessa EKP/2008/32 määriteltyjen tilastovaatimusten täyttämistä. Erityistapauksissa EKP voi käyttää tällaisia muihin tarkoituksiin kerättyjä tilastotietoja omien vaatimustensa täyttämiseksi.

Jos kansallinen keskuspankki myöntää pienelle rahalaitokselle edellä mainitun poikkeuksen raportointivaatimuksista, laitokseen sovelletaan suppeampia raportointivaatimuksia (mm. tietojen toimittaminen vain neljännesvuosittain), jotka ovat välttämättömiä vähimmäisvarantojärjestelmää varten ja jotka määritellään asetuksen EKP/2008/32 liitteessä III. Muita tällaisia pieniä rahalaitoksia kuin luottolaitoksia koskevat vaatimukset on selostettu kyseisen asetuksen 8 artiklassa. Pienet rahalaitokset, jotka ovat saaneet poikkeuksen raportointivaatimuksista, voivat kuitenkin halutessaan täyttää ne täysimääräisesti.

▼M5

5. **EKP:n vähimmäisvarantoja koskevaan asetukseen perustuva tilastotietojen käyttö**

▼M11

Jotta tietojen antamisesta aiheutuva rasite saataisiin mahdollisimman pieneksi ja vältettäisiin päällekkäisyyksiä tilastotietojen keruussa, taseeseen perustuvia tilastotietoja, jotka rahalaitokset ilmoittavat asetuksen EKP/2008/32 mukaisesti, käytetään myös varantopohjan laskemiseksi asetuksen EKP/2003/9 mukaisesti.

Tiedonantajien tulee ilmoittaa tilastoinnissa tarvittavat tiedot kansallisille keskuspankeilleen oheisessa taulukossa 1 esitetyllä tavalla. Taulukko sisältyy asetuksen EKP/2008/32 liitteeseen III. Tiedonantajat käyttävät taulukossa 1 tähdellä (*) merkittyjä soluja varantopohjansa laskemisessa (ks. 7 luvun kehikko 9).

Jotta voitaisiin laskea oikein varantopohja, johon sovelletaan positiivista velvoiteprosenttia, tarvitaan yksityiskohtainen erittely yli 2 vuoden määräaikaistalletuksista, talletuksista, joiden irtisanomisaika on yli 2 vuotta, ja luottolaitosten reposopimuksiin liittyvistä veloista, jotka kohdistuvat kotimaan ja muiden rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden sektoreihin ”rahalaitokset”, ”varantovelvoitteen alaiset luottolaitokset, EKP ja kansalliset keskuspankit” ja ”julkisyhteisöt” sekä sektoriin ”ulkomaat”.

▼**M11**

Taulukko 1

Kuukausittaiset kantatiedot ([1])

TASEERÄT	A. Kotimaa											
	Rahalaitokset ([3])			Muut kuin rahalaitokset								
				Julkisyhteisöt (S.13)		Muut kotimaiset sektorit						
		Luottolaitokset	joista: varantovelvoitteiden alaiset luottolaitokset, EKP ja kansalliset keskuspankit	Valtionhallinto (S.1311)	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Muut rahoituslaitokset + rah. ja vak. välit. avust. laitokset (S.123 + S.124)			Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S.125)	Yritykset (S.11)	Kotitaloudet + kotital. palv. voittoa tavoittelematt. yht. (S.14 + S.15)
								joista: KVP ([4])	joista: erityisyhteisöt			
	(a)		(b)	(c)	(d)	(e)	(f)			(g)	(h)	(i)
VASTATTAVAA												
8 Liikkeessä oleva raha												
9 Talletukset	*		*	*								
enintään 1 vuoden												
yli 1 vuoden												
joista: siirtokelpoisia												
joista: enintään 2 vuoden												
joista: syndikoituja lainoja												
9e Euromääräiset	*		*									
9.1e Yön yli					*	*						
joista: siirtokelpoisia talletuksia												
9.2e Määräaikaiset												
enintään 1 vuoden					*	*						
yli 1 v mutta enintään 2 v					*	*						
yli 2 vuoden	*		*	*	*	*						
9.3e Irtisanomisehtoiset												
enintään 3 kuukautta					*	*						
yli 3 kuukautta					*	*						
joista: yli 2 vuoden ([2])	*		*	*	*	*						
9.4e Repot	*		*	*	*	*						
9x Ulkomaiset valuutat												
9.1x Yön yli					*	*						
9.2x Määräaikaiset												
enintään 1 vuoden					*	*						
yli 1 v mutta enintään 2 v					*	*						
yli 2 vuoden	*		*	*	*	*						
9.3x Irtisanomisehtoiset												
enintään 3 kuukautta					*	*						
yli 3 kuukautta					*	*						
joista: yli 2 vuoden ([2])	*		*	*	*	*						
9.4x Repot	*		*	*	*	*						

▼**M11**

B. Muut rahaliittoon osallistuvat jäsenvaltiot												**C. Ulkomaat**			**D. Kohdistamattomat**
Rahalaitokset ([3])			Muut kuin rahalaitokset												
			Julkisyhteisöt (S.13)			Muut kotimaiset sektorit									
	Luotto-laitokset	joista: varanto-velvoitteiden alaiset luottolaitokset, EKP ja kansalliset keskuspankit	Valtion-hallinto (S.1311)	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Muut rahoituslaitokset + rah. ja vak. välit. avust. laitokset (S.123 + S.124)			Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S.125)	Yritykset (S.11)	Kotitaloudet + kotital. palv. voittoa tavoittelematt. yht. (S.14 + S.15)	**Yhteensä**	**Pankit**	**Muut kuin pankit**	
						joista: KVP ([4])	joista: erityisyhteisöt								
(j)		(k)	(l)	(m)	(n)	(o)			(p)	(q)	(r)	(s)			(t)
*		*	*									*			
*		*													
				*	*										
				*	*										
				*	*										
*		*	*	*	*							*			
				*	*										
				*	*										
*		*	*	*	*							*			
*		*	*	*	*							*			
				*	*										
				*	*										
				*	*										
*		*	*	*	*							*			
				*	*										
				*	*										
*		*	*	*	*							*			
*		*	*	*	*							*			

▼M11

TASEERÄT	A. Kotimaa											
	Rahalaitokset ([3])			Muut kuin rahalaitokset								
				Julkisyhteisöt (S.13)		Muut kotimaiset sektorit						
		Luottolaitokset	joista: varantovelvoitteiden alaiset luottolaitokset, EKP ja kansalliset keskuspankit	Valtionhallinto (S.1311)	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Muut rahoituslaitokset + rah. ja vak. välit. avust. laitokset (S.123 + S.124)	joista: KVP ([4])	joista: erityisyhteisöt	Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S.125)	Yritykset (S.11)	Kotitaloudet + kotital. palv. voittoa tavoittelematt. yht. (S.14 + S.15)
	(a)		(b)	(c)	(d)	(e)	(f)			(g)	(h)	(i)
10 Rahamarkkinarahastojen rahastoosuudet ([3])												
11 Liikkeeseen lasketut velkapaperit												
11e Euromääräiset												
enintään 1 vuoden												
yli 1 v mutta enintään 2 v												
joista: enintään 2 vuoden ja 100 prosentin alittava nimellispääomavakuutus												
yli 2 vuoden												
11x Valuuttamääräiset												
enintään 1 vuoden												
yli 1 v mutta enintään 2 v												
joista: enintään 2 vuoden ja 100 prosentin alittava nimellispääomavakuutus												
yli 2 vuoden												
12 Oma pääoma ja varaukset												
13 Muut velat												

▼**M11**

B. Muut rahaliittoon osallistuvat jäsenvaltiot												**C. Ulkomaat**			**D. Kohdistamattomat**
Rahalaitokset ([3])			Muut kuin rahalaitokset									**Yhteensä**	**Pankit**	**Muut kuin pankit**	
		joista: varantovelvoitteiden alaiset luottolaitokset, EKP ja kansalliset keskuspankit	Julkisyhteisöt (S.13)		Muut kotimaiset sektorit										
	Luottolaitokset		Valtionhallinto (S.1311)	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Muut rahoituslaitokset + rah. ja vak. välit. avust. laitokset (S.123 + S.124)			Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S.125)	Yritykset (S.11)	Kotitaloudet + kotital. palv. voittoa tavoittelematt. yht. (S.14 + S.15)				
							joista: KVP ([4])	joista: erityisyhteisöt							
(j)		(k)	(l)	(m)	(n)	(o)			(p)	(q)	(r)	(s)			(t)
															*
															*
															*
															*
															*
															*

▼M11

TASEERÄT	A. Kotimaa												
	Rahalaitokset	Muut kuin rahalaitokset											
		Julkisyhteisöt (S.13)	Muut kotimaiset sektorit										
			Yhteensä (e)	Muut rahoituslaitokset + rah. ja vak. välit. avust. laitokset (S.123 + S.124) (f)			Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S.125)	Yritykset (S.11)	Kotitaloudet + kotital. palv. voittoa tavoittelemattomat yht. (S.14 + S.15)				
					joista: KVP (4)	joista: erityisyhteisöt			Yhteensä	Kulutusluotot	Asuntolainat	Muut lainat	joista: YE/YK (5)
VASTAAVAA													
1 Käteinen													
1e joista euromääräisiä													
2 Lainat													
enintään 1 vuoden													
yli 1 v mutta enintään 5 v													
yli 5 vuoden													
joista: syndikoituja lainoja													
joista: repoja													
2e joista: euromääräisiä													
— joista: valmiusluottolimiittejä ja sekkiluottoja													
— joista: luottokorttien maksuaikaluottoja													
— joista: pidennettyjä luottokorttiluottoja													
3 Muut arvopaperit kuin osakkeet													
3e Euromääräiset													
enintään 1 vuoden													
yli 1 v mutta enintään 2 v													
yli 2 vuoden													
3x Valuuttamääräiset													
enintään 1 vuoden													
yli 1 v mutta enintään 2 v													
yli 2 vuoden													
4 Rahamarkkinarahastojen osuudet													
5 Osakkeet ja osuudet													
6 Kiinteä omaisuus													
7 Muut saamiset													

(1) Tähdellä ”*” merkittyjä taulukon soluja käytetään varantopohjan laskemisessa. Velkapaperien osalta luottolaitosten on joko osoitettava varantopohjasta vähennettävät velkansa tai tehtävä EKP:n määrittämän kiinteän prosenttimäärän suuruinen vakiovähennys. Ohuella kirjasintyypillä painettujen solujen mukaiset tiedot vaaditaan vain vähimmäisvarantovelvoitteen alaisilta luottolaitoksilta. Ks. myös asetuksen EKP/2008/32 liitteestä III vähimmäisvarantovelvoitteiden soveltamiseen liittyvät erityissäännöt.

(2) Tämän erän ilmoittaminen on toistaiseksi vapaaehtoista.

(3) Tämän erän mukaisiin tietoihin voidaan soveltaa erilaisia tilastotietojen keräämismenetelmiä siten kuin kansallinen keskuspankki niistä päättää asetuksen EKP/2008/32 liitteessä I olevassa 2 osassa esitettyjen sääntöjen perusteella.

(4) Keskusvastapuolet.

(5) Yksityiset elinkeinonharjoittajat/yhtiökumppanuudet.

▼**M11**

B. Muut rahaliittoon osallistuvat jäsenvaltiot													**C. Ulkomaat**	**D. Kohdistamattomat**
	Muut kuin rahalaitokset													
		Muut kotimaiset sektorit												
Rahalaitokset	Julkisyhteisöt (S.13)	Yhteensä (p)	Muut rahoituslaitokset + rah. ja vak. välit. avust. laitokset (S.123 + S.124) (f)		Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S.125)	Yritykset (S.11)	Kotitaloudet + kotital. palv. voittoa tavoittelematt. yht. (S.14 + S.15)							
			joista: KVP ([4])	joista: erityisyhteisöt			Yhteensä	Kulutusluotot	Asuntolainat	Muut lainat				
											joista: YE/YK ([5])			

▼**M11**

▼**M11**

Kansallisista tiedonkeruujärjestelmistä riippuen ja rajoittamatta asetuksessa EKP/2008/32 esitettyjen määritelmien ja rahalaitostaseen luokitteluperiaatteiden täydellistä noudattamista varantovelvoitteen alaiset luottolaitokset voivat vaihtoehtoisesti ilmoittaa varantopohjan laskemiseksi tarvittavat tiedot, lukuun ottamatta tietoja jälkimarkkinakelpoisista instrumenteista, oheisen taulukon mukaisesti, edellyttäen että tämä ei vaikuta edellä olevassa taulukossa 1 lihavoidulla merkittyihin eriin.

Asetuksen EKP/2008/32 liite III sisältää vähimmäisvarantojärjestelmän soveltamiseen liittyvät erityis- ja siirtymäsäännökset sekä säännökset luottolaitoksia koskevista sulautumisista.

Asetuksen EKP/2008/32 liitteessä III on erityisesti säännöksiä pieniä luottolaitoksia koskevasta tiedonkeruusta. Pienten luottolaitosten on toimitettava vähintään neljännesvuosittaiset tiedot varantopohjan laskemiseksi taulukon 1a mukaisesti. Näiden luottolaitosten on varmistettava, että taulukon 1a mukaisesti toimitetut tiedot vastaavat täysin taulukon 1 määritelmiä ja luokituksia. Pienten laitosten varantopohjatiedot kolmea pitoajanjaksoa varten perustuvat vuosineljänneksen lopun tietoihin, jotka kansalliset keskuspankit keräävät.

▼**M5**

Taulukko 1 a

Pieniin rahalaitoksiin sovellettavat suppeammat raportointivaatimukset vähimmäisvarantojärjestelmää varten

	Varantopohja laskettuna seuraavien taulukon 1 (velat) sarakkeiden summana: (a) - (b) + (c) + (d) + (e) + (j) - (k) + (l) + (m) + (n) + (s)
TALLETUSVELAT(euro ja ulkomaiset valuutat yhteensä)	
9. TALLETUKSET YHTEENSÄ 9.1e + 9.1x 9.2e + 9.2x 9.3e + 9.3x 9.4e + 9.4x	
josta: 9.2e + 9,2 x Määräaikaiset yli 2 vuotta	
josta: 9.3e + 9,3 x Irtisanomisehtoiset yli 2 vuotta	Vapaaehtoinen tietojen antaminen
josta: 9.4e + 9,4x Repot	
	Liikkeessä olevat, taulukon 1 (velat) sarake (t)
JÄLKIMARKKINAKELPOISET VELKAINSTRUMENTIT (euro ja ulkomaiset valuutat yhteensä)	
11 LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAPAPERIT 11e + 11x maturiteetti enintään 2 vuotta	
11 LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAPAPERIT 11e + 11x maturiteetti yli 2 vuotta	

▼M11

Liitteessä III on myös säännökset tietojen antamisesta aggregoidusti luottolaitosten ryhmänä. Saatuaan luvan EKP:ltä luottolaitokset, jotka ovat vähimmäisvarantojärjestelmän alaisia samalla kansallisella alueella, voivat antaa konsolidoitua varantopohjaa koskevat tiedot ryhmänä edellyttäen, että kaikki asianomaiset laitokset ovat ilmoittaneet luopuvansa varantovelvoitteesta tehtävistä könttäsummavähennyksistä. Könttäsummavähennys jää kuitenkin koko ryhmän eduksi. Jos luottolaitoksille on annettu lupa pitää vähimmäisvarantoja välittäjän kautta mutta ne eivät raportoi ryhmänä, asianomainen kansallinen keskuspankki voi antaa välittäjälle luvan ilmoittaa (muuta kuin varantopohjaa koskevat) tilastotiedot aggregoidusti luottolaitosten ryhmän puolesta. Siinä tapauksessa könttäsummavähennys jää ryhmän kunkin jäsenen eduksi. Kaikki asianomaiset laitokset luetellaan erikseen EKP:n rahalaitosten luettelossa.

Liitteessä on myös säännöksiä luottolaitoksia koskevista sulautumisista. Käsitteillä ”sulautuminen”, ”sulautuvat laitokset” ja ”vastaanottava laitos” on asetuksen EKP/2003/9 1 artiklassa tarkoitettu merkitys. Vastaanottavan laitoksen varantovelvoite lasketaan ja se on täytettävä mainitun asetuksen 13 artiklan mukaisesti sen pitoajanjakson osalta, jonka kuluessa sulautuminen tulee voimaan. Seuraavia pitoajanjaksoja varten vastaanottavan laitoksen varantovelvoitteet lasketaan tarvittaessa erityissääntöjen mukaisesti ilmoitetun varantopohjan ja tilastotietojen perusteella (ks. asetuksen EKP/2008/32 liitteessä III oleva taulukko). Muussa tapauksessa tilastotietojen ilmoittamisessa ja varantovelvoitteiden laskemisessa sovelletaan asetuksen EKP/2003/9 3 artiklan mukaisia normaaleja sääntöjä. Asianomainen kansallinen keskuspankki voi myös antaa vastaanottavalle laitokselle luvan täyttää tilastoihin liittyvän tiedonantovelvollisuutensa väliaikaisin menettelyin. Poikkeus normaalista tiedonantomenettelystä on rajoitettava mahdollisimman lyhyeksi ajaksi, eikä se voi kestää kuutta kuukautta kauempaa siitä, kun sulautuminen tuli voimaan. Tämä poikkeus ei rajoita vastaanottavan laitoksen velvollisuutta täyttää tiedonantovelvoitteensa asetuksen EKP/2008/32 mukaisesti eikä sen velvollisuutta vastata sulautuvien laitosten tiedonantovelvollisuudesta, soveltuvin osin.

▼M5

6. **Tilastotietojen tarkastus ja pakollinen keruu**

▼M11

EKP sekä kansalliset keskuspankit käyttävät yleensä valtuuksiaan tarkastaa tilastotietoja ja toimittaa niiden pakollinen keruu silloin, kun tietojen toimittamisen, tarkkuuden, käsitteellisen vastaavuuden ja tietojen korjaamisen vähimmäisvaatimuksia ei ole noudatettu. Nämä vähimmäisvaatimukset on selostettu asetuksen EKP/2008/32 liitteessä IV.

▼M5

7. **Jäsenvaltiot, jotka eivät osallistu euroalueeseen**

▼M11

Koska EKPJ:n perussäännön 34.1 artiklan mukaisesta asetuksesta ei johdu mitään oikeuksia tai velvoitteita jäsenvaltioille, joita koskee poikkeus (EKPJ:n perussäännön 42.1 artikla), tai Tanskalle (eräistä Tanskaa koskevista määräyksistä tehdyn pöytäkirjan 2 artikla), eikä sitä sovelleta Yhdistyneeseen kuningaskuntaan (eräistä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneeseen kuningaskuntaan liittyvistä määräyksistä tehdyn pöytäkirjan 8 artikla), asetusta EKP/2008/32 sovelletaan vain euroalueeseen osallistuviin jäsenvaltioihin.

Tästä huolimatta kaikissa EU:n jäsenvaltioissa sovelletaan EKPJ:n perussäännön 5 artiklaa, joka koskee EKP:n ja kansallisten keskuspankkien toimivaltaa tilastoinnin alalla, sekä asetusta (EY) N:o 2533/98. Tämä sekä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 4 artiklan 3 kohdan toinen ja kolmas luetelmakohta tarkoittavat myös sitä, että niiden jäsenvaltioiden, jotka eivät osallistu euroalueeseen, on suunniteltava ja toimeenpantava kansallisella tasolla kaikki

▼**M11**

asianmukaisiksi katsomansa toimenpiteet EKP:n tilastovaatimusten edellyttämän tiedonkeruun järjestämiseksi ja saatava tilastointiin liittyvät valmistelunsa ajoissa valmiiksi, jotta niistä voi tulla euroalueen jäseniä. Tämä velvoite on tuotu selvästi esiin asetuksen (EY) N:o 2533/98 4 artiklassa ja johdanto-osan 17 kappaleessa. Selvyyden vuoksi tämä erityisvaatimus on toistettu asetuksen EKP/2008/32 johdanto-osan kappaleissa.

▼**M5**

►**M6** *LISÄYS* ◄ *5*

▼**A1**

Eurojärjestelmän www-Sivustot

Keskuspankki	www-Sivusto
Euroopan keskuspankki	www.ecb.europa.eu
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be or www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Eesti Pank	www.eestipank.ee
Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland	www.centralbank.ie
Bank of Greece	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Central Bank of Cyprus	www.centralbank.gov.cy
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
Central Bank of Malta/Central Bank of Malta	www.centralbankmalta.org
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Oesterreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Národná banka Slovenska	www.nbs.sk
Banka Slovenije	www.bsi.si
Suomen Pankki	www.bof.fi

▼M5

►M6 *LISÄYS* ◄ *6*

VASTAPUOLIVELVOITTEIDEN LAIMINLYÖNTEIHIN SOVELLETTAVAT MENETTELYT JA SEURAAMUKSET

1. **Taloudelliset sanktiot**

Jos vastapuoli rikkoo huutokauppoja ([1]), kahdenvälisiä kauppoja ([2]), vakuuksien käyttöä ([3]) tai pankkipäivän lopetusta koskevia sääntöjä tai maksuvalmiusluoton saantiehtoja ([4]), eurojärjestelmä määrää rikkomisesta taloudellisia sanktioita seuraavasti:

a) Jos huutokauppoja, kahdenvälisiä kauppoja tai vakuuksien käyttöä koskevien sääntöjen rikkominen on ensimmäinen tai toinen sitä edeltäneiden 12 kuukauden aikana, määrätään taloudellisena sanktiona vastapuolen maksettavaksi ylimääräinen korko, joka on maksuvalmiusluoton korko lisättynä 2,5 prosenttiyksiköllä.

Huutokauppoja ja kahdenvälisiä kauppoja koskevien sääntöjen rikkomiseen sovellettava ylimääräinen korko lasketaan siitä määrästä vakuuksia tai rahaa, jonka vastapuoli on jättänyt toimittamatta, ja kerrotaan kertoimella 7/360.

▼M11

Vakuuksien käyttöä koskevien sääntöjen rikkomiseen ([5]) sovellettava ylimääräinen korko lasketaan siitä määrästä vakuudeksi kelpaamattomia omaisuuseriä (tai omaisuuseriä, joita vastapuoli ei saa käyttää vakuutena), jotka 1) vastapuoli on joko toimittanut kansalliselle keskuspankille tai EKP:lle tai 2) joita vastapuoli ei ole poistanut 20 työpäivän kuluttua siitä, kun sen vakuuskelpoisista omaisuuseristä tuli vakuudeksi kelpaamattomia tai kun se ei enää saanut käyttää niitä vakuutena. Korko kerrotaan kertoimella 1/360.

▼M5

b) Pankkipäivän lopetukseen liittyvien sääntöjen tai maksuvalmiusluoton saantiehtojen rikkomiseen sovelletaan taloudellisena sanktiona ensimmäisen rikkomistapauksen yhteydessä ylimääräistä korkoa, jonka suuruus on maksuvalmiusluoton korko lisättynä 5 prosenttiyksiköllä. Jos rikkominen on toinen sitä edeltäneiden 12 kuukauden aikana, vastapuolen maksettavaksi määrätään ylimääräinen korko lisättynä 2,5 prosenttiyksiköllä. Tätä seuraavista rikkomisista korkoa lisätään aina 2,5 prosenttiyksikköä kustakin. Ylimääräinen korko lasketaan siitä määrästä, joka ei ole maksuvalmiusluoton saamisehtojen mukainen.

([1]) ►M11 Jos vastapuoli jättää siirtämättä riittävän määrän vakuuksia tai rahaa (soveltuvin osin vakuuksien muutospyyntöjen osalta) suorituspäivänä sille likviditeettiä lisäävässä operaatiossa jaetun osuuden suorittamiseksi tai jättää kattamatta tämän osuuden vakuuksien muutospyynnön yhteydessä operaation erääntymiseen saakka, tai jos se jättää toimittamatta riittävän määrän rahaa sille jaetun osuuden suorittamiseksi likviditeettiä vähentävässä operaatiossa. ◄

([2]) ►M11 Jos vastapuoli jättää toimittamatta riittävän määrän hyväksyttyjä vakuuksia tai riittävän määrän rahaa kahdenvälisessä kaupassa sovitun määrän suorittamiseksi, tai jos se jättää kattamatta avoinna olevan kahdenvälisen kaupan vakuuksien muutospyynnön yhteydessä milloin tahansa operaation erääntymiseen saakka. ◄

([3]) Jos vastapuoli käyttää maksamattoman luottonsa vakuutena omaisuuseriä, jotka eivät ole vakuuskelpoisia tai joista on tullut vakuudeksi kelpaamattomia (tai joita vastapuoli ei saa käyttää vakuutena).

([4]) Jos vastapuoli, jonka selvitystilillä on päivän päättyessä miinussaldo, ei täytä maksuvalmiusluoton saantiehtoja.

([5]) Seuraavia sääntöjä sovelletaan myös, kun a) vastapuoli on käyttänyt vakuudeksi kelpaamattomia omaisuuseriä tai vastapuolen antama tieto esimerkiksi käytetyn lainasaamisen jäljellä olevasta pääomasta osoittautuu virheelliseksi tai vanhentuneeksi ja heikentää vakuusarvoa, tai b) vastapuoli käyttää omaisuuseriä, jotka eivät kelpaa vakuudeksi liikkeeseenlaskijan/takaajan ja vastapuolen välillä olevan läheisen sidoksen vuoksi.

▼M5

2. **Muut seuraamukset**

Jos vastapuoli rikkoo huutokauppoja, kahdenvälisiä kauppoja ja vakuuksien käyttöä koskevia sääntöjä, eurojärjestelmä sulkee sen pois rahapoliittisista operaatioista seuraavasti:

2.1 *Huutokauppoja ja kahdenvälisiä kauppoja koskevien sääntöjen rikkomisesta seuraava poissulkeminen*

Jos rikkominen on kolmas samantyyppinen sitä edeltäneiden 12 kuukauden aikana, eurojärjestelmä sulkee vastapuolen määräajaksi pois samoin menettelyin toteutettavista samantyyppisistä avomarkkinaoperaatioista. Lisäksi se määrää taloudellisena sanktiona vastapuolen suoritettavaksi kohdassa 1 mainittujen sääntöjen mukaan lasketun ylimääräisen koron. Poissulkemista sovelletaan seuraavasti:

a) Jos kolmannen rikkomisen ollessa kyseessä vakuus tai rahamäärä, jonka vastapuoli on jättänyt toimittamatta, on enintään 40 % toimitettavien vakuuksien tai rahan kokonaismäärästä, vastapuoli suljetaan pois operaatioista yhden kuukauden ajaksi.

b) Jos vakuus tai rahamäärä, jonka vastapuoli on jättänyt toimittamatta kolmannen rikkomisen ollessa kyseessä, on yli 40 % mutta enintään 80 % toimitettavien vakuuksien tai rahan kokonaismäärästä, vastapuoli suljetaan pois operaatioista kahden kuukauden ajaksi.

c) Jos vakuus tai rahamäärä, jonka vastapuoli on jättänyt toimittamatta kolmannen rikkomisen ollessa kyseessä, on yli 80 % toimitettavien vakuuksien tai rahan kokonaismäärästä, vastapuoli suljetaan pois operaatioista kolmen kuukauden ajaksi.

▼M11

Jos rikkomisia on edeltäneiden 12 kuukauden aikana ollut neljä tai useampia, niihin sovelletaan edellä mainittuja taloudellisia sanktioita ja poissulkemista tämän estämättä 2.3 kohdan soveltamista.

▼M5

2.2 *Vakuuksien käyttöä koskevien sääntöjen rikkomisesta seuraava poissulkeminen*

Jos rikkominen on kolmas sitä edeltäneiden 12 kuukauden aikana, eurojärjestelmä sulkee vastapuolen pois seuraavasta avomarkkinaoperaatiosta. Lisäksi se määrää vastapuolen suoritettavaksi kohdassa 1 mainittujen sääntöjen mukaan lasketun ylimääräisen koron.

▼M11

Jos rikkomisia on edeltäneiden 12 kuukauden aikana ollut neljä tai useampia, niihin sovelletaan edellä mainittuja taloudellisia sanktioita ja poissulkemista tämän estämättä 2.3 kohdan soveltamista.

▼M5

2.3 *Poikkeustapauksissa sovellettava määräaikainen poissulkeminen kaikista tulevista rahapoliittisista operaatioista*

Poikkeustapauksissa, joissa velvoitteiden laiminlyönnit ovat erityisesti kyseessä olevat rahamäärät tai laiminlyöntien toistuvuus tai kesto huomioon ottaen vakavia, vastapuoli voidaan paitsi määrätä suorittamaan kohdassa 1 mainittujen sääntöjen mukaan laskettu taloudellinen sanktio, lisäksi myös sulkea kolmen kuukauden ajaksi pois kaikista tulevista rahapoliittisista operaatioista.

2.4 *Muissa jäsenvaltioissa sijaitsevat laitokset*

Eurojärjestelmä voi päättää, koskeeko sääntöjä rikkoneeseen vastapuoleen sovellettava poissulkeminen myös laitoksen muissa jäsenvaltioissa sijaitsevia sivukonttoreita.

▼M5

►M6 *LISÄYS* ◄ *7*

LAINASAAMISET VAKUUTENA

Jotta voidaan varmistaa, että lainasaamisiin perustetaan oikeudellisesti pätevä vakuus ja että lainasaamiset pystytään vastapuolen maksukyvyttömyystapauksissa realisoimaan nopeasti, niille on asetettu seuraavat oikeudelliset lisävaatimukset:

— *Lainasaamisten tulee olla todistettavasti olemassa*: Kansallisten keskuspankkien tulee pyrkiä varmistamaan eurojärjestelmälle vakuudeksi tarjottavien lainasaamisten olemassaolo ainakin seuraavin tavoin: 1) vastapuoli antaa kansalliselle keskuspankille vähintään neljännesvuosittain oman varmennuksen ja sitoumuksen, että vakuudeksi tarjotut lainasaamiset ovat olemassa; jos käytettävissä on luottojen keskusrekisteri, tiedot voidaan tarkastaa myös sieltä; 2) joko kansallinen keskuspankki, valvoja tai ulkopuolinen tilintarkastaja tarkastaa kertaluonteisesti menettelyt, joilla vastapuoli on toimittanut eurojärjestelmälle tiedot vakuudeksi tarjottujen pankkilainojen olemassaolosta; ja 3) kansallinen keskuspankki, luottorekisteri, valvoja tai ulkopuolinen tilintarkastaja tarkastaa ajoittain vastapuolen oman varmennuksen laadun ja todenperäisyyden.

Kohdassa 1 vaadittavassa neljännesvuosittaisessa omassa varmennuksessa ja sitoumuksessa eurojärjestelmän vastapuolten tulee kirjallisesti

— varmistaa ja vakuuttaa, että kansalliselle keskuspankille toimitetut lainasaamiset täyttävät eurojärjestelmän määrittelemät kelpoisuusvaatimukset,

— varmistaa ja vakuuttaa, että vakuudeksi tarjotut lainasaamiset eivät ole samanaikaisesti vakuutena millään kolmannella osapuolella, ja antaa sitoumus, että lainasaamisia ei tarjota vakuudeksi kolmansille osapuolille

— varmistaa ja vakuuttaa ilmoittavansa kansalliselle keskuspankille välittömästi, kuitenkin viimeistään seuraavana pankkipäivänä, kaikista muutoksista, jotka vaikuttavat olennaisesti vastapuolen ja kyseisen kansallisen keskuspankin väliseen varsinaiseen sopimussuhteeseen. Tällaisia olennaisia muutoksia ovat erityisesti lainan ennenaikainen, osittainen tai täydellinen takaisinmaksu, luottokelpoisuusluokituksen aleneminen ja olennaiset muutokset lainan ehdoissa.

Kohdissa 2 ja 3 mainitut kertaluonteiset ja ajoittaiset tarkastukset edellyttävät, että valvojille/kansallisille keskuspankeille/ulkopuolisille tilintarkastajille on annettu oikeus suorittaa tarkastuksia joko sovellettavien kansallisten vaatimusten nojalla tai tarvittaessa sopimusteitse.

— *Velalliselle tulee ilmoittaa lainasaamisten käytöstä vakuutena tai lainasaaminen tulee rekisteröidä*: Ilmoitettaessa velalliselle lainasaamisten käytöstä vakuutena on otettava huomioon eri lainsäädäntöalueilla sovellettavat erilaiset vaatimukset:

a) Eräiden jäsenvaltioiden kansallisissa asiakirjoissa on määritelty, että kansallisen lainsäädännön mukaan lainasaamisten vakuuskäyttöön saamisen edellytyksenä on, että velalliselle on ilmoitettu niiden käytöstä vakuutena. Näissä jäsenvaltioissa ennalta tehtävä siirtoilmoitus velalliselle on edellytys lainasaamisen vakuuskelpoisuudelle. Vakuuskelpoisuuden varmistamiseksi tehtävä siirtoilmoitus velalliselle tarkoittaa, että kansallisen keskuspankin vastapuoli ilmoittaa velalliselle (kuten kansallisissa asiakirjoissa on määritelty) joko etukäteen tai lainasaamisen käyttöönoton yhteydessä käyttävänsä lainasaamista vakuutena kansalliselle keskuspankille.

▼M5

b) Eräiden jäsenvaltioiden kansallisissa asiakirjoissa on määritelty, että kansallisen lainsäädännön mukaan lainasaamisten vakuuskäyttöön saamiseksi tai joissakin tapauksissa lainasaamisen etuoikeusaseman varmistamiseksi edellytetään lainasaamisen vakuuskäytön rekisteröimistä niin, että sillä on julkisuusvaikutus. Näissä jäsenvaltioissa rekisteröinti on suoritettava etukäteen tai lainasaamisen käyttöönoton yhteydessä.

c) Eräiden jäsenvaltioiden kansallisissa asiakirjoissa on määritelty, että lainasaamisten vakuuskäyttö ei edellytä siirtoilmoitusta velalliselle tai rekisteröintiä niin, että sillä on julkisuusvaikutus, kuten edellä kohdissa a ja b. Näissä jäsenvaltioissa velalliselle on ilmoitettava lainasaamisten käytöstä jälkikäteen. Jälkikäteen tehtävä siirtoilmoitus velalliselle tarkoittaa, että kansallisen keskuspankin vastapuoli ilmoittaa velalliselle (kuten kansallisissa asiakirjoissa on määritelty) heti luottotapahtuman jälkeen käyttävänsä lainasaamista vakuutena kansalliselle keskuspankille. Luottotapahtumalla tarkoitetaan maksukyvyttömyyttä tai samankaltaista tapahtumaa. Tarkempi määritelmä annetaan kansallisissa asiakirjoissa.

Jos lainasaamiset ovat haltijainstrumentteja eikä sovellettava kansallinen lainsäädäntö edellytä siirtoilmoitusta, ilmoittaminen ei ole tarpeen. Tällaiset haltijainstrumentit on kuitenkin siirrettävä fyysisesti kansalliselle keskuspankille ennen niiden käyttöönottoa vakuutena tai käyttöönoton yhteydessä.

Nämä ovat vain vähimmäisvaatimukset. Kansalliset keskuspankit voivat päättää edellyttää ennakkoilmoitusta tai rekisteröintiä myös muissa kuin edellä esitetyissä tapauksissa kansallisten asiakirjojen määritelmien mukaisesti.

— Pankkisalaisuuteen tai luottamuksellisuuteen liittyviä rajoituksia ei saa olla: Vastapuolella ei saa olla velvoitetta hankkia velallisen hyväksyntää sellaisten lainasaamista ja velallista koskevien tietojen luovuttamiseen, joita eurojärjestelmä tarvitsee voidakseen varmistaa, että lainasaamiset todella saadaan vakuudeksi ja että ne pystytään realisoimaan nopeasti vastapuolen maksukyvyttömyystapauksessa. Vastapuolella ja velallisella tulee olla sopimus, jossa velallinen antaa ehdottoman suostumuksensa tällaisten lainasaamista ja velallista koskevien yksityiskohtaisten tietojen toimittamiseen eurojärjestelmälle. Sopimusta ei kuitenkaan tarvita, jos kansallisissa asiakirjoissa on määritelty, että kansallisen lainsäädännön mukaan mikään sääntö ei rajoita tällaisten tietojen toimittamista.

— *Lainasaamisen käyttöön ei saa liittyä rajoituksia*: Vastapuolten tulee varmistaa, että lainasaamiset ovat täysin siirtokelpoisia ja että ne pystytään ottamaan rajoituksetta käyttöön vakuuksina eurojärjestelmälle. Sen paremmin lainasaamissopimuksessa kuin muussakaan vastapuolen ja velallisen välisessä sopimuksessa ei saa olla minkäänlaisia rajoituksia vakuuskäytölle, ellei kansallinen lainsäädäntö erityisesti turvaa eurojärjestelmän etuoikeusasemaa vakuuksien käytön suhteen mahdollisista sopimuksellisista rajoituksista riippumatta.

— *Lainasaamisen realisointiin ei saa liittyä rajoituksia*: Sen paremmin lainasaamissopimuksessa kuin muissakaan vastapuolen ja velallisen välisissä sopimuksissa ei tulisi olla minkäänlaisia rajoituksia vakuutena käytettävän lainasaamisen realisoinnin suhteen (kuten vaatimuksia, jotka koskevat realisoinnin muotoa, ajoitusta tai muuta realisointiin liittyvää).

▼B

LIITE II

YHTEISIÄ OMINAISUUKSIA KOSKEVAT LISÄVÄHIMMÄISVAATIMUKSET

I **Kaikkiin rahapoliittisia operaatioita koskeviin järjestelyihin sovellettavat yhteisiä ominaisuuksia koskevat lisävähimmäisvaatimukset**

1. Kansallisen keskuspankin soveltamilla asianmukaisilla sopimus- tai sääntelyjärjestelmillä varmistetaan se, että rahapoliittisiin operaatioihin sovelletaan sen vakiolausekkeita tai -ehtoja.

2. Kansallisen keskuspankin soveltamilla asianmukaisilla sopimus- tai sääntelyjärjestelmillä varmistetaan se, että kansalliset keskuspankit voivat panna kaikki mahdolliset rahapoliittisen välineistön muutokset viivytyksettä täytäntöön. Järjestelmään sisällytetään ehto tällaisista muutoksista vastapuolille tehtävästä tiedoksiannosta, jossa mainitaan yksiselitteisesti, mistä hetkestä lähtien muutos tulee voimaan.

3. Kansallisen keskuspankin soveltamissa asianmukaisissa sopimus- tai sääntelyjärjestelmissä määrätään, että kaikki rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät maksut (muut kuin valuuttamääräiset maksut valuuttaswap-sopimuksissa) suoritetaan euroina.

4. Mikäli on tarpeen toteuttaa kaikki sopimusoperaatiot yhtenä sopimusjärjestelynä ja/tai tehdä sopimus yleissopimuksena tehokkaan sopimuksen sulkemisen ja päättämisen yhteydessä tehtävän nettoutuksen mahdollistamiseksi, tätä koskeva ehto sisällytetään järjestelmään.

5. Kansallisen keskuspankin soveltamilla asianmukaisilla sopimus- tai sääntelyjärjestelmillä varmistetaan se, että keskuspankin ja vastapuolten välisessä suhteessa noudatetaan asianmukaisia ja yksiselitteisiä lomakkeiden käyttöä (mukaan lukien operaatioiden ehtojen vahvistus), tiedonsiirtoa sekä tietojenvaihdon keinoja ja yksityiskohtia koskevia sääntöjä.

6. Kansallisen keskuspankin soveltamissa asianmukaisissa sopimus- tai sääntelyjärjestelmissä määrätään ainakin sellaisten laiminlyöntitapausten varalta, jotka eivät olennaisesti eroa seuraavista:

   a) toimivaltainen tuomioistuin tai muu viranomainen tekee päätöksen aloittaa vastapuolen osalta selvitystilamenettely tai nimittää selvitysmies tai vastaava vastapuolelle tai aloittaa muu vastaava menettely; tai

   b) toimivaltainen tuomioistuin tai muu viranomainen tekee päätöksen aloittaa vastapuolen osalta saneeraustoimenpide tai muu vastaava menettely, jolla pyritään suojaamaan vastapuolen taloudellista asemaa tai tervehdyttämään se ja välttämään edellä a kohdassa tarkoitetun päätöksen tekeminen; tai

   c) vastapuolen kirjallinen ilmoitus täydellisestä tai osittaisesta kyvyttömyydestään maksaa velkansa tai noudattaa rahapoliittisiin operaatioihin liittyviä velvoitteitaan tai vastapuolen velkojiensa kanssa tekemä vapaaehtoinen yleissopimus tai -järjestely, tai jos vastapuoli on tai sen on katsottava olevan maksukyvytön tai sen on katsottava olevan kyvytön maksamaan velkojaan; tai

   d) edellä a tai b kohdan mukaista päätöstä edeltävät menettelyvaiheet; tai

   e) mikä tahansa vastapuolen antama vakuutus tai muu sopimusta edeltänyt vastapuolen ilmoitus tai ilmoitus, jonka vastapuolen on sovellettavien lainsäännösten nojalla katsottava tehneen, on virheellinen tai totuudenvastainen; tai

▼M7

f) vastapuolen toiminnan harjoittamiseen saama lupa, joka perustuu joko direktiiviin 2006/48/EY tai rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2004/39/EY ([1]), sellaisina kuin kyseiset säädökset on pantu täytäntöön asianomaisessa eurojärjestelmän jäsenvaltiossa, peruutetaan väliaikaisesti tai pysyvästi; tai

▼B

g) vastapuoli erotetaan määräajaksi tai kokonaan jonkin sellaisen maksujärjestelmän tai -järjestelyn jäsenyydestä, jonka kautta rahapoliittisiin operaatioihin kuuluvia maksuja suoritetaan, tai (valuuttaswapeja lukuun ottamatta) erotetaan määräajaksi tai kokonaan jonkin sellaisen arvopaperikaupan selvitysjärjestelmän jäsenyydestä, jota käytetään eurojärjestelmän rahapoliittisten operaatioiden selvitykseen; tai

▼M7

h) vastapuoleen kohdistetaan direktiivin 2006/48/EY 30, 31, 33 tai 34 artiklassa tarkoitettuja toimenpiteitä; tai

▼B

i) (käänteisoperaatioiden osalta) vastapuoli ei noudata riskinhallintatoimia koskevia ehtoja; tai

j) (takaisinosto-operaatioiden osalta) vastapuoli ei maksa ostohintaa tai takaisinostohintaa tai luovuta ostettuja tai takaisinostettuja arvopapereita; tai (vakuudellisten luottojen osalta) vastapuoli ei luovuta arvopapereita tai maksa luottoa takaisin tällaisiin maksuihin ja luovutuksiin sovellettavina päivämäärinä; tai

k) (valuuttaswapien ja määräaikaistalletusten osalta) vastapuoli ei maksa euroina ilmaistua määrää tai (valuuttaswapien osalta) ei maksa valuuttamääräisiä summia tällaisiin maksuihin sovellettavina päivämäärinä; tai

l) vastapuolen laiminlyönti (joka ei olennaisesti eroa tässä lausekkeessa 6 määritellyistä laiminlyönneistä), joka koskee eurojärjestelmän jonkin jäsenen ulkomaisten varantojen tai omien varantojen hallinnoimiseksi tehtyä sopimusta; tai

m) vastapuoli ei anna asianmukaisia tietoja ja aiheuttaa tästä syystä vakavia seurauksia asianomaiselle kansalliselle keskuspankille; tai

n) vastapuoli ei noudata jotain muuta velvoitettaan, joka perustuu käänteisoperaatioihin ja valuuttaswapeihin liittyviin järjestelyihin, eikä (mikäli tilanne olisi korjattavissa) korjaa laiminlyöntiään vakuudellisten operaatioiden osalta enintään 30 päivän kuluessa ja valuuttaswapien osalta enintään 10 päivän kuluessa siitä, kun kansallinen keskuspankki antaa vastapuolelle tiedoksi tätä koskevan vaatimuksen; tai

o) vastapuolen laiminlyönti, joka koskee jotain eurojärjestelmän jonkin toisen jäsenen kanssa rahapoliittisten operaatioiden toteuttamiseksi tehtyä sopimusta, jonka osalta kyseinen eurojärjestelmän toinen jäsen on käyttänyt oikeuttaan sulkea kaikki tämän sopimuksen mukaiset operaatiot laiminlyönnin vuoksi.

([1]) EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1.

▼M11

p) vastapuolen varat on jäädytetty ja/tai sen varojen käyttöä rajoittaa jokin muu toimi, jonka on määrännyt EU Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 75 artiklan nojalla; tai.

q) vastapuolen varat on jäädytetty ja/tai sen varojen käyttöä rajoittaa jokin muu toimi, jonka on määrännyt EU:n jäsenvaltio; tai.

▼M7

r) vastapuolen kaikki varat tai merkittävä osa varoista on jäädyttämispäätöksen, takavarikon, turvaamistoimen tai muun sellaisen menettelyn kohteena, jonka tarkoituksena on suojella yleistä etua tai vastapuolen velkojien oikeuksia; tai

s) vastapuolen kaikki varat tai merkittävä osa sen varoista on luovutettu toiselle yhteisölle; tai

t) muu uhkaava tai käsillä oleva tapahtuma, joka saattaa vaarantaa niiden velvoitteiden täyttämisen, jotka sitovat kyseistä vastapuolta rahapoliittisten operaatioiden toteuttamiseksi tehdyn järjestelyn nojalla tai muiden sellaisten sääntöjen nojalla, joita sovelletaan vastapuolen ja jonkin eurojärjestelmän keskuspankin väliseen suhteeseen.

Tapausten a ja p on oltava automaattisia; tapaukset b, c ja q voivat olla automaattisia; tapaukset d–o sekä r–t eivät voi olla automaattisia, vaan niiden on oltava harkinnanvaraisia (eli ne saatetaan päätökseen ainoastaan laiminlyöntiä koskevan ilmoituksen tiedoksiannon jälkeen). Tällaisessa laiminlyöntiä koskevassa ilmoituksessa voidaan määrätä enintään kolmen pankkipäivän mittaisesta ”armonajasta”, jonka kuluessa kyseinen tapaus voidaan oikaista. Harkinnanvaraisten laiminlyöntitapausten osalta harkintavallan käyttöä koskevissa määräyksissä määrätään yksiselitteisesti harkintavallan käytön vaikutuksista.

▼M11

7. Kansallisen keskuspankin soveltamilla asianmukaisilla sopimus- tai sääntelyjärjestelmillä varmistetaan se, että laiminlyöntitapauksessa kansallisella keskuspankilla on oikeus käyttää seuraavia keinoja: a) vastapuolen sulkeminen tilapäisesti tai kokonaan pois avomarkkinaoperaatioista tai osallistumisen rajoittaminen; b) vastapuolen sulkeminen tilapäisesti tai kokonaan pois eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmästä tai osallistumisen rajoittaminen; c) kaikkien sopimusten ja operaatioiden päättäminen tai erääntymättömien taikka d) ehdollisten saamisten nopeutetun suorittamisen vaatiminen. Lisäksi kansallisella keskuspankilla voi olla oikeus käyttää seuraavia keinoja: a) vastapuolella kansallisessa keskuspankissa olevien talletusten käyttäminen kyseiseltä vastapuolelta olevien saamisten kuittaamiseen; b) kyseistä vastapuolta kohtaan olevien velvoitteiden täyttämisen keskeyttäminen siihen saakka, kunnes vastapuolelta oleva saaminen on maksettu; c) viivästyskoron vaatiminen; tai d) korvausvaatimus niistä vahingoista, joita vastapuolen laiminlyönnistä on aiheutunut. Kansallisen keskuspankin soveltamilla asianmukaisilla sopimus- tai sääntelyjärjestelmillä varmistetaan se, että jos laiminlyönti tapahtuu, kansallinen keskuspankki voi laillisesti ilman tarpeettomia viivytyksiä realisoida kaikki vakuutena olevat arvopaperit siten, että kansallisella keskuspankilla on oikeus realisoida myönnetyn luoton arvo, jos vastapuoli ei hoida velkasaldoaan viipymättä. Toimenpiteiden yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi EKP:n neuvosto voi päättää käytettävistä keinoista, mukaan lukien siitä, että vastapuoli suljetaan tilapäisesti tai kokonaan pois avomarkkinaoperaatioista tai eurojärjestelmän maksuvalmiusjärjestelmästä tai että sen osallistumista rajoitetaan.

▼B

8. Kansallisen keskuspankin soveltamilla asianmukaisilla sopimus- tai sääntelyjärjestelmillä varmistetaan se, että kansalliset keskuspankit voivat saada vastapuolilta kaikki eurojärjestelmän rahapoliittisiin operaatioihin liittyvät asianmukaiset tiedot.

▼B

9. Kansallisen keskuspankin soveltamissa asianmukaisissa sopimus- tai sääntelyjärjestelmissä määrätään siitä, että kaikki ilmoitukset tai muut tiedonannot on annettava kirjallisessa ja/tai sähköisessä muodossa. Kansallisen keskuspankin soveltamissa asianmukaisissa sopimus- tai sääntelyjärjestelmissä määrätään yksiselitteisesti siitä, miten ilmoitukset tai muut tiedonannot on annettava ja milloin ne tulevat voimaan. Voimaantuloa edeltävä ajanjakso ei saa olla niin pitkä, että se muuttaa järjestelyjen taloudellisia vaikutuksia kokonaisuutena arvioiden. Erityisesti vahvistukset annetaan ja tarkistetaan viivytyksettä.

10. Kansallisen keskuspankin soveltamissa asianmukaisissa sopimus- tai sääntelyjärjestelmissä määrätään siitä, että vastapuoli ei saa luovuttaa tai siirtää toiselle oikeuksiaan ja velvoitteitaan eikä muullakaan tavoin määrätä niistä ilman kansallisen keskuspankin ennalta antamaa kirjallista lupaa.

11. Kansallisen keskuspankin soveltamissa asianmukaisissa sopimus- tai sääntelyjärjestelmissä määrätään siitä, että ainoastaan kansallisella keskuspankilla ja yksilöidyllä vastapuolella on operaatioon perustuvia oikeuksia ja velvoitteita (mutta niissä varataan mahdollisuus sellaisille kansallisten keskuspankkien (ja/tai Euroopan keskuspankin) välisille suhteille, jotka perustuvat vakuuskelpoisten arvopaperien käyttöön toisessa jäsenvaltiossa, ja myös siltä osin kuin se on tarpeen verkostoa hoitavan elimen välityksellä toimivien vastapuolten kanssa toteutettuja operaatioita varten).

12. Kansallisen keskuspankin soveltamissa asianmukaisissa sopimus- tai sääntelyjärjestelmissä määrätään siitä, että kansallisen keskuspankin soveltamiin asianmukaisiin sopimus- ja sääntelyjärjestelmiin ja kaikkiin näiden järjestelmien mukaisesti toteutettuihin operaatioihin sovelletaan (lukuun ottamatta tilanteita, joissa vakuuskelpoisten arvopaperien käyttö toisessa jäsenvaltiossa muuta edellyttää) sen jäsenvaltion lakia, jossa kansallinen keskuspankki sijaitsee, ja että oikeuspaikkana riitatilanteissa ovat kyseisen jäsenvaltion toimivaltaiset tuomioistuimet, sanotun vaikuttamatta Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaan.

13. Talletusjärjestelyissä täsmennetään, että määräaikaistalletuksiin liittyvät toimenpiteet (sekä talletusten vastaanotto että niiden takaisinmaksu) toteutetaan niinä päivinä, jotka EKP on ilmoittanut talletusoperaatiota koskevassa ilmoituksessa.

II **Käänteisoperaatioihin sovellettavat yhteisiä ominaisuuksia koskevat lisävähimmäisvaatimukset**

Kaikille käänteisoperaatioille yhteiset ominaisuudet

14. Operaatioon liittyvän käänteissiirron päivämäärä määrätään kuhunkin operaatioon ryhdyttäessä.

15. ►**M6** Kansallisen keskuspankin soveltamissa asianomaisissa sopimus- tai sääntelyjärjestelmissä pankkipäivä on maksuvelvollisuuden osalta määriteltävä päiväksi, jona TARGET2 ►**M7** ———— ◄ on toiminnassa tällaisen maksun suorittamista varten, ja arvopaperien luovutusvelvollisuuden osalta päiväksi, jona arvopaperien selvitysjärjestelmät, joiden välityksellä luovutuksen on määrä tapahtua, ovat toiminnassa siinä paikassa, jossa kyseisten arvopaperien luovutuksen on määrä tapahtua. ◄

16. Muiden kuin euroina ilmaistujen määrien vaihtamista euroiksi koskevissa säännöissä täsmennetään, että käytettävä vaihtokurssi on EKP:n päiväkohtainen euron valuuttaviitekurssi, tai jos se ei ole käytettävissä, avistakurssi, jonka EKP on ilmoittanut sitä päivää edeltäneenä pankkipäivänä, jona kansallisen keskuspankin on määrä myydä euroja ja ostaa toista valuuttaa vaihdon suorittamiseksi.

Yksinomaan takaisinosto-operaatioita koskevat ominaisuudet

17. Vakuuskelpoiset arvopaperit myydään käteiseuroja vastaan, ja samalla sovitaan vastaavien arvopaperien takaisinmyymisestä käteiseuroja vastaan tiettynä ajankohtana.

▼B

18. Velvoitteessa myydä takaisin vastaavat arvopaperit tällaisen vastaavuuden määritellään tarkoittavan saman liikkeeseenlaskijan arvopapereita, jotka ovat osa samaa liikkeeseenlaskua (liikkeeseenlaskupäivästä riippumatta) ja joiden laji, nimellisarvo, määrä ja kuvaus ovat samat kuin niillä arvopapereilla, joihin niitä verrataan. Jos arvopaperit, joihin nähden vertailu tehdään, on vaihdettu tai niiden nimellisarvoa on muutettu, tai jos niitä koskeva muutospyyntö on tehty, vastaavuuden määritelmää on muutettava vaihdon osalta tarkoittamaan niitä, joihin arvopaperit on vaihdettu, arvopapereita koskevan muutospyynnön osalta tarkoittamaan sellaisia arvopapereita, jotka vastaavat maksettuja arvopapereita, edellyttäen että myyjä on maksanut ostajalle muutospyynnön arvoa vastaavan määrän, ja nimellisarvoltaan muutettujen arvopaperien osalta tarkoittamaan sellaisia arvopapereita, jotka vastaavat niitä arvopapereita, joiksi alkuperäiset arvopaperit on muutettu nimellisarvoltaan, ja lisäksi tilanteen mukaan sellaista rahamäärää, joka vastaa mahdollista eroa arvopaperien arvossa ennen nimellisarvon muuttamista ja sen jälkeen.

19. Laiminlyönnit, joiden perusteella kansallisella keskuspankilla on oikeus sulkea ja päättää kaikki käynnissä olevat operaatiot, eivät olennaisesti eroa edellä 6 kohdassa esitetyistä määräyksistä.

20. Kansallisen keskuspankin soveltamiin asianmukaisiin sopimus- tai sääntelyjärjestelmiin sisältyy nettoutusta koskevia määräyksiä, joilla pyritään saavuttamaan jäljempänä esitettyjä vastaavat taloudelliset vaikutukset.

a) Laiminlyönnin tapahtuessa on katsottava, että kunkin operaation takaisinostopäivä seuraa välittömästi, ja seuraavien määräysten mukaisesti kaikki vastaavat arvopaperit on välittömästi luovutettava (siten että osapuolten arvopaperien luovuttamista ja takaisinostettujen arvopaperien takaisinostohinnan maksamista koskevat velvoitteet suoritetaan vain jäljempänä b kohdassa esitetyn mukaisesti), tai vaihtoehtoisesti takaisinosto-operaatio päätetään.

b) i) Kansallinen keskuspankki määrittää laiminlyönnin perusteella määrättävät markkina-arvot takaisinostetuille arvopapereille ja vastaaville siirrettäville arvopapereille sekä kunkin osapuolen maksettavaksi tulevan takaisinostohinnan kaikkien operaatioiden osalta takaisinostopäivänä; ja

ii) ►**M6** kansallinen keskuspankki laskee näin saatujen määrien perusteella, mitä kunkin osapuolen on maksettava toiselle osapuolelle takaisinostopäivänä. Osapuolen velat kuitataan toiselta osapuolelta olevilla saamisilla, ja osapuoli, jonka saaminen on pienempi, maksaa ainoastaan nettosaldon. Tämä nettosaldo erääntyy ja on maksettava seuraavana sellaisena päivänä, jona TARGET2 on toiminnassa maksun suorittamista varten. Tätä laskelmaa tehtäessä kaikki muina valuuttoina kuin euroina ilmaistut määrät muutetaan euroiksi asianomaisena päivänä 16 kohdan mukaisesti lasketulla vaihtokurssilla. ◄

c) ’Laiminlyönnin perusteella määrättävällä markkina-arvolla’ tarkoitetaan kaikkien arvopaperien osalta minä tahansa päivänä

i) tällaisille arvopapereille määritettyä laiminlyönnin arvostusajankohdan markkina-arvoa, joka lasketaan arvostuspäivää edeltävän pankkipäivän edustavimman hinnan perusteella; tai

ii) viimeistä kaupantekohintaa, ellei tietylle arvopaperille ole saatavissa edustavaa hintaa arvostuspäivää edeltävältä pankkipäivältä. Jos kaupantekohintaakaan ei ole käytettävissä, kansallinen keskuspankki määrittää hinnan ottaen huomioon sen hinnan, jolla arvopaperilla on käyty viimeksi kauppaa; tai

▼B

iii) jos kyseessä ovat arvopaperit, joille ei ole olemassa markkina-arvoa, mitä tahansa hyväksyttävää arvostusmenetelmää; tai

iv) mikäli kansallinen keskuspankki on myynyt arvopaperit tai vastaavia arvopapereita markkinahintaan ennen laiminlyönnin arvostusajankohtaa, myynnin nettotuottoa sen jälkeen, kun myyntitapahtumaan liittyvät kohtuulliset kustannukset, palkkiot ja kulut on vähennetty, ja kansallinen keskuspankki tekee kyseisen laskutoimituksen ja yksilöi määrät.

21. Mikäli kansallisen keskuspankin soveltamiin asianmukaisiin sopimus- tai sääntelyjärjestelmiin sisältyy vakuuden korvaamiseen liittyviä määräyksiä, järjestelmissä varmistetaan, että riskinhallintatoimia koskevia ehtoja edelleen noudatetaan.

22. Mikäli kansallisen keskuspankin soveltamiin asianmukaisiin sopimus- tai sääntelyjärjestelmiin sisältyy määräyksiä marginaalien maksamisesta (tai palauttamisesta) käteisenä, määrätään myös siitä, että kaikki muut velvoitteet palauttaa (tai maksaa) marginaaleja tyydytetään ensin saman suuruiseen käteismäärään saakka (sama koskee mahdollisia niihin liittyviä korkoja).

Yksinomaan vakuudellisia luottojärjestelyjä koskevat ominaisuudet

23. Vakuudellisten luottojärjestelyjen yhteydessä luovutettujen arvopaperien (esim. pantti) on oltava laillisesti realisoitavissa ilman kyseisiin arvopapereihin liittyviä aikaisempia vaatimuksia. Kolmansilla osapuolilla (mukaan lukien selvitysviranomainen maksukyvyttömyystapauksissa) ei voi olla mahdollisuutta puuttua asiaan ja vaatia tehokkaasti itselleen pantattuja arvopapereita (mikäli kyseessä ei ole petos) tai mitään niihin liittyviä oikeuksia.

24. Kansallisella keskuspankilla on oikeus realisoida likviditeettiä lisäävän operaation yhteydessä pantattujen arvopaperien taloudellinen arvo ennalta määritellyissä tilanteissa, jotka eivät olennaisesti eroa edellä 6 kohdassa esitetyistä tilanteista ja jotka kuvaavat myös niitä tilanteita, joissa kansallinen keskuspankki saa katsoa vastapuolen laiminlyöneen takaisinostosopimuksiin liittyviä velvollisuuksiaan.

25. Vakuudellisten luottojärjestelyjen yhteydessä päivänsisäisiä operaatioita on mahdollista pidentää yön yli -operaatioiksi.

III **Valuuttaswapjärjestelyihin sovellettavat yhteisiä ominaisuuksia koskevat lisävähimmäisvaatimukset**

26. Jokaiseen operaatioon sisältyy samanaikaisesti euron avista- ja termiinimyynti ja -osto yhteen valuuttaan nähden.

27. Kansallisen keskuspankin soveltamiin asianmukaisiin sopimus- tai sääntelyjärjestelmiin sisältyy määräys maksujenvälityksen ajoituksesta ja mekanismista. Termiinimyynnin/oston päivämäärä vahvistetaan kutakin operaatiota aloitettaessa.

28. Kansallisen keskuspankin soveltamissa asianmukaisissa sopimus- tai sääntelyjärjestelmissä määritellään valuutta, avistakurssi, termiinikurssi, siirtopäivä ja uudelleensiirtopäivä seuraavalla tavalla:

a) ’Valuutalla’ tarkoitetaan mitä tahansa muuta laillista valuuttaa kuin euroa.

b) ’Avistakurssilla’ tarkoitetaan tietyn operation yhteydessä vaihtokurssia (joka lasketaan lausekkeen 16 mukaisesti), jota sovelletaan muunnettaessa euroina ilmaistu määrä sellaiseksi kyseiseen operaatioon liittyvässä valuutassa ilmaistuksi määräksi, jonka toinen osapuoli on velvollinen siirtämään toiselle siirtopäivänä euroina ilmaistun määrän maksua vastaan, ja kyseinen vaihtokurssi määritetään vahvistuksessa.

▼B

c) ’Termiinikurssilla’ tarkoitetaan vaihtokurssia, joka lasketaan lausekkeen 16 mukaisesti ja jota sovelletaan muunnettaessa euroina ilmaistu määrä sellaiseksi valuuttana ilmaistuksi määräksi, jonka toinen osapuoli on velvollinen siirtämään toiselle uudelleensiirtopäivänä euroina ilmaistun määrän maksua vastaan, ja kyseinen vaihtokurssi määritetään vahvistuksessa ja yksilöidään kansallisen keskuspankin soveltamissa asianmukaisissa sopimus- tai sääntelyjärjestelmissä.

d) ’Valuuttamääräisellä uudelleensiirtosummalla’ tarkoitetaan sitä valuuttamääräistä summaa, jota edellytetään euroina ilmaistun määrän ostamiseksi uudelleensiirtopäivänä.

e) ’Siirtopäivällä’ tarkoitetaan minkä tahansa operaation yhteydessä päivää (ja tilanteen mukaan kellonaikaa kyseisenä päivänä), jona toisen osapuolen suorittama euromääräinen siirto toiselle osapuolelle tulee voimaan ja joka epäselvyyksien välttämiseksi on päivä (ja tilanteen mukaan kellonaika kyseisenä päivänä), jona osapuolet ovat sopineet euron määräisen siirron tapahtuvan.

f) ’Uudelleensiirtopäivällä’ tarkoitetaan minkä tahansa operaation yhteydessä päivää (ja tilanteen mukaan kellonaikaa kyseisenä päivänä), jona toisen osapuolen on suoritettava euromääräinen uudelleensiirto toiselle osapuolelle.

29. Kansallisen keskuspankin soveltamissa asianmukaisissa sopimus- ja sääntelyjärjestelmissä määrätään siitä, että tietyt tapaukset (joiden osalta ks. jäljempänä 30 kohta) johtavat kaikkien operaatioiden sulkemiseen, ja niissä on määrättävä myös siitä, miten sulkeminen (mukaan lukien päättämisen yhteydessä tehtävä nettoutus) toteutetaan.

30. Laiminlyönnit, joiden perusteella kansallisella keskuspankilla on oikeus päättää ja sulkea kaikki operaatiot, eivät olennaisesti eroa edellä 6 kohdassa esitetyistä määräyksistä.

31. Kansallisen keskuspankin soveltamiin asianmukaisiin sopimus- tai sääntelyjärjestelmiin sisältyy nettoutusta koskevia määräyksiä, joilla pyritään saavuttamaan jäljempänä esitettyjä vastaavat taloudelliset vaikutukset.

a) Jos laiminlyönti on tapahtunut, jokaisen operaation on katsottava päättyneen ja kansallinen keskuspankki vahvistaa euron korvausarvot ja valuuttamääräiset uudelleensiirtosummat sillä perusteella, että korvausarvot ovat määriä, jotka olisivat tarpeen, jotta kansallisella keskuspankilla säilyisi niiden maksujen taloudellinen vastaavuus, joita muuten olisi edellytetty; ja

b) ►**M6** kansallinen keskuspankki laskee näin saatujen määrien perusteella, mitä kunkin osapuolen on maksettava toiselle osapuolelle uudelleensiirtopäivänä. Osapuolen velat muunnetaan 16 kohdan mukaisesti tarvittaessa euroiksi ja kuitataan toiselta osapuolelta olevilla saamisilla. Osapuoli, jonka saaminen on pienempi, maksaa ainoastaan nettosaldon. Tämä nettosaldo erääntyy ja on maksettava seuraavana sellaisena päivänä, jona TARGET2 on toiminnassa maksun suorittamista varten. ◄